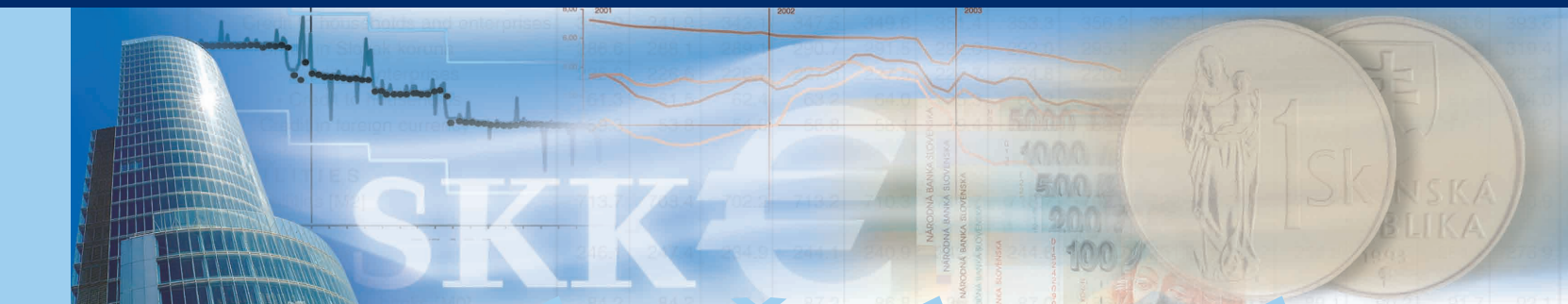

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

Výročná správa

2004

Vydala:

© Národná banka Slovenska, 2005

Kontakt:

Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava

Odbor verejných informácií
tel.: 02/5787 2141
fax: 02/5787 1128

Internet: <http://www.nbs.sk>

ISBN 80-8043-095-0

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

Výročná správa

2004

Obsah

Úvod	6
1. Vonkajšie ekonomické prostredie	11
1.1. Globálne trendy vývoja produkcie a cien.....	11
1.2. Vývoj v hlavných menových oblastiach: USA, Japonsko, eurozóna	13
1.3. Vývoj v členských štátoch EÚ mimo eurozóny.....	16
2. Správa o menovom vývoji v SR v roku 2004	23
2.1. Vývoj ekonomiky	23
2.1.1. Vývoj cien	25
2.1.2. Hrubý domáci produkt	29
2.1.3. Trh práce	38
2.1.4. Finančné hospodárenie	40
2.2. Platobná bilancia	40
2.2.1. Bežný účet	40
2.2.2. Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie.....	44
2.2.3. Devízové rezervy	45
2.2.4. Zahraničná zadlženosť SR	46
2.2.5. Devízovolicenčná činnosť NBS a výkon devízového dohľadu	47
2.3. Verejný sektor	47
2.4. Menová politika a menový vývoj	50
2.4.1. Menové agregáty	50
2.4.2. Štruktúra peňažnej zásoby	52
2.4.3. Úverové aktivity	54
2.4.4. Úrokové miery	55
2.4.5. Nástroje menovej politiky	58
2.4.6. Menový kalendár	60
2.5. Finančné trhy.....	61
2.5.1. Peňažný trh	61
2.5.2. Kapitálový trh.....	66
2.5.3. Devízový trh.....	70
3. Bankový dohľad	73
3.1. Vývoj bankového sektora	73
3.2. Hospodárske výsledky bankového sektora	75
3.3. Hodnotenie rizík bankového sektora	75
3.4. Výkon bankového dohľadu	76
3.5. Vyhodnotenie dodržiavania pravidiel obozretného podnikania bánk.....	77

4. Emisná činnosť a peňažný obeh	81
4.1. Emisia slovenských peňazí.....	81
4.1.1. Stav peňazí v obehu a ročná emisia v SR	81
4.1.2. Štruktúra obeživa	83
4.1.3. Priemerné hodnoty peňazí v obehu	84
4.1.4. Obeživo a niektoré makroekonomické veličiny	85
4.2. Falzifikáty peňazí zadržané na území Slovenskej republiky	86
4.2.1. Falzifikáty slovenských korún	86
4.2.2. Falzifikáty valút.....	86
5. Platobný styk	91
5.1. Platobný styk v Slovenskej republike.....	91
5.1.1. Právne aspekty	91
5.1.2. Inštitucionálne aspekty	92
5.1.3. Vnútny trh Európskej únie	92
5.2. Medzibankový platobný systém SIPS	93
5.3. Platobné nástroje	95
5.4. Spolupráca s medzinárodnými inštitúciami	96
6. Zahraničné aktivity	101
6.1. NBS a integračný proces	101
6.2. Spolupráca NBS s medzinárodnými inštitúciami.....	104
Zoznam tabuliek v texte	108
Zoznam grafov v texte	109
7. Správa nezávislého audítora.....	113
8. Prílohy.....	151

Úvod

Slovenská republika sa 1. mája 2004 spolu s ďalšími deviatimi krajinami stala členom Európskej únie. Už po roku nášho členstva v tomto integračnom zoskupení môžeme pozorovať prvé pozitívne signály pre slovenskú ekonomiku. Medzi ne možno zaradiť predovšetkým zvyšujúci sa záujem zahraničných investorov o priame investície v našej krajine. Práve rastúca investičná atraktivita Slovenska sa stala hnacím motorom hospodárskeho rastu v minulom roku, ktorý dosiahol 5,5 % a v porovnaní s rokom 2003 sa tak zrýchlil o 1 percentuálny bod. Spolu s investičným dopytom sa na hospodárskom oživení podieľalo aj obnovenie rastu konečnej spotreby domácností, do ktorého sa premietol rast reálnej mzdy, lepšia dostupnosť úverových zdrojov a čiastočne aj pokles daňového zaťaženia. Naopak, mierne tlmiačo na vývoj ekonomiky pôsobil nárast deficitu čistého exportu, čo však súviselo práve s dovozmi investičných celkov v súvislosti s realizáciou priamych zahraničných investícií.

Rast spotrebiteľských cien sa v porovnaní s rokom 2003 spomalil o 3,4 percentuálneho bodu na 5,9 %, pričom aj v roku 2004 bol cenový vývoj v značnej miere determinovaný úpravami regulovaných cien a nepriamych daní. Dokumentuje to aj relatívne nízka úroveň jadrovej inflácie, ktorá dosiahla 1,5 % (v roku 2003 to boli 3 %). Jej klesajúcu dynamiku okrem cien potravín v značnej miere ovplyvňovalo aj zhodnocovanie výmenného kurzu slovenskej koruny (tak voči euru, ako aj americkému doláru), ktoré sa premietlo do poklesu cien tzv. obchodovateľných tovarov. Inými slovami, Slovenská republika v minulom roku dovážala defláciu.

V rámci realizácie menovej politiky v oblasti kľúčových úrokových sadzieb bol v priebehu roka vytvorený priestor na ich postupné znižovanie, kumulatívne o 2 percentuálne body. V prostredí klesajúcej inflácie bolo zníženie kľúčových úrokových sadzieb zamerané na podporu oživenia domáceho dopytu, ale aj na elimináciu rastúcich špekulatívnych tlakov na neprimerané zhodnocovanie slovenskej koruny. Znížením úrokových sadzieb tak NBS zmierňovala reštriktívne pôsobenie výmenného kurzu, pričom celkový vplyv menovej politiky bol aj napriek zníženiu úrokových sadzieb neutrálny.

Okrem znižovania úrokových sadzieb reagovala Národná banka Slovenska na nadmerné posilňovanie výmenného kurzu aj intervenciami na devízovom trhu, ale často aj verbálnymi upozorneniami na riziká spojené s takýmto vývojom.

V súvislosti so zavedením eura v Slovenskej republike a úlohou centrálnej banky v tomto procese je potrebné uviesť, že v septembri 2004 schválila vláda materiál Konkretizácia stratégie prijatia eura v SR, podľa ktorého je zavedenie eura reálne od roku 2009.

Výhody, ktoré prinesie Slovensku členstvo v eurozóne, zdôrazňovala Národná banka Slovenska vo viacerých dokumentoch či verejných vyhláseniach. Aj v súčasnosti sa aktívne podieľa na príprave krajiny na túto významnú zmenu tak, aby prebehla hladko, jej pozitívne dopady pôsobili čo najintenzívnejšie na všetky oblasti ekonomického života a súčasne boli minimalizované predvídateľné náklady. Práve takýmito konkrétnymi krokmi sa bude zaoberať spoločný materiál Ministerstva financií SR a Národnej banky Slovenska Národný plán zavedenia eura v Slovenskej republike.

Aby sa však krajina kvalifikovala na vstup do eurozóny, je nevyhnutné udržateľným spôsobom splniť tzv. maastrichtské kritériá. Národná banka Slovenska si uvedomuje, že pri ich plnení, predovšetkým kritéria cenovej stability a kurzového kritéria, budú na menovú politiku kladené vysoké nároky. S ohľadom na tieto náročné

ciele pristúpila k zmene svojej menovopolitickej stratégie a od roku 2005 definovala svoju stratégiu ako inflačné cielenie v podmienkach ERM II (Menový program do roku 2008). Na jednej strane tak formulovala jednoznačnú orientáciu svojej menovej politiky na cenovú stabilitu konzistentne s plnením inflačného kritéria, na druhej strane táto stratégia umožňuje reflektovať potrebu plnenia kritéria výmenného kurzu a rešpektovať podmienky ERM II.

Zmena menovopolitickej stratégie a explicitné stanovenie inflačných cieľov bolo umožnené výrazným znížením administratívnych úprav cien v tomto a nasledujúcich rokoch, čo zvyšuje kredibilitu postupného dezinflačného procesu. Tento záväzok je podporený aj konzistentnou rozpočtovou politikou vlády a jej záväzkami postupného znižovania deficitu verejných financií.

V slovenskom bankovom sektore pôsobilo k 31. decembru 2004 osemnásť bánk, tri pobočky zahraničných bánk, štyridsaťosem subjektov – poskytovateľov voľných cezhraničných bankových služieb a sedem zastúpení zahraničných bánk. Po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie nadobudli účinnosť ustanovenia zákona o bankách, na základe ktorých môžu úverové inštitúcie so sídlom v Európskom hospodárskom priestore (štáty EÚ, Nórsko, Lichtenštajnsko a Island) vykonávať bankové činnosti na území SR bez bankového povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska, ak im takéto bankové povolenie bolo udelené v domovskej krajine (princíp jedného bankového povolenia). V roku 2004 sa naplno prejavil nastúpený trend výkonu rizikovo orientovaného dohľadu. V sledovanom období sa úsek bankového dohľadu zameral na implementáciu pravidiel súvisiacich s doplňujúcim dohľadom nad finančnými konglomerátmi, ako aj na prípravu právneho rámca integrovaného dohľadu nad finančným trhom. Pozitívny vývoj slovenského bankového sektora sa prejavil okrem iného aj medziročným nárastom bilančnej sumy bankového sektora o 177 mld. Sk. K 31. decembru 2004 banky vykázali aktíva vo výške viac ako 1,16 bil. Sk a vytvorili zisk 12 mld. Sk.

V oblasti zabezpečovania hotovostného peňažného obehu bol rok 2004 pre Národnú banku Slovenska mimoriadny. V súlade so schválenou koncepciou uschovávať a spracovávať peniaze výhradne vo vlastných uschovávacích a spracovateľských miestach sa emisná činnosť od 1. októbra 2004 vykonáva v nových budovách expozitúr Národnej banky Slovenska v Trenčíne, Nových Zámkoch, Žiline, Lučenci, Poprade a Humennom. V tomto roku Národná banka Slovenska zabezpečila tiež sťahovanie neplatných 10- a 20-halierových mincí z obehu a ich postupnú likvidáciu.

Národná banka Slovenska ako prevádzkovateľ medzibankového platobného systému SIPS zaviedla v záujme zvýšenia jeho plynulosti od 1. januára 2004 poskytovanie vnútrodenných úverov a od 1. apríla 2004 rozšírila funkcionality platobného systému SIPS o zúčtovanie platieb v reálnom čase. V roku 2004 schválila tiež stratégiu ďalšieho vývoja v oblasti platobného styku v Slovenskej republike po vstupe do Európskej únie, ktorá sa týka predovšetkým napojenia Národnej banky Slovenska na platobný systém TARGET2, zavedenia eurovej meny do platobného systému SIPS a harmonizácie postupov v oblasti vykonávania cezhraničných platieb malej hodnoty v eurách realizovaných na území Európskej únie.

Jún 2005

Ivan Šramko
guvernér

Banková rada NBS k 31. decembru 2004

(prvý rad zľava)

RNDr. Karol Mrva, vrchný riaditeľ NBS

Ing. Elena Kohútiková, CSc., viceguvernérka NBS

Ing. Marián Jusko, CSc., guvernér NBS

Ing. Ivan Šramko, viceguvernér NBS

Ing. Martin Barto, CSc., od 1. decembra 2004

(druhý rad zľava)

Ing. Peter Ševčovic, vrchný riaditeľ NBS, od 1. októbra 2004

doc. JUDr. Ladislav Balko, PhD., Právnická fakulta UK, od 1. októbra 2004

Ing. Ján Mathes, vrchný riaditeľ NBS

Prof. Ing. Jozef Košnár, DrSc. bol členom Bankovej rady NBS do 30. novembra 2004.

Vonkajšie ekonomické prostredie

1. Vonkajšie ekonomické prostredie

1.1. Globálne trendy vývoja produkcie a cien

Dynamika rastu svetovej ekonomiky v roku 2004 sa oproti roku 2003 zrýchlila. Svetová produkcia vzrástla o 5,1 %, najmä vďaka zrýchleniu rastu v USA a ázijských ekonomikách, osobitne vďaka investičnej expanzii v Číne. V eurozóne a celej Európskej únii sa tiež dostavilo všeobecné oživenie ekonomickej aktivity, jeho intenzita však bola nižšia a bola primárne závislá od zlepšených exportných príležitostí, ktoré však boli mierne pribrzďované apreciáciou výmenného kurzu eura. V rámci rozšírenej Európskej únie si nadpriemerné tempo rastu udržali ekonomiky nových členských štátov strednej a východnej Európy. Rýchly rast pokračoval v Rusku a v celom Spoločenstve nezávislých štátov. Zreteľnejšie oživenie zaznamenala aj ekonomika Japonska. K podstatnému zrýchleniu rastu došlo v ekonomikách Latinskej Ameriky.

Rýchly rast svetovej produkcie bol sprevádzaný rastom medzinárodnej obchodnej výmeny, keď svetový export medziročne vzrástol o 8,4 %. Tempo hospodárskeho rastu vrcholilo v prvých dvoch štvrtrokoch a v druhej polovici roka sa v dôsledku prudkého rastu cien ropy spomalilo. Rast cien ropy sa odzrkadlil na miernom zrýchlení inflácie, trend nízkej inflácie však vďaka dobrej absorpcii sekundárnych inflačných efektov zostal zachovaný.

V dynamike rastu svetovej ekonomiky pretrvávali regionálne rozdiely udržiavajúce dlhodobý stav globálnych nerovnováh. Hlavným rizikovým faktorom ich udržateľnosti zostal aj v roku 2004 vysoký deficit bežného účtu USA podmienený expanzívnu fiškálnou politikou a vysokou úrovňou domáceho dopytu.

Ceny na komoditných trhoch pod tlakom silného globálneho oživenia výrazne vzrástli. Ceny ropy rástli od začiatku roka, pričom sa vyznačovali značnou volatilitou. Cena ropy Brent kulminovala koncom októbra na historickom maxime 51 USD za barel, v priemere za rok 2004 dosahovala 38 USD za barel, t. j. o 33 % viac než bol priemer za rok 2003. Rast cien ropy bol podmienený okrem vysokého dopytu vo fáze globálneho oživenia aj neistotami na strane ponuky, ktoré súviseli s nejasnou politikou producentov ropy a spôsobovali volatilitu cien ropy. Zároveň, pri celkovom podstatnom zvýšení produkcie ropy, došlo k obmedzeniu jej bezpečnostných zásob, čo zvýšilo citlivosť cien ropy na aktuálnu situáciu v dopyte a ponuke a ponechalo iba veľmi malý priestor na riešenie prípadných nečakaných problémov v ponuke ropy. Ceny neenergetických surovín v prvej polovici roka taktiež rástli, neskôr došlo k ich miernemu poklesu najmä vďaka nižším cenám potravín a poľnohospodárskych surovín. V ročnom priemere boli dolárové ceny neenergetických surovín v roku 2004 o 22 % vyššie než v roku 2003.

Tabuľka 1 Svetová produkcia v roku 2004

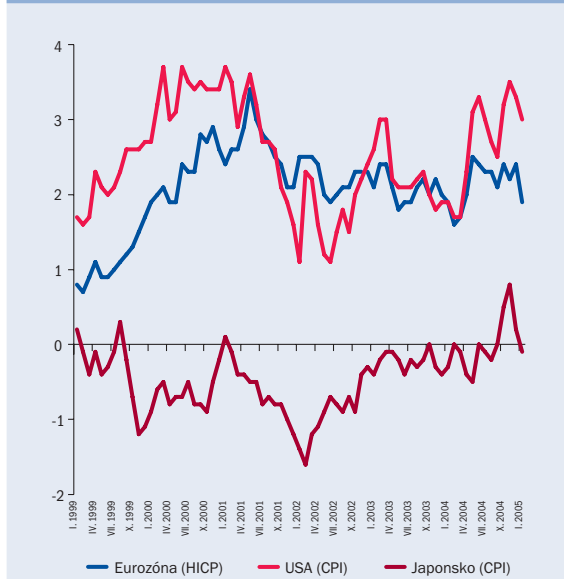
(medziročný rast v %)

	2003	2004	2005 ¹⁾
Svetová produkcia	4,0	5,1	4,3
Vyspelé ekonomiky	2,0	3,4	2,6
USA	3,0	4,4	3,6
Japonsko	1,4	2,6	0,8
Eurozóna	0,6	2,0	1,6
Európska únia (EÚ-25)	1,0	2,4	2,0
Novoindustrializované ázijské krajiny	3,1	5,5	4,0
Čína	9,3	9,5	8,5
Stredná a východná Európa	4,6	6,1	4,5
Rusko	7,3	7,1	6,0
Brazília	0,5	5,2	3,7

Zdroj: World Economic Outlook, apríl 2005; Economic Forecasts Spring 2005, European Economy č. 2, 2005.

1) Prognóza.

Graf 1 Vývoj spotrebiteľských cien v eurozóne, USA a Japonsku (medziročná zmena v %)

Zdroj: Eurostat, ECB Monthly Bulletin.

Na medzinárodných devízových trhoch dominovala aj v roku 2004 tendencia posilňovania eura a všeobecného oslabovania amerického dolára. Posilňovanie eura bolo až do októbra iba mierne, trhy vnímali najmä zaostávanie ekonomického oživenia v eurozóne za USA a Japonskom. V polovici októbra však euro voči americkému doláru, ako aj menám viacerých ázijských štátov naviazaným formálne či neformálne na dolár, výrazne posilnilo. Americký dolár v poslednom štvrťroku oslabil voči všetkým kľúčovým menám. Najpravdepodobnejšou príčinou tohto vývoja bol rast obáv na finančných trhoch ohľadom prehĺbujúcej sa vonkajšej a vnútornej nerovnováhy americkej ekonomiky. Došlo k zmenám v štruktúre a použití finančných tokov do USA. Charakteristickou bola tendencia financovania vládnej a súkromnej spotreby prostredníctvom rastúceho toku kapitálu do nákupov vládnych obligácií na úkor prílevu akciového kapitálu na financovanie súkromných investícií. Celý proces je predovšetkým výsledkom intervencií ázijských centrálnych bánk, ktoré týmto spôsobom udržiavajú väzby svojich mien na dolár.

Nominálny efektívny kurz eura (voči menám 23 obchodných partnerov eurozóny) bol ku koncu roka iba mierne (2,4 %) nad úrovňou zo začiatku roka. Najväčšiu apreciáciu zaznamenalo euro voči americkému doláru (8,0 %, 30. decembra 2004 sa euro obchodovalo za 1,36 USD), čínskemu jüanu a hongkonskému doláru. Voči japonskému jenu euro posilnilo o 4,7 %, čo implikuje apreciáciu jenu voči americkému doláru o viac než 3 %. Relatívne stabilný kurz (resp. posilnenie o 0,5 %) si zachovalo euro voči anglickej libe. Po-

silnenie eura voči týmto menám čiastočne vyrovnávalo oslabenie voči švajčiarskemu franku, nórskej korune, kórejskému wonu a menám niektorých nových členských štátov EÚ, z nich najvýraznejšie euro oslabilo voči poľskému zlotému (o 13,5 %), maďarskému forintu (o 6,2 %), českej korune (o 6,0 %) a slovenskej korune (o 5,8 %).

Globálne trhy obligácií zaznamenali v roku 2004 z historického hľadiska veľmi nízke výnosy. Charakteristickou črtou výnosov bola ich nízka volatilita v priebehu roka, potvrdzujúca na reálnom vývoji v posledných rokoch zistený trend všeobecného poklesu implikovanej volatility (odvodenej od ceny opcií) na jednotlivých segmentoch finančných trhov vyspelých ekonomík. Výnosy z 10-ročných amerických vládnych obligácií a výnosy z 10-ročných vládnych obligácií eurozóny mali až do októbra zhodný trend. Po poklese v prvých mesiacoch roka (neistota trhov ohľadne udržateľnosti ekonomického oživenia v USA) rástli výnosy až do júna (potenciálne inflačné dôsledky rastu cien ropy v kontexte rastúcej dôvery trhov v globálne oživenie), v treťom štvrťroku opäť klesali (zvýšené obavy z dôsledkov vysokých cien ropy na ekonomickú aktivitu). Výrazná depreciácia amerického dolára bola hlavným faktorom rozdvajenia trendu výnosov v poslednom štvrťroku. Zatiaľ čo výnosy z obligácií eurozóny klesali až do konca roka, výnosy z amerických obligácií rástli. V celoročnom priemere však hlavným faktorom pohybu výnosov z dlhodobých vládnych obligácií USA a eurozóny bol rast cien ropy a jeho potenciálne dôsledky na infláciu a hospodársky rast. Silnejšie efekty sa očakávali v ekonomike USA, pohyb výnosov z amerických obligácií bol preto výraznejší ako z obligácií eurozóny. Súhrnne za rok 2004 klesli výnosy z dlhodobých vládnych obligácií eurozóny medziročne o 57 bázičných bodov a ku koncu roka predstavovali 3,69 %. Výnosy z dlhodobých vládnych obligácií USA medziročne vzrástli o 10 bázičných bodov a ku koncu roka predstavovali 4,23 %.

Ceny na akciových trhoch USA a eurozóny mali v prvých troch štvrťrokoch 2004 relatívne pokojný, mierne rastový trend. Až silná depreciácia dolára v posledných mesiacoch roka spôsobila výrazný nárast hlavných akciových indexov. Široký Dow Jones EURO STOXX index celkovo medziročne vzrástol o 10,5 %, americký index Standard & Poor's 500 vzrástol o 11,0 % a japonský Nikkei 225 o 7,5 %. Rast cien akcií v eurozóne bol odrazom klesajúcich výnosov z dlhodobých vládnych obligácií, ale aj rýchleho rastu ziskov a vyplácaných dividend. Všeobecným faktorom, ktorý prispieval v priebehu roka k rastu akciových indexov, bola veľmi nízka volatilita na akciových trhoch. Podobne ako na trhoch dlhodobých obligácií, aj tu sa prejavil efekt nízkej implikovanej volatility výnosov.

1.2. Vývoj v hlavných menových oblastiach: USA, Japonsko, eurozóna

Hospodársky vývoj

Rast reálneho HDP v **USA** sa v roku 2004 medziročne zrýchlil a dosiahol 4,4 % (v predchádzajúcom roku 3,1 %), čo je najviac za ostatných 5 rokov. Na raste HDP sa podieľala vysoká úroveň domáceho spotrebiteľského i investičného dopytu, zatiaľ čo príspevok čistého exportu bol záporný. Spotrebu domácností i v tomto roku podporovali akomodatívne nastavené makroekonomické politiky, pokračujúca expanzia na trhu bývania, ale aj výrazné zvýšenie zamestnanosti. Rast zamestnanosti nevyvolal vážnejšie tlaky na zvyšovanie nominálnych miezd, čo spolu s rastom cien ropy viedlo k spomaleniu rastu reálnych disponibilných dôchodkov, ďalšiemu poklesu dlhodobú nízkej miery úspor obyvateľstva a historicky vysokej úrovni zadlženosti domácností (presahujúcej 80 % HDP). Priaznivé vonkajšie podmienky financovania a vysoký dopyt vytvárali vhodné prostredie na rast podnikateľských investícií, ťahaný najmä investíciami do technologických zariadení a softvérov. Umiernený vývoj nákladov práce umožnil relatívne silný rast produktivity. Vysokú ziskovosť podnikového sektora významnejšie neovplyvnil ani rast cien ropy. Vysoká úroveň domáceho dopytu viedla k ďalšiemu prehĺbeniu deficitu obchodnej bilancie USA, ktorý v roku 2004 dosiahol 5,4 % HDP (v predchádzajúcom roku 5,0 %), napriek kontinuálnej deprecii amerického dolára. Ročná inflácia meraná indexom spotrebiteľských cien sa v roku 2004 mierne zrýchlila a dosiahla 2,7 % (v predchádzajúcom roku 2,3 %). Nárast inflácie však bol spôsobený takmer výhradne rastom cien ropy. Dlhodobejšie inflačné očakávania zostali utlmené, pretože proti šíreniu inflačných tlakov pôsobil rýchly rast produktivity a iba veľmi obmedzený vplyv deprecie dolára na spotrebiteľské ceny.

V ekonomike **Japonska** pokračovalo v roku 2004 oživenie, ktoré však v priebehu roka strácalo na intenzite. Reálny HDP vzrástol o 2,7 % (v predchádzajúcom roku 1,4 %), čo je najviac od roku 1996. Celoročný rast bol predovšetkým výsledkom veľmi silného rastu v prvom štvrtroku, po ktorom však nasledovalo podstatné spomalenie ekonomickej aktivity spôsobené najmä utlmením dynamiky exportu a prudkou redukciou verejných investícií. Spotrebiteľský dopyt v priebehu roka zostával relatívne silný, podporovaný zlepšenými podmienkami na trhu práce a dôchodkovou situáciou obyvateľstva. Miera nezamestnanosti mierne poklesla a dosiahla 4,4 %. Zlepšili sa štrukturálne charakteristiky podnikateľského sektora: reštrukturalizácia podnikových bilancií a cielené úsilie o znižovanie nákladov viedli k rastu ziskov korporácií a v bankovom sektore došlo k ďalšej redukcii balíka zlých úverov. V cenovom

Graf 2 Rast HDP v eurozóne, USA a Japonsku (medziročná zmena v %)

vývoji sa mierne oslabili deflačné tlaky, ročný rast indexu spotrebiteľských cien dosiahol nulovú hodnotu (po prvýkrát od roku 1998 nebola zaznamenaná deflácia), pričom v poslednom štvrtroku sa objavili signály rastu cien v niektorých segmentoch spotrebného koša (čerstvé potraviny).

V **eurozóne** došlo v roku 2004 k výraznému zrýchleniu ekonomickej aktivity. Ročný rast HDP dosiahol 2,0 % (oproti 0,6 % v roku 2003), predovšetkým vďaka silnému zrýchleniu rastu v prvom polroku. Domáci dopyt, najmä investičný, sa v eurozóne medziročne zvýšil, napriek významnému spomaleniu rastu stavebných investícií v Nemecku a všeobecnému poklesu vládnych investícií. Súkromná spotreba zostávala v priebehu celého roka relatívne nízka, pribrzďovaná slabou aktivitou na trhu práce a pretrvávajúcimi dlhodobými štrukturálnymi nedostatkami európskej ekonomiky vrátane neistôt okolo reforiem v zdravotníctve a systémoch sociálneho zabezpečenia rozbiehajúcich sa vo viacerých členských štátoch. To prispievalo k stagnácii spotrebiteľskej dôvery. Hlavnou hybnou silou rastu ekonomiky eurozóny, najmä v prvej polovici roka, bol export. Spomalenie globálneho rastu v dôsledku rastúcich cien ropy a apreciacia eura v druhej polovici roka viedli k prudkému oslabeniu výkonnosti externého sektora, čo sa prejavilo v opätovnom oslabení ekonomickej aktivity eurozóny.

Zo sektorového hľadiska sa v roku 2004 neprejavovali v ekonomike eurozóny významnejšie rozdiely v tvorbe pridanej hodnoty. Rast pridanej hodnoty mal v spracovateľskom priemysle, ako aj v odvetviach trhových služieb, v zásade rovnaký trend – so zrýchlením

v prvej polovici roka a spomalením v druhom polroku. To vedie k záveru, že cyklický pohyb ekonomiky eurozóny v ostatnom období bol ovplyvnený agregátnymi, t. j. všeobecnými, a nie špecifickými problémami jednotlivých sektorov.

Najväčšia ekonomika eurozóny, ekonomika Nemecka, preukázala aj v roku 2004 svoju mimoriadnu závislosť od výkonov externého sektora. Príspevok vonkajšieho dopytu vytvoril tri štvrtiny z dosiahnutého rastu HDP (rast o 1,7 %, oproti poklesu o 0,1 % v roku 2003). Silný rast exportu z Nemecka bol podporený značným poklesom jednotkových mzdových nákladov, priaznivou exportnou štruktúrou s vysokým podielom produkcie naviazanej na informačné technológie, ako aj teritoriálnou orientáciou na Čínu a USA.

Rast HDP sa medziročne zrýchlil vo všetkých krajinách eurozóny okrem Grécka, kde zostal však tiež vysoký. Najvyšší rast HDP bol zaznamenaný v Írsku (5,1 %), nasledovalo Luxembursko (4,4 %), Grécko (4,2 %), Fínsko (3,7 %), Belgicko a Španielsko (2,7 %), Francúzsko (2,3 %) a Rakúsko, kde rast HDP dosiahol rovnaké tempo ako priemerná hodnota za eurozónu (2,0 %). Nižší než priemerný rast HDP dosiahla ekonomika Nemecka (1,7 %), Holandska (1,3 %), Talianska (1,2 %) a Portugalska (1,0 %). Tempo rastu reálneho HDP jednotlivých ekonomík tak dosiahlo hodnoty od 5,1 % do 1,0 % a v porovnaní s rokom 2003, keď rozdiel medzi najrýchlejšie a najpomalšie rastúcou ekonomikou tvoril 6 percentuálnych bodov, sa zblížilo.

Ročná inflácia v eurozóne meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien (HICP) dosiahla v roku 2004 2,1 % a v porovnaní s predchádzajúcim rokom

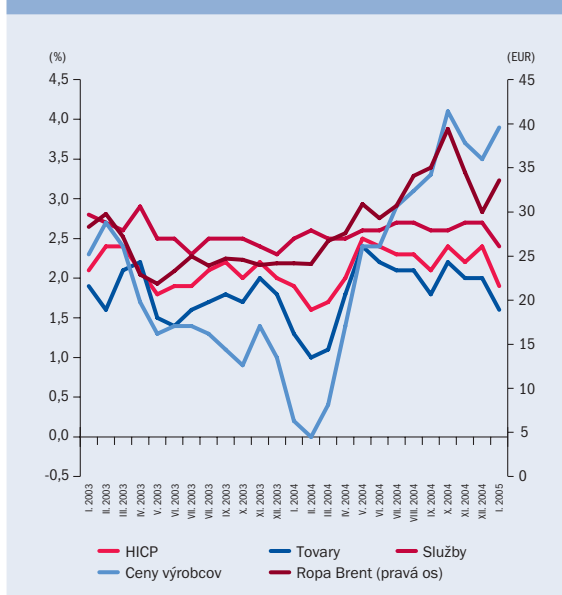
sa nezmenila. Vývoj inflácie bol v priebehu roka ovplyvňovaný predovšetkým špecifickými faktormi. Prorastovo na ceny viacerých položiek spotrebného koša, osobitne v skupine tabakových výrobkov a zdravotníckej starostlivosti, pôsobil značný nárast nepriamych daní a regulovaných cien. Druhým faktorom bol rast cien ropy, ktorý sa premietol do vyšších cien energií a pohonných látok. Vyššie ceny tabaku, zdravotníctva a energií (ktoré predstavujú približne 15 % koša HICP) prispeli k ročnej inflácii eurozóny v roku 2004 vo výške 1 percentuálneho bodu. Vyrovnávajúcim faktorom vyšších cien vstupov najmä pre priemyselnú produkciu bolo silné euro a tlak konkurencie. Ceny priemyselných výrobcov v podmienkach iba obmedzeného prejavu sa sekundárnych efektov zvýšenia cien ropy vzrástli medziročne o 2,3 % (v predchádzajúcom roku 1,4 %). Stabilizujúcim faktorom inflácie v eurozóne bol aj v roku 2004 umiernený vývoj miezd.

Ročný rast spotrebiteľských cien (merané HICP) sa v jednotlivých krajinách eurozóny v roku 2004 pohyboval v intervale od 0,1 % (Fínsko) do 3,5 % (Luxembursko). Nižší než v priemere za eurozónu bol rast cien okrem Fínska v Belgicku (1,9 %) a Holandsku (1,2 %). Inflácia nad 3 % bola okrem Luxemburska v Španielsku (3,3 %) a Grécku (3,1 %). V zvyšných šiestich krajinách dosiahla inflácia veľmi blízke hodnoty: v Nemecku a vo Francúzsku 2,2 %, v Írsku a Taliansku 2,4 %, v Rakúsku 2,5 % a v Portugalsku 2,6 %.

Vývoj na trhu práce eurozóny nezaznamenal v roku 2004 podstatnejšie zmeny. Zamestnanosť vzrástla iba mierne, čo súvisí s pomalšou reakciou trhu práce na zrýchlenie ekonomickej aktivity. Vo vývoji zamestnanosti sa však zrejme odzrkadlili aj dôsledky trendu rozširovania skrátených pracovných úväzkov (najmä tzv. mini zamestnaní v Nemecku), ktorý v predchádzajúcom období spomaleného rastu pomáhal udržať zamestnanosť. Svedčí o tom skutočnosť, že zamestnanosť meraná počtom odpracovaných hodín rástla v roku 2004 rýchlejšie než rast zamestnaných osôb. Zo sektorového hľadiska bol charakteristický pokračujúci trend znižovania zamestnanosti v priemysle (bez stavebníctva) a jej rastu v sektore služieb. V priemysle sa tak v priebehu roka výrazne zvýšila produktivita práce, čo pomohlo podnikom v ich snahách o zvyšovanie ziskovosti. Rast produktivity práce bol celkovo za eurozónu relatívne vysoký (1,4 %), avšak so značnými rozdielmi medzi jednotlivými krajinami (napr. v Nemecku dosiahol iba 0,1 %).

Mzdový vývoj mal umiernený charakter. Rast miezd v priemere za eurozónu dosiahol 2,1 %, avšak so značnými rozdielmi medzi jednotlivými krajinami (od nulového rastu v Nemecku do približne 6 % v Grécku a Írsku). Mzdový vývoj pomerne dobre odzrkadľoval vývoj na trhu práce v jednotlivých krajinách. Rýchlejší rast miezd bol zaznamenaný v krajinách, kde rast zamestnanosti bol rýchlejší ako priemer za eurozónu.

Graf 3 Vývoj cien v eurozóne

Zdroj: ECB Monthly Bulletin.

nu, zatiaľ čo v krajinách, kde ekonomická aktivita bola nižšia, bol aj rast miezd podstatne pomalší. Vo viacerých krajinách sa v roku 2004 začali nepriaznivo prejavovať dôsledky rýchleho rastu miezd, ktorý nebol sprevádzaný relevantným rastom produktivity. Osobitne krajiny, kde rast jednotkových nákladov práce presiahol 2 % (Taliansko, Portugalsko), resp. až 3 % (Grécko, Španielsko a Írsko), zaznamenali vážne straty svojej exportnej výkonnosti. Naopak pre Nemecko a Holandsko bol umiernený vývoj miezd dôležitým faktorom ich zlepšenej exportnej výkonnosti.

Miera nezamestnanosti sa v eurozóne medziročne zmenila iba marginálne a dosahovala 8,8 %. Medzi jednotlivými krajinami sa však udržali značné rozdiely. Najvyššia nezamestnanosť bola aj v roku 2004 v Španielsku (10,8 %). Dvojcifernú hodnotu nezamestnanosti malo aj Grécko a vyššia než priemer za eurozónu bola miera nezamestnanosti aj v Nemecku a vo Francúzsku (9,5 %). V Portugalsku, Taliansku a Fínsku dosiahla nezamestnanosť 6,7 – 8,8 %. Najnižšia miera nezamestnanosti 4,2 – 4,7 % bola v Rakúsku, Írsku, Luxembursku a Holandsku, pričom v posledných dvoch uvedených krajinách došlo k jej výraznejšiemu medziročnému zvýšeniu (o 0,5 a 0,9 percentuálneho bodu).

Výsledky externého sektora eurozóny za rok 2004 charakterizuje zvýšenie prebytku na bežnom účte na 40,2 mld. EUR (t. j. približne 0,5 % HDP), ktoré sa dosiahlo najmä vďaka zníženiu deficitu bilancie výnosov a bežných transferov a miernemu zvýšeniu prebytku bilancie služieb. Prebytok obchodnej bilancie, vzhľadom na paralelný vývoj hodnoty dovozu a vývozu, zostal zhruba na úrovni roka 2003. Prebytok obchodnej bilancie bol výsledkom veľmi rýchlej exportnej dynamiky v prvom polroku, živenej silným rastom zahraničného dopytu, ktorý viac než kompenzoval účinky zhodnocovania eura. V druhej polovici roka v dôsledku poklesu vývozu z eurozóny, vysokej hodnoty dovozu spôsobenej prudkým zvýšením ceny ropy a čiastočne aj vďaka oživeniu domáceho dopytu sa výkonnosť zahraničnoobchodného sektora eurozóny podstatne oslabil.

Finančný účet eurozóny zaznamenal v roku 2004 čistý prílev priamych a portfóliových investícií vo výške 18,3 mld. EUR, čo je menej ako v roku 2003. Nižšia úroveň finančných tokov do eurozóny bola dôsledkom najmä vyššieho čistého odlevu priamych investícií. Portfóliové investície zaznamenali čistý nárast vďaka obnovenému záujmu zahraničných investorov o majetkové cenné papiere eurozóny. Cezhraničné toky v rámci skupiny dlhových nástrojov dosiahli približne 200 mld. EUR tak na strane aktív, ako aj pasív. Investori eurozóny umiestnili okolo 75 % svojich zdrojov do zahraničných dlhopisov a zmeniek, zvyšok do nástrojov peňažného trhu. Nerezidenti investovali takmer výlučne do dlhopisov a zmeniek eurozóny,

investície do nástrojov peňažného trhu nelákali vzhľadom na nízku úroveň krátkodobých úrokových sadzieb v eurozóne.

Menová politika a verejné financie

V menovej politike **Federálneho výboru pre operácie na voľnom trhu** (FOMC) došlo v roku 2004 po období veľmi nízkych úrokových sadzieb k obratu. V priebehu roka sa cieľová sadzba z federálnych fondov zvýšila o 125 bázičných bodov a koncom roka dosiahla 2,25 %. Stratégiou FOMC sa stal čitateľný odklon od akomodatívnej politiky (zvýšenie sadzby sa uskutočnilo v piatich postupných krokoch po 25 bázičných bodoch od júna 2004), ktorý pri reflektovaní zmien v ekonomickom výhlade USA bude podporovať plnenie záväzku udržiavať cenovú stabilitu. Vo fiškálnej oblasti došlo iba k miernej korekcii deficitu verejných financií, ktorý dosiahol 4,4 % HDP (v predchádzajúcom roku 4,6 %).

Menová politika **japonskej centrálnej banky** bola aj v roku 2004 založená na cílení zostatkov bežných účtov komerčných bánk v centrálnej banke. Po zvýšení cieľa začiatkom roka zostala cílená pozícia v priebehu roka nezmenená. Vo fiškálnej oblasti vláda sledovala cieľ postupného znižovania primárneho deficitu zhruba o 0,5 % ročne. Celkový deficit verejných financií sa medziročne znížil na 7,0 % HDP (v predchádzajúcom roku 7,7 %).

Rada guvernérov **Európskej centrálnej banky** ponechala základné úrokové sadzby počas celého roka 2004 na nezmenenej úrovni: minimálna úroková sadzba pre hlavné refinančné operácie bola 2 %, úroková sadzba pre jednodňové sterilizačné obchody 1 % a sadzba pre jednodňové refinančné obchody 3 %. Rozhodnutia o nastavení menovej politiky ECB boli pomerne komplikované, pretože na podmienky cenovej stability pôsobili v priebehu roka protichodné faktory. Okrem meniacej sa dynamiky hospodárskeho oživenia v eurozóne, ktoré s postupným utlmovaním strácalo inflačne rizikový náboj, sa zohľadňoval umiernený vývoj miezd a zhodnocovanie eura a na druhej strane rast cien ropy, zvýšenie nepriamych daní a regulovaných cien v eurozóne a tiež postupný tlak na rast menového agregátu M3, živý pri nízkych úrokových sadzbách vysokým dopytom súkromného sektora po úveroch, ako aj vo viacerých krajinách prudko rastúce ceny nehnuteľností.

Fiškálny vývoj v eurozóne, meraný vykázaným fiškálnym saldom eurozóny, zaznamenal v roku 2004 deficit 2,7 % HDP, rovnako ako v roku 2003. Napriek nezmenenej úrovni súhrnného deficitu bolo rozpočtové hospodárenie krajín eurozóny neuspokojivé. Väčšina krajín nespĺnila ciele stanovené v aktualizovaných programoch stability z konca roku 2003, resp. začiatku 2004, a osobitne krajinám s najväčšími nerovnováhami sa nepodarilo významnejšie

Graf 4 Vývoj salda verejných financií v krajinách eurozóny (v % HDP)

Zdroj: Eurostat.

presadiť do praxe plnenie plánov štrukturálnej fiškálnej konsolidácie.

Pomer deficitu k HDP sa v piatich krajinách tesne priblížil k referenčnej hranici 3 % (Portugalsko, Taliansko), alebo ju prekročil (Grécko, Francúzsko, Nemecko). Štyri krajiny (Grécko, Francúzsko, Holandsko, Nemecko) boli v situácii nadmerného fiškálneho deficitu. Francúzsko a Nemecko vykázali nadmerný fiškálny deficit tretí rok po sebe. Zásadná revízia štatistických údajov Grécka podľa metodiky ESA 95 ukázala, že krajina sa v situácii nadmerného fiškálneho deficitu nachádza od roku 1997 a v roku 2004 deficit predstavoval 6,1 % HDP. Rozpočtové prebytky vykázali v roku 2004 tri krajiny: Belgicko (0,1 % HDP), Írsko (1,3 % HDP) a Fínsko (2,1 % HDP).

Výsledky rozpočtového hospodárenia eurozóny – po očistení o platby úrokov a cyklicky upravené – ukázali, že hlavným faktorom nepriaznivej fiškálnej pozície bolo zhoršenie primárneho salda. V priemere za eurozónu to vyjadruje skutočnosť, že opatrenia prijaté v období hospodárskeho boomu z prelomu tisícročí na zoštíhlenie príjmovej strany rozpočtov (zníženie priamych daní a príspevkov na sociálne zabezpečenie) predstihli svojím rozsahom kompenzačné možnosti zvýšenia nepriamych daní a konsolidácie na výdavkovej strane rozpočtov, osobitne v období spomaleného rastu ekonomiky. Precenil sa krátkodobý efekt konsolidácie cestou jednorazových, resp. dočasných opatrení. Tri najviac zadlžené krajiny (Belgicko, Grécko a Taliansko) pri nízkych úrokových sadzbách v eurozóne navyše ťažili z úspory na úrokových výdavkoch, čo čiastočne kompenzovalo zhoršenie ich primárneho salda. Belgicko, ako jediné z týchto krajín, však aj podstatne

znížilo mieru zadlženia, vzhľadom na už dlhodobejšie vykazované prebytky rozpočtového hospodárenia.

Vyostrený vývoj verejných financií v eurozóne v roku 2004 viedol k otvorenej diskusii členských štátov a európskych inštitúcií smerujúcej k požiadavke prehodnotiť, resp. uvoľniť niektoré pravidlá fungovania Paktu stability a rastu a uplatňovania nápravných postupov v prípade nadmerného fiškálneho deficitu.

1.3. Vývoj v členských štátoch EÚ mimo eurozóny

Rozšírenie EÚ: základné inštitucionálne súvislosti

Dňa 1. mája 2004 sa uskutočnilo historicky najrozsiahlejšie rozšírenie EÚ. Do EÚ vstúpilo 10 krajín strednej a východnej Európy a Stredomoria: Cyprus, Česká republika, Estónsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Poľsko, Slovensko a Slovinsko. Národné centrálné banky týchto štátov boli integrované do Európskeho systému centrálnych bánk a ich guvernéri sa stali plnoprávnymi členmi Generálnej rady ECB.

Vstupom 10 nových štátov do EÚ sa počet krajín EÚ nepatriacich do eurozóny rozšíril z troch (Dánsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo) na trinásť. Dánsko a Spojené kráľovstvo majú výnimočný (opt-out) štatút ohľadne budúceho členstva v eurozóne, a preto sa na ne striktné nevzťahujú všetky implicitné záväzky vyplývajúce z Maastrichtskej zmluvy (Zmluvy o EÚ) a Paktu stability a rastu, ani automatické procedurálne povinnosti európskych inštitúcií.

Rozšírenie EÚ z roku 2004 sa uskutočnilo v tretej etape jej integračného procesu, t. j. vo fáze hospodárskej a menovej únie. Všetky nové členské štáty preto automaticky a v plnom rozsahu podliehajú legislatíve Maastrichtskej zmluvy a k nej pripojených právnych dokumentov, ktoré nepripúšťajú možnosť výnimočného (opt-out) štatútu. Naopak, zakotvujú implicitnú povinnosť každého novo pristupujúceho štátu prijať – po nevyhnutnom splnení nominálnych konvergenčných kritérií makroekonomickej stability – jednotnú menu a zaviesť v krajine euro. Ako členským štátom EÚ, ktoré (zatiaľ) nezaviedli jednotnú menu euro, je týmto krajinám udelený štatút výnimky (derogácie) a podliehajú pravidelnej hodnotiacej procedúre európskych inštitúcií. Zodpovedajúco čl. 122(2) zmluvy sú Európska komisia a ECB povinné v dvojročných intervaloch vypracúvať správy o konvergencii, prostredníctvom ktorých informujú Radu o pokroku konvergenzie, resp. o tom, či jednotlivé krajiny spĺňajú podmienky, nevyhnutné na zavedenie eura.

Druhou líniou dohľadu európskych inštitúcií nad postupom konvergenčného procesu a najmä jeho

Tabuľka 2 Zlučiteľnosť právnych predpisov a plnenie kritérií konvergencie

	Právna zlučiteľnosť	Stabilita cien	Rozpočtová pozícia vlády	Výmenný kurz	Dlhodobé úrokové miery
Česká republika	nie	áno	nie	nie	áno
Estónsko	nie	áno	áno	nie	-
Cyprus	nie	áno	nie	nie	áno
Lotyšsko	nie	nie	áno	nie	áno
Litva	nie	áno	áno	nie	áno
Maďarsko	nie	nie	nie	nie	nie
Malta	nie	nie	nie	nie	áno
Poľsko	nie	nie	nie	nie	nie
Slovinsko	nie	nie	áno	nie	áno
Slovensko	nie	nie	nie	nie	áno
Švédsko	nie	áno	áno	nie	áno

Zdroj: Európska komisia: Správa o konvergencii 2004.

udržateľnosti po zavedení eura sú záväzky, ktoré im automaticky so vstupom do EÚ vyplývajú z účasti na Pakte stability a rastu. Na tieto účely sú členské štáty so štatútom výnimky povinné predkladať Rade ECOFIN a EK strednodobé konvergenčné programy, ktoré sa každoročne vyhodnocujú a pravidelne aktualizujú. Nové členské štáty EÚ predložili svoje prvé konvergenčné programy v máji 2004.

Rok 2004 bol rokom, v ktorom EK a ECB mali povinnosť vypracovať svoje správy o konvergencii v rámci bežného predpísaného dvojročného intervalu. Správy boli zverejnené 20. októbra 2004 a okrem Švédska hodnotili aj 10 nových členských štátov EÚ. V konvergenčných správach oboch inštitúcií sa konštatuje, že v roku 2004 žiadna z hodnotených krajín nespĺňala podmienky na zavedenie eura.

V roku 2004 mali štatút kandidátov na členstvo v EÚ štyri krajiny: Bulharsko, Chorvátsko, Rumunsko a Turecko. V decembri 2004 Európska rada súhlasila, že vzhľadom na úspešné ukončenie prístupových rokovaní s Bulharskom a Rumunskom možno prístupovú zmluvu finalizovať s výhľadom jej podpísania v apríli 2005. Vývoj prístupových rokovaní s Chorvátskom bude závisieť od spolupráce tejto krajiny s Medzinárodným trestným tribunálom pre bývalú Juhosláviu. Rokovania s Tureckom sú podmienené prijatím určitých legislatívnych noriem zo strany tejto krajiny.

Súhrnný prehľad hospodárskeho a menového vývoja

Rast reálneho HDP v krajinách EÚ, ktoré nie sú členmi eurozóny, bol vo všeobecnosti relatívne silný a najmä v skupine pobaltských a stredoeurópskych ekonomík podstatne prevyšoval priemer za eurozónu i EÚ-25. Hybnou silou rastu bol väčšinou domáci, najmä investičný

dopyt. K oživeniu investícií prispel rast podnikateľskej dôvery, vysoký stupeň využitia kapacít i priaznivý výhľad v oblasti dopytu. Vo viacerých, najmä však pobaltských krajinách sa významnou mierou na raste domáceho dopytu podieľal aj rast súkromnej spotreby podnietený rýchlym rastom miezd, zlepšenými podmienkami na trhu práce a rýchlo rastúcimi objemami spotrebiteľských úverov. Výdavky na spotrebu stimulovali najmä v prvej polovici roka aj očakávania zvyšovania cien v dôsledku úprav nepriamych daní a regulovaných cien súvisiacich so vstupom do EÚ a v niektorých krajinách aj pretrvávajúca uvoľnená fiškálna politika.

Napriek dominujúcej úlohe, ktorú mal v roku 2004 v raste výkonnosti týchto ekonomík domáci dopyt, zostal dôležitým stimulom rastu vo viacerých krajinách (Česká republika, Maďarsko, Poľsko, ale aj Švédsko) aj zahraničný dopyt a výkony zahraničnoobchodného sektora. Dynamika vývozu i dovozu zostala vo všeobecnosti relatívne silná. V nových členských štátoch ju podporovalo odstránenie posledných bariér s hlavnými zahraničnoobchodnými partnermi po vstupe do EÚ, vyšší zahraničný dopyt a priaznivé konkurenčné pozície vďaka zvýšeniu produktivity.

Zrýchlenie tempa hospodárskeho rastu vytváralo priaznivé prostredie na rozširovanie pracovných príležitostí a zlepšovanie podmienok na trhu práce. K výraznejšiemu poklesu miery nezamestnanosti však došlo iba v pobaltských krajinách, zatiaľ čo v mnohých štátoch došlo naopak k jej zvýšeniu, súvisiacemu väčšinou s prebiehajúcimi štrukturálnymi zmenami v podnikovej sfére. Najvyššia miera nezamestnanosti sa udržala v Poľsku a na Slovensku.

Vývoj cien v sledovaných krajinách bol v roku 2004 značne rôznorodý. Najnižšiu infláciu HICP okolo 1 %, teda podstatne pod priemerom eurozóny, zaznamenali v Dánsku, Švédsku, Spojenom kráľovstve a Litve.

Tabuľka 3 Základné makroekonomické ukazovatele členských štátov EÚ mimo eurozóny (%)

	HDP			Inflácia HICP			Miera nezamestnanosti ¹⁾			Bežný účet (v % HDP) ²⁾		
	2003	2004	2005 ³⁾	2003	2004	2005 ³⁾	2003	2004	2005 ³⁾	2003	2004	2005 ³⁾
Pôvodná skupina												
Dánsko	0,4	2,0	2,3	2,0	0,9	1,4	5,6	5,4	4,9	3,3	2,3	2,1
Švédsko	1,5	3,5	3,0	2,3	1,0	0,4	5,6	6,3	5,9	5,9	7,8	7,5
Spojené kráľovstvo	2,2	3,1	2,8	1,4	1,3	1,7	4,9	4,7	4,7	-1,8	-1,9	-2,2
Pobaltské štáty												
Estónsko	5,1	6,2	6,0	1,4	3,0	3,3	10,2	9,2	8,7	-13,2	-12,9	-12,1
Litva	9,7	6,7	6,4	-1,1	1,1	2,9	12,7	10,8	10,2	-6,9	-8,3	-8,8
Lotyšsko	7,5	8,5	7,2	2,9	6,2	5,0	10,4	9,8	9,4	-8,2	-12,4	-10,5
Stredoeurópske štáty												
Česká republika	3,7	4,0	4,0	-0,1	2,6	1,9	7,8	8,3	8,3	-6,2	-5,2	-4,7
Maďarsko	3,0	4,0	3,9	4,7	6,8	3,8	5,8	5,9	6,3	-8,4	-8,9	-8,7
Poľsko	3,8	5,3	4,4	0,7	3,6	2,1	19,2	18,8	18,3	-2,2	-1,5	-2,4
Slovensko	4,5	5,5	4,9	8,5	7,4	3,7	17,5	18,0	17,6	-0,8	-3,4	-5,0
Slovinsko	2,5	4,6	3,7	5,7	3,6	2,1	6,5	6,0	5,9	-0,4	-0,7	-1,0
Stredomorské štáty												
Cyprus	2,0	3,7	3,9	4,0	1,9	2,3	4,5	5,0	4,8	-3,0	-5,7	-4,9
Malta	-1,8	1,5	1,7	1,9	2,7	2,4	8,0	7,3	7,1	-5,8	-10,1	-9,9
Pre porovnanie												
Eurozóna	0,6	2,0	1,6	2,1	2,1	1,9	8,7	8,8	8,8	0,3	0,6	0,5
EÚ-25	1,0	2,4	2,0	1,9	2,1	1,9	8,9	9,0	9,0	0,5	0,4	0,2

Zdroj: European Commission Economic Forecasts Spring 2005.

1) V % pracovnej sily.

2) Údaje za eurozónu a EÚ-25 sú upravené.

3) Prognóza.

Vo väčšine nových členských štátov dosiahla inflácia hodnoty prevyšujúce priemer eurozóny a medziročne sa zvýšila. K jej poklesu došlo iba v Slovinsku, na Cypre a na Slovensku, kde však zostala na najvyššej úrovni spomedzi všetkých krajín.

Rast inflácie ovplyvnili niektoré spoločné faktory ako zvýšenie cien ropy a vstup do EÚ. Vplyv vyšších cien ropy na národné cenové indexy však mal rôznu intenzitu, podmienenú rozdielmi v štruktúre spotreby, trhových štruktúrach a energetickej náročnosti produkcie. Blížiaci sa vstup do EÚ vyvolal v prvých mesiacoch roka dopytové tlaky, spôsobené očakávaným zvýšením cien po samotnom vstupe v dôsledku harmonizácie nepriamych a spotrebných daní. Vo väčšine týchto krajín zároveň v dôsledku ich integrácie do Spoločnej poľnohospodárskej politiky a odstránenia zvyšných obchodných bariér v tomto sektore vzrástli ceny potravín. V druhom polroku však efekty vstupu do EÚ na vývoj cien v nových členských štátoch nadobudli všeobecne tlmiaci charakter. Z faktorov, ktoré ovplyvnili infláciu v roku 2004 skôr individuálne než plošne, možno uviesť proinflačne pôsobiace veľmi rýchle tempo rastu ekonomiky (charakteristické pre skupinu pobaltských krajín) a zvýšenie regulovaných cien, resp. naopak, infláciu tlmiace posilňovanie

nominálnych efektívnych výmenných kurzov (charakteristické pre Českú republiku, Maďarsko, Slovensko a v druhej polovici roka aj pre Poľsko).

Výsledky hospodárenia fiškálneho sektora boli v podstate v súlade s cieľmi konvergenčných programov z mája 2004. Vo viacerých krajinách boli dokonca lepšie, vďaka priaznivejšiemu než očakávanému vývoju príjmov a väčšinou aj udržianiu disciplíny v realizácii výdavkov na úrovni programovaných hodnôt. Horší než programovaný vývoj zaznamenalo Maďarsko.

Napriek tomu, že rozpočtové saldo verejnej správy za rok 2004 sa v desiatich z trinástich krajín EÚ, ktoré nie sú členmi eurozóny, zlepšilo, vývoj vo fiškálnom sektore patrí naďalej k najsľabším stránkam ekonomík nových členských štátov. Spomedzi nich iba Lotyšsko zaznamenalo v roku 2004 fiškálny prebytok, ktorý v tomto roku vykázalo aj Dánsko a Švédsko. Zvyšných desať krajín uzavrelo hospodárenie verejných financií so schodkom. V rámci štandardných hodnotiacich postupov Rada ECOFIN dňa 5. júla 2004 rozhodla, že šesť krajín (Česká republika, Cyprus, Maďarsko, Malta, Poľsko a Slovensko) sa nachádza v situácii nadmerného deficitu. Vo všetkých prípadoch, okrem Cypru, povolila Rada korekcie nadmerných deficitov

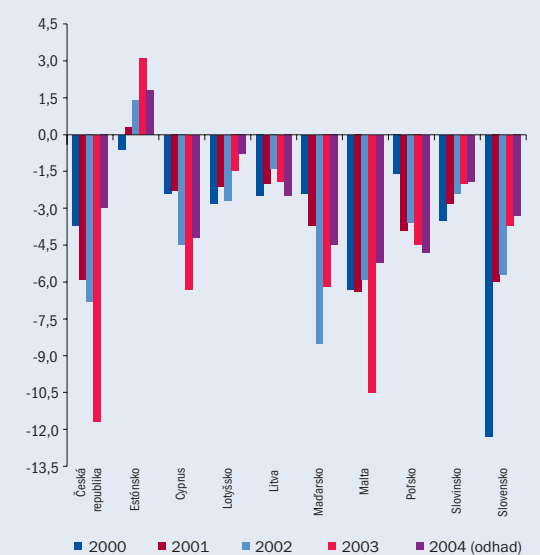
v strednodobom horizonte, vzhľadom na konštatovanú prítomnosť osobitných okolností, konkrétne, že výška deficitu pri vstupe do EÚ bola výrazne nad referenčnou hodnotou a v prípade krajín V4, že v nich prebiehajú štrukturálne zmeny sprevádzajúce proces reálnej konverencie.

Výkony externého sektora merané saldom bežného účtu boli rôznorodé. Švédsko a Dánsko, rovnako ako v predchádzajúcich rokoch, vykázali v roku 2004 prebytok. Ostatné krajiny zaznamenali schodky. Najvyššie deficity bežného účtu na úrovni okolo 10 % HDP mali pobaltské krajiny, Maďarsko a Malta. Relatívne najpriaznivejšie výsledky spomedzi nových členských štátov zaznamenalo Poľsko, Slovinsko a Slovensko. Vo viacerých krajinách súviselo zistené medziročné prehĺbenie deficitu bežného účtu s výrazným rastom dovozu v dôsledku oživenia domáceho dopytu a vysokých cien ropy. Vo väčšine nových členských štátov má však deficit bežného účtu aj významnú štrukturálnu zložku, obsahujúcu najmä dovozové investičné nároky reálnej konverencie. V mnohých krajinách sa navyše začal prehĺbovať deficit bilancie výnosov, odzrkadľujúci príjmy spojené s minulým prílevom priamych zahraničných investícií.

Hlavnou udalosťou v oblasti kurzovej politiky v roku 2004 bolo pripojenie Estónska, Litvy a Slovinska (28. júna 2004) k Dánsku, ako účastníckych štátov mechanizmu výmenných kurzov ERM II. Všetky tri krajiny vstúpili do mechanizmu so štandardným fluktuácnym pásmom $\pm 15\%$ okolo svojich centrálnych parít voči euru, pričom Lotyšsko a Litva si ponechali svoje menové rady (currency boards) ako jednostranný záväzok. Účasť v ERM II nevyvolala žiadne vážne napätia na devízových trhoch účastníckych krajín. Všetky štyri meny sa trvalo obchodovali na úrovni svojich centrálnych parít alebo v ich tesnej blízkosti, pričom krátkodobé úrokové diferenciály voči eurozóne sa udržiavali na nízkej úrovni.

Hlavným cieľom menovej politiky všetkých členských štátov EÚ nepatriacich do eurozóny je cenová stabilita. Režimy menovej politiky a výmenných kurzov jednotlivých krajín zostali v roku 2004 v zásade nezmenené. Šesť krajín uplatňovalo kurzové ciele (Dánsko, Estónsko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Malta), štyri krajiny inflačné ciele (Česká republika, Poľsko, Švédsko, Spojené kráľovstvo) a tri krajiny kombinované režimy – inflačné ciele so zohľadnením výmenného kurzu (Maďarsko), inflačné ciele a riadený floating (Slovensko), resp. dvojpilierový režim sledujúci menové, reálne, externé a finančné ukazovatele makroekonomických podmienok (Slovinsko). Vo viacerých krajinách sa však uskutočnili niektoré úpravy menovopolitických rámcov, strategicky zacielené na postupnú prípravu menovej politiky na menovú integráciu. Išlo najmä o súvislosti vstupu do ERM II, keď slovinská centrálna banka ukončila trend postupného oslabovania tolaru voči euru

Graf 5 Vývoj salda verejných financií v nových členských štátoch EÚ (v % HDP)

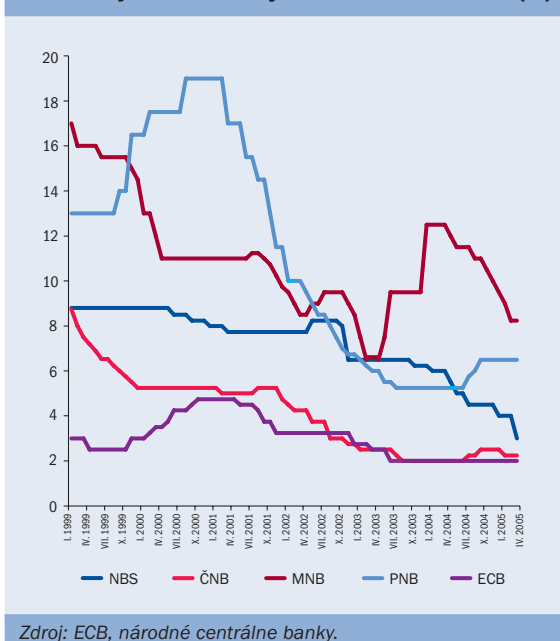
Zdroj: Eurostat.

a centrálna banka Lotyšska ohlásila zmenu naviazania latu z SDR na euro, počínajúc 1. januárom 2005.

Vývoj v krajinách V4

Na rýchlym raste ekonomiky **Českej republiky** v roku 2004 sa podieľali priaznivé výsledky čistého exportu a investície. Napriek silnej apreciácii českej koruny sa vďaka odstráneniu zostávajúcich obchodných bariér po vstupe do EÚ podstatne zlepšila obchodná bilancia, ktorej deficit vo výške 0,8 % HDP bol najnižší od roku 1993. V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo naopak v dôsledku pomalšieho rastu reálnych miezd k spomaleniu rastu súkromnej spotreby a spotreba vlády sa medziročne znížila. Cenový vývoj po deflačnom výsledku v roku 2003 prešiel iba do miernej inflácie, pretože rast cien surovín a ropy bol v podstate eliminovaný posilňovaním domácej meny. Približne polovica cenového nárastu bola pritom vyvolaná administratívnymi opatreniami (najmä zvýšením nepriamych daní). Vývoj na trhu práce v podmienkach prebiehajúcej reštrukturalizácie podnikovej sféry a rýchleho rastu produktivity zaostával za zrýchlením ekonomickej aktivity: znížila sa zamestnanosť a miera nezamestnanosti zostala približne na úrovni predchádzajúceho roka. Priaznivé výsledky zaznamenal vývoj vo verejných financiách. Vďaka rastu ekonomiky, ale aj v dôsledku zmien v rozpočtových pravidlách prijatých v polovici roka 2004, umožňujúcich presun nepoužitých zdrojov do budúceho roka, dosiahol deficit verejnej správy 3 % HDP, čo je podstatne menej, než predpokladal konvergenčný program (5,2 % HDP). Česká národná banka po posúdení cenového vývoja a neistôt vo fiškálnom sektore zvýšila v júni 2004

Graf 6 Vývoj kľúčových úrokových sadzieb centrálnych bánk krajín V4 a ECB (%)

(po prvýkrát od júla 2001) svoje kľúčové úrokové sadzby o 25 bázických bodov, v auguste o ďalších 25 bázických bodov na výsledných 2,50 %.

Dosiahnuté relatívne vysoké tempo rastu ekonomiky **Maďarska** v roku 2004 bolo výsledkom výrazného zrýchlenia ekonomickej aktivity v druhom polroku. Rast oproti predchádzajúcim rokom nadobudol vyrovnanější charakter. Zatiaľ čo rast súkromnej spotreby sa takmer o polovicu spomalil, rast investícií a najmä exportu sa zrýchlil tempom, ktorého výsledkom bol pozitívny príspevok externého sektora k rastu HDP. Hlavným faktorom tohto posunu bolo utlmenie neúmerne vysokého rastu reálnych miezd vo verejnom sektore (ktorý v ročnom priemere za tri predchádzajúce roky prevyšoval 10 %). Vývoj cien mal v prvom polroku rastúci trend spôsobený prevažne administratívnymi úpravami cien a daní, v druhom polroku najmä vďaka silnej apreciácii forintu inflácia klesala. Vývoj na trhu práce zaznamenal mierny pokles zamestnanosti. Miera nezamestnanosti sa medziročne podstatnejšie nezmenila a dosiahla 5,9 %. Verejné financie skončili v roku 2004 s deficitom 4,5 % HDP, čo je o 1,7 % menej ako v roku 2003. Maďarská centrálna banka vzhľadom na zlepšujúce sa vyhliadky inflácie v priebehu roka 2004 znížila svoje kľúčové sadzby celkovo o 300 bázických bodov na 9,5 %.

Rast reálneho HDP v **Poľsku** dosiahol v roku 2004 5,3 %. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch bol hybnou silou rastu ekonomiky export, ktorého výkonnosť neoslabilo ani výrazné zhodnocovanie poľského zlotého v priebehu roka. V domácom dopyte došlo po troch rokoch poklesu k silnému oživeniu investícií, naopak spotreba domácností rástla iba mierne, vzhľadom na

slabý rast reálnych dôchodkov a pretrvávajúcu vysokú nezamestnanosť. Situácia na trhu práce sa však začala mierne zlepšovať: zamestnanosť prestala klesať a mierne sa znížila aj miera nezamestnanosti. Cenový vývoj zaznamenal výrazné zrýchlenie inflácie, vyvolané najmä rastom cien potravín a ropy, ako aj zvýšením nepriamych daní, súvisiacim so záväzkami pri vstupe do EÚ. Fiškálny deficit za rok 2004 predstavoval 4,8 % HDP, čo je podstatne menej než predpokladal rozpočet. Lepšie hospodárenie verejných financií bolo predovšetkým výsledkom podstatne lepšieho než predpokladaného hospodárenia v oblasti sociálneho zabezpečenia. Inflácia spotrebiteľských cien viedla v júni k prekročeniu hornej hranice cieľového intervalu centrálnej banky ($2,5 \pm 1$ %) a nad touto hranicou sa udržala do konca roka. Na elimináciu sekundárnych efektov zrýchlenia inflácie zvýšila poľská centrálna banka v krátkom rozmedzí od júna do augusta svoju kľúčovú referenčnú sadzbu o 125 bázických bodov na výsledných 6,5 %.

Hospodársky rast na **Slovensku** aj v roku 2004 zaznamenal v rámci skupiny krajín V4 najrýchlejšie tempo a reálny HDP vzrástol o 5,5 %. Úplne sa pritom zmenili hybné sily rastu a jediným jeho zdrojom bol domáci dopyt, zatiaľ čo príspevok externého sektora bol záporný. Vývoz zaznamenal aj v tomto roku dvojciferné tempo rastu, dovoz však rástol rýchlejšie, ťahaný vysokým investičným, ako aj súkromným spotrebiteľským dopytom. Na rýchly rast súkromnej spotreby vplýval priaznivý vývoj reálnych miezd a nižšie dôchodkové dane. K rastu spotreby prispel, aj v súvislosti s daňovou reformou, povolený presun výplat niektorých zložiek odmien zamestnancov z roku 2003 do roku 2004. Deficit bežného účtu sa medziročne mierne prehĺbil v dôsledku vyšších dovozov, ale aj podstatného nárastu sumy repatriovaných ziskov. Trh práce bol charakterizovaný výrazným spomalením rastu zamestnanosti, ktoré okrem iného súviselo s pokračovaním úsporných opatrení vo verejnom sektore. Miera nezamestnanosti po silnom poklese v roku 2003, dosiahnutom vďaka reformným opatreniam, medziročne opäť mierne vzrástla. V cenovom vývoji pokračoval klesajúci trend inflácie, ktorej pretrvávajúca vysoká miera súvisí s uskutočnenými administratívnymi úpravami, predovšetkým dereguláciou cien a zvýšením nepriamych daní. Verejné financie v roku 2004 absorbovali veľký balík reformnej agendy vlády, ktorá sa odzrkadlila tak na strane rozpočtových príjmov, ako aj výdavkov. Daňová reforma zaviedla jednotnú sadzbu vo výške 19 % pre dane z príjmu fyzických i právnických osôb, ako aj pre daň z pridanej hodnoty. Zároveň vstúpili do platnosti viaceré reformy v sociálnej sfére. Zaznamenaný rozpočtový deficit vo výške 3,3 % HDP bol nižší než plánovaný, výsledok však bol v značnej miere ovplyvnený oneskorením výdavkov naviazaných na spolufinancovanie z fondov EÚ. Národná banka Slovenska vzhľadom na permanentné apreciačné tlaky na slovenskú korunu znížila svoje kľúčové sadzby v priebehu roka celkovo o 200 bázických bodov.

Správa o menovom vývoji v SR v roku 2004

2. Správa o menovom vývoji v SR v roku 2004

2

2.1. Vývoj ekonomiky

Makroekonomický vývoj na Slovensku bol v roku 2004 ovplyvňovaný niekoľkými významnými faktormi, medzi ktoré patrili predovšetkým vstup SR do Európskej únie, ale aj ukončenie daňovej reformy. Dňa 1. mája 2004 sa Slovenská republika stala členom Európskej únie. Slovensko sa tak stalo účastníkom Hospodárskej a menovej únie ako členský štát, pre ktorý platí výnimka, t. j. nadobudlo štatút členského štátu s derogáciou. To znamená, že vstupom do EÚ prijalo Slovensko záväzok stať sa v budúcnosti členom menovej únie. Zároveň sa Národná banka Slovenska stala súčasťou Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB) so všetkými právami a povinnosťami z toho vyplývajúcimi. Po splnení konvergenčných kritérií bude môcť členský štát s derogáciou zaviesť spoločnú menu euro a centrálna banka sa stane súčasťou eurosystému. V súvislosti so vstupom do Európskej únie prijala SR aj Spoločnú poľnohospodársku politiku, ktorá predstavuje súbor ekonomických, finančných, legislatívnych a inštitucionálnych nástrojov na zabezpečenie jednotného trhu poľnohospodárskych výrobkov. Cieľom je zabezpečenie efektivity, stability a finančnej solidarity v poľnohospodárskom sektore. V roku 2004 bol vypracovaný a schválený Konvergenčný program Slovenska do roku 2010, ako aj jeho aktualizácia. Súčasne bol schválený spoločný materiál Ministerstva financií SR a NBS Konkretizácia stratégie prijatia eura v SR, v ktorom sa konštatuje, že zavedenie eura je reálne v roku 2009, pričom Maastrichtské kritériá by mala slovenská ekonomika splniť v roku 2007. Od 1. januára 2004 vstúpila do platnosti komplexná daňová reforma, v rámci ktorej došlo k zjednoteniu sadzieb dane z pridanej hodnoty (DPH) na 19 % a dane z príjmov právnických a fyzických osôb taktiež na úroveň 19 %.

V oblasti spotrebiteľských cien došlo v roku 2004 k pozitívnemu vývoju tak celkovej, ako aj jadrovej inflácie, keď sa medziročná dynamika celkovej inflácie spomalila o 3,4 percentuálneho bodu na 5,9 % a jadrovej inflácie o 1,5 percentuálneho bodu na 1,5 %. Vývoj spotrebiteľských cien bol ovplyvnený predovšetkým domácimi nákladovými faktormi, ktoré boli do značnej miery spojené s administratívnymi opatreniami v oblasti regulovaných cien a nepriamych daní

(spotrebných daní a dane z pridanej hodnoty). V rámci nepriamych daní došlo v máji k zvýšeniu spotrebných daní na cigarety a spotrebnej dane z vína na medzi-produkty. Vplyv administratívnych opatrení sa však na medziročnej miere inflácie v porovnaní s rokom 2003 znížil zo 7,0 na 4,8 percentuálneho bodu. Tieto opatrenia sa prejavili ako sekundárny efekt v cenách trhových služieb. Mierne zrýchlenie ich medziročnej dynamiky bolo však ovplyvnené aj jednorazovými faktormi, akými boli zmena metodiky, keď došlo k presunu poplatkov za povinné zmluvné poistenie osobných motorových vozidiel z regulovaných cien do cien trhových služieb, a novelizácia zákona o dani z pridanej hodnoty s dopadom na ceny závodného stravovania.

Vývoj cien v obchodovateľnom sektore bol v priebehu roka ovplyvnený vonkajšími faktormi, predovšetkým cenami pohonných látok, ktoré v priebehu roka 2004, s výnimkou prvých troch mesiacov, zaznamenávali medziročný rast. Zvýšenie ceny ropy na svetových trhoch bolo však tlmené posilňovaním výmenného kurzu slovenskej koruny, tak voči euru, ako aj voči americkému doláru. Okrem cien pohonných látok mal vývoj kurzu slovenskej koruny dopad na cenovú hladinu aj vo forme nízkej dovezenej inflácie, čo sa odrazilo v cenách potravín, ktoré zaznamenali spomaľovanie dynamiky medziročného rastu, resp. medziročný pokles o 2,1 % na konci roka. Na ceny potravín vplývali predovšetkým externé faktory, ako bol vstup do EÚ, otvorenie trhu a rast konkurencie, dobrá úroda, ako aj posilňovanie výmenného kurzu koruny, či prijatie Spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Dynamika ekonomického rastu sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zrýchlila o 1 percentuálny bod a dosiahla 5,5 %, čo bola najvyššia úroveň od roku 1997. Vývoj indikátorov reálnej ekonomiky bol v roku 2004 v porovnaní s predchádzajúcim obdobím odlišný. Štruktúra ekonomického rastu bola vyváženejšia, nakoľko bola založená na zahraničnom aj domácom dopyte. V priebehu roka dochádzalo k postupnému oživeniu vo všetkých zložkách hrubého domáceho produktu, pričom z hľadiska použitia bol prírastok HDP tvorený domácim dopytom, predovšetkým v dôsledku dynamického rastu jeho investičnej a potrebnej zložky. Do zvýšenia domáceho dopytu sa premietol mzdový vývoj, daňová reforma a vplyv priamych zahraničných

investícií. Mierne tlmíaco na ekonomický rast pôsobilo zvýšenie záporného prírastku čistého exportu na vytvorení HDP, ktorý bol spôsobený vyšším dovozom než vývozom. Dynamický rast hrubého kapitálu bol dôsledkom nárastu stavu zásob, sústredeného v zásobách materiálu a tovaru, čo bolo spojené s rastúcou trajektóriou ekonomiky. Priestor na obnovenie rastu konečnej spotreby domácností vytvorili predovšetkým zvyšujúce sa reálne mzdy, ako aj pokles daňového zaťaženia bežných príjmov domácností, pokračujúci rast sklonu domácností k spotrebe, ale aj ľahšia dostupnosť úverov v obchodných bankách a nové produkty v oblasti spotrebných aj hypotekárnych úverov. Nárast záujmu obyvateľstva o čerpanie korunových úverov sa prejavil v ich zvýšení o 31,6 mld. Sk (o 37,2 %). Taktiež mzdový vývoj bol v roku 2004 v porovnaní s očakávaniami rýchlejší. Vzhľadom na to, že reálna produktivita práce predstihla aj v roku 2004 dynamiku reálnych miezd, neboli mzdy zdrojom inflačných dopytových tlakov v ekonomike.

Podiel deficitu bežného účtu platobnej bilancie na HDP sa v roku 2004 v porovnaní s minulým rokom zvýšil o 1,5 percentuálneho bodu a dosiahol 3,5 %. Na jeho zhoršení sa podieľala obchodná bilancia, ako aj bilancia výnosov v dôsledku rastu vyplatených výnosov priamym investorom. Pasívne saldo zahraničného obchodu bolo spôsobené vyššou dynamikou dovozu ako vývozu. V komoditnej štruktúre vývozu došlo v roku 2004 k poklesu podielu strojov a dopravných zariadení predovšetkým v dôsledku zníženia vývozu osobných automobilov a príslušenstva k výrobe motorových vozidiel. V dovoze došlo k zmene štruktúry, pričom nárast dovozu strojov a zariadení, ktoré možno označiť ako dovoz technologických zariadení pre jednotlivé odvetvia národného hospodárstva, súvisel s rastom investičného dopytu, čo by mohlo mať bezprostredný vplyv na reštrukturalizáciu ekonomiky s budúcim efektom na rast vývozu. Deficit bežného účtu platobnej bilancie bol pokrytý prebytkom na kapitálovom a finančnom účte platobnej bilancie. Tento prebytok bol vytvorený jednak prílevom priamych zahraničných investícií do komerčného sektora, ako aj portfóliovými investíciami, ktoré boli v roku 2004 ovplyvnené úrokovým diferenciálom, ako aj očakávaniami investorov ohľadom posilnenia výmenného kurzu slovenskej koruny.

Ekonomická situácia na Slovensku bola v roku 2004 ovplyvnená aj pozitívnym vývojom verejných financií. Hospodárenie verejnej správy podľa metodiky ESA 95 sa medziročne zlepšilo o 0,4 percentuálneho bodu a skončilo deficitom 3,3 % z HDP. Priaznivejší výsledok v porovnaní s plánovaným deficitom na úrovni 4 % bol ovplyvnený realizáciou daňovej reformy, sociálnej reformy, ako aj reformy financovania územnej samosprávy a je v súlade so strednodobým cieľom konsolidácie verejných financií. Od 1. januára 2004 bol zavedený nový systém riadenia dlhu a lik-

vidity prostredníctvom Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity (ARDAL). Vzhľadom na založenie agentúry došlo k novej del'be činností a zodpovednosti medzi Národnou bankou Slovenska, Ministerstvom financií SR, Štátnou pokladnicou a agentúrou ARDAL.

Realizácia menovej politiky v oblasti kľúčových úrokových sadzieb bola v priebehu roka 2004 charakterizovaná ich postupným znižovaním v marci, apríli, júli a novembri spolu o 2 percentuálne body. Pri rozhodovaní o zmene úrokových sadzieb, ako hlavného menovopolitického nástroja, bol zohľadňovaný vývoj hlavných makroekonomických ukazovateľov, hlavne faktorov ovplyvňujúcich vývoj inflácie. S klesajúcou dynamikou inflácie bol tak vytvorený priestor na znižovanie úrokových sadzieb. K zmene sadzieb pristúpila NBS v snahe podporiť oživenie domáceho dopytu, ako aj zastaviť špekulatívne tlaky na devízovom trhu. Prílev krátkodobého kapitálu s následným dopadom na zhodnocovanie výmenného kurzu bol ovplyvnený snahou zahraničných investorov o využitie kladného úrokového diferenciálu, ako aj očakávaniami ohľadom ďalšieho zhodnocovania sa slovenskej koruny. Na neprimerané posilňovanie výmenného kurzu, ktoré sa prejavovalo v deflácií niektorých zložiek spotrebného koša, reagovala NBS počas roka aj devízovými intervenciami. Vplyv menovej politiky v roku 2004 možno hodnotiť ako neutrálny, aj napriek znižovaniu kľúčových sadzieb v dôsledku reštriktívneho pôsobenia výmenného kurzu.

Znižovanie oficiálnych úrokových sadzieb NBS sa prejavilo aj v poklese úrokových sadzieb voči primárnym klientom obchodných bánk, predovšetkým pri úveroch podnikom, ale aj v úročení vkladových produktov. Zníženie úrokových sadzieb na vklady znamenalo ďalšie pokračovanie presúvania finančných prostriedkov predovšetkým obyvateľstva do alternatívnych foriem investovania, najmä do podielových fondov, a to aj napriek tomu, že sa na ne nevzťahuje zákon o ochrane vkladov. V dôsledku vývoja úrokových sadzieb a nových foriem správania sa obyvateľstva dochádzalo v roku 2004 k zvyšovaniu dynamiky netermínovaných na úkor termínovaných vkladov, pričom dynamika rastu peňažnej zásoby M2 sa v roku 2004 v porovnaní s predchádzajúcim rokom spomalila.

V súlade s procesom harmonizácie menových nástrojov NBS s menovým inštrumentáriom Európskej centrálnej banky znížila Národná banka Slovenska s účinnosťou od začiatku roka sadzbu povinných minimálnych rezerv pre bankový sektor o 1 percentuálny bod z 3 % na 2 %. Úroveň sadzby povinných minimálnych rezerv tak bola harmonizovaná s úrovňou v eurozóne.

V decembri 2004 bol Bankovou radou NBS prerokovaný a schválený Menový program NBS do roku 2008, ktorý stanovuje výkon a ciele menovej politiky až do prijatia eura. V súvislosti s predpokladaným vstupom

Slovenska do eurozóny a s tým spojenou podmienkou splnenia Maastrichtských kritérií, pristúpila NBS od januára 2005 k stanoveniu rámca menovej politiky v strednodobom horizonte vo forme záväzného cieľa. Výkon menovej politiky je definovaný ako inflačné cielenie v podmienkach ERM II. Zároveň bol v rámci Menového programu NBS do roku 2008 stanovený cieľ pre medziročnú mieru inflácie meranú harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien (HICP) pod 2,5 % k decembru 2006 a pod 2 % k decembru 2007 a 2008.

2.1.1. Vývoj cien

Inflácia

Inflácia meraná indexom spotrebiteľských cien

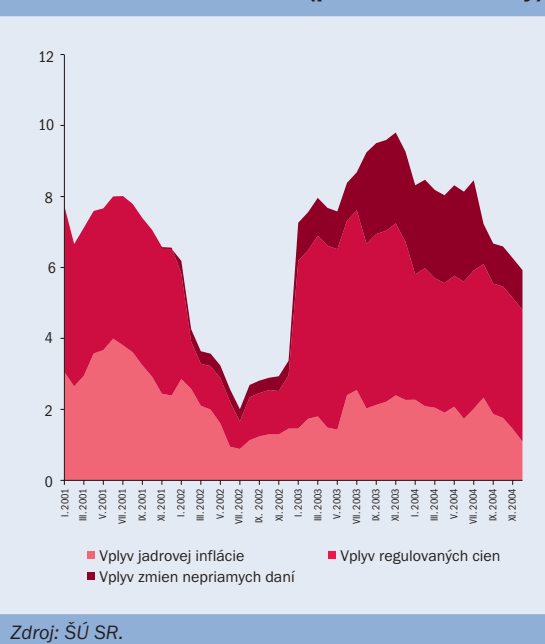
Rast spotrebiteľských cien v roku 2004 bol v porovnaní s rokom 2003 pomalší, keď medziročná miera inflácie, meraná indexom spotrebiteľských cien (CPI), dosiahla v decembri 5,9 % (v rovnakom období predchádzajúceho roku 9,3 %). Priemerná miera inflácie za rok 2004 predstavovala 7,5 % (v predchádzajúcom roku 8,5 %).

Na znížení medziročného tempa rastu spotrebiteľských cien v roku 2004¹ sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom podieľalo spomalenie dynamiky vo väčšine základných sektorov spotrebného koša. K celkovému rastu spotrebiteľských cien (5,9 %) prispela jadrová inflácia 1,09 percentuálneho bodu. Administratívne úpravy regulovaných cien sa na celkovom prírastku spotrebiteľských cien podieľali 3,71 percentuálneho bodu. Úpravy nepriamych daní v neregulovaných cenách prispeli k celkovej inflácii 1,12 percentuálneho bodu.

V priebehu prvého polroka 2004 sa medziročná miera inflácie pohybovala nad úrovňou 8,0 %, pričom v priebehu druhého polroka zaznamenala výraznejšie spomalenie.

Na ceny v roku 2004, podobne ako v predchádzajúcich rokoch, vplývali hlavne domáce faktory, keď cenový vývoj bol ovplyvnený predovšetkým administratívnymi opatreniami. V januári došlo k rastu regulovaných cien a k zmene sadzieb DPH (bola zavedená jednotná sadzba DPH vo výške 19 %), v máji došlo k zvýšeniu spotrebných daní na cigarety a k miernemu zvýšeniu spotrebnej dane z vína na medziprodukty. Podiel administratívnych opatrení (zmeny regulovaných cien a nepriamych daní) na celkovom náraste cien v roku 2004 predstavoval približne 82 %. Tieto opatrenia (rast cien energií a zmena

Graf 7 Štruktúra medziročnej miery inflácie (percentuálne body)

Zdroj: ŠÚ SR.

DPH) sa prejavili ako sekundárny efekt v cenách trhových služieb, ktorých medziročná dynamika sa oproti predchádzajúcemu roku mierne zrýchlila. Na spotrebiteľské ceny mal dopad aj vývoj cien potravín, ktoré zaznamenali v priebehu roka spomaľovanie dynamiky medziročného rastu a ku koncu roka aj pokles cien na medziročnej báze. Na ceny potravín vplývali hlavne externé faktory (vstup do EÚ, prijatie Spoločnej poľnohospodárskej politiky, otvorenie trhu a rast konkurencie, dobrá úroda a posilňovanie výmenného kurzu). Posilňovanie výmenného kurzu slovenskej koruny voči euru, ako aj americkému doláru sa okrem cien potravín prejavilo aj v cenách pohonných látok, kde kurzový vývoj tlmil rast ceny ropy na svetových trhoch. Vývoj kurzu slovenskej koruny mal dopad na cenovú hladinu aj vo forme nízkej dovezenej inflácie, čo sa odrazilo v spomaľujúcej sa dynamike cien obchodovateľných tovarov, resp. v medziročnom poklese ich cien.

Regulované ceny

Administratívne opatrenia v oblasti regulovaných cien boli rovnako ako v predchádzajúcich rokoch určujúcim faktorom vo vývoji spotrebiteľských cien. Medziročná dynamika regulovaných cien dosiahla ku koncu roka 15,1 %. V januári vzrástli regulované ceny za elektrickú energiu, plyn, teplo, osobnú autobusovú a železničnú dopravu, vodné a stočné. V priebehu roka sa zvýšili aj ceny stravovania v školských

¹ Inflácia meraná indexom spotrebiteľských cien je, na rozdiel od ostatných cenových ukazovateľov, hodnotená k decembru 2004, vzhľadom na potrebu výpočtu príspevkov jednotlivých zložiek spotrebného koša k celkovej inflácii. Z uvedeného dôvodu tabuľka 4 o vývoji spotrebiteľských cien obsahuje údaje k posledným mesiacom jednotlivých štvrtí rokov 2004.

Tabuľka 4 Vývoj spotrebiteľských cien

	dec. 2002	dec. 2003	mar.	2004 jún	sep.	dec.
Úhrn v %	3,4	9,3	8,2	8,1	6,7	5,9
Regulované ceny v %	6,5	18,7	14,7	15,7	15,0	15,1
podiel na úhrne v percent. bodoch	1,50	4,45	3,65	3,86	3,68	3,71
Vplyv zmeny nepriamych daní v neregulovaných cenách – podiel na úhrne v percent. bodoch	0,41	2,54	2,48	2,54	1,13	1,12
Jadrová inflácia v %	1,9	3,0	2,8	2,3	2,6	1,5
podiel na úhrne v percent. bodoch	1,46	2,27	2,05	1,73	1,87	1,09
v tom:						
Ceny potravín v %	-0,2	2,7	1,6	0,5	1,1	-2,1
podiel na úhrne v percent. bodoch	-0,04	0,54	0,31	0,10	0,20	-0,41
Obchodovateľné tovary v % ¹⁾	2,8	1,2	0,7	0,7	0,5	-0,2
podiel na úhrne v percent. bodoch ¹⁾	1,05	0,44	0,25	0,23	0,18	-0,07
Trhové služby v % ¹⁾	2,5	7,0	7,8	7,3	7,7	8,2
podiel na úhrne v percent. bodoch ¹⁾	0,45	1,30	1,49	1,40	1,48	1,57
Čistá inflácia (bez vplyvu zmien nepriamych daní) v %	2,7	3,1	3,2	3,0	3,1	2,8
podiel na úhrne v percent. bodoch	1,50	1,73	1,74	1,63	1,67	1,50

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Prepočty NBS z podkladov ŠÚ SR.

jedálňach a ubytovania na vysokoškolských internátoch. V ďalších mesiacoch rástli ceny nájomného v štátnych a obecných bytoch, ceny mestskej hromadnej dopravy a ceny v oblasti zdravotníctva.

Zmeny nepriamych daní

V januári došlo k zjednoteniu sadzieb dane z pridanej hodnoty na úroveň 19 % (základná sadzba sa znížila z 20 % na 19 % a znížená sadzba sa zvýšila zo 14 % na 19 %), v máji došlo k zvýšeniu spotrebných daní na cigarety a k miernemu zvýšeniu spotrebnej dane z vína na medziprodukty. Ich celkový príspevok k rastu spotrebiteľských cien v roku 2004 predstavoval 1,12 percentuálneho bodu.

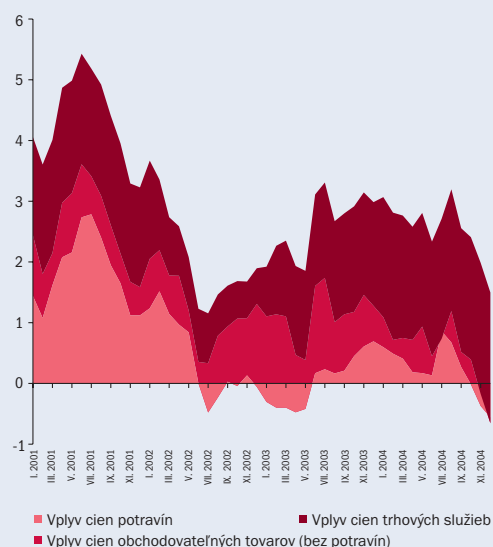
Jadrová inflácia

Jadrová inflácia dosiahla v decembri 2004 hodnotu 1,5 %, čo predstavovalo v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2003 zníženie o 1,5 percentuálneho bodu. Jej vývoj bol charakterizovaný na jednej strane spomaľovaním medzироčnej dynamiky, resp. poklesom cien potravín a obchodovateľných tovarov bez pohonných látok a na druhej strane rýchlejšou dynamikou cien trhových služieb a vyššou úrovňou cien pohonných látok.

Z hľadiska základnej štruktúry jadrovej inflácie boli určujúcim faktorom rastu ceny trhových služieb (najväčší príspevok k jadrovej inflácii), keď sa v ich

cenách prejavili sekundárne efekty zvyšovania regulovaných cien (prevažne cien energií). Medzироčný rast cien trhových služieb bol ovplyvnený nielen sekundárnymi efektmi zmien regulovaných cien, ale aj presunom povinného zmluvného poistenia osobných motorových vozidiel z regulovaných cien do trhových služieb a dopadu novelizácie zákona o DPH na ceny závodného stravovania.

Graf 8 Štruktúra medzироčnej miery jadrovej inflácie (percentuálne body)

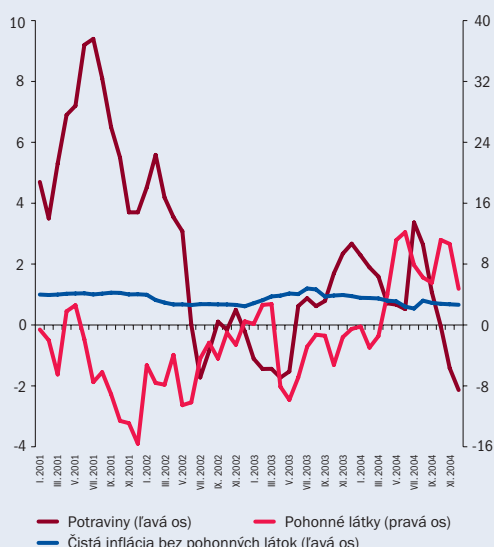
Zdroj: ŠÚ SR.

Ceny potravín (bez nealkoholických nápojov), ako súčasť jadrovej inflácie, zaznamenali ku koncu roka na medzioročnej báze pokles o 2,1 %. Tento vývoj bol odrazom niekoľkých faktorov. Vstup do EÚ a otvorenie trhu aj pre širší okruh dodávateľov, zvýšenie konkurencie na trhu vstupom nových maloobchodných reťazcov, posilňovanie výmenného kurzu koruny a dobrá úroda nielen na Slovensku, ale aj v celej Európe pôsobili na ceny potravín tlmiaco. Vstup do EÚ bol spojený aj s prijatím Spoločnej poľnohospodárskej politiky, čo spôsobilo nárast cien niektorých druhov potravín (ryža, cukor, niektoré druhy tropického ovocia, hovädzie mäso). Tento nárast bol však eliminovaný spomínanými tlmiacimi faktormi. Výraznejšie medzimesačné poklesy v cenách potravín boli zaznamenané v druhej polovici roka.

Vývoj čistej inflácie bol charakterizovaný spomaľovaním jej medzioročnej dynamiky predovšetkým koncom roka. Tento vývoj bol spôsobený hlavne vývojom cien obchodovateľných tovarov bez pohonných látok, kde sa prejavilo posilňovanie výmenného kurzu slovenskej koruny. Čistá inflácia zaznamenala v decembri na medzioročnej báze hodnotu 2,8 %.

Na vývoj čistej inflácie pôsobili tlmiaco ceny obchodovateľných tovarov, ktoré sa na medzioročnej báze znížili v decembri o 0,2 %. Tento mierny pokles cien bolo výsledkom pôsobenia viacerých faktorov. V prostredí silnej konkurencie na úrovni maloobchodu vplýval na ceny obchodovateľných tovarov aj vývoj výmenného kurzu slovenskej koruny, keď jeho výraznejšie posilňovanie ku koncu roka znamenalo tlak na spotrebiteľské ceny vo forme dovezenej deflácie.

Graf 9 Vývoj cien subagregátov jadrovej inflácie (medzioročný rast v %)

Zdroj: ŠÚ SR.

Určitú mieru volatility v sektore obchodovateľných tovarov vykazovali ceny pohonných látok. Ich vývoj reagoval na zmeny cien ropy, výmenného kurzu koruny voči doláru, ale aj na vývoj cien pohonných látok na komoditných burzách. Cena ropy dosahovala v prvých mesiacoch roka hodnoty na úrovni 30 USD/barel. Rastúci celosvetový dopyt, predovšetkým v ekonomicky rýchlo rastúcich krajinách (Čína, India), ekonomické a politické problémy v niektorých producentných krajinách (Venezuela, Nigéria, Rusko, Irak), ako aj neochota krajín OPEC pružne prispôbovať ťažbu ropy rastúcemu dopytu spôsobili nárast jej ceny v októbri až na úroveň 50 USD/barel. Následne cena klesala a v decembri dosiahla úroveň okolo 40 USD za barel. Výmenný kurz slovenskej koruny voči americkému doláru počas celého roka aprecioval a čiastočne kompenzoval nárast cien ropy. Ceny pohonných látok tak v priebehu roka 2004, s výnimkou prvých troch mesiacov, zaznamenávali medzioročný rast.

Rast cien trhových služieb, na ktoré pôsobili prevažne domáce nákladové faktory vo forme vyšších regulovaných cien, sa pohyboval počas celého roka nad úrovňou 7,0 %, pričom zaznamenali rastúcu tendenciu. Medzioročný cenový rast v trhových službách dosiahol ku koncu roka 8,2 %, čo bolo o 1,2 percentuálneho bodu viac ako v rovnakom období predchádzajúceho roka. Najrýchlejšie rástli ceny služieb spojených s bývaním, v oblasti vzdelávania a sadzby poistného (povinné zmluvné poistenie osobných motorových vozidiel).

Medzioročný rast cien trhových služieb bol ovplyvnený nielen sekundárnymi efektmi zmien regulovaných cien, ale aj presunom povinného zmluvného poistenia osobných motorových vozidiel z regulovaných cien do trhových služieb a dopadu novelizácie zákona o DPH na ceny závodného stravovania.

Inflácia meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien

Spotrebiteľské ceny, merané harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien (HICP)², sa v decembri 2004 zvýšili o 5,8 %, čo v porovnaní s koncom roka 2003 predstavovalo spomalenie ich rastu o 3,5 per-

² Súčasťou Zmluvy o EÚ je Protokol 6 o kritériách konvergencie (článok 1), ktorý hovorí, že „inflácia sa meria pomocou indexu spotrebiteľských cien na porovnateľnom základe, ktorý zohľadňuje rozdiely medzi národnými definíciami“. Z tohto dôvodu sa od roku 1995 začal vytvárať právny základ pre harmonizovanú metodiku na zostavenie indexov spotrebiteľských cien v členských štátoch EÚ, keďže národné cenové indexy nespĺňali túto požiadavku. Cieľom nebolo vytvorenie spoločného spotrebného koša, ale spoločného a jednotného systému založeného na rovnakých princípoch, ktorý zohľadní rozdiely v národných spotrebiteľských zvyklostiach, pričom garantom tvorby tejto metodiky bol Eurostat. To bol základ pre vznik harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien.

Tabuľka 5 Vývoj spotrebiteľských cien na báze HICP

(medziročná zmena v %)

	2002	2003	2004				
			1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	rok
Úhrn	3,5	8,5	8,2	8,0	7,2	6,1	7,4
Tovary	2,3	7,6	7,1	7,2	6,0	5,8	6,2
Služby	6,7	10,5	10,9	10,0	9,9	9,7	10,1

Zdroj: ŠÚ SR.

centuálneho bodu. V priemere za rok 2004 dosiahla inflácia 7,4 % (v predchádzajúcom roku 8,5 %). Kým ceny tovarov rástli pomalšie ako priemer (nárast o 6,2 %), rast cien služieb dosiahol 10,1 %.

Dynamizujúcim prvkom rastu cien tovarov boli v roku 2004 ceny energií, keď vzrástli predovšetkým ceny regulovaných položiek (elektrická energia, plyn a ostatné energie v priemere o 15,3 %). Ceny pohonných látok boli vyššie ako v predchádzajúcom roku o 11,3 %. Tempo rastu cien priemyselných tovarov bez energií sa v priebehu roka postupne spomaľovalo a za celý rok ceny vzrástli iba o 1,0 %. V rámci nich sa na jednej strane najviac zvyšovali ceny priemyselných tovarov krátkodobej spotreby (o 3,2 %), na druhej strane priemyselné tovary dlhodobej spotreby boli lacnejšie o 1,7 %. Ceny potravín boli vyššie o 5,8 %, pri raste cien spracovaných potravín o 7,5 % a nespracovaných o 1,4 %.³

V cenách služieb dosiahli najdynamickejší rast ceny regulovaných služieb (bývanie o 19,9 %, doprava o 13,6 %) a ceny ostatných rekreačných a osobných služieb (o 11,0 %). Naopak, najmenej sa zvyšovali ceny poštových a telekomunikačných služieb (o 1,0 %).

Ceny výrobcov

Vývoj cien výrobcov bol v roku 2004 ovplyvnený viacerými faktormi, ako napríklad skončenie procesu zásadných úprav regulovaných cien domácich producentov energií, vývoj cien dovážaných energetických i ostatných priemyselných surovín, vývoj kurzu slovenskej koruny, ako aj situácia v poľnohospodárskej prvovýrobe. Dôsledkom vplyvu uvedených faktorov bolo na jednej strane zníženie rastovej dynamiky cien priemyselných výrobcov, na druhej strane zvýšenie dynamiky rastu cien stavebných prác a stavebných materiálov a rast cien poľnohospodárskych výrobkov, na rozdiel od ich poklesu v predchádzajúcom roku.

Ceny priemyselných výrobcov

Nižšie medziročné tempo rastu cien priemyselných výrobcov bolo v roku 2004 spôsobené hlavne domácimi nákladovými faktormi. Tieto ovplyvnili výrazné spomalenie rastu cien elektrickej energie, plynu, pary a teplej vody (v roku 2004 rast v priemere o 3,2 % oproti rastu o 17,9 % v predchádzajúcom roku). Vplyvom vonkajších faktorov vzrástli ceny produktov priemyselnej výroby, ako aj ceny nerastných surovín medziročne viac ako v predchádzajúcom roku.

Tabuľka 6 Vývoj cien výrobcov

(index, ROMR = 100, priemer za obdobie)

	2002	2003	2004				
			1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	rok
Ceny priemyselných výrobcov	2,1	8,3	3,0	2,8	3,6	4,5	3,4
Ceny nerastných surovín	7,4	3,9	7,0	8,7	5,4	2,6	5,9
Ceny produktov priem. výroby	0,7	2,6	1,2	2,6	4,4	5,5	3,4
Ceny elektrickej energie, plynu, pary a teplej vody	6,7	17,9	5,0	2,6	2,3	3,2	3,2
Ceny stavebných prác	5,1	5,2	5,4	6,0	6,4	6,3	6,0
Ceny stavebných materiálov	3,2	3,6	3,5	3,9	7,2	8,0	5,6
Ceny poľnohospodárskych výrobkov	-0,7	-4,8	1,0	2,9	1,4	3,1	2,1
Ceny rastlinných výrobkov	-1,2	-0,3	13,3	18,1	1,0	9,7	6,8
Ceny živočíšnych výrobkov	-0,6	-6,5	-1,5	1,1	1,5	-1,1	0,1

Zdroj: ŠÚ SR.

³ Ceny potravín podľa metodiky HICP zahŕňajú aj ceny alkoholických nápojov, tabaku a tabakových výrobkov (na rozdiel od cien potravín podľa metodiky CPI, kde sú zahrnuté do obchodovateľných tovarov) a nie sú očistené o vplyv zmien nepriamych daní.

Tabuľka 7 Vývoj deflátoru HDP

(medziročná zmena v %, priemer za obdobie)

	2002	2003	2004				rok
			1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	
Spotrebiteľské ceny	3,3	8,5	8,3	8,2	7,4	6,3	7,5
Ceny priemyselných výrobcov	2,1	8,3	3,0	2,8	3,6	4,5	3,4
Deflátor HDP	4,0	4,7	7,3	4,1	3,3	4,0	4,6
Deflátor vývozu	0,8	-3,4	-2,9	-1,0	-2,9	-1,7	-2,1
Deflátor dovozu	-0,2	-3,3	-3,8	0,0	-1,3	-1,9	-1,7

Zdroj: ŠÚ SR.

Na rast cien produktov priemyselnej výroby pôsobila, popri miernom raste cien domácich energetických vstupov, hlavne cena ropy na svetových trhoch. Od mája 2004 sa výraznejšie medziročne zvýšili najmä ceny v odvetviach zaoberajúcich sa spracovaním energetických surovín, pričom najviac (v priemere o 14 %) vzrástli ceny rafinérskych ropných produktov. Medziročne vzrástli aj ceny základných kovov a hoto- vých kovových výrobkov o 7,4 %.

Ceny v skupine potravinárske výrobky, nápoje a tabak vzrástli v priemere o 2,9 %, predovšetkým v dôsledku rastu cien mlynárskych výrobkov, škrobu a škrobových výrobkov, mliečnych výrobkov, priemyselne pripraveného krmiva pre zvieratá a nápojov. Na druhej strane poklesli ceny mäsa a mäsových výrobkov a ceny tabaku.

Ceny stavebných prác

Ceny stavebných prác sa v roku 2004 zvýšili medzi- ročne v priemere o 6 %, pri raste cien opráv a údrž- by stavebnej povahy o 5,6 % a cien prác v novej výstavbe, modernizáciách a rekonštrukciách budov a inžinierskych stavieb zhodne o 6,1 %.

Výrobné ceny materiálov a výrobkov spotrebovaných v stavebníctve (materiálov a výrobkov tuzemských priemyselných výrobcov) sa oproti predchádzajúcemu roku zvýšili o 5,6 %, keď ceny materiálov použitých na opravy a údržbu stavebnej povahy boli medziročne vyššie o 5,3 % a ceny materiálov v novej výstavbe, modernizáciách a rekonštrukciách vzrástli o 5,6 %.

Ceny poľnohospodárskych výrobkov

Ceny poľnohospodárskych výrobkov sa v roku 2004 zvýšili medziročne v priemere o 2,1 %, hlavne v dô- sledku zvýšenia cien rastlinných výrobkov (o 6,8 %), keď ceny živočíšnych výrobkov vzrástli iba mierne (o 0,1 %).

Vývoj cien rastlinnej produkcie súvisel najmä s vyšší- mi cenami cukrovej repy, krmných strukovín, zemia- kov a obilnín.

Na medziročný vývoj cien živočíšnych výrobkov pô- sobili na jednej strane hlavne vyššie ceny slepačích konzumných vajec a surového kravského mlieka a na druhej strane nižšie ceny jatočných ošípaných, jatočného hovädzieho dobytku vrátane teliat a ja- točnej hydiny.

Deflátor HDP

Všeobecný rast cien, meraný prírastkom deflátoru HDP, dosiahol v roku 2004 4,6 %, čo bolo o 0,1 percentuálneho bodu menej ako v roku 2003. Vý- voj implicitného deflátoru HDP súvisel s pomalším rastom spotrebiteľských cien a cien priemyselných výrobcov, ako aj s apreciačným vývojom kurzu slo- venskej koruny.

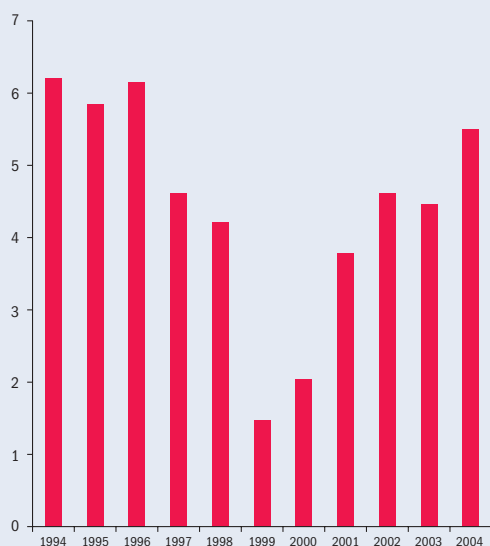
Vývoj deflátoru HDP bol ovplyvnený deflátorom do- máceho dopytu a vzťahom medzi deflátorom vývozu a dovozu. Prírastok deflátoru domáceho dopytu (5,2 %) vyplynul predovšetkým z rastu cenovej úrovne spo- trebných zložiek dopytu (o 6,8 %), najmä konečnej spotreby domácností. Cenová zmena konečnej spo- treby domácností (nárast o 7,0 %) bola predovšetkým dôsledkom úprav regulovaných cien. Pomalší rast ce- novej úrovne hrubých investícií (1,0 %) mierne utlmil výsledný prírastok deflátoru domáceho dopytu.

Znižujúco na deflátor HDP pôsobila relácia cenového vývoja v zahraničnom obchode. Vývoj výmenného kurzu slovenskej koruny a iných cenových faktorov na zahraničných trhoch vyústil do medziročného poklesu deflátoru vývozu, ako aj dovozu. Ceny vyvázaných tovarov a služieb však poklesli výraz- nejšie ako ceny dovážaných tovarov a služieb zo zahraničnej ponuky. Deflátor dovezenej zahraničnej ponuky mal priaznivý vplyv na ceny na domácom spotrebiteľskom trhu.

2.1.2. Hrubý domáci produkt

Reálny hrubý domáci produkt vzrástol podľa pred- bežných údajov Štatistického úradu SR v roku 2004 medziročne o 5,5 % a dosiahol tak najrýchlejšie

Graf 10 Vývoj hrubého domáceho produktu (medziročný rast v %)

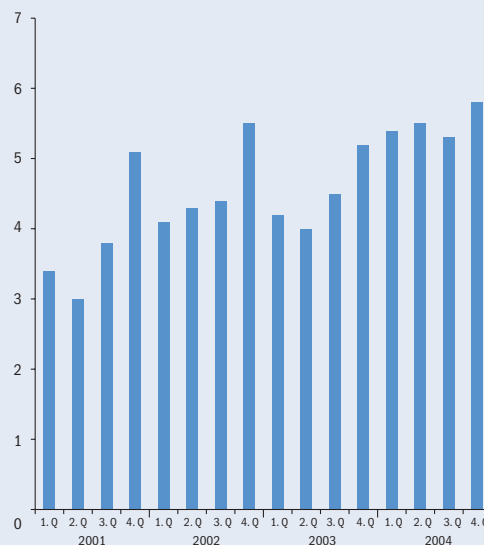
Zdroj: ŠÚ SR.

tempo rastu za posledných osem rokov. V porovnaní s rokom 2003 sa tempo ekonomického rastu zrýchlilo o 1 percentuálny bod. Rast HDP z hľadiska použitia súvisel so zvýšením domáceho, ako aj zahraničného dopytu a z produkčného hľadiska bol vytvorený najmä vo finančnom sprostredkovaní, stavebníctve, priemysle a obchode. Nominálny objem vytvoreného HDP predstavoval 1 325,5 mld. Sk, čo bolo o 10,3 % viac ako pred rokom.

Z hľadiska vývoja v jednotlivých štvrťrokoch sa tempo ekonomického rastu významne zrýchlilo vo 4. štvrťroku 2004, keď dosiahlo 5,8 % (najrýchlejší rast od 2. štvrťroka 1998). Posilňovanie pozície posledného štvrťroka v bežnom roku je dlhodobejšieho charakteru. Vyplynulo z reštrukturalizačných a privatizačných procesov vrátane vplyvu priamych zahraničných investícií v niektorých priemyselných odvetviach (najmä vo výrobe strojov, elektrických zariadení a dopravných prostriedkov) a v niektorých odvetviach služieb (najmä v obchode, doprave a telekomunikáciách). V týchto odvetviach sa rast pridanej hodnoty zrýchlil predovšetkým v poslednom štvrťroku.

Z hľadiska dopytu sa štruktúra rastu HDP postupne menila. V roku 2004 sa rastúca trajektória slovenskej ekonomiky udržala vďaka posilneniu domáceho dopytu, ktorý po ročnom výpadku vzrástol o 5,5 %. Hoci zahraničný dopyt vzrástol až o 11,4 %, v porovnaní s rokom 2003 sa však tento rast znížil takmer na polovicu. Vplyv domáceho dopytu na HDP, počnúc 1. štvrťrokom 2004, rástol súbežne s klesajúcim prírastkom vývozu tovarov a služieb, čo ku koncu roka vyústilo do takmer vyrovnaných dynamík domáceho i zahraničného dopytu.

Graf 11 Vývoj reálneho HDP podľa štvrťrokov (medziročný rast v %)

Zdroj: ŠÚ SR.

Vývoj domáceho a zahraničného dopytu sa v súhrne prejavil rastom agregátneho dopytu o 8,9 % v stálych cenách (v predchádzajúcom roku o 8,6 %). V jeho štruktúre sa podiel zahraničného dopytu zvýšil oproti predchádzajúcemu roku o 1,1 percentuálneho bodu na 49,8 % na úkor domáceho dopytu.

Ponuková stránka HDP

Tvorba pridanej hodnoty bola ovplyvnená výraznejším rastom hrubej produkcie pri relatívne nízkom raste

Graf 12 Vývoj domáceho a zahraničného dopytu (reálna medziročná zmena v %)

Zdroj: ŠÚ SR.

Tabuľka 8 Vývoj agregátneho dopytu a jeho krytie				(stále ceny roku 1995)		
	Objem v mld. Sk			Štruktúra v %		
	2002	2003	2004	2002	2003	2004
Agregátny dopyt	1 368,8	1 486,1	1 618,5	100,0	100,0	100,0
Domáci dopyt ¹⁾	778,3	762,7	812,2	56,9	51,3	50,2
Zahraničný dopyt	590,5	723,4	806,3	43,1	48,7	49,8
Krytie agregátneho dopytu						
Domáca ponuka	749,9	783,4	826,5	54,8	52,7	51,1
Zahraničná ponuka	618,8	702,7	792,0	45,2	47,3	48,9

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Vráťane štatistickej diskrepancie.

Tabuľka 9 Tvorba hrubého domáceho produktu a jeho zložiek				(mld. Sk, stále ceny roku 1995)		
	2002	2003	2004	Index rastu ¹⁾		
				2002/01	2003/02	2004/03
Hrubá produkcia	1 778,7	1 870,3	1 928,2	104,4	105,1	103,1
Medzispotreba	1 106,8	1 164,2	1 181,1	104,7	105,2	101,5
Pridaná hodnota	671,9	706,1	747,1	104,0	105,1	105,8
Čisté dane z produktov ²⁾	78,0	77,3	79,4	110,5	99,1	102,7
Hrubý domáci produkt	749,9	783,4	826,5	104,6	104,5	105,5

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Indexy z hodnôt vyjadrených v mil. Sk.

2) Daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň, dane z dovozu, subvencie.

medzispotreby. V dôsledku predstihu rastu hrubej produkcie pred medzispotrebou vzrástla miera pridanej hodnoty v ekonomike SR na 38,7 % (v predchádzajúcom roku 37,8 %).

Rast reálneho HDP súvisel najmä s vyššou tvorbou pridanej hodnoty vo finančnom sprostredkovaní o 30,1 %, v stavebníctve o 11,8 %, priemysle o 11,5 %, obchode o 11,3 %, ale aj v pôdohospodárstve a nehnuteľnostiach a ostatných obchodných činnostiach. Tvorba pridanej hodnoty najvýraznejšie poklesla v odvetviach netrhových služieb, ktoré sa nachádzajú v procese reštrukturalizácie (zdravotníctvo, verejná správa, školstvo).

Rast pridanej hodnoty vo finančnom sprostredkovaní vyplynul z procesu zlepšenia parametrov efektívnosti bankového sektora po procese reštrukturalizácie a privatizácie. V rámci služieb vzrástla pridaná hodnota aj vo veľkoobchode, maloobchode a oprave vozidiel a spotrebného tovaru. Pokračujúci rast pridanej hodnoty v tomto odvetví bol reakciou na zvýšenie spotrebného dopytu domácností.

Dynamické tempo rastu pridanej hodnoty v priemysle súviselo so zrýchlením v priemyselnej výrobe a bolo podporené aj odvetvím výroby a rozvodu elektriny, plynu a vody. V priemyselnej výrobe sa zrýchlil rast pridanej hodnoty vo výrobe chemických výrobkov a výrobkov z ropy a gumy, výrobe strojov, elektrických zariadení a dopravných prostriedkov a výrobe kovov

a kovových výrobkov. Vývoj vo výrobe a rozvode elektriny, plynu a vody korešpondoval s energetickým zabezpečením zrýchľujúcej sa produkčnej výkonnosti ekonomiky vrátane produkcie na vývoz, ako aj s rozšírením ponuky služieb ekonomických subjektov v postprivatizačnom období.

Poľnohospodárstvo

V roku 2004, na rozdiel od predchádzajúcich období (okrem rokov 2001 a 2002), dosiahlo poľnohospodárstvo kladný hospodársky výsledok. Táto skutočnosť súvisela s viacerými faktormi. Na jednej strane to boli priaznivé klimatické podmienky, ktoré pozitívne ovplyvnili úrodu, predaj a tržby väčšiny rastlinných výrobkov. Na druhej strane to boli úsporné opatrenia poľnohospodárskych fariem, ktoré viedli k medziročnému poklesu ich nákladov. Celkový hospodársky výsledok bol pozitívne ovplyvnený aj finančnými zdrojmi z nového systému podpory poľnohospodárstva.

Zlepšené podmienky hospodárenia viedli k zvýšeniu dynamiky medziročného rastu tvorby HDP v poľnohospodárstve oproti predchádzajúcemu roku o 3,9 percentuálneho bodu na 9,7 %. Mierne (o 0,2 percentuálneho bodu) vzrástol aj podiel poľnohospodárstva na celkovej tvorbe HDP, keď v roku 2004 dosiahol 4,7 %.

Celkové tržby poľnohospodárskych subjektov boli v roku 2004 v stálych cenách medziročne nižšie o 1 %, čo

Tabuľka 10 Vývoj hrubého domáceho produktu podľa odvetví
(medziročný index, stále ceny roku 1995)

	2002	2003	1.Q 04	2.Q 04	3.Q 04	4.Q 04	2004
	2001	2002	1.Q 03	2.Q 03	3.Q 03	4.Q 03	2003
Hrubý domáci produkt	104,6	104,5	105,4	105,5	105,3	105,8	105,5
v tom:							
Pôdohospodárstvo	98,0	104,7	100,3	112,5	113,6	110,1	109,6
Priemysel spolu	98,7	109,1	107,3	109,1	117,0	112,7	111,5
z toho:							
Priemyselná výroba	98,0	106,1	103,1	110,0	119,3	114,8	111,9
Výroba a rozvod elektr., plynu a vody	114,3	150,7	135,0	102,4	101,3	95,3	111,3
Stavebníctvo	108,4	106,8	109,4	104,9	122,5	110,4	111,8
Služby spolu	107,4	103,6	98,8	103,0	104,0	105,6	103,0
z toho:							
Veľkoobchod, maloobchod, opravy	96,3	104,3	114,0	108,3	108,1	117,1	111,3
Finančné sprostredkovanie	128,3	112,7	138,2	133,4	163,1	95,2	130,1
Nehnuteľnosti, prenájom a obch. čin.	107,5	97,1	104,8	114,4	109,8	104,9	108,3
Verejná správa, obrana, soc. zabezp.	110,3	104,7	94,6	93,1	84,7	102,4	93,8
Ostatné ¹⁾	107,5	95,9	156,5	107,5	66,6	81,9	98,5

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň, daň z dovozu mínus subvencie a imputovaná produkcia bankových služieb.

bolo spôsobené poklesom tržieb za predaj živočíšnych výrobkov (o 3,7 %), v rámci ktorého poklesol predaj všetkých druhov výrobkov s výnimkou predaja hovädzieho dobytku a hydiny. Tržby za predaj rastlinných výrobkov sa v úhrne zvýšili o 1,5 %, keď medziročne vzrástol predaj všetkých druhov rastlinných výrobkov s výnimkou predaja zemiakov. Relatívne nízky rast tržieb za rastlinné výrobky bol ovplyvnený problémami s realizáciou predaja nadmernej úrody.

Pokračujúca reštrukturalizácia v poľnohospodárstve sa prejavila v poklese zamestnanosti v tomto odvetví, ktorá sa medziročne znížila o 9 %, čo v porovnaní s vývojom v predchádzajúcom roku predstavovalo prehĺbenie jej poklesu o 5,2 percentuálneho bodu. Pokles zamestnanosti a zlepšené hospodárske výsledky pravdepodobne viedli k dynamickému rastu priemernej nominálnej mzdy, ktorá v medziročnom porovnaní vzrástla o 11,6 % (v predchádzajúcom roku o 5,1 %).

Priemysel

Dynamika rastu HDP v priemysle sa v roku 2004 oproti predchádzajúcemu roku zrýchlila v stálych cenách o 2,4 percentuálneho bodu na 11,5 %. Vyšší rast mal za následok medziročné zvýšenie podielu priemyslu na celkovej tvorbe reálneho HDP o 1,5 percentuálneho bodu na 27,9 %.

V roku 2004 pokračovalo mierne spomaľovanie dynamiky medziročného rastu priemyselnej produkcie

(z 5,1 % v roku 2003 na 4,0 %), ktoré bolo ovplyvnené poklesom tempa rastu produkcie priemyselnej výroby a prehľbujúcim sa poklesom produkcie v ťažbe nerastných surovín. Na druhej strane sa do vývoja celkovej produkcie premietol prorastový vplyv produkcie vo výrobe a rozvode elektriny, plynu a vody.

Diferencovane na vývoj produkcie priemyselnej výroby pôsobil vývoj v jej jednotlivých odvetviach. V dôsledku poklesu odbytu medziročne poklesla produkcia vo výrobe potravín, nápojov a tabakových výrobkov. Pretrvávajúca recesia, zvýšená zahraničná konkurencia a pravdepodobne aj nedostatočný investičný rozvoj viedli druhý rok po sebe k poklesu produkcie vo výrobe textílií a odevov a vo výrobe chemikálií, chemických výrobkov a chemických vlákien. V dôsledku zmeny štruktúry výroby a zrejme aj vplyvom recesie v predaji motorových vozidiel na svetových trhoch sa produkcia vo výrobe dopravných prostriedkov, po výraznom raste v roku 2003, znížila o 2,4 % najmä v dôsledku jej poklesu v druhom polroku.

Pravdepodobne zlepšené odbytové podmienky, ako aj reštrukturalizácia a investície do rozvoja výroby kladne pôsobili na obnovenie rastu produkcie vo výrobe celulózy, papiera a výrobkov z papiera a vo výrobe koksu, rafinovaných ropných produktov a jadrových palív. Zrýchlenie medziročnej dynamiky dosiahla výroba strojov a zariadení a výroba elektrických a optických zariadení. Rastúcu tendenciu, aj keď pomalšou dynamikou ako v predchádzajúcom roku, si udržala produkcia vo výrobe výrobkov z gumy a plastov,

ostatných nekovových a minerálnych výrobkov a vo výrobe kovov a kovových výrobkov.

Vývoj zamestnanosti v priemysle bol poznamenaný pokračujúcou reštrukturalizáciou v odvetviach výroba a rozvod elektriny, plynu a vody a ťažba nerastných surovín, ktoré zaznamenali medziročný pokles zamestnanosti o 4 %, resp. o 8,8 %.

Naopak, zamestnanosť v priemyselnej výrobe vzrástla o 1,1 %, čo pozitívne ovplyvnilo rast celkovej zamestnanosti v priemysle o 0,4 %. Priemerná nominálna mzda v priemysle zaznamenala medziročný rast o 10,2 % (v predchádzajúcom roku o 7,3 %), ku ktorému prispel najmä rast miezd vo výrobe a rozvoje elektriny, plynu a vody.

Stavebníctvo

Stavebníctvo si v roku 2004 nielen zachovalo rastúcu tendenciu tvorby HDP z predchádzajúcich rokov, ale jej dynamika sa výrazne zrýchlila (rast o 11,8 % v stálych cenách oproti 6,8 % v predchádzajúcom roku). Podiel stavebníctva na celkovej tvorbe reálneho HDP sa tak oproti predchádzajúcemu roku zvýšil o 0,2 percentuálneho bodu na 3,7 %.

Stavebná produkcia si udržala pomerne vysoký rast, keď sa medziročne zvýšila o 5,7 % v stálych cenách (v predchádzajúcom roku o 6 %). Jej vývoj bol ovplyvnený dynamickým rastom tuzemskej produkcie na novej výstavbe, rekonštrukciách a modernizáciách, keď produkcia na opravách a údržbe a stavebná produkcia v zahraničí zaznamenali pokles.

Snaha stavebných firiem o zachovanie rastu produktivity práce sa premietla do vývoja zamestnanosti, ktorej tempo medziročného rastu sa spomalilo zo 4 % v roku 2003 na 2,7 %. Táto skutočnosť pravdepodobne ovplyvnila aj vývoj priemernej nominálnej mesačnej mzdy, ktorá vzrástla medziročne o 9 % oproti 3,9 % v predchádzajúcom roku.

Služby

Vývoj v odvetviach služieb bol v roku 2004 poznamenaný viacerými protichodnými faktormi. Vytvorený HDP za služby spolu rástol relatívne nízkym tempom (3 % v stálych cenách, v predchádzajúcom roku 3,6 %), v dôsledku čoho sa podiel služieb na celkovej tvorbe reálneho HDP medziročne znížil o 1,3 percentuálneho bodu na 55,7 %.

Uvedené zníženie bolo dôsledkom reštrukturalizačných procesov vo verejnom sektore (verejná správa, školstvo, zdravotníctvo, ostatné spoločenské a sociálne služby), premietajúcich sa do výrazného medzi-

ročného poklesu pridanej hodnoty verejných služieb o 11,8 % v stálych cenách. Naopak, v súvislosti s oživením súkromnej spotreby i dopytu po investíciách prorastovo na tvorbu HDP v sektore služieb vplývala pridaná hodnota v obchodných (rast o 7 %) a finančných službách (rast o 15 %).

Obnovený domáci dopyt sa prejavil tak rastom tržieb za vlastné výkony a tovar v maloobchode (v predchádzajúcom roku pokles), ako aj rýchlejším než v roku 2003 rastom tržieb za predaj a údržbu motorových vozidiel a maloobchodný predaj pohonných látok a tržieb pôšt a telekomunikácií. Po poklese v roku 2003 vzrástli aj tržby subjektov zabezpečujúcich služby vo veľkoobchode, dopravné služby a ostatné činnosti v doprave. Na druhej strane aj v roku 2004 pretrvával pokles tržieb za služby poskytované v hoteloch a reštauráciách a v činnostiach v oblasti nehnuteľností, prenajímania a iných obchodných služieb.

Relatívne priaznivý vývoj zaznamenala zamestnanosť, keď s výnimkou dopravy, pôšt a telekomunikácií, zdravotníctva a školstva vytvorili všetky odvetvia služieb viac pracovných miest ako pred rokom. Rast zamestnanosti sa v jednotlivých odvetviach pohyboval v rozpätí 1 – 2 %, pričom najviac sa zvýšila zamestnanosť v odvetví nehnuteľností, prenajímanie a iné obchodné služby (o 3,4 %).

V roku 2004 zaznamenali rast priemernej nominálnej mzdy všetky odvetvia služieb, pričom tak ako v predchádzajúcom období bol vývoj miezd v jednotlivých odvetviach značne diferencovaný. Najvyšším tempom rástla priemerná nominálna mzda v oblasti finančného sprostredkovania. Rýchlejšie, ako bol priemerný mzdový rast v SR, rástli mzdy vo veľkoobchode a maloobchode, doprave a telekomunikáciách a v ostatných spoločenských, sociálnych a verejných službách. Na druhej strane vykázali nižší ako celoslovenský priemer rastu miezd odvetvia zamerané na služby v hoteloch a reštauráciách, v oblasti nehnuteľností, prenajímania a iných obchodných činností, vo verejnej správe a obrane, školstve a v zdravotníctve a sociálnej pomoci.

Dopytová stránka HDP

Z hľadiska použitia bol prírastok HDP v roku 2004 (5,5 %) tvorený domácim dopytom, zatiaľ čo v roku 2003 hlavným faktorom ekonomického rastu bol zahraničný dopyt. Tento obrat nastal najmä v dôsledku dynamického rastu investičnej a obnoveného rastu spotrebnej zložky domáceho dopytu. Domáci dopyt prispel k rastu HDP 5,4 percentuálneho bodu. Výsledkom obchodovania so zahraničím bol záporný príspevok čistého exportu k HDP vo výške 0,8 percentuálneho bodu. Reziduálny dopočet k výslednej dynamike HDP predstavovala štatistická odchýlka.

Tabuľka 11 Medziročné absolútne prírastky HDP a príspevky k jeho rastu (stále ceny roku 1995)

	2002		2003		2004	
	Rast v mld. Sk	Príspevok v % bodoch	Rast v mld. Sk	Príspevok v % bodoch	Rast v mld. Sk	Príspevok v % bodoch
HDP	33,1	4,6	33,5	4,5	43,1	5,5
Domáci dopyt	33,9	4,7	-15,9	-2,1	41,9	5,4
Čistý vývoz	-0,8	-0,1	49,1	6,5	-6,4	-0,8

Zdroj: ŠÚ SR.

Domáci dopyt

Domáci dopyt sa medziročne zvýšil o 5,5 % v stálych cenách. V jeho raste sa odrazila najmä zvýšená tvorba hrubého kapitálu, ktorá po oslabení v predchádzajúcich dvoch rokoch vzrástla o 13,1 % v stálych cenách. Tvorba hrubých investícií mala v priebehu roka rastúcu tendenciu zo 4,4 % v 1. štvrtroku na 18,4 % vo 4. štvrtroku. Spotrebná súčasť domáceho dopytu zaznamenala v porovnaní so stagnáciou v predchádzajúcom roku mierne zrýchlenie. Obnovený rast spotrebného dopytu o 1,7 % v 1. štvrtroku sa v nasledujúcich dvoch štvrtrokoch zrýchlil na 3,4 %. Následne sa v poslednom štvrtroku, v súlade s obvyklým vývojom v predchádzajúcich rokoch, spomalil na 3,0 %. Celoročne dosiahnutý rast konečnej spotreby o 2,9 % v stálych cenách sa udržal pod celkovým tempom rastu HDP.

Domáci investičný dopyt

Do dynamického rastu hrubého kapitálu sa premietol predovšetkým historicky najvyšší nárast stavu zásob o 18,6 mld. Sk v stálych cenách, ale aj pozvoľne sa zrýchľujúce tempo rastu fixných investícií. Kladný prí-

rostok zásob bol dosiahnutým objemom porovnateľný iba s rokom 1996 (15,2 mld. Sk), keď však bol rýchly ekonomický rast prepojený s makroekonomickými nerovnováhami. Rast zásob bol v priebehu roka 2004 sústredený predovšetkým do zásob materiálu a tovaru, čo bolo spojené s rastúcou trajektóriou ekonomiky a s tým súvisiacim rozbehom stavebných i strojových investičných procesov. Zásoby nedokončenej výroby stagnovali, čo indikuje uspokojivú realizáciu domácej produkcie na domacom i zahraničnom trhu. Do zásob sa premietli aj realizované dovozy do investícií, z ktorých podstatná časť môže byť evidovaná ako tovar a až po ukončení investičného procesu bude transformovaná na fixný kapitál.

Fixné investície vzrástli o 2,5 % v stálych cenách, a to najmä investičnou aktivitou sektora nefinančných korporácií. Na nadobudnutie fixných investícií (hrubého fixného kapitálu) vynaložil sektor nefinančných korporácií o 5,5 % viac ako pred rokom aj v nadväznosti na pozitívne výsledky finančného hospodárenia. Investičná aktivita finančných korporácií stagnovala. Investície verejnej správy nedosiahli úroveň predchádzajúceho roka, aj keď vývoj v 1. polroku naznačoval rozbeh investičnej aktivity vo verejnom sektore. Nižšiu tvorbu fixných investícií v stálych cenách vrátane

Tabuľka 12 Vývoj hrubého domáceho produktu podľa použitia

(medziročný index, stále ceny roku 1995)

	2002	2003	1.Q 04	2.Q 04	3.Q 04	4.Q 04	2004
	2001	2002	1.Q 03	2.Q 03	3.Q 03	4.Q 03	2003
Hrubý domáci produkt	104,6	104,5	105,4	105,5	105,3	105,8	105,5
Domáci dopyt	104,6	98,0	102,4	105,9	107,3	106,1	105,5
Konečná spotreba	105,3	100,3	101,7	103,4	103,4	103,0	102,9
Konečná spotreba domácností	105,5	99,2	103,0	102,8	103,7	104,3	103,5
Konečná spotreba verejnej správy ¹⁾	104,9	102,7	97,4	104,7	102,6	100,2	101,2
Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam	104,4	110,9	104,2	105,8	105,9	107,2	105,8
Tvorba hrubého kapitálu	102,6	91,8	104,4	112,5	116,9	118,4	113,1
Tvorba hrubého fixného kapitálu	99,4	98,5	100,9	103,5	105,5	100,1	102,5
Vývoz výrobkov a služieb	105,6	122,5	115,8	116,4	105,1	109,5	111,4
Dovoz výrobkov a služieb	105,5	113,6	112,0	117,0	109,6	112,3	112,7

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Predbežné údaje.

budov na bývanie zaznamenal aj sektor domácností, a to v prostredí zvýšeného úverového financovania potrieb bývania. Investičná aktivita neziskových organizácií podstatne vzrástla, ale celkovú tvorbu fixných investícií, vzhľadom na jej nízky podiel, výrazne neovplyvnila.

Tvorba hrubého fixného kapitálu bola ovplyvnená najmä zvýšenou tvorbou nových fixných aktív (o 0,8 %). Zároveň sa však výrazne zrýchlila medziročná dynamika nadobúdania použitého dlhodobého majetku (o 53,5 %). Podiel nadobudnutého použitého dlhodobého majetku na prírastku aktív sa zvýšil z približne 7 % v roku 2003 na 10 % v roku 2004. Na uvedenom posune preferencií sa podieľali všetky sektory domácej ekonomiky. Časť prírastku použitých dlhodobých aktív pochádzala pravdepodobne z dovozu.

Z vecného hľadiska prispeli k celkovému nárastu tvorby hrubého fixného kapitálu investície do strojov,

z nich najmä do kovových výrobkov a strojov. Investície do stavieb, hlavne v dôsledku nižšej alokácie investičných prostriedkov do ostatných stavieb, vrátane stavieb infraštruktúrneho charakteru, poklesli.

V roku 2004 sa mierne znížil podiel domácich ušporovaných zdrojov na financovaní investičného dopytu. V roku 2003 pripadalo na jednu korunu hrubých investícií takmer 93 halierov hrubých národohospodárskych úspor, pričom v roku 2004 sa tento pomer mierne znížil na 91 halierov a v posledných dvoch rokoch sa udržal na najvyššej úrovni od roku 1996.

Domáci spotrebný dopyt

Konečná spotreba v stálych cenách vzrástla o 2,9 % (v predchádzajúcom roku o 0,3 %). Prorastovo na jej vývoj vplývala najmä spotreba v sektore domácností, ale významnejší rast zaznamenali aj neziskové inšti-

Tabuľka 13 Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu v roku 2004

	Tvorba hrubého fixného kapitálu (mil. Sk) ¹⁾	Podiel (%) ¹⁾	Index ²⁾ 2004 2003
Hospodárstvo SR spolu	327 226	100,0	102,5
z toho podľa klasifikácie produkcie:			
Stavby	105 643	32,3	90,9
v tom: budovy na bývanie	20 123	6,1	93,4
ostatné stavby	85 520	26,1	90,3
Stroje	200 119	61,2	109,7
v tom: kovové výrobky a stroje	148 728	45,5	110,6
dopravné zariadenia	51 391	15,7	107,2
v tom podľa sektorov:			
Nefinančné korporácie	198 944	60,8	105,5
Finančné korporácie	44 888	13,7	100,6
Verejná správa	30 572	9,3	96,5
Domácnosti	52 011	15,9	96,9
Neziskové inštitúcie	811	0,2	128,9

Zdroj: ŠÚ SR.

1) V bežných cenách.

2) V stálych cenách.

Tabuľka 14 Vývoj investícií a úspor

(%, bežné ceny)

	2002	2003	2004
Miera úspor ¹⁾	22,2	23,6	24,0
Miera hrubých investícií ²⁾	29,3	25,4	26,3
Miera fixných investícií ³⁾	27,6	25,7	24,7
Miera krytia investícií úsporami ⁴⁾	75,8	92,8	90,9

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Podiel hrubých domácich úspor (HDP mínus konečná spotreba spolu) na HDP.

2) Podiel tvorby hrubého kapitálu na HDP.

3) Podiel tvorby hrubého fixného kapitálu na HDP.

4) Pomer hrubých domácich úspor a hrubých investícií.

Graf 13 Vývoj konečnej spotreby domácností, inflácie a reálnej mzdy (medziročný vývoj v %)

Zdroj: ŠÚ SR.

túcie slúžiace domácnostiam. Rast spotreby verejnej správy len mierne prekročil úroveň predchádzajúceho roka, čo súviselo s fiškálnou disciplínou inštitúcií financovaných prostredníctvom štátneho rozpočtu, ako aj s nižším rastom priemernej mzdy v odvetviach verejného sektora. Nárast spotreby neziskových inštitúcií a súčasne nižšie tempo rastu verejnej spotreby čiastočne vyplynulo aj z transformácie vybraných subjektov verejného sektora na organizácie neziskového charakteru, ktoré poskytujú služby pre domácnosti.

Konečná spotreba domácností po poklese v roku 2003 (o 0,8 %) vzrástla o 3,5 % v stálych cenách. Obnovený a pomerne rovnomerný rast súkromnej spotreby v prvých dvoch štvrtrokoch (do 3 %) sa v druhej polovici roka zrýchlil na úroveň 4 %. Stále však nedosiahol rastové tempá obvykle dosahované pred uplatnením administratívnych dopytových obmedzení v roku 2003.

Priestor na obnovenie rastu súkromnej spotreby vytvorili predovšetkým rastúce reálne mzdy, do ktorých sa premietol tak nárast nominálnej úrovne mzdy, ako aj pokles inflácie. Ďalšími faktormi rastu súkromnej spotreby bol pokles daňového zaťaženia bežných príjmov domácností a pokračujúci rast sklonu domácností k spotrebe. V dôsledku nižšieho daňového zaťaženia príjmov zo zamestnania, drobného podnikania a majetku rástol disponibilný dôchodok najrýchlejším tempom za ostatných 5 rokov. Dynamický rast disponibilného dôchodku v sektore domácností vytvoril dostatočné predpoklady nielen na obnovenie rastu spotreby, ale aj úspor.

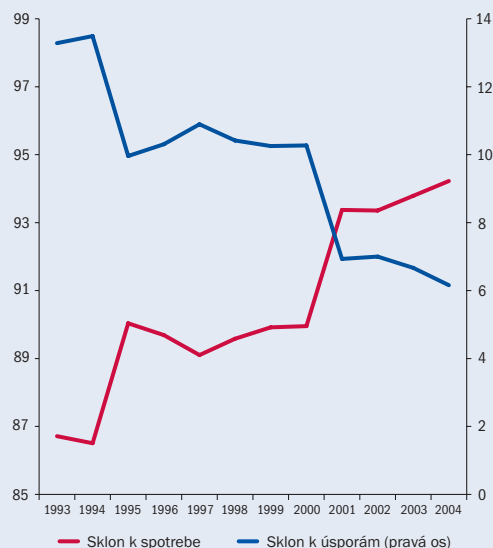
Z výsledného rozdelenia disponibilného dôchodku na spotrebu a hrubé úspory však vyplýva, že v sektore

domácností sa zvýšila preferencia spotreby. Rast sklonu k spotrebe v roku 2004 už nebol vynútený príjmovou nedostatočnosťou sektora (nedostatočným disponibilným dôchodkom) ako v predchádzajúcom roku, ale niektorými inertnými faktormi. Medzi tieto faktory možno zaradiť dobiehanie spotreby po vynútenom obmedzení z roku 2003, ale aj reštitúcie majetku z iných sektorov do sektora domácností, respektíve predaj majetku iným sektorom (predaj pôdy sektoru nefinančných korporácií alebo verejnej správy na investičnú výstavbu). Z hľadiska štruktúry súkromnej spotreby najrýchlejšie rástli výdavky na zdravotníctvo (o 29,1 %) a na nábytok, bytové vybavenie a bežnú údržbu domácností (o 19,5 %).

Príjmy a výdavky domácností

Podľa predbežných údajov ŠÚ SR dosiahli bežné príjmy domácností v roku 2004 výšku 1 039,5 mld. Sk pri medziročnom nominálnom raste 8 % (medziročný nárast dynamiky o 1,9 percentuálneho bodu). V reálnom vyjadrení vzrástli bežné príjmy o 0,5 %, zatiaľ čo v roku 2003 poklesli o 2,3 %. Objem bežných výdavkov domácností (výdavky, ktoré platí obyvateľstvo iným sektorom a priamo ich nespotrebuje) dosiahol 255,5 mld. Sk, t. j. rast o 1,7 %. Medziročná dynamika sa tak oproti minulému roku spomalila o 3,8 percentuálneho bodu. Reálne klesli bežné výdavky o 5,4 %, kým v roku 2003 o 2,8 %.

Rast bežných príjmov bol ovplyvnený hlavne rastom hrubého zmiešaného dôchodku (9,1 %, v predchádzajúcom roku rast 7,6 %) a odmien zamestnancov (7,7 %, v predchádzajúcom roku rast 5,8 %), ako aj

Graf 14 Vývoj sklonu k spotrebe a úsporám (%)

Zdroj: ŠÚ SR.

Tabuľka 15 Tvorba a použitie dôchodkov v sektore domácností					(bežné ceny)	
	Objem v mld. Sk		Indexy ¹⁾		Podiel v %	
	2003	2004	2003 2002	2004 2003	2003	2004
Odmeny zamestnancov (za všetky sektory)	494,0	532,1	105,8	107,7	51,3	51,2
z toho: hrubé mzdy a platy	368,3	399,4	105,4	108,4	38,3	38,4
Hrubý zmiešaný dôchodok	264,9	289,0	107,6	109,1	27,5	27,8
Dôchodky z majetku – príjmové	28,1	36,8	93,7	130,9	2,9	3,5
Sociálne dávky	143,9	148,9	108,8	103,5	14,9	14,3
Ostatné bežné transfery – príjmové	32,0	32,6	101,0	102,0	3,3	3,1
Bežné príjmy spolu	962,9	1 039,5	106,1	108,0	100,0	100,0
Dôchodky z majetku – výdavkové	6,5	9,3	116,2	142,2	2,6	3,6
Bežné dane z dôchodkov, majetku, atď.	50,3	45,6	105,2	90,7	20,0	17,8
Sociálne príspevky	170,3	176,0	105,6	103,3	67,8	68,9
Ostatné bežné transfery – výdavkové	24,1	24,6	102,8	102,2	9,6	9,6
Bežné výdavky spolu	251,3	255,5	105,5	101,7	100,0	100,0
Hrubý disponibilný dôchodok	711,6	783,9	106,4	110,2	100,0	100,0
Úprava vyplývajúca zo zmien čistého majetku domácností v rezervách penzijných fondov	3,3	3,0	136,3	91,4	–	–
Konečná spotreba domácností	667,5	738,7	106,9	110,7	93,8	94,2
Hrubé úspory domácností	47,4	48,3	101,3	101,7	6,7	6,2

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Z hodnôt vyjadrených v mil. Sk.

rastom dôchodkov z majetku, zatiaľ čo rast sociálnych príjmov sa spomalil a rast bežných príjmových transferov zostal, podobne ako v roku 2003, na nízkej úrovni.

Medziročné spomalenie rastu bežných výdavkov bolo ovplyvnené najmä poklesom bežných daní z dôchodkov a majetku o 9,3 % v bežných cenách (pred rokom rast 5,2 %) a pomalším rastom sociálnych príspevkov o 3,3 % (pred rokom 5,6 %). Je pravdepodobné, že vývoj uvedených položiek ovplyvnili nové daňové a odvodové zákony. Pokračujúci dynamický rast výdavkov spojených s dôchodkami z majetku (od polovice roku 2001), vzhľadom na svoju nízku váhu na celkových bežných výdavkoch, ich vývoj výraznejšie neovplyvnil.

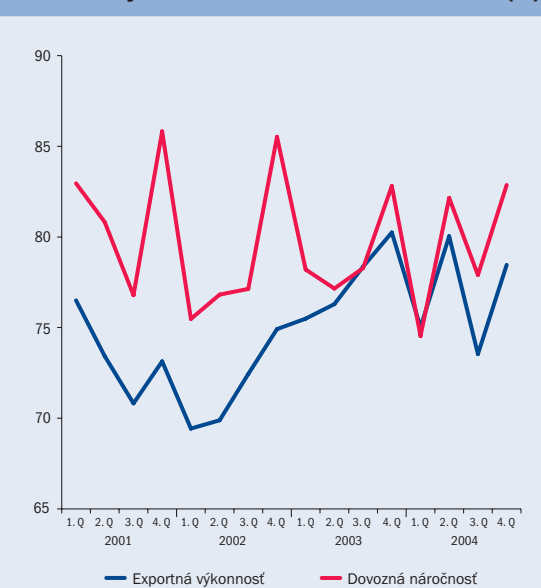
Po úhrade bežných výdavkov z bežných príjmov zostal domácnostiam na ďalšie použitie hrubý disponibilný dôchodok vo výške 783,9 mld. Sk, ktorý medziročne vzrástol o 10,2 % (v predchádzajúcom roku o 6,4 %). Jeho dynamický rast bol ovplyvnený jednak vyšším rastom bežných príjmov, no najmä pomerne značným spomalením rastu bežných výdavkov domácností. Z disponibilného dôchodku použili domácnosti na konečnú spotrebu viac ako 94 %, zvyšok smeroval do hrubých úspor. Dynamika rastu hrubých úspor domácností sa oproti roku 2003 síce mierne zrýchlila (o 0,4 percentuálneho bodu), no vzhľadom na rýchly rast konečnej spotreby domácností v roku 2004 došlo opäť k zníženiu miery hrubých úspor (zo 6,7 % v predchádzajúcom roku na 6,2 %).

Čistý vývoz

Vývoz i dovoz výrobkov a služieb dosiahli dvojciferné tempá rastu. Vyššia dynamika dovozu ako vývozu sa prejavila v medziročnom zhoršení salda zahraničného obchodu. Nominálny čistý vývoz bol deficitný v objeme 35,6 mld. Sk (v predchádzajúcom roku 17,9 mld. Sk). Prehĺbenie deficitu v nominálnom vyjadrení bolo spôsobované znížením prebytku v reálnom vyjadrení. Čistý vývoz v stálych cenách, po zohľadnení vývoja cien na zahraničných trhoch, bol prebytkový v objeme 14,3 mld. Sk (v predchádzajúcom roku 20,7 mld. Sk).

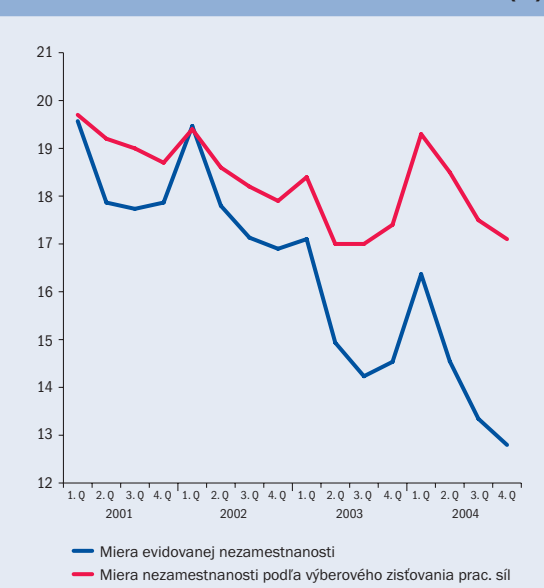
Uvedený vývoj bol dôsledkom výraznejšieho utlmenia dynamiky vývozu (z 22,5 % v roku 2003 na 11,4 % v roku 2004) a len mierneho spomalenia rastu dovozov (z 13,6 % na 12,7 %). Na zníženie vývozného tempa pravdepodobne nadväzovalo spomalenie dynamiky tej časti dovozov, ktorá súvisí s výrobou na export. Dynamika dovozu tovarov a služieb, určených na krytie domáceho spotrebného a investičného dopytu, však nepoklesla a premietla sa okrem iného aj do značného rastu zásob v hospodárstve. Identifikovateľný vzťah v hodnotenom období existoval medzi dovozom dopravných prostriedkov a strojov pre hutnícky, strojársky, chemický a sklársky priemysel a priemysel stavebných hmôt na jednej strane a zvýšenou tvorbou strojových investícií v slovenskej ekonomike na strane druhej. Udržiavanie pomerne vysokého tempa dovozov teda úzko súviselo so zrýchleným domácim dopytom.

Graf 15 Vývoj exportnej výkonnosti a dovoznej náročnosti (%)

Zdroj: ŠÚ SR.

Graf 16 Vývoj miery mezamestnanosti (%)

Zdroj: ŠÚ SR.

Slovenská ekonomika si udržala pomerne vysokú exportnú výkonnosť (76,8 % v bežných cenách), aj keď oproti roku 2003 bola nižšia o 0,9 percentuálneho bodu. Dovozná závislosť dosiahla 79,5 % a oproti prechádzajúcemu roku bola o 0,3 percentuálneho bodu vyššia. Otvorenosť slovenskej ekonomiky v roku 2004, meraná podielom vývozu a dovozu výrobkov a služieb na nominálnom HDP, predstavovala 156,9 %.

2.1.3. Trh práce

Zamestnanosť, nezamestnanosť

Vývoj na trhu práce bol v roku 2004 v podstatnej miere ovplyvnený vysokou ponukou práce, t. j. nárastom počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva, keď na trh práce vstúpilo o takmer 25 tis. osôb viac ako pred rokom. K tomuto medziročnému prírastku prispeli osoby vo veku 25 – 34 rokov, 50 – 54 rokov, ako aj osoby staršie ako 55 rokov. Podiel uvedených vekových skupín na celkovom počte ekonomicky aktívneho obyvateľstva predstavoval 45,8 % (v predchádzajúcom roku 42,6 %).

Zamestnanosť v roku 2004 rástla pomalšie ako v roku 2003, keď podľa výberového zisťovania pracovných síl sa počet pracujúcich v hospodárstve SR (zahŕňa zamestnancov, podnikateľov a vypomáhajúcich členov domácností podnikateľov) medziročne zvýšil o 0,3 % (v predchádzajúcom roku o 1,8 %). K celkovému rastu zamestnanosti prispeli najmä podnikatelia, tak so zamestnancami, ako aj bez zamestnancov, ktorých počet sa zvýšil o 23,5 %

(v predchádzajúcom roku o 14,8 %). Na druhej strane sa obmedzili pracovné príležitosti pre zamestnancov, keď počet zamestnancov medziročne klesol o 2,2 % (v predchádzajúcom roku rast o 0,3 %).

Pozitívny vývoj v priebehu roka zaznamenala zamestnanosť, keď došlo k zmene z poklesu (stagnácie) v prvých dvoch štvrtrokoch na postupný rast v druhej polovici roka.

Z hľadiska odvetvového členenia dosiahli v roku 2004 najrýchlejší rast zamestnanosti (podľa štatistického výkazníctva) ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby, nehnuteľnosti, prenájom a obchodné činnosti, stavebníctvo, hotely a reštaurácie a finančné sprostredkovanie. Pokles zamestnanosti pokračoval v poľnohospodárstve, doprave, poštách a telekomunikáciách, v školstve a na rozdiel od roka 2003 klesol aj počet zamestnaných v zdravotníctve.

Podľa výberového zisťovania pracovných síl sa počet nezamestnaných v roku 2004 medziročne zvýšil o 4,7 %, kým pred rokom bol zaznamenaný pokles počtu nezamestnaných o 5,7 %. Miera nezamestnanosti vzrástla oproti rovnakému obdobiu minulého roka o 0,7 percentuálneho bodu na 18,1 %.

Miera nezamestnanosti podľa evidencie úradov práce predstavovala v roku 2004 v priemere 14,3 % (v predchádzajúcom roku 15,2 %). Jej úroveň oproti údajom podľa výberového zisťovania bola nižšia, čo súvisí s rozdielnou metodikou zisťovania, ako aj s definíciou nezamestnaných. Tendencia vývoja nezamestnanosti podľa oboch zdrojov údajov sa však v priebehu roka zásadne neodlišovala.

Mzdy, produktivita práce

Priemerná mesačná nominálna mzda zamestnanca hospodárstva SR v roku 2004 medziročne vzrástla o 10,2 % na 15 825 Sk a jej rast bol o 3,9 percentuálneho bodu rýchlejší ako pred rokom. Tempo rastu miezd sa v jednotlivých štvrtrokoch vyvíjalo rozdielne. Po výraznom raste v prvom štvrtroku (11,2 %) sa v druhom a treťom štvrtroku spomalilo, no vo štvrtom štvrtroku sa opäť zrýchlilo a dosiahlo 11,0 %. Z odvetví nefinančného sektora dosiahla kulmináciu rastu nominálnych miezd v 4. štvrtroku výroba a rozvod elektriny, plynu a vody, stavebníctvo a obchod, čo zrejme súviselo s nízkou porovnávacou základňou rovnakého obdobia minulého roka, ale aj s priaznivou finančnou situáciou podnikateľských subjektov pôsobiacich v uvedených odvetviach. V odvetviach verejného sektora sa zrýchlenie rastu nominálnych miezd v závere roka prejavilo v školstve a v zdravotníctve, čo pravdepodobne súviselo s ďalším znižovaním počtu ich zamestnancov.

Úroveň priemernej mesačnej nominálnej mzdy v roku 2004 sa vo všetkých odvetviach národného hospodárstva oproti roku 2003 zvýšila a vo väčšine odvetví sa zrýchlila i medziročná dynamika jej rastu. V porovnaní s rokom 2003 najdynamickejšie rástla mzda vo finančnom sprostredkovaní (o 13,7 %), vo výrobe a rozvoze elektriny, plynu a vody (o 13,5 %), v obchode a opravárenských činnostiach (o 11,9 %) a v poľnohospodárstve, poľovníctve a lesníctve (o 11,6 %), ktoré však malo v porovnaní s ostatnými odvetviami stále najnižšiu úroveň priemernej nominálnej mzdy. Najpomalší rast zaznamenali zdravotníctvo a sociálna pomoc (3,5 %), hotely a reštaurácie (4,5 %) a školstvo (7,6 %). V ostatných odvetviach rast miezd dosiahol približne 9 až 10 %.

Zo sektorového hľadiska zaznamenala najvyššiu rast priemernej nominálnej mzdy podnikateľská sféra (podniky s 20 a viac zamestnancami) o 12,5 % na 18 296 Sk, v rozpočtových organizáciách vzrástla mzda o 9,2 % na 14 271 Sk a v príspevkových organizáciách o 5,4 % na 13 743 Sk.

Reálna mzda vzrástla medziročne o 2,5 %, zatiaľ čo v rovnakom období minulého roka zaznamenala pokles o 2 %. Vývoj reálnej mzdy bol ovplyvnený okrem dynamického nominálneho rastu miezd aj vývojom inflácie, ktorej priemerná úroveň v roku 2004 (7,5 %) bola oproti roku 2003 nižšia o jeden percentuálny bod.

Reálny rast priemernej mzdy zaznamenala prevažná väčšina odvetví, keď k poklesu došlo v zdravotníctve a sociálnej pomoci (o 3,7 %) a v hoteloch a reštauráciách (o 2,8 %). Takmer na minuloročnej úrovni zostala mzda v školstve (rast o 0,1 %).

Produktivita práce (HDP na zamestnanca hospodárstva) zaznamenala v roku 2004 dynamický vývoj, keď nominálne vzrástla o 10,1 % a reálne o 5,2 %. K jej vývoju prispel najmä rýchly rast HDP. Tempo rastu nominálnej produktivity práce v priemere za rok mierne zaostalo za rastom nominálnych miezd (o 0,1 percentuálneho bodu), v stálych cenách bol však rast produktivity práce rýchlejší ako rast reálnych miezd o 2,7 percentuálneho bodu. Dynamický rast nominálnych miezd sa odrazil aj na vývoji jednotkových nákladov práce v metodike NBS (podiel rastu nominálnych miezd k rastu reálnej produktivity práce), ktoré vzrástli o 4,8 %, zatiaľ čo v roku 2003 o 2,5 %. To znamená, že rast nominálnych nákladov na zamestnanca na jednotku reálneho produktu sa zrýchlil, avšak vzhľadom na stále vysokú úroveň inflácie

Tabuľka 16 Vývoj ukazovateľov trhu práce

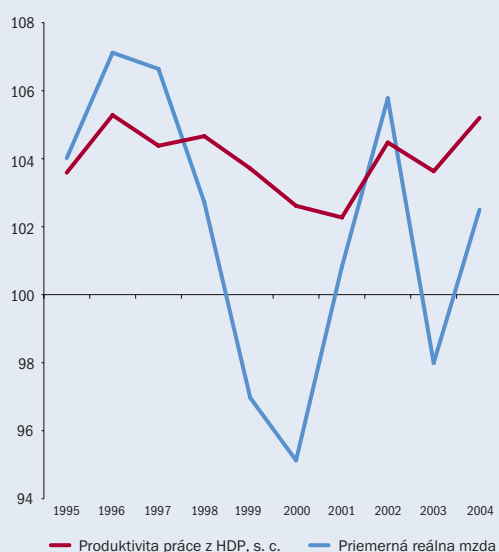
	rok 2003	1. Q 2004	2. Q 2004	3. Q 2004	4. Q 2004	rok 2004
Nominálna mzda (Sk)	14 365	14 541	15 472	15 299	17 955	15 825
Nominálna mzda (index)	106,3	111,2	109,6	108,8	111,0	110,2
Produktivita práce z HDP (index, b. c.)	108,5	113,1	110,6	108,2	108,7	110,1
Reálna mzda (index)	98,0	102,7	101,3	101,2	104,4	102,5
Produktivita práce z HDP (index, s. c.)	103,6	105,4	106,2	104,7	104,5	105,2
Mzda mínus produktivita (percent. body)	-5,6	-2,7	-4,9	-3,5	-0,1	-2,7
Zamestnanosť podľa štatistického výkazníctva (index)	100,8	100,0	99,3	100,6	101,2	100,3
Zamestnanosť podľa VZPS ²⁾ (index)	101,8	99,9	99,2	100,6	101,3	100,3
Miera evidovanej nezamestnanosti ¹⁾ (%)	15,2	16,4	14,5	13,3	12,8	14,3
Miera nezamestnanosti podľa VZPS ²⁾ (%)	17,4	19,3	18,5	17,5	17,1	18,1
Spotrebiteľské ceny (priemerný index)	108,5	108,3	108,2	107,5	106,4	107,5

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Z disponibilného počtu nezamestnaných, priemer za obdobie (prepočet NBS).

2) Výberové zisťovanie pracovných síl.

Graf 17 Vývoj reálnych miezd a reálnej produktivity práce (index, ROMR = 100)

Zdroj: ŠÚ SR.

pretrvávala aj v roku 2004 klesajúca tendencia reálnych jednotkových nákladov práce (pokles o 2,5 %, v roku 2003 pokles o 5,5 %). Táto skutočnosť naznačuje, že v ekonomike SR neboli mzdy v uplynulom roku zdrojom inflačných dopytových tlakov, mali však dopad na náklady podnikov.

2.1.4. Finančné hospodárenie

Podľa predbežných výsledkov ŠÚ SR dosiahli finančné a nefinančné korporácie v roku 2004, podobne ako pred rokom, rozdielne hospodárske výsledky. Finančné korporácie (banky vrátane NBS, poisťovne a ostatní finanční sprostredkovatelia) vykázali, rovnako ako v predchádzajúcich dvoch rokoch, záporný hospodársky výsledok. Ich úhrnná strata v objeme 12,3 mld. Sk súvisela s hospodárením finančných

inštitúcií (strata 22,2 mld. Sk), ovplyvneným hlavne hospodárskym výsledkom NBS (strata 36,3 mld. Sk). Záporný hospodársky výsledok finančných inštitúcií bol čiastočne kompenzovaný ziskovosťou ostatných finančných sprostredkovateľov a poisťovacích korporácií a penzijných fondov.

Nefinančné korporácie vytvorili podľa predbežných výsledkov v roku 2004 zisk v objeme 192,3 mld. Sk, ktorý bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom vyšší o viac ako 24 %. Pozitívne možno hodnotiť skutočnosť, že všetky odvetvia vrátane poľnohospodárstva dosiahli kladný hospodársky výsledok. Najvyšší objem zisku, tak ako v predchádzajúcom roku, bol vytvorený v priemyselnej výrobe, vo výrobe a rozvoje elektriny, plynu a vody a v obchode. Priemyselná výroba, ako aj odvetvie nehnuteľností, prenájom a obchodné činnosti, obchod a stavebníctvo dosiahli najrýchlejší medziročný rast objemu vytvoreného zisku.

Zlepšené hospodárske výsledky (v podnikoch s 20 a viac zamestnancami) vytvorili podmienky pre rast hodnoty dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, ktorá sa koncom roku 2004 v porovnaní so stavom na jeho začiatku zvýšila o 4,5 %. Priaznivý vývoj hospodárenia sa premietol aj do zvýšenia vlastného imania podnikov o 9 %.

Výsledky finančného hospodárenia ovplyvnili rast počtu ziskových a redukciu stratových podnikov. Z celkového počtu 5 916 nefinančných korporácií (s 20 a viac zamestnancami) bolo v roku 2004 ziskových viac ako 70 % podnikov (v predchádzajúcom roku 67 %).

2.2. Platobná bilancia

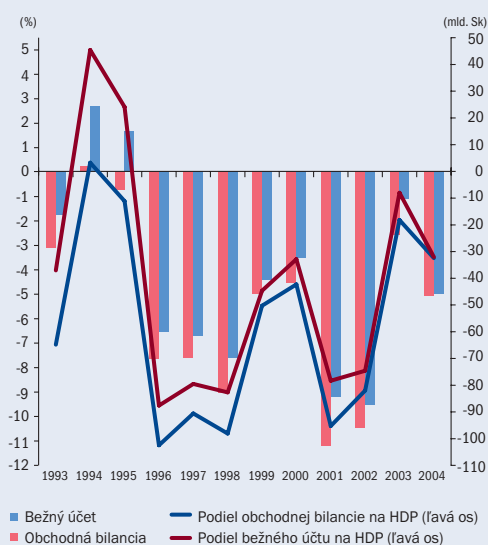
2.2.1. Bežný účet

Deficit bežného účtu platobnej bilancie dosiahol 46,0 mld. Sk a oproti roku 2003 sa zvýšil o 34,9 mld. Sk. Na jeho nárast najviac vplývalo medziročné zhoršenie

Tabuľka 17 Výsledky finančného hospodárenia v roku 2004

	2004 objem v mil. Sk	2004/2003 index
Hospodársky výsledok (pred zdanením, bežné ceny)		
Nefinančné a finančné korporácie spolu	180 003	129,2
Nefinančné korporácie	192 344	124,3
Finančné korporácie	-12 341	79,7
Počet nefinančných korporácií (s 20 a viac zamestnancami)	2004 počet	2004/2003 rozdiel
Spolu	5 916	67
Nestratové korporácie	4 157	238
Stratové korporácie	1 759	-171

Zdroj: ŠÚ SR. Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v roku 2004.

Graf 18 Vývoj bežného účtu a obchodnej bilancie

Zdroj: NBS a ŠÚ SR.

obchodnej bilancie a bilancie výnosov. Podiel deficitu bežného účtu na HDP v bežných cenách dosiahol 3,5 %. Podiel deficitu obchodnej bilancie na HDP vzrástol z 2,0 % na 3,5 %.

Obchodná bilancia skončila pasívnym saldom vo výške 47,0 mld. Sk pri medzročnom raste o 22,6 mld. Sk. Na náraste deficitu zahraničného obchodu sa podieľala hlavne vyššia dynamika rastu dovozu v porovnaní s dynamikou vývozu.

Podľa predbežných údajov ŠÚ SR sa v roku 2004 vyzval tovar v hodnote 895,2 mld. Sk, čo bolo o 11,4 % viac ako za rovnaké obdobie predchádzajúceho roka (v amerických dolároch o 27,1 %, v eurách o 15,5 %).

Tabuľka 18 Bežný účet platobnej bilancie (mld. Sk)

	2004	2003
Obchodná bilancia	-47,0	-24,4
Bilancia služieb	8,6	8,7
Bilancia výnosov	-13,1	-4,4
Bežné transfery	5,5	9,0
Bežný účet spolu	-46,0	-11,1
Podiel bežného účtu na HDP v %	-3,5	-0,8

Zdroj: NBS a ŠÚ SR.

V komoditnej štruktúre vývozu došlo v roku 2004 k poklesu podielu strojov a dopravných zariadení a hotových výrobkov. Skupina strojov a dopravných zariadení zaznamenala výrazné zníženie vývozu osobných automobilov a príslušenstva k výrobe motorových vozidiel. Automobilový priemysel, ktorý bol hlavným faktorom rastu exportu v roku 2003, zaznamenal v roku 2004 pokles, hlavne z dôvodu dvojnásobnej odstávky výroby osobných automobilov a ich príslušenstva.

Priame zahraničné investície sa aj naďalej podieľali na raste vývozu strojov a elektrických prístrojov. Medzročný rast vývozu v tejto skupine bol tvorený strojmi na automatické spracovanie údajov, bielou technikou, televíznymi prijímačmi, videofonickými prístrojmi, osvetľovacími a signalizačnými prístrojmi, ložiskami, elektrickými transformátormi, integrovanými obvodmi, elektrónkami, káblami a pod.

Medzi komponenty automobilového priemyslu možno zaradiť aj sedadlá do automobilov, ktorých vývoz v rokoch 2003 a 2004 kopíroval vývoj vývozu osobných automobilov a príslušenstva. Sedadlá boli hlavným zdrojom poklesu vývozu nábytku, ktorý bol zaradený

Tabuľka 19 Medzročná zmena vývozu SR a jeho jednotlivých segmentov a príspevky týchto segmentov k rastu/poklesu vývozu

	Medzročná zmena v mld. Sk		Príspevok k medzročnej zmene v percentuálnych bodoch	
	2004	2003	2004	2003
Suroviny	18,9	2,5	2,4	0,4
Chemické výrobky a polotovary	39,8	14,8	5,0	2,3
z toho: chemické výrobky	9,3	0,5	1,2	0,1
polotovary	30,5	14,3	3,8	2,2
Stroje a dopravné zariadenia	30,7	124,1	3,8	19,0
z toho: stroje	42,7	28,8	5,3	4,4
dopravné zariadenia	-12,0	95,3	-1,5	14,6
Hotové výrobky	1,9	9,8	0,2	1,5
Vývoz spolu	91,3	151,2	11,4	23,2

Zdroj: Prepočty NBS z údajov ŠÚ SR.

Tabuľka 20 Medziročná zmena dovozu SR a jeho jednotlivých segmentov a príspevky týchto segmentov k zmene dovozu

	Medziročná zmena v mld. Sk		Príspevok k medziročnej zmene v percentuálnych bodoch	
	2004	2003	2004	2003
Suroviny	23,4	-0,5	2,8	-0,1
Chemické výrobky a polotovary	29,2	20,2	3,5	2,7
z toho: chemické výrobky	8,6	10,3	1,0	1,4
polotovary	20,6	9,9	2,5	1,3
Stroje a dopravné zariadenia	33,2	49,1	4,0	6,6
z toho: stroje	27,0	22,2	3,3	3,0
dopravné zariadenia	6,2	26,9	0,7	3,6
Hotové výrobky	27,8	10,9	3,4	1,4
z toho: poľnohospodárske a priemyselné výrobky	17,8	2,4	2,2	0,3
osobné autá	5,0	1,4	0,6	0,2
strojárské a elektrotechnic- ké spotrebné výrobky	5,0	7,1	0,6	0,9
Dovoz spolu	113,6	79,7	13,7	10,6

Zdroj: Prepočty NBS z údajov ŠÚ SR.

do skupiny hotových výrobkov. Nižšia exportná aktivity bola zaznamenaná aj pri ďalších priemyselných výrobkoch, a to hlavne pri vývoze obuvi a odevov. Na rozdiel od priemyselných výrobkov vzrástol vývoz poľnohospodárskych výrobkov takmer o tretinu. Išlo hlavne o výrobky z mäsa, mlieka, kakaa, cukrovinky, liečivé rastliny a pod.

Objem dovezeného tovaru predstavoval v roku 2004 hodnotu 942,2 mld. Sk a jeho medziročný rast dosiahol 13,7 % (v amerických dolároch o 29,8 %, v eurách o 17,9 %).

V roku 2004 bol zaznamenaný predstih dynamiky dovozu pred dynamikou vývozu. Na celkovom medziročnom náraste dovozu mali podiel všetky štyri základné skupiny.

V štruktúre surovín, okrem dovozu rupy, výraznejšie rástol aj dovoz čierneho uhlia a železných rúd.

Do medziročného nárastu chemických výrobkov a polotovarov sa spolu s rastom ekonomiky premietol aj cenový vývoj rupy. Medziročný nárast dovozu chemických výrobkov bol sústredený hlavne do rastu dovozu anorganických a organických chemických výrobkov, plastov v prvotnej forme a kaučukových zmesí. Dynamický bol hlavne rast dovozu polotovarov. Zvýšený dovoz v porovnaní s rokom 2003 takmer vo všetkých skupinách polotovarov (železo a oceľ, výrobky zo železa a ocele, meď, hliník, cín, drevo a papier) dokumentoval, že rast hospodárstva sa aj v roku 2004 dosahoval pri zvýšených nárokoch na materiálové vstupy.

Rovnako ako vo vývoze došlo aj v dovoze k mierne- mu poklesu podielu strojov a dopravných zariadení. Nižší medziročný rast dovozu v tejto skupine oproti celkovému medziročnému rastu dovozu bol výsledkom len mierneho nárastu dovozu automobilového priemyslu. Naopak, nadpriemerný medziročný rast sa prejavil pri dovoze strojov a zariadení pre priemysel, hlavne hutnícky, polygrafický, chemický, priemysel stavebných hmôt, ako aj pri dovoze kancelárskych strojov, strojov pre stavebníctvo, dopravu a pod. Nárast dovozu strojov a zariadení, ktoré možno označiť ako dovoz technologických zariadení pre jednotlivé odvetvia národného hospodárstva, súvisel s rastom investičného dopytu.

V dovoze hotových výrobkov, ktorý rástol rýchlejšie ako v roku 2003, sa prejavil nárast poľnohospodárskych (mäso, mlieko, zelenina, ovocie, oleje, nápoje), aj priemyselných výrobkov (farmaceutické výrobky, odevy, obuv, nábytok, hračky a športové potreby). Okrem rastu dovozu týchto výrobkov bol mierny nárast dovozu zaznamenaný aj pri osobných automobiloch a spotrebnej elektronike.

Tabuľka 21 Bilancia služieb (mld. Sk)

	2004	2003
Bilancia služieb	8,6	8,7
Doprava	16,0	18,8
Cestovný ruch	5,0	10,7
Iné služby spolu	-12,4	-20,8

Zdroj: NBS.

V obchode so službami bol v roku 2004 vytvorený prebytok vo výške 8,6 mld. Sk. Inkasá za vývoz služieb do zahraničia medziročne poklesli o 0,6 % a platby za ich dovoz sa znížili o 6 %.

Príjmy z medzinárodnej dopravy tovarov a osôb predstavovali 48,1 mld. Sk (medziročný pokles o 3,6 mld. Sk) a výdavky 32,1 mld. Sk (pokles o 0,8 mld. Sk). Z hľadiska objemu zostali najvyššou položkou v rámci dopravných služieb príjmy z prepravy zemného plynu a ropy, ktoré dosiahli 26,6 mld. Sk, čo predstavovalo viac ako 55 % z celkových dopravných príjmov. Pokles tranzitných príjmov v korunovom vyjadrení o 4,3 % súvisel so zhodnotením výmenného kurzu slovenskej koruny voči americkému doláru (v dolároch tranzitné poplatky vzrástli o 9,1 %).

V službách medzinárodnej automobilovej, železničnej a vodnej dopravy a v ostatných službách súvisiacich priamo s dopravou sa zvýšil deficit o takmer 1,6 mld. Sk. Nárast deficitu bol vyvolaný predovšetkým zvýšenými platbami v osobnej leteckej preprave.

Aktívne saldo zahraničného cestovného ruchu pokleslo medziročne o 5,7 mld. Sk. Devízové príjmy zo zahraničného cestovného ruchu dosiahli 29,1 mld. Sk, čo predstavovalo 91,6 % z úrovne roku 2003. Hlavnou príčinou nižších príjmov z aktívneho cestovného ruchu mohol byť pokles koeficientu priemerného počtu prenocovaní zahraničných turistov na území SR, ktorý sa znížil z minuloročných 3,6 na 3,3. Ďalším dôležitým faktorom bolo posilňovanie výmenného kurzu slovenskej koruny voči trom základným menám (českej korune, euru a americkému doláru). Po zohľadnení vývoja kurzu koruny vzrástli celkové príjmy medziročne o takmer 2 %.

Výdavky slovenských občanov na zahraničnú turistiku dosiahli 24,0 mld. Sk a boli o 3,0 mld. Sk vyššie ako v roku 2003. Počet našich občanov, ktorí vycestovali do zahraničia sa zvýšil medziročne o 11,4 %. Zahraničná turistika našich občanov bola ovplyvnená ponukou cenovo výhodných zájazdov, rozvojom prihraničnej turistiky v dôsledku posilňovania koruny nielen voči euru, ale aj ostatným menám, ako aj rastom disponibilného príjmu.

Napriek tomu, že bilancia „iných služieb spolu“ (služby spojov, stavebné služby, poisťovacie služby, finančné služby, prenájom, služby výpočtovej techniky, reklama, obchodné služby, technické služby a pod.) zostala rovnako ako v predchádzajúcich rokoch deficitná, došlo v roku 2004 k výraznému medziročnému zníženiu jej deficitu (pokles z 20,8 mld. Sk na 12,4 mld. Sk).

V porovnaní s rokom 2003 vzrástol vývoz týchto služieb o 14,9 % a dovoz poklesol o 4,7 %. Rast vývozu a pokles dovozu sa realizoval vo finančných, sprostredkovateľských a technických službách

a pri zastúpení zahraničných firiem v SR. Výraznejší pokles dovozu ako vývozu sa prejavil v právnych, účtovných, poradenských a vzdelávacích službách a pri autorských honorároch a licenciách. Negatívny dopad na výsledné saldo mal vývoj v poisťovacích službách, v službách výpočtovej techniky, ostatných obchodných službách a nájomnom.

Aktívne saldo, ktoré vzniklo prevýšením inkás za vývoz nad platbami za dovoz, sa realizovalo len v telekomunikačných službách, zatiaľ čo v stavebných službách, ktoré boli v predchádzajúcich rokoch prebytkové, spôsobil vyšší rast dovozu než vývozu deficit vo výške 1,1 mld. Sk.

V roku 2004 skončila bilancia výnosov deficitom 13,1 mld. Sk, čo predstavovalo oproti minulému roku zhoršenie o 8,7 mld. Sk. Uvedené zhoršenie bolo vyvolané vyplácaním podielov zo zisku zahraničným investorom.

Investovanie do slovenských majetkových cenných papierov vyneslo zahraničným priamym investorom dividendy vo výške 21,1 mld. Sk, pri medziročnom raste o takmer 15 mld. Sk. Výnos zahraničných investorov z vloženého kapitálu (výnos z priamych zahraničných investícií je vypočítaný ako podiel výnosov z majetku a úrokov zo stavu priamych zahraničných investícií) na území SR dosiahol približne 3,7 %, čo znamenalo výrazný nárast oproti roku 2003, v ktorom uvedený koeficient dosiahol 0,5 %. Investovanie do zahraničných majetkových cenných papierov vyneslo slovenským investorom rovnako ako v minulom roku 0,2 mld. Sk.

Bilancia výnosov z portfóliových investícií skončila deficitom 1,0 mld. Sk a oproti roku 2003 sa zlepšila o 3,8 mld. Sk. V roku 2004 najviac rástli príjmy z rezervných aktív NBS a komerčných bánk.

Deficit bilancie ostatných investícií sa medziročne zlepšil o 1,4 mld. Sk. Zatiaľ čo na strane inkás, kde podstatnú časť tvorili úroky z krátkodobých úverov, ktoré boli poskytnuté nerezidentom slovenskými bankami, nedošlo k podstatnejším zmenám, na strane platieb poklesli úroky z dlhodobých úverov podnikového sektora, vzhľadom na prevýšenie splácania finančných úverov nad ich čerpaním.

V roku 2004 bol v bilancii bežných transferov vykázaný prebytok 5,5 mld. Sk, pri medziročnom znížení o 3,5 mld. Sk. Pokles aktívneho salda bežných transferov bol ovplyvnený znížením inkás zo zahraničia a zvýšením platieb do zahraničia vo forme darov a prevodov právnických osôb.

Podľa údajov Komisie európskych spoločenstiev získala SR v roku 2004 z rozpočtu Európskej únie takmer 15 mld. Sk. Z uvedenej sumy patrilo 11,2 mld. Sk do vládnych bežných transferov. Na druhej strane

Tabuľka 22 Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie		(mld. Sk)
	2004	2003
Kapitálový účet	4,5	3,7
Priame investície	41,2	21,3
SR v zahraničí	5,0	-0,5
v SR	36,2	21,8
Portfóliové investície a finančné deriváty	29,4	-22,2
SR v zahraničí	-30,7	-30,5
v SR	60,1	8,3
Ostatné dlhodobé investície	-10,1	-13,0
Aktíva	-2,5	7,0
Pasíva	-7,6	-20,0
Krátkodobé investície	37,1	74,8
Aktíva	-1,9	-11,2
Pasíva	39,0	86,0
Kapitálový a finančný účet spolu	102,1	64,6
Zdroj: NBS.		

odvody vlastných zdrojov do všeobecného rozpočtu EÚ dosiahli 8,8 mld. Sk.

2.2.2. Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie

Kapitálový a finančný účet skončil prebytkom 102,1 mld. Sk. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka bol prebytok vyšší o 37,5 mld. Sk. Podiel prebytku kapitálového a finančného účtu na HDP vzrástol z 5,4 % na 7,7 %. Zmenila sa aj štruktúra prílevu finančných tokov, keď poklesol podiel krátkodobého kapitálu a vzrástol prílev portfóliových investícií.

Kapitálový účet, ktorý zahŕňa zahraničnú pomoc investičného charakteru plynúcu od zahraničných vlád a mimovládnych subjektov a nákupy a predaje patentov, licencií a autorských práv, dosiahol prebytok vo výške 4,5 mld. Sk, čo znamenalo mierny nárast oproti roku 2003. Podstatnú časť z uvedeného objemu tvorili prostriedky, ktoré prišli do SR z rozpočtu EÚ vo forme grantov a boli deklarované ako investičná pomoc.

Zvýšený prílev priamych zahraničných investícií oproti roku 2003 súvisel hlavne s vývojom ostatného kapitálu. Zatiaľ čo v roku 2004 zaznamenal ostatný kapitál, ktorý vyjadruje finančné a obchodné vzťahy medzi priamym investorom a domácim podnikom, prílev vo výške 15,2 mld. Sk, v roku 2003 došlo k odlevu tohto kapitálu v hodnote 11,2 mld. Sk.

Prílev majetkového kapitálu do SR (v čistom vyjadrení) dosiahol 27,1 mld. Sk a oproti rovnakému obdobiu

predchádzajúceho roka poklesol o 24,3 %. Okrem nižších privatizačných príjmov sa na jeho poklese podieľalo odkúpenie akcií emitovaných domácim subjektom od zahraničného investora.

Na druhej strane prišlo v roku 2004 oproti roku 2003 viac prostriedkov do priemyselnej výroby. Do jednotlivých odvetví priemyslu smerovalo v roku 2004 takmer 80 % zdrojov, pričom najviac prostriedkov bolo umiestnených do výroby koksu, rafinovaných ropných produktov a jadrového paliva, výroby chemikálií a chemických výrobkov, motorových vozidiel a strojov a zariadení.

V položke portfóliové investície sa v priebehu celého roka zvyšoval dopyt domácich portfóliových investorov po nákupe zahraničných cenných papierov. V roku 2004 sa významnými investormi stali domáce banky, ktoré investovali svoje zdroje hlavne do dlhodobých obligácií. Rovnako ako banky sa do obchodovania so zahraničnými cennými papiermi zapojili aj nebankové subjekty. Podniková sféra okrem investovania do obligácií využila aj možnosť nákupu majetkových akcií zahraničných podnikov s podielom menším ako 10 %. V súhrne dosiahol odlev prostriedkov na nákup zahraničných investícií 30,7 mld. Sk.

Zahraniční investori zvýšili držbu dlhových cenných papierov domácich subjektov o 60,1 mld. Sk. V ich štruktúre zohrávali významnú úlohu obligácie vlády. Vládne cenné papiere emitované v slovenských korunách, ktoré boli zakúpené zahraničnými investormi prostredníctvom brokerov na Slovensku, vykazovali v priebehu roka značnú volatilitu. V celoročnom bilančovaní skončilo obchodovanie s vládnyimi obligáciami

v slovenských korunách s prevahou ich nákupu nad predajom zo strany nerezidentov vo výške 32,5 mld. Sk. Predaj štátnych pokladničných poukážok do vlastníctva nerezidentov priniesol zdroje vo výške 6,0 mld. Sk.

V roku 2004 emitovala vláda na zahraničných trhoch eurobondy v hodnote 40,1 mld. Sk, pričom úhrada záväzkov vlády, vyplývajúci z splatenia eurobondov emitovaných v predchádzajúcich rokoch, predstavovala 20,0 mld. Sk.

Saldo ostatných investícií skončilo prílevom zdrojov zo zahraničia vo výške 27,0 mld. Sk. Na nižšom príleve oproti roku 2003 sa podieľal oficiálny sektor (NBS) a podniková sféra, zatiaľ čo v bankovom sektore bol oproti minulému roku zaznamenaný výrazne vyšší prílev kapitálu.

Ostatné dlhodobé investície zaznamenali odlev zdrojov v objeme 10,1 mld. Sk. Odlev dlhodobého kapitálu bol spôsobený hlavne prevýšením splácania finančných úverov v podnikovom sektore nad ich čerpaním.

Čerpanie podnikových finančných úverov dosiahlo 33,8 mld. Sk (medziročný nárast o 40 %). Zvýšené čerpanie oproti roku 2003 súviselo hlavne so zvýšeným záujmom o získanie zahraničných zdrojov v odvetviach výroba a rozvod elektriny, plynu a vody, výroba kovov, obchod a obchodné služby, finančné sprostredkovanie a činnosti v oblasti nehnuteľností. Splácanie finančných úverov podnikovej sféry vzrástlo o 26 % a dosiahlo 44,2 mld. Sk.

Krátkodobý kapitál, ktorý sa v priebehu roka vyznačoval výraznými pohybmi tak na strane aktív, ako aj na strane pasív, skončil prílevom zdrojov vo výške 37,1 mld. Sk.

Rozhodujúci vplyv na výšku krátkodobých pasív (nárast o 39,0 mld. Sk) mali komerčné banky (nárast o 66,8 mld. Sk), v ktorých došlo k zvýšenému prílevu kapitálu hlavne formou zvýšenia vkladov nerezidentov v komerčných bankách (na náraste krátkodobého kapitálu komerčných bánk sa cudzia mena podieľala 58 % a domáca mena 42 %).

Nárast vkladov nerezidentov v komerčných bankách na území SR bol, rovnako ako zvýšená držba slovenských vládnych cenných papierov, vyvolaný očakávaniami spojenými s apreciáciou kurzu slovenskej koruny. Zvýšený prílev tohto druhu kapitálu sa premietol do zhodnotenia slovenskej koruny počas roku 2004 o takmer 8 %. Výrazný odlev krátkodobého kapitálu v sektore vlády a NBS (28,9 mld. Sk) bol ovplyvnený realizáciou repo obchodov v rámci stratégie riadenia devízových rezerv NBS.

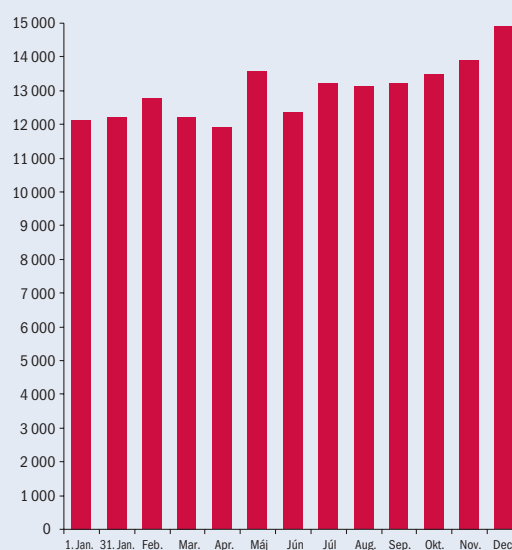
2.2.3. Devízové rezervy

Devízové rezervy NBS dosiahli ku koncu roka 2004 14 913,1 mil. USD. Od začiatku roka vzrástli o 2 764,1 mil. USD (o 2 226,4 mil. EUR). Celkové devízové rezervy Národnej banky Slovenska boli v priebehu roka ovplyvňované viacerými faktormi. Rozhodujúcimi faktormi, pozitívne ovplyvňujúcimi oblasť príjmov, boli výpožičné aktivity vlády, ako aj príjmy súvisiace s intervenciami centrálnej banky na trhu. Oblasť výdavkov bola determinovaná najmä splátkami dlhovej služby vlády. Vývoj devízových rezerv NBS bol v priebehu roka ovplyvnený aj vývojom vzájomných kurzov voľne vymeniteľných mien na svetových finančných trhoch. Prebytok bilancie príjmov a výdavkov (1 677,1 mil. USD) bol v roku 2004 sprevádzaný pozitívnymi kurzovými rozdielmi (1 087,0 mil. USD), ktoré vznikli z dôvodu posilnenia ostatných voľne vymeniteľných mien (najmä eura) voči americkému doláru na svetových finančných trhoch.

Príjmovú časť devízových rezerv v roku 2004 determinovali nasledovné faktory:

- výnosy z depozitov a cenných papierov v portfóliu NBS vo výške 282,8 mil. USD,
- čerpanie vládnych pôžičiek od zahraničných finančných inštitúcií v objeme 1 439,8 mil. USD (z toho májová emisija eurobondov predstavovala 1 199,8 mil. USD),
- príjmy z intervencií a priamych obchodov NBS na medzibankovom devízovom trhu vo výške 2 208,7 mil. USD,
- ostatné príjmy NBS vo výške 601,7 mil. USD.

Graf 19 Vývoj devízových rezerv NBS v roku 2004 (mil. USD)

Zdroj: NBS.

Tabuľka 23 **Zahraničný dlh**

	mil. USD		mil. EUR	
	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004
Celkový zahraničný dlh SR	18 090,2	23 718,0	14 468,3	17 421,1
Dlhodobý zahraničný dlh	10 308,2	13 270,3	8 244,4	9 747,1
Vláda a NBS ¹⁾	4 347,7	6 645,9	3 477,2	4 881,5
Komerčné banky	323,1	496,3	258,4	364,5
Podnikateľské subjekty	5 637,4	6 128,1	4 508,7	4 501,1
Krátkodobý zahraničný dlh	7 782,0	10 447,8	6 223,9	7 674,0
Vláda a NBS	915,5	209,3	732,2	153,8
Komerčné banky	2 738,6	5 380,2	2 190,3	3 951,8
Podnikateľské subjekty	4 127,9	4 858,3	3 301,4	3 568,4
Zahraničné aktíva	18 907,5	23 367,5	15 122,0	17 163,3
Čistá zahraničná zadlženosť	-817,3	351,1	-653,7	257,9
Kurz SKK/USD a SKK/EUR	32,920	28,496	41,161	38,796
Krížový kurz USD/EUR	-	-	1,250	1,361

Zdroj: NBS.

1) Vrátane vládnych agentúr a obcí.

Stranu výdavkov devízových rezerv v roku 2004 ovplyvnili:

- splátky dlhovej služby vlády vo výške 998,1 mil. USD, z čoho splátky istiny a úrokov vládnych eurobondov emitovaných v predchádzajúcich rokoch predstavovali 715,6 mil. USD,
- splátky dlhovej služby NBS vo výške 55,9 mil. USD,
- ostatné výdavky NBS vo výške 856,4 mil. USD, vyplývajúce najmä z platieb v rámci zahraničného platobného styku pre klientov NBS (834,4 mil. USD),
- výdavky centrálnej banky, vyplývajúce z realizovaných repo operácií (záporné saldo vo výške 869,4 mil. USD)⁴.

Devízové rezervy NBS ku koncu roka 2004 postačovali na pokrytie 5,5-násobku priemerného mesačného dovozu tovarov a služieb do Slovenskej republiky v roku 2004.

Devízové rezervy obchodných bánk dosiahli ku koncu roka 2004 objem 1 865,6 mil. USD. Stav devízových rezerv celého bankového sektora vrátane NBS predstavoval 16 778,7 mil. USD.

2.2.4. Zahraničná zadlženosť SR

Celkový hrubý zahraničný dlh k 31. decembru 2004 dosiahol 23,718 mld. USD (17,421 mld. EUR), čo v porovnaní s východiskom roka predstavovalo nárast o 5 627,9 mil. USD, resp. o 2 952,8 mil. EUR.

Celkový dlhodobý zahraničný dlh vzrástol o 2 962,1 mil. USD pri súčasnom náraste celkového krátkodobého zahraničného dlhu. Na medziročnom náraste stavu zahraničnej zadlženosti SR o 5 627,9 mil. USD sa výrazne podieľal vývoj krížového kurzu eura a amerického dolára, ktorý sa zhodnotil z 1,250 (k 1. januáru 2004) na 1,361 (k 31. decembru 2004), t. j. o 8,9 %.

V rámci dlhodobých zahraničných pasív došlo v roku 2004 k nárastu dlhodobých záväzkov vlády SR a NBS o 2 298,2 mil. USD, predovšetkým z dôvodu vydania zahraničných dlhopisov MF SR vo výške 1 mld. EUR (1 361,0 mil. USD) v máji 2004 a z dôvodu medziročného nárastu štátnych dlhopisov a štátnych cenných papierov denominovaných v slovenských korunách v držbe nerezidentov o 1 108,3 mil. USD. Zvýšenie dlhodobých zahraničných záväzkov o 490,7 mil. USD bolo zaznamenané v rámci podnikateľských subjektov z dôvodu čerpania pôžičiek. Dlhodobé zahraničné záväzky komerčných bánk zaznamenali v rovnakom období len mierny nárast.

Krátkodobé zahraničné pasíva zaznamenali najväčší medziročný nárast v rámci komerčného sektora v komerčných bankách o 2 641,6 mil. USD. Z toho rozhodujúci nárast bol v položke hotovosti a vklady, čo súviselo s prílevom krátkodobého kapitálu a prejavilo sa v náraste tak devízových, ako aj korunových vkladov v komerčných bankách. Ostatné krátkodobé pasíva komerčných bánk klesli o 433,3 mil. USD. Krátkodobé pasíva podnikateľských subjektov vyká-

⁴ Pokles devízových rezerv z titulu realizovaných repo operácií sa prejavil na druhej strane v poklese zahraničnej zadlženosti SR. Repo operácie boli zahrnuté do devízových rezerv na základe požiadavky ECB. Protipoložkou tejto operácie je zmena záväzkov centrálnej banky.

zali medziročné zvýšenie o 730,4 mil. USD, na čom sa podieľali najmä obchodné úvery a pôžičky.

Podiel celkového hrubého zahraničného dlhu na obyvateľa SR dosiahol ku koncu roka 4 409 USD, pričom k 1. januáru 2004 predstavoval 3 363 USD. Podiel celkového krátkodobého dlhu na celkovom hrubom zahraničnom dlhu SR vzrástol medziročne na 44,05 % (k 1. januáru 2004 predstavoval 43,02 %).

Čistá zahraničná zadlženosť, vypočítaná ako rozdiel hrubej zahraničnej zadlženosti vo výške 23,718 mld. USD (pasíva NBS a vlády, pasíva komerčných bánk a pasíva podnikovej sféry – bez majetkovej účasti) a zahraničných aktív vo výške 23,368 mld. USD (devízové rezervy NBS, zahraničné aktíva komerčných bánk, zahraničné aktíva podnikovej sféry – bez majetkovej účasti), dosiahla ku koncu decembra 2004 dlžnícku pozíciu 351,1 mil. USD. K 31. decembru 2003 bola Slovenská republika vo veriteľskej pozícii, pričom čistá zahraničná zadlženosť k ultimu roka 2003, resp. k 1. januáru 2004 predstavovala 817,3 mil. USD.

2.2.5. Devízovolicenčná činnosť NBS a výkon devízového dohľadu

Národná banka Slovenska plní úlohy devízového orgánu vyplývajúce zo zákona NR SR č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon, ako aj úlohy, ktoré jej vyplývajú zo zákona NR SR č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska.

V súvislosti s dovŕšením procesu liberalizácie devízového režimu bola od 1. januára 2004 zrušená regulácia jednotlivých operácií v oblasti bežného účtu a kapitálového účtu platobnej bilancie prostredníctvom devízových povolení (napr. investovanie v zahraničí, zriaďovanie účtov v cudzej mene v zahraničných bankách).

Nadalej však zostávajú devízovými predpismi regulované podnikateľské činnosti (pri obchodovaní s devízovými hodnotami a pri devízových peňažných službách), ktoré súvisia s peňažnými prostriedkami v slovenskej a cudzej mene v hotovostnej alebo bezhotovostnej forme, ako aj úprava vykonávania devízových operácií na finančnom trhu vykazujúcich znaky rizikovosti a nezahrnutých do zákona o cenných papieroch (finančné deriváty). Na tieto činnosti Národná banka Slovenska udeľuje devízové licencie.

Devízovolicenčná činnosť

V roku 2004 Národná banka Slovenska na základe vecného posúdenia žiadostí, ako aj priložených dokladov udelila devízové licencie nasledovne:

- 63 licencií na nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene za slovenskú menu v hotovosti (z toho 36 právnickým osobám a 27 fyzickým osobám),
- 16 licencií na predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za slovenskú menu (7 právnickým osobám a 9 fyzickým osobám),
- 2 licencie na devízové peňažné služby, ktorých predmetom je prevod peňažných prostriedkov v hotovosti do a zo zahraničia prostredníctvom zahraničnej nadnárodnej spoločnosti,
- 3 licencie na bezhotovostné obchody s peňažnými prostriedkami.

Výkon devízového dohľadu

V súlade so schváleným zameraním bola dohliadacia činnosť Národnej banky Slovenska orientovaná na kontrolu plnenia ohlasovacej povinnosti podnikateľskými subjektmi, ako aj na dodržiavanie podmienok a plnenie povinností upravených devízovými predpismi a podmienok určených v devízových licenciách.

Celkovo bolo vykonaných 63 kontrolných akcií devízového dohľadu.

2.3. Verejný sektor

Štátny rozpočet

Rozpočtové hospodárenie sa v roku 2004 riadilo zákonom o štátnom rozpočte č. 598 z 12. decembra 2003, v ktorom celkové príjmy štátneho rozpočtu na rok 2004 boli rozpočtované na úrovni 232,0 mld. Sk a celkové výdavky na úrovni 310,5 mld. Sk. Schodok štátneho rozpočtu bol určený vo výške 78,5 mld. Sk.

Okrem zásadných reforiem (daňová reforma, reforma financovania územnej samosprávy, sociálna oblasť), ktoré výrazne ovplyvnili podobu štátneho rozpočtu v roku 2004, bol v štátnom rozpočte zohľadnený i vstup Slovenska do Európskej únie. Odvody SR do rozpočtu Európskej únie boli zapracované do rozpočtových výdavkov, zatiaľ čo podstatná časť očakávaných zdrojov z európskych fondov bola zaradená tak na príjmovú, ako i na výdavkovú stranu štátneho rozpočtu. Z celkových príjmov štátneho rozpočtu tvorili rozpočtované prostriedky zo zdrojov Európskej únie 14,2 mld. Sk.

Hospodárenie štátneho rozpočtu za rok 2004 skončilo s deficitom 70,3 mld. Sk. Schodok bol v porovnaní s predpokladmi nižší o viac ako 8 mld. Sk, čo bolo ovplyvnené predovšetkým vyššími príjmami (o 10,5 mld. Sk). Príjmy štátneho rozpočtu dosiahli 242,4 mld. Sk, čím bol naplnený ich rozpočtovaný zámer na 104,5 %. Na medziročnej báze zaznamenali príjmy štátneho rozpočtu nárast o 9,3 mld. Sk.

Plánovaná úroveň príjmov štátneho rozpočtu vychádzala zo zavedenia jednotnej sadzby dane a ďalších zmien (novej odpočítateľnej položky zo zmien v odvodových sadzbách a minimálnych vymeriavacích základoch a z mesačného daňového bonusu na dieťa). Z hľadiska štruktúry príjmov dosiahli daňové príjmy v porovnaní s očakávaniami vyššiu úroveň (o 14,2 mld. Sk). V roku spustenia daňovej reformy zaznamenali plnenie na 107,3 %, keď dosiahli 209,5 mld. Sk a na medziročnej báze vzrástli o 9,3 mld. Sk. Výrazný vplyv na uvedenom priaznivom vývoji daňových príjmov mal výnos dane z príjmov právnických a fyzických osôb (plnenie na 135,2 %). V medziročnom porovnaní bol výber daní na takmer rovnakej úrovni (nárast o 0,6 mld. Sk). Taktiež fyzické osoby odvedli do rozpočtu približne o 7 mld. Sk viac a rozpočet bol tým splnený na 135,6 %. Na medziročnej báze bol v roku 2004 výber tejto dane nižší o 6,6 mld. Sk. Pozitívny vplyv na výnos daní z príjmov mala daňová reforma, ktorá vstúpila do platnosti od 1. januára 2004.

Na výnos dane z pridanej hodnoty v roku 2004 vplývalo viacero legislatívnych zmien, ktoré mali jednorazový dosah na rozpočet (efekt zmeny sadzieb, zníženie hranice registrácie z 3 mil. Sk na 1,5 mil. Sk).

Počas roka 2004 existovali určité neistoty súvisiace so zmenou dane z pridanej hodnoty, nakoľko systém jej výberu sa po vstupe Slovenska do únie výrazne zmenil. Napokon sa vybralo takmer o 2 mld. Sk viac (101,9 % plnenie). Dôvodom pozitívnych výsledkov bolo i to, že očakávaný jednorazový výpadok dane z dôvodu vstupu do únie bol oproti predpokladom nižší. Medziročný výber vzrástol o 15,8 mld. Sk.

Celoročný zámer prekročili i spotrebné dane, ktorých výber pri objeme 43,4 mld. Sk prevýšil hodnoty z roku 2003 o 5,4 mld. Sk.

Nedaňové príjmy dosiahli 21,1 mld. Sk, čím bol celoročný rozpočet prekročený o 8 mld. Sk.

Odlíšna situácia bola v tzv. grantoch a transferoch, kde sú sústredené i prostriedky zo všeobecného roz-

počtu Európskej únie. Koncoročne bol objem týchto prostriedkov veľmi nízky, keď oproti očakávaným 14,2 mld. Sk prišlo do štátneho rozpočtu len 4,5 mld. Sk, čo bolo spôsobené časovým sklzom pri čerpaní prostriedkov zo štrukturálnych fondov. V podstate išlo len o prostriedky tzv. špeciálnej kompenzačnej platby, ktoré slúžia na vyrovnanie rozpočtového napätia po vstupe nových členských krajín do EÚ. Nie sú účelovo viazané a môžu byť použité na nahradenie akýchkoľvek výdavkov štátneho rozpočtu.

Táto skutočnosť sa prejavila aj vo výdavkovej časti rozpočtu, a to nevyčerpaním prostriedkov na kofinancovanie projektov podporovaných z prostriedkov EÚ. Čerpanie výdavkov len mierne prevýšilo ich rozpočtovanú úroveň (100,7 %).

Celkovo možno konštatovať, že v roku 2004 bol dodržaný rozpočtom stanovený deficit štátneho rozpočtu, keď jeho hodnota ku koncu roka dosiahla 70,3 mld. Sk (43,9 mld. Sk v metodike ESA 95). Z plánovaného celoročného objemu na úrovni 78,5 mld. Sk to predstavovalo 89,5 %. V porovnaní s predpokladom rozpočtu rástli výdavky pomalšie ako príjmy. Na tomto miernejšom raste sa podieľala i skutočnosť, že Slovensko získalo menej prostriedkov z rozpočtu únie, čo sa následne prejavilo i nižším čerpaním výdavkov na spolufinancovanie projektov podporovaných z prostriedkov EÚ. K pozitívnym výsledkom hospodárenia štátu prispela i skutočnosť, že jednorazový výpadok príjmov, súvisiaci so vstupom Slovenska do EÚ, bol v porovnaní s očakávaniami nižší.

Vývoj štátnych finančných aktív a pasív v roku 2004

V rámci účtov štátnych finančných aktív došlo v priebehu roka 2004 k viacerým zmenám, a to v ich objeme, ale predovšetkým k zmenám vyplývajúcim z reformy verejných financií.

V zmysle uvedenej reformy prešli kompetencie vedenia účtov štátnych finančných aktív z NBS na Štátnu

Tabuľka 24 Porovnanie plánovaného štátneho rozpočtu so skutočným plnením				(mld. Sk)
Štátny rozpočet	2003	2004	Plnenie v %	Rozdiel
Príjmy				
rozpočet	235,4	232,0	98,6	-3,4
skutočnosť	233,1	242,4	104,0	9,3
plnenie v %	99,0	104,5	-	-
Výdavky				
rozpočet	291,4	310,5	106,6	19,1
skutočnosť	289,0	312,7	108,2	23,7
plnenie v %	99,2	100,7	-	-
Zdroj: MF SR.				

pokladnicu. Presun účtov do Štátnej pokladnice bol uskutočnený v priebehu júla 2004.

Štátne finančné aktíva vzrástli na začiatku roka 2004 v porovnaní s východiskovým stavom o 8,6 mld. Sk (k ultimu roka o 16 mld. Sk). Zvýšenie celkového objemu bolo dosiahnuté v dôsledku navýšenia štátnych finančných aktív účelovými prostriedkami z Fondu národného majetku, určenými na splácanie štátneho dlhu v súlade s uznesením vlády SR č. 974 zo 14. októbra 2003 k návrhu štátneho rozpočtu SR na rok 2004, ktorým vláda dala súhlas s použitím majetku Fondu národného majetku SR vo výške 13,8 mld. Sk na posilnenie štátnych finančných aktív. Uvedené zvýšenie bolo však na druhej strane eliminované znížením stavu na účte štátnych finančných aktív získaných predajom akcií ČSOB, a. s. (2,6 mld. Sk). Na ostatných účtoch štátnych finančných aktív boli zaznamenané v priebehu roka 2004 zmeny, ktoré nemali výrazný dopad na ich celkovú hodnotu.

Štátne finančné pasíva, ako záväzok štátu voči NBS, mali k ultimu roka 2004 nulovú hodnotu.

Štátne fondy v roku 2004

V roku 2004 plnili osobitné úlohy, ktoré sa v plnej výške nezabezpečovali z výdavkov štátneho rozpočtu, dva účelové štátne fondy. Prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB) sa realizovala pomoc štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu. Štátny fond likvidácie jadroveoenergetických zariadení, nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádio-aktívnymi odpadmi (ŠFLJEZ) sústreďoval finančné prostriedky na vyradovanie jadrového zariadenia z prevádzky.

Zostatok finančných prostriedkov na bankových účtoch ku koncu roka 2004 dosiahol 13,4 mld. Sk.

Rozpočtové hospodárenie bežného roka skončilo prebytkom 2,5 mld. Sk (5,2 mld. Sk v metodike ESA 95).

Fond národného majetku (FNM SR)

Hospodárenie FNM SR v metodike ESA 95 skončilo v roku 2004 deficitom 5,1 mld. Sk, čo oproti rozpočtu na rok 2004 predstavovalo mierne zlepšenie (o 0,9 mld. Sk). Na hotovostnej báze dosiahol FNM SR celkový prebytok finančných prostriedkov vo výške 3,2 mld. Sk, z čoho však 3,1 mld. Sk bol zostatok finančných prostriedkov z minulého roka a 5,4 mld. Sk predstavovali príjmy z predaja akcií v rámci privatizácie, kde podstatnú časť tvoril príjem za predaj akcií Paroplynového cyklu, a. s. (2,0 mld. Sk) a doprivatizácia Slovenskej sporiteľne, a. s. (2,9 mld. Sk).

Po vylúčení týchto položiek z príjmov FNM SR podľa metodiky ESA 95 dosiahli príjmy 11,9 mld. Sk, z čoho 11,5 mld. Sk boli príjmy z dividend (prevažne dividendy zo SPP, a. s.). Výdavky boli realizované vo výške 17,0 mld. Sk. Podstatnú časť výdavkov (16,3 mld. Sk) predstavovalo použitie prostriedkov FNM SR v súlade s rozhodnutiami vlády SR podľa § 28 ods. 3 písm. b) zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov. V rámci tohto použitia boli prostriedky v celkovej výške 13,8 mld. Sk odvedené do štátnych finančných aktív (z čoho 2,8 mld. Sk bolo určených na realizáciu osobitnej záruky vlády, poskytnutej na redistribučný úver na krytie úverov na trvalo sa obracajúce zásoby) a 1,8 mld. Sk tvorili uhradené štátne záruky za bankové úvery.

Štátne záruky

V roku 2004 sa poskytovanie štátnych záruk riadilo zákonom č. 386/2002 Z. z. o štátnom dlhu a štátnych zárukách, v zmysle ktorého sa limit na poskytnutie štátnej záruky stanovil vo výške 4,6 mld. Sk. Tento limit nebol však v priebehu roka 2004 čerpaný.

Zo zdrojov FNM SR sa realizovala štátna záruka za Železnice SR vo výške 1,8 mld. Sk a v zmysle uznesenia vlády č. 139/2004 sa previedlo do štátnych finančných aktív 2,8 mld. Sk za účelom realizácie osobitnej záruky vlády poskytnutej na redistribučný úver na krytie úverov na trvalo sa obracajúce zásoby.

Vzťah NBS a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky

Počas roka 2004 sa uskutočňovalo úročenie finančných zdrojov vedených na súhrnnom evidenčnom účte Slovenskej republiky v NBS v zmysle vzájomne podpísanej dohody medzi Ministerstvom financií SR a NBS. Pravidelné štvrťročné zúčtovanie úrokov bolo zabezpečené v zmysle dohody, a to vo výške jednodňovej sterilizačnej sadzby NBS, ktorá bola v priebehu roka štyrikrát upravovaná.

Zúčtované úroky zo zostatku súhrnného evidenčného účtu Slovenskej republiky vedeného v NBS dosiahli v priebehu roka 295,6 mil. Sk a platené úroky z termínovaných vkladov dosiahli 3 509 mil. Sk, z toho 3 165 mil. Sk tvorili úroky zo špeciálneho účtu, kde boli uložené prostriedky získané privatizáciou SPP, účelovo určené na dôchodkovú reformu. Na tomto účte boli úroky kapitalizované, t. j. pripisované k istine.

V porovnaní s minulým rokom boli nákladové úroky NBS vyplatené MF SR takmer o štvrtinu nižšie, a to vplyvom postupného prechodu klientov z NBS do Štátnej pokladnice, ako aj poklesom úrokových sadzieb.

Tabuľka 25 Porovnanie rozpočtu a skutočnosti hospodárenia verejnej správy za rok 2004 v metodike ESA 95 (mil. Sk)

	Schválený rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel
Štátny rozpočet	-54 370	-56 713	2 343
Veriteľ, a. s. ¹⁾	–	-4 561	4 561
Štátne fondy	4 994	5 188	-194
FNM SR	-5 952	-5 078	-874
Slovenský pozemkový fond	-16	159	-175
Slovenská konsolidačná, a. s.	-81	7 521	-7 602
Verejné vysoké školy	0	198	-198
Príspevkové organizácie ¹⁾	–	6 668	-6 668
Obce	100	-787	887
Vyššie územné celky	0	126	-126
Sociálna poisťovňa	3 119	835	2 284
Zdravotné poisťovne	224	2 576	-2 352
Verejná správa spolu	-51 982	-43 868	-8 114
Podiel na HDP v %	-4,0	-3,3	–

Zdroj: MF SR.

1) Subjekty neboli súčasťou rozpočtu verejnej správy na rok 2004.

V štátnom rozpočte na rok 2004 nebol rozpočtovaný príjem z odvodu zostávajúceho zisku NBS a vzhľadom na dosiahnutú stratu v hospodárení NBS v skutočnosti nebol ani žiaden odvod realizovaný (naposledy bol realizovaný odvod zostávajúceho zisku NBS do štátneho rozpočtu v roku 2001).

Hospodárenie celého okruhu verejných financií v metodike ESA 95

Hospodárenie verejnej správy (podľa metodiky ESA 95) skončilo v roku 2004 deficitom 43,9 mld. Sk, čo predstavovalo 3,3 % z HDP (podľa výsledkov marcovej notifikácie o deficite a dlhu za rok 2004). Dosiahnutie priaznivejších výsledkov ako predpokladal verejný rozpočet na rok 2004 (4,0 % z HDP) je v súlade so strednodobým cieľom konsolidácie verejných financií, ktorý smeruje k dodržaniu kritéria 3 % pre deficit verejnej správy do roku 2007 (pri započítaní nákladov zavedenia druhého dôchodkového piliera). K deficitnému hospodáreniu prispelo najmä hospodárenie ústrednej štátnej správy (deficit 50,9 mld. Sk), kde samotný štátny rozpočet skončil deficitom 56,7 mld. Sk. Deficitné hospodárenie dosiahli aj Veriteľ, a. s. (4,6 mld. Sk) a Fond národného majetku (5,1 mld. Sk). V rámci ústrednej štátnej správy dosiahli pozitívne výsledky oba štátne fondy (ŠFRB 3,1 mld. Sk, ŠFLJEZ 2,1 mld. Sk), Slovenská konsolidačná, a. s. (7,5 mld. Sk), príspevkové organizácie štátu (2,4 mld. Sk), Slovenský pozemkový fond (0,2 mld. Sk) a verejné vysoké školy (0,2 mld. Sk).

Fondy sociálneho zabezpečenia dosiahli čisté pôžičky vo výške 3,4 mld. Sk. Miestna samospráva hospodá-

rila s čistými pôžičkami 3,6 mld. Sk (pozitívne pôsobil kapitálový transfer od Veriteľa, a. s. vo výške 6,1 mld. Sk z dôvodu odpustenia pohľadávok).

Hrubý verejný dlh dosiahol na konci roka 2004 stav 578,1 mld. Sk (43,6 % HDP). Jeho nárast o 66,3 mld. Sk bol zapríčinený deficitným hospodárením verejnej správy (43,9 mld. Sk) a súdnym rozhodnutím v prípade sporu s ČSOB, vplyvom ktorého sa dlh zvýšil o 25,2 mld. Sk. Podstatnú časť verejného dlhu tvoril štátny dlh vo výške 563,4 mld. Sk.

2.4. Menová politika a menový vývoj

Výkon menovej politiky NBS bol v roku 2004 realizovaný v prostredí charakterizovanom pretrvávajúcim hospodárskym rastom, znižujúcou sa mierou inflácie a nezamestnanosti, zhodnocovaním výmenného kurzu slovenskej koruny voči referenčnej mene euro a v porovnaní s rokom 2003 menej priaznivým vývojom zahraničnoobchodnej bilancie.

2.4.1. Menové agregáty

Peňažná zásoba M2 (vo fixnom kurze roku 1993) vzrástla v porovnaní s východiskom roka o 54,4 mld. Sk a k ultimu roka 2004 dosiahla 779,9 mld. Sk. Konco-ročná dynamika rastu M2 sa v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi zrýchlila na 7,5 % (v predchádzajúcom roku 6,4 % a v roku 2002 4,7 %), jej celoročný priemer (5,2 %) bol však o 2,1 percentuálneho bodu nižší ako v roku 2003 (7,3 %). V bežnom kurze zazna-

menala peňažná zásoba M2 nárast o 46,8 mld. Sk na 785,4 mld. Sk pri koncoročnej dynamike rastu 6,3 % (v predchádzajúcom roku 4,8 %).

Vývoj peňažnej zásoby bol najmä v 1. polroku 2004 volatilný, v ďalších mesiacoch však nadviazal na svoj štandardný sezónny priebeh. Hlavné faktory, ktoré ovplyvnili volatilitu peňažnej zásoby v 1. polroku, boli marcový termín úhrad daní z príjmov fyzických a právnických osôb za zdaňovacie obdobie roka 2003, keď efekt platby daní z príjmov bol sústredený do jedného obdobia (v dôsledku zrušenia možnosti predĺženia termínu splatnosti daní pre daňové subjekty, ktorým vypracúva daňové priznanie daňový poradca), ako aj výplata dividend podnikovej sféry, ktorých objem dosiahol v porovnaní s rokom 2003 vyššiu úroveň. V decembri zaznamenala peňažná zásoba M2 vyšší nárast ako v predchádzajúcich dvoch rokoch, čo pravdepodobne súviselo s výraznejším rozpúšťaním výdavkov verejného sektora.

Celkovo na tvorbu peňažnej zásoby v roku 2004 pôsobili, pri relatívne stabilnom vývoji čistých zahraničných aktív, prevažne domáce faktory, predovšetkým pokračujúci záujem podnikov a obyvateľstva o úvery a ku koncu roka aj uvoľňovanie zdrojov z verejného sektora.

Objem úverov podnikom a obyvateľstvu (vo fixnom kurze roku 1993) dosiahol k ultimu roka 394,9 mld. Sk, keď v porovnaní s východiskom roka vzrástol v absolútnom vyjadrení o 28,1 mld. Sk, resp. o 7,7 % (v predchádzajúcom roku 14,1 %). K celkovému nárastu úverov podnikom a obyvateľstvu prispeli, na rozdiel od roku 2003, keď dominovali prevažne korunové úvery, najmä úvery v cudzej mene, ktoré sa celkovo zvýšili o 18,1 mld. Sk. Korunové úvery vzrástli celkovo o 10,0 mld. Sk, keď nárast úverov obyvateľstvu (o 31,6 mld. Sk) prevýšil pokles úverov podnikom (o 21,6 mld. Sk).

Objem korunových úverov podnikom zaznamenal v roku 2004 pokles, ktorý bol ovplyvnený najmä uplat-

nením štátnej záruky na úver poskytnutý štátnemu podniku v januári (v dôsledku ktorého sa tento úver preklasifikoval na záväzok vládneho sektora), ako aj splátkami úverov zo zdrojov emisie dlhopisov.⁵ Znižovanie objemu korunových úverov podnikom súviselo aj s rastúcim čerpaním úverov v cudzej mene, najmä podnikmi. Záujem o úvery v cudzej mene bol v roku 2004 determinovaný apreciačným trendom výmenného kurzu slovenskej koruny voči euru. Korunové úvery obyvateľstvu vykazovali v priebehu celého roka 2004 rast a celkový prírastok ich objemu prevýšil prírastok roka 2003 o 8,0 mld. Sk.

Čistý úver verejnej správe (vo fixnom kurze roku 1993, vrátane FNM) dosiahol k ultimu roka 2004 úroveň 342,2 mld. Sk, čo v porovnaní s východiskom roka predstavovalo zvýšenie o 45,1 mld. Sk. Uvedený vývoj nebol ovplyvnený zmenou veriteľskej pozície FNM voči bankovému sektoru. Čistý úver verejnej správe bez vplyvu FNM predstavoval ku koncu roka 2004 objem 345,4 mld. Sk.

V štruktúre čistého úveru verejnej správe došlo k zvýšeniu podielu zahraničnej zadlženosti, čo súviselo s priaznivejšími podmienkami získavania zdrojov na krytie vládneho dlhu na zahraničných trhoch. Zvýšenie zahraničnej zadlženosti bolo ovplyvnené najmä emisiou eurobondov v máji 2004 v objeme 1 mld. EUR so splatnosťou 10 rokov, z ktorej časť v objeme 500 mil. EUR bola v júni 2004 použitá na splátku eurobondovej emisie z roku 1999. Druhá časť eurobondovej emisie bola použitá na účely domácej dlhovej služby.

Prehĺbenie vnútornej dlžníckej pozície verejnej správy súviselo v podstatnej miere s deficitným bežným hospodárením ústrednej štátnej správy (deficit ústrednej štátnej správy k ultimu decembra 2004 dosiahol 70,3 mld. Sk) a čiastočne so zvýšením úverovej angažovanosti zložiek verejnej správy v komerčných bankách. Prorastový vplyv uvedených faktorov na vnútornú zadlženosť bol čiastočne kompenzovaný

Tabuľka 26 Vývoj peňažnej zásoby M2

	Stav k 31.12. mld. Sk	Zmena od začiatku roka mld. Sk %	
Rok 2004			
– v bežnom kurze	785,4	46,8	6,3
– vo fixnom kurze roku 1993	779,9	54,4	7,5
Rok 2003			
– v bežnom kurze	742,6	34,1	4,8
– vo fixnom kurze roku 1993	730,0	43,6	6,4

Zdroj: NBS.

⁵ Pri abstrahovaní od uvedených metodických a netransakčných vplyvov by úroveň medziročnej dynamiky rastu úverov podnikom a obyvateľstvu (vo fixnom kurze roku 1993) k ultimu roka 2004 dosiahla 10,5 %.

zvýšením prostriedkov štátnych finančných aktív a vkladov mimorozpočtových prostriedkov subjektov verejnej správy v obchodných bankách. V smere zníženia vnútornej dlžnickej pozície pôsobilo aj zlepšenie hospodárenia fondov sociálneho zabezpečenia a čistej pozície orgánov územnej samosprávy.

Ďalším faktorom zmiernenia prorastového vplyvu deficitu na vývoj čistého úveru verejnej správe bolo decembrové čerpanie výdavkov v rámci bežného hospodárenia ústrednej štátnej správy, pričom časť bežných výdavkov bola odúčtovaná v roku 2004, avšak prostriedky na ich skutočnú realizáciu v roku 2005 zostali deponované na účtoch Štátnej pokladnice.

2.4.2. Štruktúra peňažnej zásoby

Peňažná zásoba M2 (vo fixnom kurze roku 1993) vzrástla v roku 2004 o 54,4 mld. Sk a na konci decembra jej stav dosiahol 779,9 mld. Sk. Dynamika rastu peňažnej zásoby mala do mája 2004 klesajúcu tendenciu, pričom v ďalších mesiacoch sa jej rast zrýchlil. Medziročné tempo rastu M2 sa zvýšilo zo 6,4 % v decembri 2003 na 7,5 % v decembri 2004. Priemerná ročná dynamika rastu poklesla z 8,4 % v roku 2002 a 7,3 % v roku 2003 na 5,2 % v roku 2004.

Obeživo mimo bánk vzrástlo v roku 2004 o 8,7 mld. Sk, pričom jeho medziročné tempo rastu sa zvýšilo z 9,0 % v decembri 2003 na 9,5 % v decembri 2004. Medziročný rast obeživa sa vo februári spomalil, ďalej mal však v priebehu roka rastúcu tendenciu. Priemerná ročná dynamika rastu obeživa klesala zo 14,5 % v roku 2002 a 9,7 % v roku 2003 na 6,8 % v roku 2004.

Korunové vklady spolu od začiatku roka vzrástli o 42 mld. Sk a v medziročnom porovnaní sa ich tempo rastu mierne znížilo z 8 % v decembri 2003 na 7,6 %. Medziročné tempo rastu netermínovaných vkladov sa v priebehu roka 2004 zrýchlilo o 1,4 percentuálneho bodu na 14,8 % v decembri 2004, dynamika rastu termínovaných vkladov sa naopak znížila o 1,4 percentuálneho bodu na 4 %. Rast korunových vkladov v priebehu roka 2004 spôsobili podnikové vklady, čo mohlo súvisieť so zrýchlením ekonomického rastu a medziročným zvýšením zisku nefinančných korporácií (o 37,6 mld. Sk). Korunové vklady obyvateľstva v priebehu roka vykazovali priemerný medziročný pokles 2,4 %, pričom v decembri zaznamenali mierny nárast dynamiky a zvýšili sa tak nad úroveň zo začiatku roka.

Aj v roku 2004 pokračovala vo vývoji korunových vkladov tendencia preferencie držby krátkodobých vkladov a vkladov bez časovej viazanosti jednotlivými

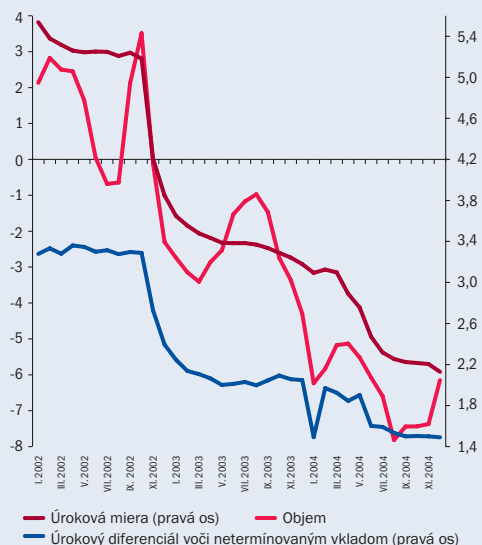
Tabuľka 27 Vývoj vkladov

	Medziročná zmena v %				Medziročná zmena v mld. Sk			
	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
Vo fixnom kurze roku 1993								
Vklady obyvateľstva	7,8	1,4	-2,8	-1,2	26,7	5,1	-10,7	-4,3
korunové spolu	6,3	0,0	-0,6	0,1	19,1	0,1	-1,9	0,3
netermínované	24,3	8,9	12,0	18,3	13,1	6,0	8,9	14,9
termínované	2,4	-2,3	-4,3	-6,1	6,0	-5,9	-10,8	-14,6
v cudzej mene	19,0	10,2	-15,8	-10,0	7,6	5,0	-8,8	-4,6
Vklady podnikov	16,8	11,1	21,1	18,6	28,4	22,0	46,7	50,0
korunové spolu	19,7	10,6	22,4	17,6	28,1	18,1	43,1	41,7
netermínované	21,5	10,4	14,6	12,0	14,2	8,4	13,0	12,3
termínované	18,3	10,8	29,2	21,9	13,9	9,7	30,1	29,4
z toho poisťovne	9,1	-22,4	-3,0	65,0	1,9	-5,1	-0,5	10,6
v cudzej mene	1,1	14,2	12,4	25,5	0,3	3,9	3,6	8,3
V bežnom kurze								
Vklady obyvateľstva	8,2	0,1	-4,5	-2,5	29,6	0,2	-17,8	-9,2
z toho: v cudzej mene	18,5	0,1	-22,7	-17,6	10,5	0,1	-15,9	-9,5
Vklady podnikov	15,8	9,5	19,3	17,3	28,4	19,7	44,3	47,3
z toho: v cudzej mene	0,8	4,0	3,3	14,8	0,3	1,5	1,2	5,6
Zdroj: NBS.								

ekonomickými sektormi. Tento trend je zrejmy predovšetkým pri vkladoch podnikov, kde netermínované vklady spolu s krátkodobými vkladmi so splatnosťami do jedného mesiaca a kratšími tvoria približne 93 %. Netermínované vklady vzrástli o 12,3 mld. Sk (v predchádzajúcom roku vzrástli o 13,0 mld. Sk), termínované vklady so splatnosťami do jedného mesiaca a kratšími o 31,8 mld. Sk (v predchádzajúcom roku vzrástli o 38,6 mld. Sk), kým objemy ostatných termínovaných vkladov poklesli o 2,4 mld. Sk (v predchádzajúcom roku poklesli o 8,5 mld. Sk). V 2. polroku 2004 výraznejšie vzrástol doteraz relatívne stabilný objem vkladov poisťovní. Úrokový diferenciál medzi netermínovanými a termínovanými vkladmi podnikov sa znížil o 1,1 percentuálneho bodu na 2,6 percentuálneho bodu v dôsledku rýchlejšieho poklesu priemernej úrokovej sadzby z termínovaných vkladov (o 1,8 percentuálneho bodu) než sadzby z netermínovaných vkladov, ktorá sa znížila o 0,7 percentuálneho bodu.

Vklady obyvateľstva boli taktiež charakterizované pretrvávajúcou preferenciou vysoko likvidných zdrojov. Podiel netermínovaných vkladov na celkových korunových vkladoch obyvateľstva sa medziročne zvýšil o 4,6 percentuálneho bodu na 30,2 %, keď netermínované vklady vzrástli o 14,9 mld. Sk (v predchádzajúcom roku o 8,9 mld. Sk). Dynamické zvyšovanie netermínovaných vkladov môže súvisieť s rastom disponibilného príjmu obyvateľstva. Termínované vklady v roku 2004 poklesli o 4,3 mld. Sk (v predchádzajúcom roku o 2,6 mld. Sk) a úsporné vklady o 10,3 mld. Sk (v predchádzajúcom roku o 8,2 mld. Sk). Termínované vklady s mesačnými a kratšími splatnosťami sa znížili o 7 mld. Sk, kým ostatné termínované vklady mierne vzrástli. V rámci úsporných vkladov poklesli krátkodobé vklady o 8,6 mld. Sk a dlhodobé vklady so splatnosťou od 1 do 5 rokov o 4,2 mld. Sk. Dlhodobé úsporné vklady so splatnosťou nad 5 rokov zaznamenali zvýšenie o 2,6 mld. Sk z dôvodu nárastu vkladov v stavebných sporiteľniach. Záujem o termínované vklady ako formu úsporného aktíva je ovplyvnený predovšetkým ich úrokovou mierou, ktorá spolu so znižovaním úrokového diferenciálu termínovaných a netermínovaných vkladov znižovala relatívny výnos z držby menej likvidných aktív. Vývoj termínovaných vkladov obyvateľstva súvisí aj s poklesom miery úspor obyvateľstva, s rastom sklonu k spotrebe a s presunom dlhodobých finančných aktív. Dokumentuje to aj rastúce využívanie podielových fondov, keď v roku 2004 čisté predaje otvorených podielových fondov pôsobiach na slovenskom finančnom trhu medziročne dosiahli 27,5 mld. Sk, z toho 26,7 mld. Sk do fondov denominovaných v slovenských korunách. Úrokový diferenciál medzi úrokovou sadzbou z termínovaných a netermínovaných vkladov obyvateľstva sa znížil o 0,6 percentuálneho bodu na 1,5 percentuálneho bodu v dôsledku výraznejšieho poklesu úrokových

Graf 20 Medziročný vývoj termínovaných vkladov obyvateľstva (%)

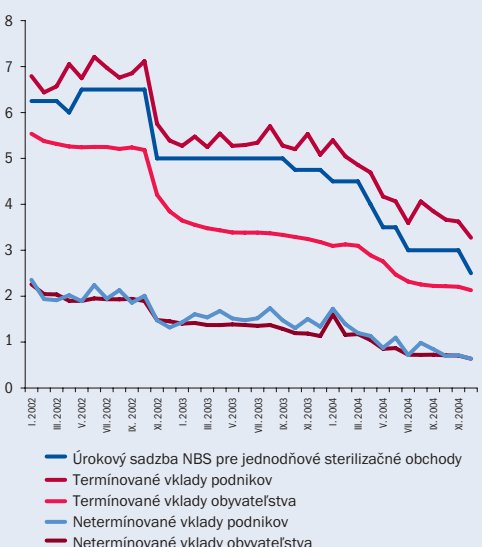

Zdroj: NBS.

sadzieb z termínovaných vkladov (o 1,1 percentuálneho bodu) ako netermínovaných vkladov (o 0,5 percentuálneho bodu).

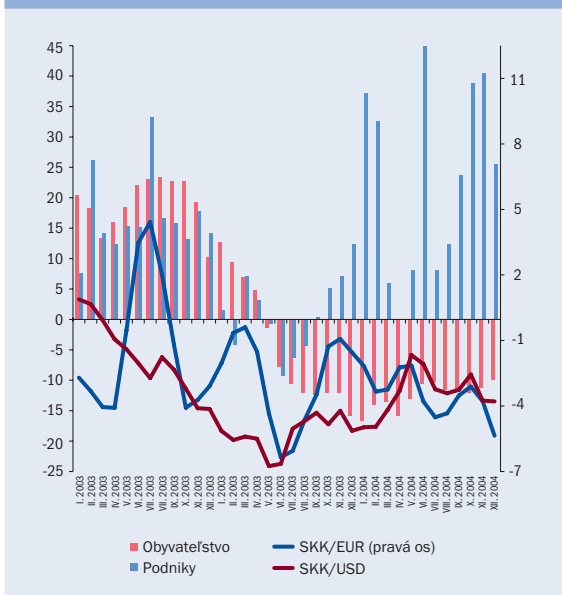
Pri porovnaní úročenia korunových vkladov obyvateľstva a podnikov došlo v roku 2004 k zníženiu rozdielu úročenia tak netermínovaných, ako i termínovaných vkladov v dôsledku výraznejšieho poklesu úročenia podnikových vkladov ako vkladov obyvateľstva. Pri termínovaných vkladoch sa rozdiel v úročení podnikov

Graf 21 Porovnanie vývoja úrokových sadzieb z vkladov obyvateľstva a podnikov (%)

Zdroj: NBS.

Graf 22 Medziročný vývoj vkladov obyvateľstva a podnikov, kurzu SKK/EUR a SKK/USD (%)

Zdroj: NBS.

(+) znehodnotenie kurzu, (-) zhodnotenie kurzu

a obyvateľstva znížil o 0,8 percentuálneho bodu na 1,1 percentuálneho bodu (v predchádzajúcom roku bol rozdiel 1,9 percentuálneho bodu). Rozdiel úročenia netermínovaných vkladov podnikov a obyvateľstva sa v priebehu roka minimalizoval, pričom volatilnejšie podnikové sadzby boli v druhom a treťom štvrtroku mierne vyššie.

Vklady v cudzej mene (vo fixnom kurze roku 1993) vzrástli v roku 2004 o 3,7 mld. Sk, kým v roku 2003 poklesli o 5,2 mld. Sk. Ich rast spôsobil rast vkladov podnikov o 8,3 mld. Sk, pričom vklady obyvateľstva poklesli o 4,6 mld. Sk. Medziročná dynamika poklesu vkladov obyvateľstva v cudzej mene sa v priebehu roku 2004 zmierňovala, dynamika rastu podnikových vkladov sa zvýšila.

Po zohľadnení zmeny výmenného kurzu v roku 2004 (zhodnotenie o 5,75 % voči euru a o 13,44 % voči americkému doláru) poklesli vklady v cudzej mene v bežnom kurze o 3,9 mld. Sk, keď sa vklady obyvateľstva znížili o 9,5 mld. Sk. Podnikové vklady naopak zaznamenali nárast o 5,6 mld. Sk.

Z porovnania vývoja vkladov v cudzej mene je zjavné, že k výraznejšej reakcii na zhodnocovanie domácej meny vo forme zníženia držby vkladov v cudzej mene dochádza u obyvateľstva. Súvisí to s tým, že podniky využívajú vklady v cudzej mene predovšetkým ako transakčné prostriedky pri ich zahraničnoobchodnej činnosti. Tento faktor sa zvýraznil v roku 2004 vstupom SR do EÚ. Obyvateľstvu slúžia vklady v cudzej mene hlavne ako úspory. V prípade aktív v cudzej

mene ich korunovú hodnotu znižuje apreciácia výmenného kurzu slovenskej koruny, čo obyvateľstvo eliminuje konverziou do domácich aktív.

2.4.3. Úverové aktivity

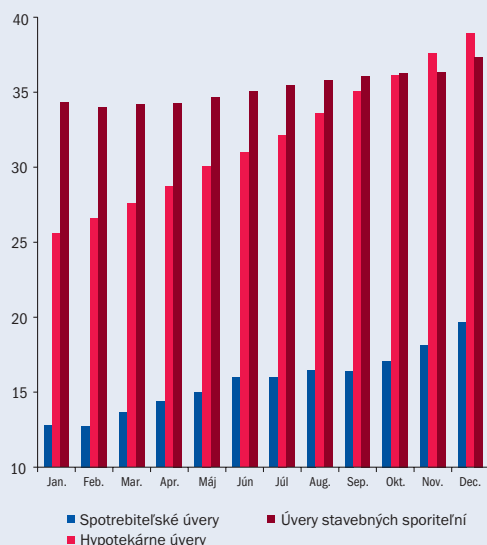
Úvery spolu (korunové a v cudzej mene, v bežnom kurze) poskytnuté podnikateľskej sfére, obyvateľstvu a verejnej správe predstavujú úvery štatisticky vykázané za celý bankový sektor. Metodicky sa nezhodujú s úvermi podnikom a obyvateľstvu podľa menového prehľadu, ktorý nezahŕňa vládny sektor.

Objem úverov v roku 2004 vzrástol oproti východisku roka o 36,9 mld. Sk (8,9 %), pričom k uvedenému rastu prispeli korunové úvery objemom 17,9 mld. Sk (5,4 %) a úvery v cudzej mene 19,0 mld. Sk (23,2 %). Úvery spolu dosiahli ku koncu roka 449,3 mld. Sk, z toho korunové úvery 348,6 mld. Sk a úvery v cudzej mene 100,7 mld. Sk. V roku 2003 vzrástli úvery spolu o 49,7 mld. Sk (14,1 %), z toho korunové úvery o 27,5 mld. Sk (9,4 %) a úvery v cudzej mene o 22,2 mld. Sk (37,2 %).

Vývoj úverov podnikom bol v roku 2004 charakterizovaný pokračujúcim dynamickým rastom úverov v cudzej mene a poklesom korunových úverov. Aj napriek klesajúcemu úrokovému diferenciálu predstavovali úvery v cudzej mene atraktívnu formu financovania podnikateľských aktivít, aj v dôsledku apreciačného vývoja slovenskej koruny a očakávaní pokračovania takéhoto vývoja. Výraznejší pokles korunových úverov podnikom v porovnaní s východiskom roka (o 21,1 mld. Sk, t. j. o 9,6 %) bol ovplyvnený znížením klasifikovaných úverov o 24,6 mld. Sk (medziročný pokles o 37,5 %), najmä dlhodobých štandardných úverov s výhradou (o 15,7 mld. Sk). Uvedený vývoj súvisel jednak s odpredajom klasifikovaných úverov mimo bankového sektora a pravdepodobne aj so zlepšujúcou sa schopnosťou bánk vymáhať nesplácané úvery, ako aj s reštrukturalizáciou dlhu niektorými podnikmi a s ich financovaním cez kapitálový trh. Ďalší výraznejší pokles o 9,0 mld. Sk zaznamenali úvery na obežný majetok. Pozitívne možno hodnotiť relatívne vysoký nárast investičných úverov o 12,3 mld. Sk, ktoré sa podieľali na financovaní rastúceho investičného dopytu. Prorastovo na korunové úvery podnikov pôsobili aj prečerpania bežného účtu, ktoré vzrástli oproti východisku roka o 7,5 mld. Sk.

Najvýraznejšie ovplyvnil vývoj korunových úverov sektor obyvateľstva, v rámci ktorého sa úvery zvýšili o 31,6 mld. Sk (medziročný rast o 37,2 %). Najdynamickejšie rástli spotrebiteľské úvery a úvery na bývanie o 24,2 mld. Sk (medziročný rast o 31,1 %), pričom z uvedeného objemu najvyšší podiel 14,3 mld. Sk tvorili hypotekárne úvery (medziročný rast o 57,6 %). Vyšší dopyt po tejto forme úverov sa prejavil hlavne

Graf 23 Vývoj vybraných druhov úverov obyvateľstva v roku 2004 (mld. Sk)

Zdroj: NBS.

v druhej polovici roka (priemerný mesačný prírastok hypotekárnych úverov sa zvýšil z približne 1 mld. Sk v 1. polroku 2004 na 1,3 mld. Sk v 2. polroku 2004). Výraznejšia orientácia bánk na sektor obyvateľstva sa prejavila aj v spotrebiteľských úveroch, ktoré v roku 2004 vzrástli približne o 7 mld. Sk.⁶

Z hľadiska odvetvovej štruktúry vplýval na vývoj korunových úverov v roku 2004 hlavne nárast v odvetví ostatné (zahŕňajúci sektor obyvateľstva) o 37,5 mld. Sk (podiel na celkových úveroch 49,8 %) a výrazné zníženie úverov v odvetví výroby a rozvodu elektriny, plynu a vody o 13,8 mld. Sk (podiel 5,8 %). Výraznejší pokles o 8,7 mld. Sk zaznamenali aj úvery v priemyselnej výrobe (podiel 11,6 %), hlavne v dôsledku zníženia stavu úverov v hutníctve a strojárstve o 6,2 mld. Sk. Mierny pokles o 5,5 mld. Sk dosiahli korunové úvery aj v odvetví dopravy, skladovania, pôšt a telekomunikácií (podiel 5,2 %). Mierny prorastový vplyv

mali úvery do odvetvia obchodu, opravy spotrebného tovaru a motorových vozidiel, hotelov a reštaurácií (nárast o 4,1 mld. Sk, podiel 12,8 %).

Z hľadiska časovej štruktúry vzrástli v rámci korunových úverov v porovnaní s východiskom roka krátkodobé (o 11,1 mld. Sk) a dlhodobé úvery (o 10,6 mld. Sk). Z celkových korunových úverov na konci roka tvorili 57 % úvery podnikateľskej sféry, 33 % úvery obyvateľstvu, 9 % úvery verejnej správe a zvyšné 1 % predstavovali ostatné úvery a úvery neziskovým inštitúciám slúžiacim prevažne domácnostiam.

Úvery v cudzej mene vzrástli vo všetkých splatnosťach, pričom najvýraznejšie vzrástli dlhodobé úvery (o 12,5 mld. Sk). Z celkového stavu úverov v cudzej mene tvorili 82 % úvery podnikateľskej sféry, 11 % úvery nerezidentom a 6 % úvery verejnej správe. Ostatný nepatrný podiel tvorili devízové úvery obyvateľstvu a neziskovým inštitúciám slúžiacim domácnostiam.

2.4.4. Úrokové miery

Vývoj klientskych úrokových sadzieb bol v roku 2004 ovplyvnený rozhodnutiami Bankovej rady NBS o znížení kľúčových úrokových sadzieb (v decembri 2003, marci 2004, apríli 2004 a v júli 2004) kumulatívne o 1,75 percentuálneho bodu. Ďalšie zníženie kľúčových sadzieb z konca novembra 2004 (o 0,50 bodu) by sa malo prejavíť až s určitým oneskorením v prvých mesiacoch roku 2005. Zníženie kľúčových úrokových sadzieb NBS však nemalo rovnaký dopad na klientske úrokové sadzby. Zatiaľ čo úrokové miery z úverov podnikom klesali, úrokové sadzby z úverov obyvateľstvu prevažne rástli. Úrokové sadzby z vkladov podnikov sa znížili rýchlejšie ako pri obyvateľstve.

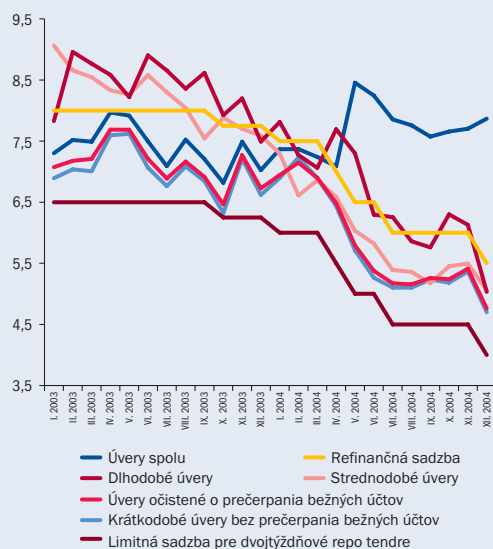
Od začiatku roku 2004 došlo k zmene metodiky pri výpočte úrokovej miery z prečerpaní bežných účtov. Táto zmena metodiky spočívala v tom, že sa začala uplatňovať metóda kumulatívnych debetných obrátov,

Tabuľka 28 Časová štruktúra úverov v slovenských korunách a v cudzej mene (december 2004)

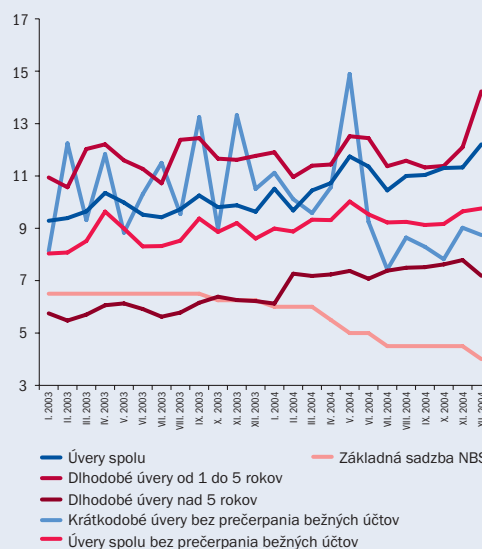
	Úvery v Sk		Úvery v cudzej mene		Úvery spolu	
	Zmena oproti 1.1.2004 (mld. Sk)	Podiel (%)	Zmena oproti 1.1.2004 (mld. Sk)	Podiel (%)	Zmena oproti 1.1.2004 (mld. Sk)	Podiel (%)
Krátkodobé úvery	11,1	31,9	4,0	34,2	15,1	32,4
Strednodobé úvery	-3,8	27,5	2,5	28,1	-1,3	27,6
Dlhodobé úvery	10,6	40,6	12,5	37,7	23,0	40,0
Úvery spolu	17,9	100,0	19,0	100,0	36,8	100,0

Zdroj: NBS.

⁶ Kategória spotrebiteľských úverov sa sleduje od januára 2004.

Graf 24 Vývoj úrokových sadzieb z čerpaných úverov podnikom (%)

Zdroj: NBS.

Graf 25 Vývoj úrokových sadzieb z čerpaných úverov obyvateľstvu bez 0 % sadzby (%)

Zdroj: NBS.

čo spôsobilo nárast objemu prečerpaní bežných účtov. Týmto sa zvýšil podiel prečerpaní bežných účtov na úveroch s dopadom na úroveň celkovej priemernej úrokovej miery. Použitá metóda spôsobuje značnú volatilitu úrokových sadzieb v jednotlivých mesiacoch vzhľadom na kolísanie objemov nedovolených prečerpaní debetných zostatkov bežných účtov.

Priemerné úrokové sadzby z čerpaných úverov

Priemerná úroková miera z čerpaných úverov podnikom (s výnimkou úverov s úrokovou sadzbou 0 %) sa v roku 2004 medziročne zvýšila o 0,84 percentuálneho bodu. Po abstrahovaní od vplyvu prečerpaní bežných účtov výraznejšie poklesla úroková miera z čerpaných úverov podnikom (o 1,97 percentuálneho bodu) a kopírovala tak kľúčové sadzby NBS. Znížili sa predovšetkým ceny krátkodobých úverov, ktoré majú veľký podiel na celkových čerpaných úveroch (približne 91 %). Rýchlejšie poklesli tiež úrokové sadzby z dlhodobých úverov, avšak vzhľadom na ich malú váhu, celkovú úrokovú sadzbu výraznejšie neovplyvnili.

Z hľadiska účelového členenia úverov najvýraznejšie poklesli úrokové miery z ostatných úverov (o 2,19 bodu) a z investičných úverov (o 2,79 bodu). Na druhej strane vzrástla úroková miera z prečerpaní bežných účtov (o 2,84 bodu, najmä vplyvom zmeny metodiky).

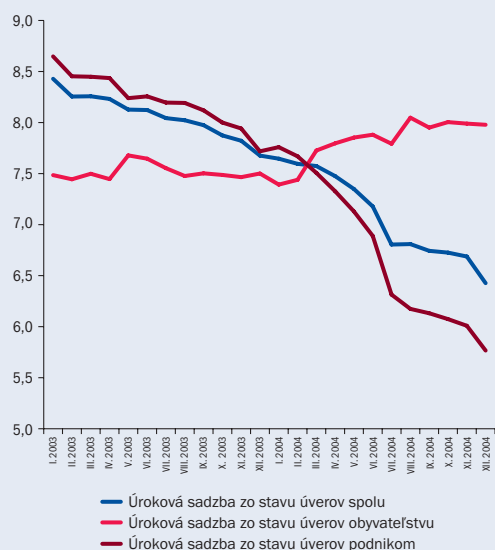
Priemerná úroková miera z čerpaných úverov obyvateľstvu (s výnimkou úverov s úrokovou sadzbou 0 %) mala v roku 2004 mierne rastúci trend. Tento

vývoj bol charakterizovaný nárastom úrokovej sadzby z krátkodobých úverov (pričom dopad zmeny metodiky vykazovania úrokových sadzieb z prečerpaní bežných účtov bol výrazný) a taktiež z dlhodobých úverov nad 5 rokov. Úroveň úrokovej miery z dlhodobých úverov od 1 do 5 rokov sa takmer nezmenila. Aj po očistení od prečerpaní bežných účtov vzrástla úroková miera z celkových čerpaných úverov obyvateľstvu o 1,14 percentuálneho bodu.

Najväčší podiel na celkových čerpaných úveroch obyvateľstvu mali dlhodobé úvery nad 5 rokov (36 %) a krátkodobé úvery (35 %), podiel dlhodobých úverov od 1 do 5 rokov predstavoval 29 %. V priebehu roka však významnejšie rástol podiel úverov s dlhšou splatnosťou, čo bolo spôsobené vzostupným trendom čerpania úverov na bývanie.

V členení podľa účelu použitia úverov (s rozhodujúcim vplyvom na úroveň úrokovej sadzby) vzrástla v roku 2004 úroková miera z úverov na bývanie o 0,54 percentuálneho bodu a z prečerpaní bežných účtov o 4,78 bodu (najmä vplyvom zmeny metodiky). V rámci úverov na bývanie vzrástla najvýraznejšie úroková miera z hypotekárnych úverov so štátnou prémie, mierne sa zvýšila aj cena stavebných úverov a medziúverov. Nárast úrokovej miery z hypotekárnych úverov bol pravdepodobne ovplyvnený znížením štátnej bonifikácie, keďže úrokové sadzby z hypotekárnych úverov bez štátnej prémie v priebehu roka klesali.

Na druhej strane, v priebehu roka mierne poklesla úroková miera zo spotrebiteľských úverov (z januárových 14,32 % na 14,02 % v decembri). Rozdielny vývoj mala úroková sadzba zo spotrebiteľských úverov

Graf 26 Vývoj úrokovej miery zo stavu úverov podnikom a obyvateľstvu (%)

Zdroj: NBS.

v závislosti od lehoty splatnosti. Zatiaľ čo úroková miera z krátkodobých a dlhodobých spotrebiteľských úverov od 1 do 5 rokov v priebehu roka vzrástla, z dlhodobých nad 5 rokov poklesla.

Priemerné úrokové miery zo stavu úverov

Vývoj priemernej úrokovej miery zo stavu úverov bol v roku 2004 charakterizovaný poklesom počas celého roka 2004 a pokračoval tak trend z predchádzajúceho roka. Pokles o 1,08 percentuálneho bodu bol ovplyvnený predovšetkým znížením úrokovej miery zo stavu úverov podnikom. Opačný trend bol zaznamenaný pri úrokovej miere zo stavu úverov obyvateľstvu (nárast o 0,47 bodu).

Priemerná úroková miera zo stavu úverov podnikom poklesla v decembri 2004 medziročne o 1,95 percentuálneho bodu, pričom sa znížila cena úverov všetkých splatností. Najvýraznejšie poklesla úroková sadzba zo stavu dlhodobých úverov podnikom (o 2,13 percentuálneho bodu). Vzhľadom na to, že najväčší podiel na úveroch podnikom majú krátkodobé úvery, vplyv poklesu úrokovej miery z krátkodobých úverov (o 1,82 bodu) najviac determinoval vývoj celkovej úrokovej miery zo stavu úverov podnikom.

Z hľadiska účelu použitia výraznejšie poklesla úroková sadzba z ostatných úverov (o 2,11 bodu), prečerpaní bežných účtov (o 2,04 bodu) a investičných úverov (o 1,71 bodu).

Mierne rastúci trend úrokovej miery zo stavu úverov obyvateľstvu pokračoval aj v roku 2004 v dôsledku

zvýšenia ceny úverov všetkých splatností, pričom najväčší nárast úrokovej sadzby bol zaznamenaný pri dlhodobých úveroch od 1 do 5 rokov.

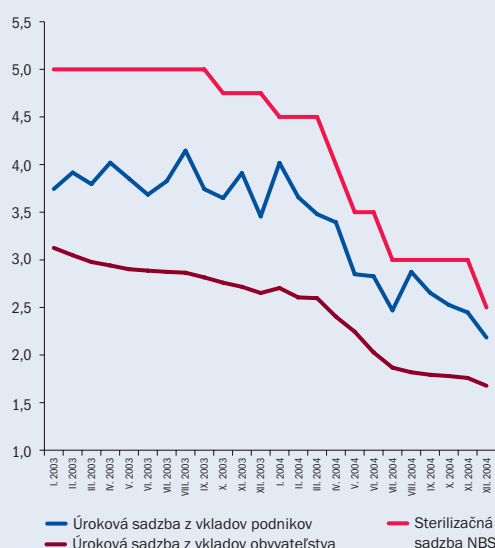
Vývoj úrokovej miery z dlhodobých úverov obyvateľstvu bol ovplyvnený aj znížením štátnej prémie pri hypotekárnych úveroch, po ktorom bol zaznamenaný nárast úrokovej miery.

Priemerné úrokové sadzby z vkladov

Priemerná úroková miera z vkladov mala v priebehu roka 2004 klesajúci trend a reflektovala tak zníženie kľúčových sadzieb NBS. Bankový sektor takmer okamžite premietol rozhodnutia NBS o zmene kľúčových sadzieb do klientských úrokových mier z vkladov. Úrokové miery z vkladov podnikov ostávajú vyššie v porovnaní s úrokovými sadzbami z vkladov obyvateľstva, avšak tento rozdiel sa v priebehu roka 2004 zmenšil v dôsledku rýchlejšieho poklesu úrokovej sadzby z vkladov podnikov ako úrokovej miery z vkladov obyvateľstva.

Úroková miera z vkladov podnikov klesla v decembri medziročne o 1,27 percentuálneho bodu na 2,18 %. Úroková sadzba z netermínovaných vkladov sa znížila o 0,70 bodu na 0,64 %, z termínovaných vkladov o 1,81 bodu na 3,28 % a z úsporných o 1,13 bodu na 2,06 %.

Z hľadiska časovej viazanosti najvýraznejšie poklesla úroková miera z krátkodobých a dlhodobých od 1 do 5 rokov termínovaných vkladov podnikov, kým úroková

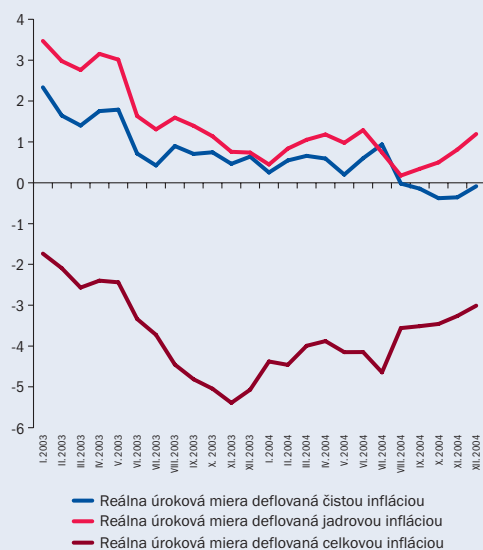
Graf 27 Vývoj úrokových sadzieb z vkladov podnikov a obyvateľstva (%)

Zdroj: NBS.

Graf 28 Vývoj reálnej úrokovej miery

(%)

Zdroj: NBS.

sadzba z dlhodobých vkladov nad 5 rokov sa znížila len nepatrne.

Úroková miera z vkladov obyvateľstva poklesla v decembri medziročne o 0,97 percentuálneho bodu na 1,68 % pri znížení úrokovej sadzby z netermínovaných vkladov o 0,49 bodu na 0,64 %, z termínovaných vkladov o 1,33 bodu na 2,18 % a z úsporných vkladov o 0,69 bodu na 2,05 %.

Z pohľadu časovej viazanosti poklesla predovšetkým úroková miera z krátkodobých termínovaných a z dlhodobých od 1 do 5 rokov úsporných vkladov obyvateľstva.

Reálna úroková miera

Deflovaním úrokovej miery zo stavu jednoročných vkladov jadrovou, resp. čistou infláciou, dosiahla reálna úroková miera v decembri 2004 kladnú hodnotu 1,19 %, resp. zápornú hodnotu 0,09 %. V medziročnom porovnaní vzrástla reálna úroková miera o 0,45 percentuálneho bodu, resp. poklesla o 0,73 bodu. Tento vývoj bol ovplyvnený rýchlejším poklesom jadrovej inflácie než úrokovej sadzby z jednoročných vkladov a na druhej strane pomalším poklesom čistej inflácie než úrokovej sadzby z jednoročných vkladov.

2.4.5. Nástroje menovej politiky

Úroková politika

a) základná úroková sadzba NBS⁷ (úroková sadzba pre dvojtypdňové repo tendre)

od 22. 12. 2003	6,00 %
od 29. 3. 2004	5,50 %
od 29. 4. 2004	5,00 %
od 1. 7. 2004	4,50 %
od 29. 11. 2004	4,00 %

b) úroková sadzba pre jednoduchové refinančné operácie

od 22. 12. 2003	7,50 %
od 29. 3. 2004	7,00 %
od 29. 4. 2004	6,50 %
od 1. 7. 2004	6,00 %
od 29. 11. 2004	5,50 %

c) úroková sadzba pre jednoduchové sterilizačné operácie

od 22. 12. 2003	4,50 %
od 29. 3. 2004	4,00 %
od 29. 4. 2004	3,50 %
od 1. 7. 2004	3,00 %
od 29. 11. 2004	2,50 %

Nástroje menovej politiky NBS

Operácie na voľnom trhu

a) hlavný nástroj – štandardný repo tender s dvojtypdňovou splatnosťou

NBS uskutočňuje štandardný repo tender s obchodnými bankami pravidelne raz za týždeň, spravidla v utorok. NBS zároveň vyhlasuje pre tieto štandardné operácie úrokovú sadzbu (základná úroková sadzba).

b) nástroj na dlhodobjšie riadenie likvidity – emisia 84-dňových pokladničných poukážok NBS do portfólia obchodných bánk

NBS uskutočňuje aukcie pokladničných poukážok NBS americkým spôsobom spravidla raz mesačne.

c) nástroj na jemné doladenie – rýchly tender

Nástroj NBS slúžiaci na jemné operatívne doladenie likvidity komerčných bánk. V roku 2004 nebol použitý.

d) štrukturálne operácie – individuálne obchody

Nástroj NBS umožňujúci priamu kúpu alebo predaj štátnych cenných papierov a pokladničných

⁷ Banková rada NBS 12. decembra 2002 rozhodla o určení základnej úrokovej sadzby NBS s účinnosťou od 1. januára 2003. Základná úroková sadzba NBS je zhodná s limitnou úrokovou sadzbou pre štandardné dvojtypdňové repo tendre NBS. Ak sa vo všeobecných záväzných právnych predpisoch používa pojem „diskontná úroková sadzba Národnej banky Slovenska“, alebo „diskontná úroková sadzba Štátnej banky česko-slovenskej“ rozumie sa tým základná úroková sadzba Národnej banky Slovenska.

poukážok NBS do a z portfólia NBS. V roku 2004 nebol použitý.

e) *devízové swapy*

Nástroj slúžiaci na prechodné doladenie likvidity v korunovej oblasti s využitím devízovej transakcie s budúcim vyrovnaním. V roku 2004 nebol použitý.

Automatické operácie (*Standing facilities*)

a) *jednoduché refinančné operácie*

Obchodné banky majú automatický prístup k finančným prostriedkom (za podmienky dostatku akceptovateľných cenných papierov) za vyhlásovanú úrokovú sadzbu.

b) *jednoduché sterilizačné operácie*

Obchodné banky majú možnosť ukladať prebytočné prostriedky vo forme nekolateralizovaných depozitov za vyhlásovanú úrokovú sadzbu.

Ostatné nástroje

a) *redistribučný úver*

– klasický: úroková sadzba = sadzba pre dvojtýždňový repo tender + 0,5 % (platný len do decembra 2004)

– zvýhodnený: úroková sadzba = sadzba pre dvojtýždňový repo tender - 2 % + 0,5 %

b) *krátkodobý úver*

NBS môže poskytnúť banke výnimočne krátkodobý úver na zachovanie likvidity. Takýto úver nebol v roku 2004 poskytnutý.

Povinné minimálne rezervy

Obchodné banky, pobočky zahraničných bánk, stavebné sporiteľne a inštitúcie elektronických peňazí od 1. januára 2004 tvoria povinné minimálne rezervy vo výške 2 %:

- z netermínovaných vkladov, termínovaných vkladov a prijatých úverov v slovenských korunách a v cudzích menách,
- z vkladov a prijatých úverov s výpovednou lehotou v slovenských korunách a v cudzích menách,
- z emitovaných dlhových cenných papierov v slovenských korunách a v cudzích menách, okrem hypotekárnych záložných listov.

Periódou pre vyhodnocovanie povinných minimálnych rezerv v roku 2004 bola jeden mesiac. Povinné minimálne rezervy vedené v NBS na účte peňažných rezerv banky sa úročia do výšky určených povinných minimálnych rezerv na príslušný mesiac úrokovou sadzbou 1,5 %.

Kurzová a devízová politika

a) *režim výmenného kurzu*

Národná banka Slovenska v roku 2004 uplatňovala režim plávajúceho výmenného kurzu, pričom výmenný kurz slovenskej koruny sa určoval vo vzťahu k referenčnej mene – euru. Národná banka Slovenska využívala možnosť intervenovať na devízovom trhu s cieľom korigovať nadmernú volatilitu výmenného kurzu slovenskej koruny, resp. reagovať na vývoj výmenného kurzu, ktorý nezodpovedal vývoju makroekonomických fundamentov.

b) *nominálny výmenný kurz Sk*

Nominálny výmenný kurz slovenskej koruny voči euru sa v priebehu roka 2004 zhodnotil o 5,8 %, keď k 31. decembru 2004 dosiahol 38,796 SKK/EUR. Vplyvom vývoja krízového kurzu USD/EUR na svetových trhoch zaznamenal výmenný kurz slovenskej koruny voči americkému doláru vyššie zhodnotenie (o 13,4 %) a ku koncu roka bol na úrovni 28,496 SKK/USD.

c) *nominálny a reálny efektívny výmenný kurz Sk⁸*

Vývoj indexu nominálneho efektívneho výmenného kurzu slovenskej koruny (NEER) bol v roku 2004 ovplyvnený nižšou mierou zhodnotenia priemerného kurzu slovenskej koruny voči americkému doláru (12,3 %) oproti medzročnému rastu o 18,9 % v roku 2003, ale aj zvyšujúcou sa dynamikou zhodnotenia slovenskej koruny voči euru (3,5 % oproti 2,8 % v roku 2003). Priemerná medzročná miera rastu indexu NEER sa znížila na 4,9 % oproti 7,0 % v roku 2003.

Index reálneho efektívneho výmenného kurzu (REER) na báze indexu cien výrobcov sa zhodnotil v priemere medzročne o 2,2 %, čo bolo výrazne menej než zhodnotenie o 13,2 % v roku 2003. Tempo rastu REER na báze cien produktov priemyselnej výroby, t. j. bez cien nerastných surovín a cien energií, sa spomalilo na 2,2 % oproti rastu o 7,2 % v predchádzajúcom roku.

⁸ Metodika výpočtu indexov nominálneho a reálneho efektívneho výmenného kurzu slovenskej koruny (NEER a REER) je prevzatá od MMF. Používa priemerné mesačné kurzy slovenskej koruny a mien partnerov voči doláru. Je založená na báze indexu cien výrobcov PPI (cien produktov priemyselnej výroby PPI manufacturing), východiskového roku 1999 a šestnástich významných obchodných partneroch SR, predstavujúcich spolu zhruba 83 až 89 % obratu zahraničného obchodu SR v rokoch 1993 – 2004: Nemecko, Česká republika, Taliansko, Rakúsko, Francúzsko, Holandsko, USA, Veľká Británia, Švajčiarsko, Poľsko, Maďarsko, Ukrajina, Rusko, Japonsko, Čína a Turecko.

Tabuľka 29 Vývoj menovej štruktúry devízových inkás a platieb v rokoch 2001 až 2004

	2001	2002	2003	2004
Obrat spolu (v mld. Sk)	1 277,9	1 385,6	1 536,8	1 657,5
Z toho: euro (vrátane bývalých mien EMU)	61,3 %	63,7 %	69,8 %	70,2 %
česká koruna	8,7 %	9,3 %	7,8 %	7,5 %
americký dolár	26,4 %	23,2 %	19,0 %	18,8 %
ostatné meny ¹⁾	3,6 %	3,8 %	3,3 %	3,6 %
Podiel obratu na HDP (v bežných cenách)	126,5 %	126,1 %	127,9 %	125,1 %

Zdroj: NBS.

1) Maďarský forint, dánska koruna, nórska koruna, švédská koruna, švajčiarsky frank, anglická libra, austrálsky dolár, japonský jen, kanadský dolár a iné meny.

d) vyhodnotenie menovej štruktúry devízových inkás a platieb Slovenskej republiky

Celkový obrat devízových inkás a platieb za platobné tituly skupín 1 až 6 v konvertibilných menách predstavoval za rok 2004 objem 1 657,5 mld. Sk. Priemerný mesačný obrat (138,1 mld. Sk) vzrástol oproti roku 2003 o 7,9 %. Devízové inkasá a platby dosiahli aktívne saldo 17,2 mld. Sk (v predchádzajúcom roku 13,2 mld. Sk).

Rozhodujúcu časť menovej štruktúry celkového obratu tvoria z dlhodobého hľadiska podiely eura a amerického dolára, približne 88 až 90 % od roku 1999. Od zavedenia spoločnej meny podiel eura rastie, naopak podiely amerického dolára a českej koruny klesajú, avšak tempo rastu podielu eura sa v roku 2004 spomalilo na najnižšiu mieru od roku 2000. Spôsobil to zrejme najmä vývoj krízového kurzu a obnovený rast podielu amerického dolára na devízových platbách súvisiaci s rastom cien ropy. Podiel ostatných mien sa po tom, čo v ostatných rokoch stagnoval, v roku 2004 mierne zvýšil.

2.4.6. Menový kalendár**Január**

- Začiatkom roka nadobudol účinnosť nový zákon o dani z príjmov, ktorý zaviedol jednotnú sadzbu dane 19 % pre všetky príjmové skupiny fyzických, ako aj právnických osôb. Platnosť nadobudol aj nový zákon o DPH, ktorý zjednotil sadzbu dane z pridanej hodnoty na 19 % a nahradil tak zníženú sadzbu (14 %) a základnú sadzbu (20 %).
- Ratingová agentúra Fitch zvýšila rating dlhodobých záväzkov Slovenskej republiky v zahraničnej mene z BBB na BBB+ a v domácej mene na úroveň A, pričom zároveň potvrdila pozitívny výhľad dlhodobých záväzkov v zahraničnej mene.

Marec

- Medzinárodná ratingová agentúra Standard & Poor's (S&P) zvýšila úverový rating Slovenska v zahraničnej mene z BBB/A-3 na BBB+/A-2. Výhľad ratingu ostáva pozitívny.

- Juhokórejská automobilka Kia Motors oficiálne oznámila rozhodnutie, že svoj prvý závod v Európe postaví na Slovensku.

Apríl

- Vláda SR spolu s návrhom východísk rozpočtu prediskutovala a schválila Konvergenčný program na rok 2004.
- Svetová banka uvoľnila pre Slovensko tretiu poslednú tranžu 70 mil. EUR z pôžičky EFSAL na reštrukturalizáciu domáceho podnikového a finančného sektora, čím potvrdila, že slovenská vláda úspešne završuje reformné kroky v celom národnom hospodárstve. Zdroje v celkovom objeme 200 mil. EUR boli uvoľňované na základe postupného plnenia stanovených podmienok.

Máj

- Dňa 1. mája 2004 sa Slovenská republika stala členom Európskej únie. Podpísaním Prístupovej zmluvy sa SR zaviazala, že sa vstupom do EÚ stane zmluvnou stranou zmlúv, na ktorých je únia založená. Odo dňa pristúpenia sa teda stala účastníkom Hospodárskej a menovej únie ako členský štát, pre ktorý platí výnimka, t. j. nadobudla štatút členského štátu s derogáciou – v budúcnosti sa od SR očakáva vstup do menovej únie. Zároveň sa Národná banka Slovenska stala súčasťou Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB) so všetkými právami a povinnosťami z toho vyplývajúcimi. Po splnení konvergenčných kritérií bude môcť členský štát s derogáciou zaviesť spoločnú menu euro a centrálna banka sa stane súčasťou Eurosystemu.
- Banková rada NBS schválila Aktualizovaný menový program na rok 2004, v rámci ktorého NBS upravila očakávania ohľadom budúceho vývoja ekonomiky.

Jún

- Ratingová agentúra Moody's Investors Service zmenila výhľad Slovenska zo stabilného na pozitívny. Slovensko bolo hodnotené ratingovou známkou A3. Zmena výhľadu bola ovplyvnená výsledkami štrukturálnych reforiem, liberalizáciou cenovej politiky, privatizáciou bankového sektora, zavedením dôchodkovej reformy a tiež reforiem v oblasti vzdelávania a zdravotníctva.

Moody's zmenou reagovala aj na zavedenie rovnakej dane z príjmu pre fyzické a právnické osoby, čím SR vytvorila jedno z najliberálnejších ekonomických prostredí v strednej a východnej Európe.

- Estónsko, Litva a Slovinsko sa stali prvými krajinami zo skupiny nových členov EÚ, ktorých národné meny vstúpili do režimu výmenných kurzov ERM II.

September

- Vláda SR schválila Konkretizáciu stratégie prijatia eura, podľa ktorej by SR mala vstúpiť do eurozóny k 1. januáru 2009.

- Ratingová agentúra Fitch zvýšila rating dlhodobých záväzkov Slovenskej republiky v zahraničnej mene z BBB+ na A- a rating dlhodobých záväzkov SR v domácej mene z A na A+. Zároveň potvrdila rating krátkodobých záväzkov.

December

- Agentúra Standard & Poor's zvýšila rating dlhodobých záväzkov Slovenska z BBB+ na A-, pričom zmenila výhľad zo stabilného na pozitívny.

- Banková rada NBS schválila Menový program NBS do roku 2008, ktorý definuje ďalší výkon menovej politiky ako inflačné ciele v podmienkach ERM II. NBS v ňom po prvýkrát stanovila jednoznačný rámec menovej politiky v strednodobom horizonte, a to nie vo forme výhľadu, ale vo forme záväzného cieľa. V strednodobom horizonte je stanovený cieľ pre medziročnú infláciu meranú harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien pod 2,5 % ku koncu roka 2006 a pod 2 % ku koncu roka 2007 a 2008. Tento inflačný cieľ je v súlade s členstvom SR v Európskej únii, v súlade so stratégiou prijatia eura a znižovania fiškálneho deficitu. Do obdobia vstupu do systému výmenných kurzov ERM II bude NBS naďalej používať režim riadeného floatingu, ktorý je v súlade s plnením cieľa v oblasti inflácie. Menový program NBS do roku 2008 predstavoval posledný menový program, ktorý určuje výkon a ciele menovej politiky až do termínu zavedenia eura v SR. V nasledujúcich rokoch budú prezentované len komentáre k rozhodnutiu Národnej banky Slovenska o určenej výške úrokových sadzieb NBS. Menový program bude nahradený strednodobou predikciou, ktorej výsledky budú publikované.

2.5. Finančné trhy

2.5.1. Peňažný trh

Vývoj úrokových sadzieb peňažného trhu

Priemerné sadzby medzibankového peňažného trhu, po počiatočnom stabilnom vývoji na začiatku roka 2004, zaznamenali koncom januára pokles z dôvodu korelácie peňažného trhu s devízovým, ako aj vplyvom nárastu očakávaní z možného znižovania sadzieb NBS. Nezmenená úroveň sadzieb NBS a následné

zverejnenie korekcie údajov zo zahraničného obchodu ŠÚ SR zastavili pokles a následne ich úroveň vzrástla.

Po verbálnych intervenciách zo strany NBS o neprimeranom posilňovaní slovenskej koruny znížila NBS v marci kľúčové sadzby NBS o 50 bázičných bodov. NBS pristúpila k tejto zmene sadzieb v snahe podporiť oživenie domáceho dopytu, ako aj zastavenia tlaku na neprimerané zhodnocovanie výmenného kurzu. Banky tento krok očakávali a zníženie mali v cenách depozitov už čiastočne započítané. Preto po oznámení výsledku rokovania Bankovej rady NBS poklesli sadzby peňažného trhu v menšej miere.

Druhé zníženie na konci apríla banky neočakávali. Pred oznámením výsledku rokovania Bankovej rady NBS boli vo výnosovej krivke peňažného trhu implikované očakávania z poklesu sadzieb o 50 bázičných bodov v horizonte šiestich až siedmich mesiacov. Z dôvodu prílevu krátkodobého kapitálu využívajúceho úrokový diferenciál, ktorý neadekvátne posilňoval slovenskú korunu, rozhodla Banková rada NBS o znížení kľúčových sadzieb o 50 bázičných bodov. Po oznámení zníženia kľúčových sadzieb došlo k adekvátnemu poklesu jednotýždňovej až dvojmesačnej splatnosti a v menšej miere sadzieb so splatnosťou nad tri mesiace. Následná zmena tvaru výnosovej krivky znamenala pokles implikovaných očakávaní z nasledujúceho zníženia sadzieb NBS, ktoré na obdobie najbližších štyroch mesiacov neboli vyššie ako 10 bázičných bodov a ani na obdobie najbližších deviatich mesiacov nepresiahli 50 bázičných bodov.

V apríli, po začlenení daňových úradov do pôsobnosti Štátnej pokladnice, zaznamenal peňažný trh nárast vplyvu Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity (ARDAL), ktorá spravuje prostriedky Štátnej pokladnice. Zvyšovanie dispozičného objemu prostriedkov na účte Štátnej pokladnice, ktorý v určitých obdobiach výrazne presahoval výšku stanovených povinných minimálnych rezerv, sa priebežne zvyšoval vplyv agentúry ARDAL na peňažný trh, čo sa prejavilo nárastom závislosti bánk na zdrojoch Štátnej pokladnice a následným nárastom cien jednoduchých depozitov aj v období nadbytku dennej likvidity.

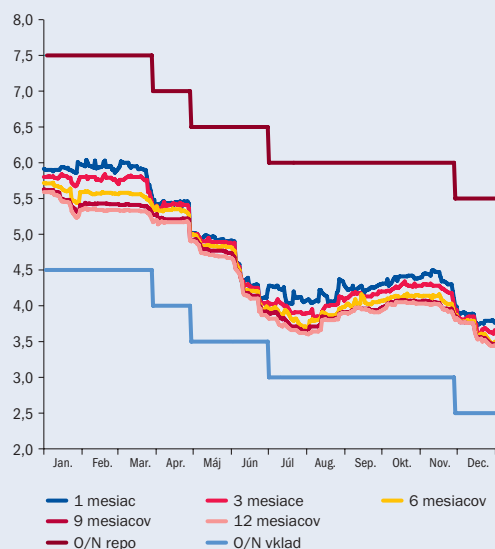
Na pokračujúce nepriaznivé zhodnocovanie výmenného kurzu v júni reagovala NBS pozastavením sterilizácie formou krátenia akceptovaného objemu v štyroch repo tendroch a odmietnutím celého dopytu v aukcii pokladničných poukázok NBS (PP NBS). V dôsledku výrazného prebytku likvidity v bankovom sektore došlo k poklesu sadzieb peňažného trhu a následnému zníženiu úrokového spreadu v porovnaní s cenami depozitov v zahraničí.

Referenčné banky reagovali na zmenenú situáciu nárastom spreadu medzi nákupnou a predajnou

Graf 29 BRIBOR v roku 2004

(% p. a.)

Zdroj: NBS.

stranou cien depozitov z 30 na 50 bázičských bodov a dočasným pozastavením kotácií BRIBID/BRIBOR. Napriek opakovanému poklesu výnosovej krivky na nižšie úrovne nedošlo k zmene jej tvaru a nemenili sa ani implikované očakávania z budúceho vývoja úrokových sadzieb.

Na konci júna (s účinnosťou od 1. júla 2004) znížila NBS tretíkrát kľúčové sadzby (o 50 bázičských bodov), čím reagovala na opätovne vznikajúce tlaky, podporujúce neprimerane rýchlu dynamiku zhodnocovania výmenného kurzu slovenskej koruny. Peňažný trh, ktorého ceny boli pred oznámením zmeny kľúčových sadzieb NBS na nízkej úrovni, na zmenu sadzieb nereagoval. Po obnovení akceptovania celého dopytu v repo tendroch sa koncom júla situácia na peňažnom trhu stabilizovala a banky upravili kótovanie depozitov na štandardné rozpätie 30 bázičských bodov.

Zatváranie korunových pozícií zo strany zahraničných investorov v auguste, ktoré bolo sprevádzané zvý-

šením ceny depozitov, sa udialo v čase zverejnenia najnovších výsledkov slovenského zahraničného obchodu a zvýšenia kľúčových sadzieb v Poľsku a Česku. Nárast dlhého konca výnosovej krivky znížil implikované očakávania z ďalšieho poklesu sadzieb NBS, pričom očakávania z poklesu o viac ako 75 bázičských bodov sa predĺžili z piatich mesiacov v auguste na sedem až osem mesiacov v novembri.

Nárast sadzieb peňažného trhu bol zastavený v novembri a nákup slovenských korún na devízovom trhu spojený s ich ukladaním na medzibankovom trhu výrazne znížil cenu depozitov peňažného trhu. Z uvedeného dôvodu reagovali sadzby peňažného trhu na oznámenie štvrtého zníženia kľúčových sadzieb NBS o 50 bázičských bodov len minimálne. K poslednému zníženiu sadzieb v roku 2004 z konca novembra pristúpila NBS z dôvodu priaznivého aktuálneho vývoja inflácie, očakávaní jej výrazného poklesu v roku 2005, ako aj s prihliadnutím na nerovnovážny vývoj výmenného kurzu slovenskej koruny. Zmena tvaru výnosovej krivky so znížením strmosti jej sklonu predĺžila očakávania z ďalšieho možného poklesu sadzieb NBS neprekračujúce úroveň 50 bázičských bodov v horizonte deviatich mesiacov.

Medzibankové obchody na peňažnom trhu

V roku 2004 došlo na medzibankovom trhu v rámci repo obchodov, obchodov s depozitmi a v rámci swapov v medziročnom porovnaní len k miernemu nárastu obratu. Domáce banky sa na celkovom obrate podieľali 38,9 % a zahraničné 61,1 %. Najvyšší podiel na obrate, vynímajúc repo obchody, s ktorými sa obchodovalo minimálne, mali domáce banky v obchodovaní s depozitmi 49,6 % a zahraničné banky v rámci swapov 71,8 %.

Od januára 2004 zahrnula NBS do štatistického vykazovania obchodov na medzibankovom trhu aj dva deriváty odvodené od sadzieb peňažného trhu, ktorými sú Forward Rate Agreement (FRA) a Interest Rate Swap (IRS). Rozšírením štatistického vykazovania obchodov o deriváty sa podiel domácich a zahranič-

Tabuľka 30 Mesačné objemy nákupov a predajov na medzibankovom trhu

(mil. Sk)

	2004											
	jan.	feb.	mar.	apr.	máj	jún	júl	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.
Depozity	748	603	687	559	735	570	643	650	561	564	557	727
Repo	2	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0
Swap	789	642	748	613	627	658	633	572	511	626	564	706
FRA	38	25	24	29	26	46	2	11	7	10	22	18
IRS	28	9	7	7	9	10	5	3	4	4	7	9
Spolu	1 605	1 279	1 466	1 216	1 397	1 284	1 283	1 236	1 083	1 204	1 150	1 460

Zdroj: NBS.

ných bánk na obrate výraznejšie nezmenil. Domáce banky dosiahli podiel 39,0 % a zahraničné 61,0 %. Najvyšší obrat mali domáce banky v rámci obchodov s depozitmi 49,6 % a zahraničné banky v rámci IRS 75,7 %.

Podiel referenčných bánk na celkovom zobchodovanom objeme nákupov a predajov medzi bankami predstavoval 85,4 %.

V roku 2004 prebiehalo obchodovanie najmä s depozitmi najkratších splatností, pričom obchody so splatnosťou do jedného týždňa dosiahli 89 % z celkového objemu obchodov a obchody so splatnosťou do dvoch týždňov presiahli 95 % z celkového zobchodovaného objemu s depozitmi.

Operácie NBS na peňažnom trhu

NBS ovplyvnila nepriamo aktivity na peňažnom trhu v dvoch oblastiach. Prvou bolo poskytnutie bankám možnosť čerpať vnútrodenný úver v NBS, ktorý je zabezpečený cennými papiermi s limitom čerpania stanoveným v týždenných intervaloch. Takto aj za situácie nízkeho objemu povinných minimálnych rezerv môžu banky využívať počas dňa bezúročne prostriedky z NBS na plynulý priebeh platobného styku. Počas roka sa do možnosti čerpania vnútrodenného úveru zapojili najprv dve banky a neskôr osem bánk, pričom hodnota zabezpečujúcich cenných papierov na konci roka predstavovala 43,3 mld. Sk. Zavedenie bezúročnej možnosti čerpania vnútrodenného úveru prispelo k poklesu tlaku po najkratších depozitoch počas nižších denných zostatkov, čo zmenšilo volatilitu ceny najkratších sadzieb peňažného trhu. Druhou bola zmena spôsobu úročenia prostriedkov bánk držaných na clearingovom účte pre potrebu tvorby PMR. Pôvodne boli prostriedky úročené v závislosti od výšky denných zostatkov. Zavedenie úročenia, založeného na priemernej výške zostatkov za sledované obdobie, malo na sadzby peňažného trhu stabilizačný vplyv.

Realizáciu menovej politiky prostredníctvom obchodov na voľnom trhu ponechala NBS v roku 2004 bez systémových zmien pri využívaní štandardných nástrojov. K zmenám došlo v rámci jednotlivých nástrojov, t. j. obchodov na voľnom trhu a spôsobe oceňovania cenných papierov, ktoré vstupujú do obchodov ako zábezpeka.

Najdôležitejším nástrojom zostali aj naďalej dvojtyždňové repo tendre, ktoré NBS vypisovala s pravidelnou týždennou periodicitou. Začiatkom roka bol nižší podiel tendrov na celkovom objeme sterilizovaných prostriedkov (56,2 % vo februári) ovplyvnený vyšším záujmom o PP NBS. K opätovnému nárastu podielu tendrov došlo v dôsledku rozhodnutia BR NBS z februára 2004 o znížení podielu PP NBS (25 % na

celkovom objeme). Dopyt v tendroch výrazne vzrástol (s maximálne zaznamenaným podielom v auguste 82,8 %), pričom do konca roka neklesol pod 75 %.

NBS väčšinou akceptovala celý dopyt v repo tendroch. V marci odmietla časť dopytu z dôvodu technického vyrovnaní objemového rozdielu medzi živými tendrami, pričom dopyt v krátenom tendri presiahol dvojnásobne objem splatného repo tendra. K opätovnému neakceptovaniu celého dopytu pristúpila NBS v júni s cieľom ponechať prebytok medzibankovej likvidity za účelom ovplyvnenia vývoja na devízovom trhu. Výsledkom krátenia dopytu bol pokles priemerného akceptovaného výnosu v porovnaní s limitnou sadzbou pre repo tender o 59 bázičských bodov.

V rámci PP NBS došlo v roku 2004 k viacerým zmenám v emisných podmienkach. Prvá zmena nastala po nadobudnutí účinnosti novely zákona o dani z príjmov od januára, ktorá umožnila zmeniť formu primárneho predaja PP NBS z aukcie holandským spôsobom na americký spôsob. Druhou zmenou bolo februárové rozhodnutie BR NBS o stanovení podielu PP NBS na celkovom objeme sterilizácie prebytočnej likvidity na úrovni okolo 25 %. K tomuto opatreniu došlo v dôsledku zvýšenia záujmu o PP NBS, ktoré NBS nepovažuje za svoj hlavný menový nástroj. Treťou zmenou bolo rozšírenie účastníkov v primárnej aukcii PP NBS o Ministerstvo financií SR zastúpené agentúrou ARDAL. Celkovo vyhlásila NBS počas roka 2004 trinásť aukcií PP NBS, pričom len v jednom prípade neakceptovala žiadnu ponuku. Počiatočný rozdiel medzi minimálnym a maximálnym akceptovaným výnosom sa pohyboval v rozpätí 10 až 16 bázičských bodov. NBS neakceptovala v júni žiadne ponuky, čo spolu s krátením tendrov bolo prejavom úsilia zabrániť nadmernému posilňovaniu slovenskej koruny. V dôsledku obnovenia emitovania PP NBS v júli a snahy bánk o úspech v aukcii došlo k nárastu spreadu medzi minimálnym a maximálnym výnosom na 31 až 48 bázičských bodov. Napriek tomu bol priemerný akceptovaný výnos nad trojmesačnou sadzbou na peňažnom trhu zafixovaný v deň aukcie. Na konci roka došlo k opätovnému zníženiu spreadu medzi akceptovanými výnosmi na 6 až 20 bázičských bodov, pričom priemerný výnos poklesol pod trojmesačný BRIBOR zafixovaný v deň aukcie.

Najčastejšie využívanými jednoduchými obchodmi boli vklady. Banky s výnimkou obdobia nedostatku dennej likvidity, ktoré zvyčajne nastalo po náraste akceptovaných objemov v tendroch v porovnaní so splatným objemom, sa snažili ponechať si nadbytok likvidity, ktorý následne ukladali v NBS. Maximálny objem denných vkladov bol zaznamenaný v júni, keď NBS výraznejšie redukovala objem dopytu v tendroch a banky tak uložili najväčší vklad 23,2 mld. Sk. Najvyššia požiadavka bánk na refinancovanie sa uskutočnila taktiež v júni, keď NBS akceptovala

Tabuľka 31 Mesačné priemery obchodov NBS z pohľadu ich vplyvu na medzibankovú likviditu (mil. Sk)

	2004											
	jan.	feb.	mar.	apr.	máj	jún	júl	aug.	sep.	okt.	nov.	dec.
O/N repo	1 371	1 090	236	8	0	439	50	888	737	73	525	0
O/N vklad	-2 779	-3 546	-3 645	-656	-1 471	-8 992	-2 916	-1 546	-415	-838	-508	-2 331
PP NBS	-66 837	-81 164	-77 160	-70 047	-70 000	-43 000	-40 000	-43 226	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
SRT	-113 061	-107 185	-115 526	-125 040	-131 546	-149 067	-189 555	-211 815	-211 577	-202 905	-204 449	-195 815
Spolu	-181 306	-190 805	-196 095	-195 735	-203 017	-200 620	-232 421	-255 699	-271 255	-263 670	-264 432	-258 146

Zdroj: NBS.

vyšší dopyt v repo tendri, v dôsledku čoho sa bankový sektor dostal do výrazného podstavu likvidity. Banky si posledný pracovný deň v júni (z dôvodu potreby splnenia požadovaných minimálnych rezerv) požičali v NBS 11,2 mld. Sk.

Vývoj likvidity bankového sektora

Sterilizačný charakter výkonu menovej politiky pretrvával aj v roku 2004, pričom sterilizačná pozícia NBS voči bankovému sektoru v priebehu roka rástla. Výnimku predstavoval posledný štvrtrok 2004, ktorý bol charakterizovaný miernou stabilizáciou úrovne sterilizácie, pričom však v závere roka došlo k jej opätovnému zvýšeniu. Medziročný nárast sterilizačnej pozície NBS voči bankovému sektoru predstavoval 113,4 mld. Sk a k ultimu roka 2004 dosiahla sterilizácia 289,4 mld. Sk.

K podstatným zdrojom zvyšovania likvidity bankového sektora patrili operácie NBS na devízovom trhu zamerané proti nadmernej dynamike zhodnocovania výmenného kurzu slovenskej koruny. Rezervy obchodných bánk boli devízovými intervenciami najvýraznejšie ovplyvnené v júli (zvýšenie likvidity o 30,6 mld. Sk) a v decembri (zvýšenie likvidity o 23,3 mld. Sk) a ich kumulatívny objem v roku 2004 dosiahol 68,6 mld. Sk.

Ďalším prolikvidne pôsobiacim faktorom bolo postupné uvoľňovanie prostriedkov deponovaných vo forme termínovaného vkladu Ministerstva financií SR v NBS a ich predisponovanie do Štátnej pokladnice (časť zdrojov z emisie eurobondov, realizovanej v máji 2004, v korunovom ekvivalente približne 18 mld. Sk).

V smere zvyšovania likvidity obchodných bánk pôsobil aj postupný prevod prostriedkov z účtov sektora verejnej správy, vedených v NBS, do Štátnej pokladnice v súvislosti so začatím jej činnosti od 1. januára 2004, ako aj uvoľňovanie prostriedkov zo zatiaľ zostávajúcich účtov verejnej správy v NBS do bankového sektora.

Likvidné zdroje bankového sektora boli v roku 2004 zvýšené aj pôsobením niektorých jednorazových vplyvov. Patrilo k nim zníženie sadzby povinných minimálnych rezerv od 1. januára 2004 o 1 percentuálny bod (v porovnaní s decembrom 2003 zvýšenie potreby sterilizácie o 6,3 mld. Sk) a januárový prevod prostriedkov štátnych fondov z NBS do bankového sektora (prílev likvidity v objeme 10,8 mld. Sk).

Zvýšenie likvidity vplyvom pôsobenia uvedených faktorov bolo čiastočne kompenzované jej odčerpaním prostredníctvom previsu objemu emitovaných štátnych cenných papierov na domácom peňažnom trhu nad ich splátkami (vrátane vyplatených výnosov zo štátnych dlhopisov v objeme 15,7 mld. Sk), čo znížilo likviditu o 6,9 mld. Sk.

Aj objem obeživa, ktoré v 1. polroku pôsobilo skôr neutrálne, v 2. polroku rastúcim trendom prispievalo ku kumulatívne zníženiu likvidity bankového sektora (približne o 7 mld. Sk).

V prostredí výkonu menovej politiky, charakterizovanom prevažujúcim vplyvom prolikvidne pôsobiacich faktorov, sa objem sterilizovaných zdrojov v priebehu roku pohyboval od 170 mld. Sk do 290 mld. Sk a priemerná ročná úroveň sterilizácie dosiahla 226,2 mld. Sk v porovnaní so 162,7 mld. Sk v roku 2003.

Vývoj povinných minimálnych rezerv

V súlade s procesom harmonizácie menových nástrojov NBS s menovým inštrumentáriom ECB pristúpila NBS v januári 2004 k poslednej fáze zníženia sadzby povinných minimálnych rezerv (PMR) pre bankový sektor o 1 percentuálny bod (z 3 % na 2 %). Vplyvom tejto zmeny došlo k harmonizácii sadzby PMR s úrovňou ich tvorby v eurozóne.

V dôsledku zníženia sadzby PMR poklesla ich priemerná úroveň približne o 6,3 mld. Sk. Skutočné plnenie PMR za celý bankový sektor bolo v roku 2004 vyrovnané s výraznejším objemom v apríli. V podmienkach výraznej nadbytočnej likvidity a pokračujúcich sterili-

Tabuľka 32 Vývoj plnenia PMR v roku 2004

(mld. Sk a %)

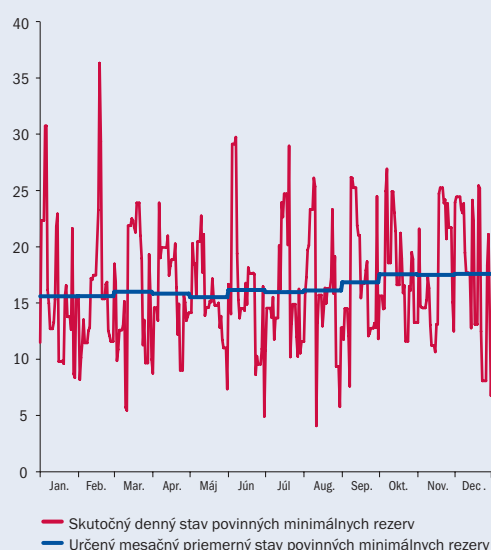
	Určené PMR	Skutočné plnenie PMR		
		priemer	plnenie v %	štandardná odchýlka
Január	15,59	15,70	100,70	5,85
Február	15,61	15,63	100,13	5,76
Marec	16,01	16,03	100,14	5,67
Apríl	15,84	16,15	101,99	3,95
Máj	15,53	15,57	100,27	3,45
Jún	16,16	16,23	100,45	6,10
Júl	15,97	16,04	100,40	5,00
August	16,11	16,13	100,13	5,32
September	16,84	16,89	100,30	5,25
Október	17,55	17,60	100,27	4,10
November	17,50	17,53	100,18	5,03
December	17,58	17,64	100,32	6,16

Zdroj: NBS.

začných operácií NBS bol určený objem PMR v každom mesiaci roka 2004 dodržaný a nedochádzalo k jeho veľkému prekročeniu. Priemerné mesačné nadbytočné rezervy sa pohybovali od 0,02 mld. do 0,32 mld. Sk.

Objem uložených PMR sa na dennej báze pohyboval od 4,08 mld. Sk až po 36,31 mld. Sk. Výkyvy denných povinných minimálnych rezerv oproti ich stanovenej hodnote sa v jednotlivých periódach pohybovali od 20,7 mld. Sk nadbytočných rezerv po nedostatočné rezervy v objeme 12,03 mld. Sk. Najvýraznejšia variabilita meraná štandardnou odchýlkou vo vývoji povinných minimálnych rezerv za rok 2004 bola v júni a v decembri.

Graf 30 Plnenie povinných minimálnych rezerv bankovým sektorom v roku 2004 (mld. Sk)

Zdroj: NBS.

V roku 2004 nedošlo k nesplneniu stanovených povinných minimálnych rezerv ani v jednom prípade.

Štátne pokladničné poukážky

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity, ktorá od roku 2004 v mene Ministerstva financií SR rozhoduje o emisných podmienkach štátnych cenných papierov, ako aj o výsledku aukcií, začala vo februári emitovať štátne pokladničné poukážky (ŠPP). V emisnom kalendári na rok 2004 agentúra ARDAL plánovala emitovať ŠPP len so splatnosťou 1 rok, avšak z dôvodu reštrukturalizácie splátok štátneho dlhu sa v októbri rozhodla skrátiť splatnosti všetkých zostávajúcich plánovaných emisií na 3 mesiace. Po niekoľkoročnej histórii amerických aukcií si reforma daňového zákona vyžiadala zmenu formy primárneho predaja. Nový daňový zákon vymedzuje výnimky, pre ktoré výnos z cenných papierov nie je súčasťou daňového základu, ale predmetom zrážkovej dane. Tieto subjekty majú umožnený vstup na trh so ŠPP a pri americkej aukcii by nebolo možné v deň splatnosti kvantifikovať ich výnos, a teda ani zabezpečiť odvod dane zrážkou. Preto je holandská aukcia v súčasnosti nevyhnutnou formou realizácie aukčného spôsobu primárneho predaja ŠPP.

Celková suma predaných ŠPP v roku 2004 dosiahla 38,8 mld. Sk (20 % z celkového dopytu v aukciách). Priemerná suma jednej emisie dosiahla 1,8 mld. Sk, pričom priemerný dopyt investorov na jednu aukciu predstavoval 8,7 mld. Sk. Nízky podiel uspokojenia dopytu investorov v aukciách bol spôsobený zvýšením podielu refinancovania deficitu prostredníctvom úverov či krátkodobých pôžičiek od Štátnej pokladnice, čo znižovalo potrebu financovať ho prostredníctvom trhu.

Na primárnom nákupe sa zahraniční investori podieľali 15 %. Nákup domácich obchodných bánk predstavoval 66 % a podiel ostatných tuzemských investorov tvoril 19 %.

Priemerný akceptovaný výnos na primárnom trhu ŠPP v roku 2004 dosiahol 4,28 %. Výnosy boli počas celého hodnoteného obdobia pod úrovňou úrokových sadzieb domáceho peňažného trhu porovnateľnej dĺžky splatnosti. V roku 2004 boli na trh umiestnené ŠPP v priemere o 16 bázičkových bodov pod úrovňou BRIBOR pri porovnateľnom daňovom zaťažení.

2.5.2. Kapitálový trh

Primárny trh

Štátne dlhopisy

Vznikom Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity (ARDAL) dňa 1. januára 2004 sa začal v Slovenskej republike používať nový systém riadenia štátneho dlhu a likvidity. Došlo k novej deľbe činností a zodpovednosti medzi Ministerstvom financií SR, agentúrou ARDAL, Štátnou pokladnicou a Národnou bankou Slovenska. Agentúra ARDAL bola v zmysle zákona č. 386/2002 Z. z. o štátnom dlhu a štátnych zárukách, ktorým sa doplnil zákon č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici, poverená vydávaním a splácaním štátnych cenných papierov vrátane výnosov štátnych dlhopisov.

V priebehu roka sa uskutočnilo spolu 26 emisií štátnych dlhopisov v celkovej sume 101,0 mld. Sk, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavovalo zvýšenie celkovej emitovanej sumy štátnych dlhopisov o 2,5 mld. Sk (v predchádzajúcom roku 98,5 mld. Sk). Celkový dopyt dosiahol 220,7 mld. Sk, čo predstavovalo medziročný nárast o 18,5 % (v predchádzajúcom

roku 186,2 mld. Sk). Priemerná suma emisie predstavovala 3,9 mld. Sk (medziročný pokles o 0,8 mld. Sk). K zníženiu veľkosti emisií v porovnaní s rokom 2003 došlo v dôsledku vypisovania emisií štátnych pokladničných poukázok počas celého roka.

Pri zostavovaní emisného programu štátnych dlhopisov na rok 2004 vychádzala agentúra ARDAL z princípu zatriaktívnenia trhu so štátnymi dlhopismi formou zväčšenia rozsahu emisií, zavedenia nových produktov a predĺženia výnosovej krivky na 15 rokov. Dokumentuje to skutočnosť, že na trh boli uvedené výlučne iba tap emisie (znovuotváracie emisie), pričom celková suma každej z 5 emisií bola stanovená na 40,0 mld. Sk. Prvýkrát v histórii bola na trh uvedená emisia štátnych dlhopisov s lehotou splatnosti 15 rokov. Na primárny trh boli všetky emisie uvádzané klasicky, americkou aukciou. Ďalšou novinkou pri vydávaní štátnych dlhopisov boli 5-ročné štátne dlhopisy s pohyblivým výnosom (12M BRIBOR), ktorý bol v roku 2004 stanovený na 5,45 % a 3-ročná emisia s nulovým kupónom, ktorá ako jediná z uvedených emisií bola emitovaná v celej plánovanej emisnej sume (40,0 mld. Sk). V máji 2004 bola vydaná na zahraničnom finančnom trhu emisia 10-ročných štátnych dlhopisov denominovaných v eurách v hodnote 1 mld. EUR.

K 31. decembru 2004 bolo na primárnom trhu štátnych dlhopisov zaregistrovaných 27 zahraničných investorov (19,1 % z celkového počtu).

Benchmarková výnosová krivka štátnych dlhopisov

Od začiatku roka 2004 sa v NBS začalo s realizáciou kotácie benchmarkových štátnych dlhopisov. Banky na báze dobrovoľnosti denne kótovali vybrané štátne

Tabuľka 33 Štruktúra emisií štátnych dlhopisov podľa miery uspokojenia investorov

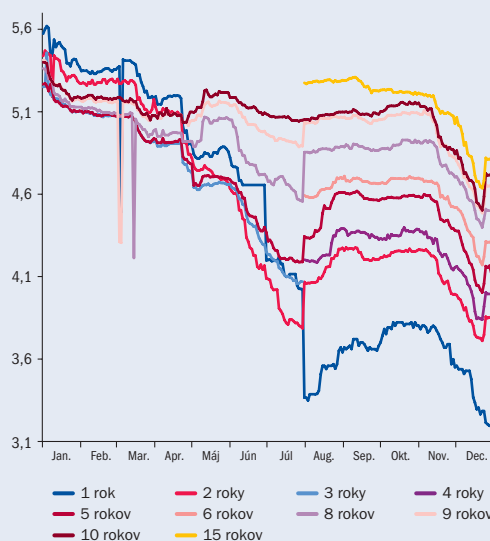
	2003			2004		
	Objem v mld. Sk	Počet emisií	Miera uspokojenia investorov v %	Objem v mld. Sk	Počet emisií	Miera uspokojenia investorov v %
1-ročné ŠD	15,0	3	34,2	–	–	–
1,5-ročné ŠD	16,6	3	42,7	–	–	–
2-ročné ŠD	15,1	2	81,2	–	–	–
3-ročné ŠD	–	–	–	40,0	7	54,4
5-ročné ŠD, pohyblivý kupón (12M BRIBOR)	–	–	–	11,3	5	26,2
5-ročné ŠD, fixný kupón	15,0	1	71,2	18,2	5	33,8
7-ročné ŠD	15,0	1	57,7	–	–	–
10-ročné ŠD	22,8	3	60,2	15,5	5	60,5
15-ročné ŠD	–	–	–	15,9	4	64,6

Zdroj: NBS.

dlhopisy s lehotou splatnosti od 1 do 15 rokov. Zámerom zavedenia benchmarkovej krivky je, aby sa z priemeru kotácií bánk vytvárali ceny pre jednotlivé cenné papiere. Tieto ceny banky používajú na oceňovanie svojho portfólia štátnych dlhopisov na účely merania primeranosti vlastných zdrojov. Benchmarkovú krivku vytvára osem subjektov, ktoré sa riadia Pravidlami pre tvorbu benchmarkovej výnosovej krivky.

Vývoj benchmarkových výnosov mal v 1. polroku 2004 klesajúcu tendenciu, ktorá bola ovplyvnená posilňovaním koruny, zlepšením ratingu, znížením základnej úrokovej sadzby. Na druhej strane tieto ceny boli do značnej miery ovplyvňované úrokovými sadzbami dosiahnutými v primárnych aukciách. Nárast výnosov v auguste bol spôsobený výmenou benchmarkového portfólia, ako aj zmiernením posilňovania koruny. Výrazný pokles v novembri bol pokračovaním trendu z prvého polroka. Nárast cien v decembri bol umelo vyvolaný komerčnými bankami, ktoré ceny benchmarkových emisií k ultimu roka používajú na oficiálne preceňovanie a porovnávanie ziskov z obchodov v roku 2005.

Graf 31 Vývoj benchmarkovej výnosovej krivky v roku 2004 (%)

Zdroj: NBS.

Výplata a splátky štátnych dlhopisov

V roku 2004 boli vyplatené výnosy zo štátnych dlhopisov v celkovej sume 15,6 mld. Sk. Zahraničným investorom bolo vyplatených 2,2 mld. Sk (14,1 % z celkového objemu), domácim investorom 13,4 mld. Sk (85,9 % z celkovej sumy), z toho záložným veriteľom 0,1 mld. Sk (0,75 % z celkovej sumy).

V roku 2004 došlo k poklesu vyplatených výnosov zo štátnych dlhopisov o 19,0 % (v predchádzajúcom roku 19,2 mld. Sk). Kým však v roku 2003 bolo domácim investorom vyplatených 33 % z celkovo vyplatených výnosov, v roku 2004 to bolo 85,9 %. Podiel zahraničných investorov poklesol zo 67 % v roku 2003

na 14,1 % v roku 2004. Výnosy vyplatené záložným veriteľom zaznamenali taktiež medziročný pokles (o 67,0 %, v predchádzajúcom roku bolo vyplatených 0,3 mld. Sk).

V roku 2004 bolo splatených 13 menovitých hodnôt emisií štátnych dlhopisov v objeme 62,6 mld. Sk. Zahraničným investorom bolo vyplatených 29,71 % a domácim investorom 70,29 % (z toho 0,1 mld. Sk záložným veriteľom). Celkove boli v roku 2004 vyplatené výnosy a menovitá hodnota v objeme 78,2 mld. Sk (v predchádzajúcom roku 79,7 mld. Sk).

Z vývoja vyplácania výnosov, ako aj splácania menovitých hodnôt štátnych dlhopisov v roku 2004 v porovnaní s rokom 2003 vyplýva zmena v objeme ich

Tabuľka 34 Vyplatené výnosy zo štátnych dlhopisov (mld. Sk)

	Výnosy spolu	Zahraniční investori	Domáci investori	z toho záložní veritelia
Rok 2003	19,2	12,8	6,4	0,3
Rok 2004	15,6	2,2	13,4	0,1

Zdroj: NBS.

Tabuľka 35 Menovitá hodnota štátnych dlhopisov (mld. Sk)

	Počet emisií (ks)	Splatená menovitá hodnota spolu	Zahraniční investori	Domáci investori	z toho záložní veritelia
Rok 2003	24	60,5	50,6	9,9	2,3
Rok 2004	13	62,6	18,6	44,0	0,1

Zdroj: NBS.

vyplácania v prospech domácich investorov, k čomu došlo v dôsledku zmeny zdaňovania výnosov zavedenej novelou zákona o dani z príjmov od 1. januára 2004. V dôsledku tejto novely nedochádzalo v roku 2004 ku „coupon washing“.

Neštátne dlhopisy

V roku 2004 bolo vydaných 21 emisií hypotekárnych záložných listov (HZL) (medziročný nárast o 7 emisií). Celková suma emitovaných HZL dosiahla 16,1 mld. Sk, čo oproti rovnakému obdobiu roka 2003 predstavovalo pokles o 3,4 mld. Sk. Emitentmi boli Tatra banka, Slovenská sporiteľňa, OTP Banka, VÚB, Unibanka, Istrobanka, HVB, ČSOB a Ľudová banka.

Sekundárny trh

Sekundárny trh bol ovplyvnený viacerými faktormi, pričom najvýznamnejším bola transformácia Strediska cenných papierov SR, a. s. (SCP) na Centrálny depozitár cenných papierov SR, a. s. (CDCP). Okrem zavedenia dvojestupňovej evidencie majiteľov cenných papierov a umožnenia obchodov cez priehradku, malo byť najdôležitejšou novinkou na trhu prenesenie kompetencií v oblasti zúčtovania a vyrovnania obchodov z Burzy cenných papierov v Bratislave (BCPB) na CDCP. Napriek skutočnosti, že CDCP zmenu systému k 20. marcu 2004 deklaroval, podmienky na poskytovanie zákonom stanovených služieb neboli zodpovedajúce. Preto došlo medzi CDCP, BCPB a členmi CDCP k dohode o postupoch v tzv. prechodnom období, počas ktorého sa využíval mierne modifikovaný pôvodný systém zúčtovania a vyrovnania a nový systém evidencie. Prechodné obdobie skončilo 30. septembra a CDCP začal svoju činnosť 1. októbra 2004.

Od 1. januára 2004 došlo k viacerým legislatívnym zmenám, ktoré súviseli s kapitálovým trhom. Novela zákona o burze cenných papierov č. 429/2002 Z. z. rieši spôsob schvaľovania kótovacieho prospektu. Účinnosť nadobudol aj nový zákon o kolektívnom investovaní č. 594/2003 Z. z., ktorý zohľadňuje všetky existujúce právne normy EÚ a zákon o dani z príjmu, ktorý okrem iného zjednotil daň z príjmu fyzických a právnických osôb na 19 %.

Od 1. októbra 2004 nadobudli účinnosť zmeny v Burzových pravidlách schválené Úradom pre finančný trh (ÚFT).

Všeobecný prehľad obchodovania na burze

V roku 2004 sprístupnila BCPB na obchodovanie svoj elektronický obchodný systém EBOS. Počas 245 pracovných dní bolo zobchodovaných 22,38 mil. kusov

cenných papierov (akcií alebo dlhopisov) v objeme 432,3 mld. Sk (medziročné zníženie o 60,6 %). Po rokoch 2003 a 2002 bol rok 2004 tretím najúspešnejším z pohľadu dosiahnutého objemu obchodov počas existencie BCPB. Táto hodnota bola dosiahnutá v rámci 17 644 platných transakcií (v medziročnom porovnaní pokles o 71,9 %), čo bolo spôsobené zmenou legislatívy o dani z príjmov (od januára 2004 zamedzenie prevodu cenných papierov na zahraničné subjekty za účelom daňového zvýhodnenia, čo sa v minulosti prejavovalo na umelom zvyšovaní počtu a sumy obchodov).

Aj v roku 2004 pokračovala prevaha priamych obchodov pred kurzotvornými a prevaha obchodov s dlhopismi v porovnaní s prevodmi akcií. Výrazný pokles obchodovania spôsobilo aj zníženie vyhlásených ponúk na prevzatie (medziročný pokles o 92,7 %, t. j. 8,3 mld. Sk).

Obchodovanie s dlhopismi

Objem obchodov s dlhopismi dosiahol v roku 2004 410,9 mld. Sk (2,3 mil. kusov dlhopisov v 2 636 obchodoch). Oproti roku 2003 došlo k ich výraznému poklesu (v dôsledku novely zákona o dani z príjmov). Ich medziročný pokles predstavoval 61,7 %. Opätovne sa najviac preinvestovalo v bezrizikových štátnych dlhopisoch. Ich celkový objem predstavoval 407,5 mld. Sk (v 2 073 transakciách), s podielom na celkovom objeme obchodov 99,2 %. Aj v sekcii dlhových cenných papierov si kótované tituly zachovali svoju výraznú prevahu a dosiahli objem 410,1 mld. Sk v rámci 2 590 obchodov (99,8 % objemu všetkých dlhopisových transakcií). V roku 2004 objem cenotvorných transakcií s dlhopismi dosiahol 14,0 mld. Sk (medziročný pokles o 88,2 %).

Podiel objemu obchodov so štátnymi dlhopismi dosiahol 98,6 % v 933 transakciách. Najobchodovanejšími titulmi boli štátne dlhopisy – séria 142 (50,6 mld. Sk, 45 obchodov), séria 200 (34,1 mld. Sk, 170 obchodov) a séria 191 (9,0 mld. Sk, 79 obchodov). Spomedzi neštátnych dlhopisových emisií sa najviac obchodovalo s kótovaným dlhopisom Istrobanka II. (416,5 mil. Sk, 5 obchodov) a Železiarne Podbrezová (327,5 mil. Sk, 3 obchody). Najobchodovanejším cenným papierom z pohľadu počtu uzavretých transakcií (170 obchodov) bol štátny dlhopis série 191.

Podiel objemu obchodov realizovaných nerezidentmi na celkovom objeme obchodov s dlhopismi v roku 2004 predstavoval 48,7 % (200,0 mld. Sk), z toho 52,4 % pripadalo na stranu kúpy a 44,9 % na stranu predaja.

K poslednému obchodnému dňu roka bolo v module tvorcov trhu (MTT) možné obchodovať s 19 emisiami štátnych dlhopisov (série 166, 174, 187, 188, 189,

191, 199, 200, 202, 203 a 204), s 3 emisiami podnikových dlhopisov (B.O.F. 04, B.O.F. 05, Železiarne Podbrezová II) a s 5 emisiami hypotekárnych záložných listov (VÚB VI., VÚB VII., Tatrabanka 01, Istrobanka I. a Istrobanka II.). Objem obchodov s nimi dosiahol v MTT 1,04 mld. Sk v 69 transakciách (podiel na všetkých kurzotvorných transakciách s dlhopismi 7,4 %).

Hodnota trhovej kapitalizácie dlhových emisií k poslednému obchodnému dňu roka 2004 predstavovala 362,3 mld. Sk (medziročný nárast o 9,2 %), pričom 340,1 mld. Sk pripadlo na kótované emisie (medziročný nárast o 18,9 %).

Indexy

Index SDX

Zložka indexu SDX pre podnikové a bankové dlhopisy uzatvárala posledný obchodný deň roka s ročným ziskom 8,6 % na úrovni 259,54 % nominálnej hodnoty, pri priemernom výnose do splatnosti 4,54 % a durácii 1,77 roka (7. januára minimum 239,08 %, 23. decembra maximum 259,54 %).

Priemerná cena portfólia štátnych dlhopisov v báze SDX bola ku koncu roka 238,40 % (medziročný nárast o 9,7 %), pričom hodnota priemerného výnosu predstavovala 4,32 % a durácia 3,87 roka (7. januára minimum 217,41 %, 22. decembra maximum 238,40 %).

Index SDXGroup

BCPB uviedla s platnosťou od 2. septembra 2004 na trh novú skupinu dlhopisových indexov SDXGroup, ktorá sa stala hlavným indikátorom slovenského kapitálového trhu dlhových cenných papierov. Indexy v rámci skupiny SDXGroup v budúcnosti plne nahradia pôvodný SDX. Ide o podielový index, vytvorený na báze porovnania súčasnej kapitalizácie dlhopisu a jeho počiatkovej hodnoty. Počiatková hodnota indexu rovná 100 bodom sa viaže k 7. januáru 2004. Index je dvojzložkový, cenový a vývojový. Cenový index porovnáva trhové ceny vybraného súboru dlhových emisií (bázické tituly) s trhovými cenami toho istého súboru k počiatkovému dňu. Vývojový index popri zmenách trhových cien sleduje aj kapitálové výnosy súboru bázických titulov indexu a porovnáva ich k hodnote počiatkového dňa zavedenia indexu.

SDXG verejný sektor, reprezentovaný štátnymi dlhopismi, uzatváral rok na úrovni 105,303 (cenový) a 110,159 (vývojový) s výnosom do splatnosti 4,20 % a s duráciou 4,73 roka. Subindex SDXG(<=5) uzatváral rok na úrovni 104,27 (cenový) a 108,33 (vývojový)

s výnosom do splatnosti 3,743 % a s duráciou 2,55 roka. Dlhodobý subindex SDXG(>5) uzatváral mesiac na úrovni 106,225 (cenový) a 111,832 (vývojový) s výnosom do splatnosti 4,36 % a s duráciou 6,72 roka.

SDXG súkromný sektor, reprezentovaný podnikovými dlhopismi a HZL, uzatváral rok na úrovni 102,78 (cenový) a 109,48 (vývojový) s výnosom do splatnosti 4,02 % a s duráciou 3,32 roka. Hodnota krátkodobého subindexu SDXG(<=5) predstavovala ku koncu roka 101,54 (cenový) a 108,46 (vývojový) s výnosom do splatnosti 3,99 % a duráciou 2,31 roka. Dlhodobý subindex SDXG(>5) uzatváral rok na úrovni 107,78 (cenový) a 111,94 (vývojový), pri výnose do splatnosti 4,04 % a durácii 6,75 roka.

Obchodovanie s akciami

V priebehu roka bolo prijatých na obchodovanie 13 nových emisií akcií a podielových listov (5 emitentov) v nominálnej hodnote 2,2 mld. Sk, z ktorých žiadna nebola umiestnená na kótovanom trhu burzy, ale všetky boli zaregistrované na voľnom trhu. Zo šiestich emisií akcií registrovaných na regulovanom voľnom trhu boli emisie spoločnosti Termstav a Rufin opätovne prijaté za účelom vykonania povinnej ponuky na prevzatie. Po ukončení povinných ponúk boli z trhu vyradené. Zvyšných sedem emisií predstavovali podielové listy správcovskej spoločnosti PRVÁ PENZIJNÁ v hodnote 16,0 mil. Sk.

Najúspešnejšími akciovými emisiami z pohľadu dosiahnutého objemu obchodov, okrem povinných ponúk na prevzatie, boli v roku 2004 akcie Nafty (2,51 mld. Sk, 264 obchodov), Slovnaftu (1,73 mld. Sk, 662 obchodov) a akcie Zentivy (356,5 mld. Sk, 67 obchodov). Na regulovanom voľnom trhu prevažovala emisia Inžinierske stavby Košice (2,66 mld. Sk, 98 obchodov), ktorá bola zároveň najúspešnejšou emisiou spomedzi všetkých registrovaných akciových emisií na BCPB v roku 2004. Najvyšší počet obchodov (2 986) bol v roku 2004 zaznamenaný s akciami OTP Banka Slovensko. Najaktívnejšou kótovanou emisiou z pohľadu objemu obchodov v sekcii kurzotvorných obchodov boli akcie Všeobecnej úverovej banky.

V MTT ku koncu roka nebolo možné obchodovať so žiadnou emisiou akcií. Napriek tomu, že s naposledy vyradenými emisiami Slovnaftu a Zentivy bola možnosť uzatvárať obchody v rámci MTT do konca prvého štvrtroka 2004, MTT uzatváral rok bez realizácie transakcie.

Index SAX

Slovenský akciový indikátor – index SAX – medziročne posilnil o 83,9 % (nárast o 149,01 bodov). Posledný

Tabuľka 36 Zmena výmenného kurzu slovenskej koruny voči euru a americkému doláru (%)

	Medziročná zmena	Priem. dec. 2004 Priem. dec. 2003	Priem. (jan. – dec.) 2004 Priem. (jan. – dec.) 2003
SKK/EUR	-5,75	-5,4	-3,5
SKK/USD	-13,44	-13,5	-12,3

Zdroj: NBS.
Poznámka: - znamená zhoršenie Sk, + znamená zlepšenie Sk.

obchodný deň roka (23. december) bol súčasne aj dňom ročného a vyše 10,5-ročného maxima. Rok uzatváral index SAX na úrovni 326,63 bodu so ziskom 83,9 %.

2.5.3. Devízový trh

Operácie na devízovom trhu

Kurz slovenskej koruny voči euru sa v priebehu roka zhodnotil o 5,75 % (zo 41,161 SKK/EUR na 38,796 SKK/EUR). Priemerná úroveň výmenného kurzu predstavovala hodnotu 40,045 SKK/EUR, čo znamenalo medziročné zhodnotenie 3,5 %. Kurz slovenskej koruny voči americkému doláru sa v priebehu roka zhodnotil o 13,44 % (z 32,920 SKK/USD na 28,496 SKK/USD). Priemerná úroveň výmenného kurzu predstavovala hodnotu 32,255 SKK/USD (posilnenie oproti roku 2003 o 12,3 %).

Národná banka Slovenska počas roku 2004 zakročila dvakrát priamou devízovou intervenciou proti príliš výraznému posilňovaniu slovenskej koruny (8. júla – 13. júla, 22. decembra – 23. decembra) a počas intervencií celkovo nakúpila 1 166 mil. EUR. Banka taktiež využila ponuky komerčných bánk a formou priamych obchodov kúpila 564 mil. EUR.

Medzibankový devízový trh

Celkový zobchodovaný objem (devízové konverzie, devízové swapy a forwardové obchody) na medzibankovom devízovom trhu (bez devízových intervencií NBS) dosiahol hodnotu 441 297,8 mil. USD a v porovnaní s rokom 2003 sa zvýšil o 10,3 % (z toho obchody v amerických dolároch tvorili 83,3 %, v eurách 13,1 % a v ostatných menách 3,6 %). V rámci druhov obchodov tvorili menové swapy 91,2 % (v predchádzajúcom roku 91,0 %), nasledovali pohotovosť devízové konverzie (spoty) 8,7 % (v predchádzajúcom roku 8,9 %) a forwardové obchody sa podieľali 0,1 % (v predchádzajúcom roku taktiež 0,1 %).

Priemerný denný obrat na spotovom trhu predstavoval 150,95 mil. USD. Dominantné postavenie malo

obchodovanie v eurách, ktoré vzhľadom na to, že je referenčnou menou, tvorilo 96,8 % z celého objemu. Obchodovanie domácich bánk navzájom a domácich bánk so zahraničnými bankami na pohotovom trhu potvrdilo trend vyššej aktivity zahraničných bánk na slovenskom devízovom trhu (17,4 % z celkového obratu v prospech domácich bánk a 82,6 % v prospech zahraničných bánk). Celkové saldo obchodov zahraničných bánk voči domácim bolo v roku 2004 kladné (243,9 mil. USD), teda zahraničné banky viac nakupovali cudziu menu a predávali slovenskú korunu. Z uvedenej hodnoty však ťažko vyvodzovať jednoznačné závery z pohľadu záujmu zahraničných bánk o nákup alebo predaj slovenskej koruny. Klientmi zahraničných bánk sú nielen zahraničné subjekty, ale aj slovenské domáce banky a podniky. Trh so slovenskou korunou je globálny a veľa domácich subjektov preto využíva služby zahraničných bánk, hlavne v prípadoch, keď potrebujú vykonať konverziu vo väčšom objeme. Výsledné saldo obchodov zahraničných bánk so slovenskými preto neodráža skutočný prílev alebo odlev devízových prostriedkov z domáceho devízového trhu.

Objem obchodov medzi domácimi obchodnými bankami navzájom sa zvýšil o 2,2 % na 76 841,2 mil. USD. Najväčšie zastúpenie v obchodovaní mal americký dolár 78,8 % (v predchádzajúcom roku 79,4 %), nasledovalo euro s podielom 20,4 % (v predchádzajúcom roku 20,0 %) a ostatné meny tvorili 0,8 %.

Z hľadiska druhov obchodov bolo 88,4 % z celkového objemu obchodov medzi domácimi bankami uskutočnených vo forme swapových operácií (v predchádzajúcom roku 85,9 %) a na spotové devízové konverzie pripadlo 8,0 % (v predchádzajúcom roku 14,1 %).

Obchodovanie so zahraničnými bankami zaznamenalo taktiež medziročný nárast (o 12,3 %) na 364 706,6 USD. Maximálny objem bol uskutočnený v amerických dolároch 84,3 % (v predchádzajúcom roku 78,8 %), nasledovalo obchodovanie v eurách s podielom 11,6 % (v predchádzajúcom roku 12,1 %) a ostatné meny tvorili 4,1 %.

Bankový dohľad

3. Bankový dohľad

3.1. Vývoj bankového sektora

Pozitívna tendencia vývoja slovenského bankového sektora pokračovala aj v roku 2004. Počas celého roka, no najmä v poslednom štvrtroku sa naplno prejavil nastúpený trend výkonu rizikovo orientovaného dohľadu. Úsek bankového dohľadu sa okrem vydávania metodických usmernení zamerával na implementáciu pravidiel súvisiacich s doplňujúcim dohľadom nad finančnými konglomerátmi, ako aj na prípravu právneho rámca integrovaného dohľadu nad finančným trhom.

V súvislosti s výkonom dohľadov na mieste možno v porovnaní s minulými rokmi vo všeobecnosti konštatovať zlepšenie v zmysle zníženia počtu aj závažnosti zistení vyplývajúcich z dohľadov v bankách. Táto skutočnosť súvisí s novou stratégiou bankového dohľadu zameranou na zintenzívnenie a zvýšenie frekvencie dohľadov na mieste, ktorá pozitívne ovplyvňuje snahu bánk o zlepšenie a kvalitatívny rast.

V slovenskom bankovom sektore pôsobilo k 31. decembru 2004 osemnásť bánk, tri pobočky zahraničných bánk, štyridsaťosem subjektov voľne poskytujúcich cezhraničné bankové služby a sedem zastúpení zahraničných bánk. Z uvedených osemnástich bánk sú tri stavebné sporiteľne: ČSOB stavebná sporiteľňa, a. s., Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. a Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s. Povolenie na vykonávanie hypotekárnych obchodov malo k 31. decembru 2004 udelených deväť bánk a jedna pobočka zahraničnej banky (HVB Bank Slovakia, a. s., Dexia banka Slovensko, a. s., ISTROBANKE, a. s., ĽUDOVÁ BANKA, a. s., OTP Banka Slovensko, a. s., Slovenská sporiteľňa, a. s., Tatra banka, a. s., UniBanka, a. s., Všeobecná úverová banka, a. s. a Československá obchodní banka, a. s., pobočka zahraničnej banky v SR).

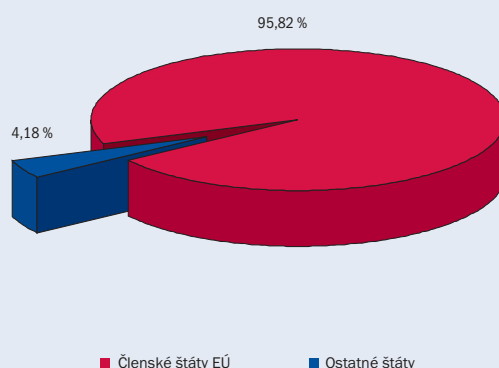
Objem upísaného základného imania bánk (bez Národnej banky Slovenska) sa v porovnaní s objemom k 31. decembru 2003 zvýšil o 1,0 mld. Sk, zo 40,4 mld. Sk na 41,4 mld. Sk. Vývoj základného imania ovplyvnilo upísanie nových akcií v Poštovej banke, a. s. a v ISTROBANKE, a. s.

Finančné zdroje poskytnuté zahraničnými bankami svojim pobočkám sa nezmenili a k 31. decembru 2004 predstavovali 2,8 mld. Sk.

Podiel zahraničných investorov na celkovom upísanom základnom imaní bánk a finančných zdrojoch poskytnutých zahraničnými bankami svojim pobočkám sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšil z 88,9 % (k 31. decembru 2003) na 89,6 % (k 31. decembru 2004). Zvýšenie bolo ovplyvnené vstupom zahraničného investora do Banky Slovakia, a. s., zvýšením podielu zahraničných investorov na základnom imaní v ISTROBANKE, a. s., ĽUDOVEJ BANKE, a. s., Slovenskej sporiteľni, a. s., Tatra banke, a. s., Wüstenrot stavebnej sporiteľni, a. s. a UniBanke, a. s. Ďalej bol uvedený podiel ovplyvnený znížením základného imania Tatra banky, a. s. a zvýšením základného imania Poštovej banky, a. s. domácim investorom.

Dňa 13. februára 2004 udelila Národná banka Slovenska predchádzajúci súhlas spoločnosti Istrokapitál, a. s., Bratislava na prekročenie podielu na základnom imaní a hlasovacích právach Poštovej banky, a. s. vo výške 50 % v súvislosti so zvýšením základného imania banky uvedenou spoločnosťou.

Graf 32 Podiel zahraničných investorov na základnom imaní bánk a finančných zdrojoch podľa krajiny pôvodu

Zdroj: NBS.

Ostatné štáty: USA, Švajčiarsko a Kanada. Podiel členských štátov EÚ sa v roku 2004 v porovnaní s rokom 2003 zvýšil o 14,43 %. Toto zvýšenie spôsobilo najmä preradenie dvoch štátov, Českej republiky a Maďarska, do tejto skupiny po ich vstupe do Európskej únie. V súčasnosti do skupiny členské štáty EÚ sú zaradené: Česká republika (8,79 %), Francúzsko (1,39 %), Holandsko (1,55 %), Maďarsko (5,05 %), Nemecko (2,17 %), Rakúsko (36,07 %), Taliansko (4,82 %), Spojené kráľovstvo (4,40 %) a Luxembursko (31,58 %).

Národná banka Slovenska udelila 15. marca 2004 predchádzajúci súhlas Fondu národného majetku SR na nadobudnutie podielu na základnom imaní a hlasovacích právach Slovenskej sporiteľne, a. s., vo vlastníctve Ministerstva financií SR, vo výške 10 %. Tento podiel bol (podľa výpisu z Centrálného depozitára cenných papierov k 30. aprílu 2004) prevedený na ERSTE BANK DER OESTERREICHISCHEN SPARKASSEN AG, Viedeň, ktorej celkový podiel na základnom imaní Slovenskej sporiteľne, a. s. predstavoval 80,01 %.

Dňa 23. apríla 2004 nadobudlo účinnosť rozhodnutie Národnej banky Slovenska, ktorým bolo odobraté povolenie pôsobiť ako banka DEVÍN BANKE, a. s.

V roku 2004 došlo k zmene obchodného mena Stavebnej sporiteľne VÜB-Wüstenrot, a. s. na Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s. a CREDIT LYONNAIS BANK SLOVAKIA, a. s. na CALYON BANK SLOVAKIA a. s.

Rozhodnutím Národnej banky Slovenska z 3. decembra 2004 bol Poštovej banke, a. s. udelený predchádzajúci súhlas na zmenu jej sídla z Gorkého ulice na Prievozsú ulicu v Bratislave. K 31. januáru 2005 banka zaslala výpis z obchodného registra preukazujúci vykonanie zápisu o uvedenej zmene.

Dňa 5. februára 2004 zaregistrovala Národná banka Slovenska ABN AMRO Bank N. V., Amsterdam, AG, zastúpenie zahraničnej banky so sídlom v Bratislave. Na základe vlastnej žiadosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom zo dňa 27. februára 2004 zrušila Národná banka Slovenska registráciu zastúpenia uvedenej banky. Na základe vlastnej žiadosti Dresdner Bank AG, Frankfurt nad Mohanom zo dňa 14. mája 2004 zrušila Národná banka Slovenska registráciu zastúpenia uvedenej banky. K 31. decembru 2004 bolo v Slovenskej republike sedem zastúpení zahraničných bánk.

Po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie nadobudli účinnosť ustanovenia § 11 až 20 zákona o bankách, na základe ktorých môžu úverové inštitúcie so sídlom v Európskom hospodárskom priestore (okrem všetkých štátov EÚ aj Nórsko, Lichtenštajnsko a Island) vykonávať bankové činnosti na území Slovenskej republiky bez bankového povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska, ak im takéto bankové povolenie bolo udelené v domovskej krajine (princíp jedného bankového povolenia). Princíp jedného bankového povolenia platí na všetky bankové činnosti, ktoré sú vymenované v zákone o bankách okrem činností:

- poskytovanie hypotekárnych úverov podľa § 67 ods. 1 zákona o bankách a
- výkon funkcie depozitára podľa zákona o kolektívnom investovaní.

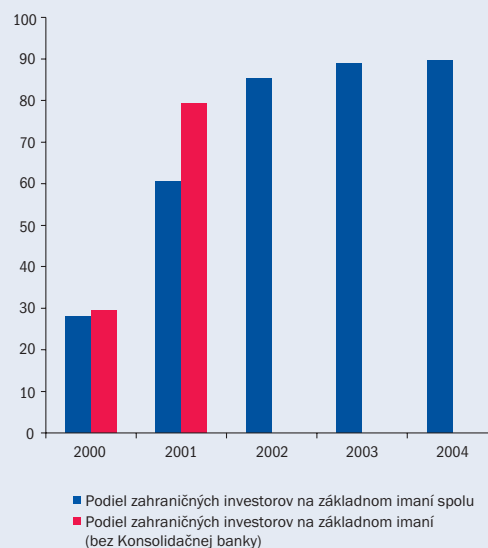
Na tieto činnosti sú stále potrebné povolenia udelené Národnou bankou Slovenska.

ING Bank N. V. Amsterdam sa rozhodla, že bude vykonávať na území SR po 1. máji 2004 bankové činnosti na základe bankového povolenia udeleného banke v Holandskom kráľovstve. V súvislosti s uvedenými skutočnosťami ING Bank N. V. Amsterdam dňa 9. augusta 2004 vrátila bankové povolenie vydané Národnou bankou Slovenska a zároveň v ten istý deň nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie Národnej banky Slovenska, ktorým bolo opätovne udelené banke bankové povolenie na vykonávanie funkcie depozitára prostredníctvom jej organizačnej zložky – pobočky zahraničnej banky. Od 9. augusta 2004 pôsobí ING Bank, a. s., Bratislava, pobočka zahraničnej banky na území SR na základe jedného bankového povolenia, t. j. je dohliadaná a regulovaná holandským dohliadacím orgánom domovskej krajiny, v tomto prípade De Nederlandsche Bank.

Rovnako COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom vrátila bankové povolenie k 23. augustu 2004 a počnúc týmto dňom pôsobí pobočka tejto zahraničnej banky na území SR takisto na základe jedného bankového povolenia, t. j. je dohliadaná a regulovaná nemeckým dohliadacím orgánom domovskej krajiny, v tomto prípade Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht.

Obe pobočky sú povinné aj naďalej poskytovať pravidelné informácie o svojej činnosti Národnej banke Slovenska a zároveň Národná banka Slovenska vykonáva dohľad nad likviditou pobočiek, avšak pokuty, nápravné opatrenia a dohliadky na mieste, súvisiace

Graf 33 Podiel zahraničných investorov na základnom imaní a finančných zdrojoch (%)

Zdroj: NBS.

Tabuľka 37 Zahraničné banky v SR

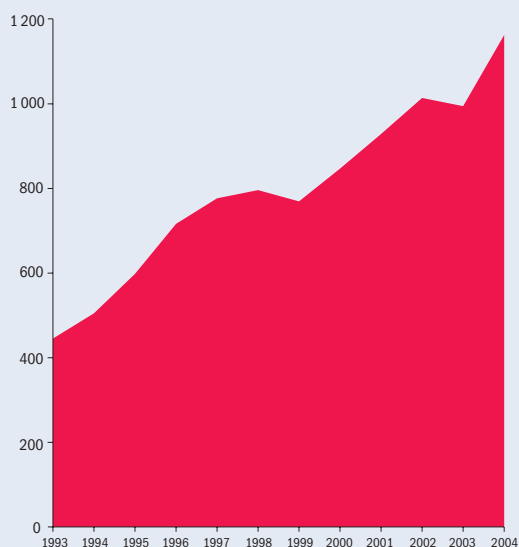
Členský štát EÚ	Počet zahraničných bánk
Dánsko	1
Francúzsko	2
Holandsko	2
Írsko	3
Luxembursko	1
Maďarsko	2
Nemecko	9
Rakúsko	9
Spojené kráľovstvo	18
Taliansko	1

Zdroj: NBS.

s obozretným podnikaním pobočiek, sú oprávnené udeľovať a vykonávať uvedené zahraničné dohliadacie orgány, v niektorých prípadoch aj v spolupráci a súčinnosti s Národnou bankou Slovenska.

Na základe zaslaných notifikácií zahraničných dohliadacích orgánov v zmysle § 11 ods. 2 zákona o bankách a článku 21 ods. 2 smernice 2000/12/EC o zakladaní a podnikaní úverových inštitúcií o zámere zahraničnej banky vykonávať, resp. poskytovať bankové činnosti, ktoré sú uvedené v prílohe 1 smernice, zaregistroval úsek bankového dohľadu k 31. decembru 2004 štyridsaťosem subjektov, resp. zahraničných bánk voľne poskytujúcich cezhraničné bankové služby (tabuľka 37 – rozdelenie zahraničných bánk v SR podľa štátov).

Graf 34 Vývoj bilančnej sumy bankového sektora SR (k 31. decembru) (mld. Sk)

Zdroj: NBS.

3.2. Hospodárske výsledky bankového sektora

Bilančná suma (úhrn aktív v čistej hodnote) za dvadsaťjeden bánk bankového sektora SR vzrástla ku koncu roka 2004 v porovnaní s koncom roka 2003 o 177,5 mld. Sk (o 18,0 %) na 1 162,9 mld. Sk.

Vývoj bilančnej sumy bankového sektora bol ovplyvnený tak nárastom sekundárnych (86,8 mld. Sk), ako aj primárnych zdrojov (83,1 mld. Sk). Objem neanonymných vkladov vzrástol o 17,5 mld. Sk (o 4,3 %) na 423,3 mld. Sk.

Vykazovaný objem výnosových aktív bankového sektora oproti koncu roka 2003 vzrástol o 182,4 mld. Sk na 1 091,0 mld. Sk. Podiel výnosových aktív na aktívach spolu mal v priebehu roka 2004 takisto rastúci trend a k 31. decembru 2004 dosiahol 93,8 %, čo je o 1,6 % viac ako ku koncu roka 2003.

Celkové pohľadávky z úverov vykazované bankami ku koncu roka 2004 predstavovali objem 442,4 mld. Sk. Klasifikované úverové pohľadávky klesli o 4,2 mld. Sk na 31,7 mld. Sk, t. j. o 11,6 %. Banky k nim vytvorili 25,5 mld. Sk opravných položiek. Krytie klasifikovaných pohľadávok vytvorenými opravnými položkami ku koncu roka 2004 dosiahlo 80,4 %. Podiel klasifikovaných pohľadávok na pohľadávkach spolu klesol na 7,2 %.

Banky vykázali k 30. decembru 2004 čistý zisk v objeme 12,3 mld. Sk. V medziročnom porovnaní to predstavuje nárast o 1,0 mld. Sk (o 8,5 %). Stratu ako hospodársky výsledok bežného obdobia k 31. decembru 2004 vykázala jedna banka (k 31. decembru 2003 vykázali stratu ako hospodársky výsledok dve banky).

3.3. Hodnotenie rizík bankového sektora

Bankové subjekty podstupujú celý rad rizík súvisiacich s podmienkami v oblasti ich podnikania. Špecifické riziká vznikajú v priamej väzbe na bankové činnosti a vyplývajú z vnútorných podmienok daného odvetvia, druhov obchodov, klientely, typov technológií a pod. Medzi hlavné riziká bankových činností môžeme zaradiť predovšetkým úverové riziko, trhové riziká (kurzové – menové, úrokové, akciové, komoditné), riziko straty likvidity a riziko krajiny.

Bankové obchody sú vystavené aj ďalším rizikám, ktoré je však ťažké kvantifikovať a regulovať, hoci s nimi spojené potenciálne riziká strát môžu byť niekedy veľmi vysoké. Ide napríklad o riziko straty

Tabuľka 38 **Bankový sektor SR**

	31.12.2003	31.12.2004	Rozdiel 12/04-12/03	Zmena 12/04-12/03
Počet pracovníkov	19 797	19 720	-77	-0,39 %
Počet bánk v SR	18	18	0	0,00 %
Počet pobočiek zahraničných bánk v SR	3	3	0	0,00 %
Počet zastúpení zahraničných bánk v SR	8	7	-1	-12,50 %
Počet pobočiek v SR	553	587	34	6,15 %
Počet nižších organizačných zložiek v SR	504	526	22	4,37 %
Počet pobočiek v iných krajinách	1	1	0	0,00 %
Počet nižších organ. zložiek v iných krajinách	2	0	-2	-100,00 %
Počet zastúpení v iných krajinách	1	1	0	0,00 %
Úhrn aktív (v tis. Sk)	985 445 707	1 162 935 361	177 489 654	18,01 %
Výnosové aktíva (v tis. Sk)	908 597 027	1 090 962 975	182 365 948	20,07 %
Úhrn medzibankových aktív (v tis. Sk)	271 575 986	378 117 213	106 541 227	39,23 %
Úhrn devízových aktív (v tis. Sk)	146 048 650	167 212 165	21 163 515	14,49 %
Cenné papiere (v tis. Sk)	358 364 029	377 791 590	19 427 561	5,42 %
Pohľadávky z úverov (v tis. Sk)	395 154 645	442 361 143	47 206 498	11,95 %
z toho: klasifikované pohľadávky (v tis. Sk)	35 868 781	31 703 394	-4 165 387	-11,61 %
úvery obyvateľstvu (v tis. Sk)	85 113 661	116 806 841	31 693 180	37,24 %
úvery nefinančným podnikateľským subjektom (v tis. Sk)	247 933 822	225 925 388	-22 008 434	-8,88 %
Podiel klasifikovaných pohľadávok na úveroch spolu (v %)	9,08	7,17	-1,91	-
Nekrytá predpokladaná strata (v tis. Sk)	510 688	10 355	-500 333	-97,97 %
Vytvorené opr. prostriedky k úverom (v tis. Sk)	29 093 617	25 489 675	-3 603 942	-12,39 %
Rezervy na krytie strát (v tis. Sk)	2 733 706	6 961 072	4 227 366	154,64 %
Základné imanie (v tis. Sk)	40 442 576	41 433 475	990 899	2,45 %
Vlastné zdroje (v tis. Sk)	105 875 293	100 626 465	-5 248 828	-4,96 %
Úhrn zdrojov – bankový sektor (v tis. Sk)	96 466 762	183 301 896	86 835 134	90,02 %
Úhrn zdrojov – nebankový sektor (v tis. Sk)	708 292 274	791 384 116	83 091 842	11,73 %
z toho chránené vklady (v tis. Sk)	405 802 712	423 290 430	17 487 718	4,31 %
Zisk bežného obdobia (v tis. Sk) ¹⁾	11 548 335	12 287 442	739 107	6,40 %
Strata bežného obdobia (v tis. Sk) ¹⁾	231 918	6 614	-225 304	-97,15 %
Saldo zisku a straty (v tis. Sk) ¹⁾	11 316 417	12 280 828	964 411	8,52 %
Kumulovaný hospodársky výsledok (v tis. Sk) ¹⁾	34 577 036	37 722 258	3 145 222	9,10 %
Kapitálová primeranosť (%)	21,59	18,68	-2,91	-

Zdroj: NBS.

1) V medziročnom porovnaní.

dobrého mena, právne riziko, riziko nepredvídateľných okolností, či operačné riziko, ktoré rastie so stále novými formami alternatívnych distribučných kanálov. Základné pravidlá a limity, ktorých cieľom je obmedziť podstupované riziká a zabezpečiť dostatok zdrojov na krytie prípadných strát, sú zakotvené v príslušných opatreniach vydaných bankovým dohľadom NBS. Obozretné vnútorné postupy pre celkové riadenie banky a pre jednotlivé obchody zostávajú základným predpokladom úspešného fungovania banky a rozhodujúci význam pre limitovanie bankových rizík vždy bude mať spôsob, akým sú banky

schopné identifikovať, monitorovať a riadiť jednotlivé riziká.

3.4. Výkon bankového dohľadu

Výkon bankového dohľadu sa uskutočňuje aj prostredníctvom podzákonných noriem, povoľovacích opatrení a opatreniami obozretného podnikania bánk.

V roku 2004 vydal úsek bankového dohľadu pätnásť opatrení; opatrenia, ktorými sa menia a dopĺňajú už

vydané opatrenia, ako aj nové opatrenia, v ktorých sú premietnuté zmeny vyplývajúce najmä z novelizácie zákona o bankách.

Ďalej bola schválená Vyhláška Národnej banky Slovenska a Ministerstva financií SR, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška NBS a MF SR o registri hypoték a podrobnostiach o postavení a činnosti hypotekárneho správcu a jeho zástupcu.

Úsek bankového dohľadu, ako súčasť proaktívneho výkonu bankového dohľadu, vydal sedem metodických usmernení týkajúcich sa podzákonných noriem, ktoré sú uverejnené na internetovej stránke NBS a vo Vestníku NBS.

V priebehu roku 2004 vykonal úsek bankového dohľadu v bankách päť komplexných, sedem dosledovacích a sedem tematických dohľadov na mieste.

V roku 2004 vydal úsek bankového dohľadu Národnej banky Slovenska 143 rozhodnutí v oblasti povoľovacej činnosti vrátane rozhodnutí o prerušení konania, konaní pre porušenie zákona a rozhodnutia o odobratí bankového povolenia.

3.5. Vyhodnotenie dodržiavania pravidiel obozretného podnikania bánk

Ukazovateľ primeranosti vlastných zdrojov bankového sektora SR dosiahol ku koncu decembra 2004 hodnotu 18,96 %. V medziročnom porovnaní s hodnotou dosiahnutou k 31. decembru 2003 došlo k poklesu o 2,64 %. Limit primeranosti vlastných zdrojov 8 % plnili počas štvrtého štvrťroka 2004 všetky banky, nakoľko sa hodnoty primeranosti vlastných zdrojov pohybovali v intervale od 11,84 % až do 52,79 %.

Limit majetkovej angažovanosti banky voči materskej alebo dcérskej spoločnosti, alebo voči skupine hospodársky spojených osôb, ktorých členom je banka (20 % vlastných zdrojov), plnili od marca 2004 všetky banky (k 31. januáru 2004 a k 29. februáru 2004 tento ukazovateľ nesplnila jedna banka).

Limit majetkovej angažovanosti voči inej osobe, skupine hospodársky spojených osôb alebo voči štátom a centrálnym bankám (25 % vlastných zdrojov) v sledovanom období do októbra 2004 nesplnilo 5 bánk. Od novembra 2004 tento ukazovateľ plnili všetky banky.

Limit súčtu veľkých majetkových angažovaností banky (800 % vlastných zdrojov) plnili v roku 2004 všetky banky. Aj pomer majetkovej angažovanosti voči fyzickej osobe k vlastným zdrojom financovania vo výške najviac 2 % plnili v roku 2004 všetky banky.

Pomer majetkovej angažovanosti voči právnickej osobe, okrem banky so sídlom v štáte zóny A, k vlastným zdrojom financovania vo výške najviac 10 % plnili v roku 2004 všetky banky. Pomer majetkovej angažovanosti voči všetkým osobám s osobitným vzťahom k banke k jej vlastným zdrojom vo výške najviac 40 % takisto plnili všetky banky.

Nové Opatrenie NBS č. 3/2004 o likvidite bánk a pobočiek zahraničných bánk a o postupe riadenia rizika likvidity bánk a likvidity pobočiek zahraničných bánk s účinnosťou od 31. januára 2004 ustanovuje nasledujúci limit: Limit ukazovateľa stálych aktív a nelikvidných aktív banky je najviac 1. V roku 2004 tento ukazovateľ plnili všetky banky.

Spolupráca úseku bankového dohľadu s domácimi a medzinárodnými inštitúciami

Úsek bankového dohľadu v zmysle plnenia úloh vyplývajúcich z plánu dlhodobého rozvoja bankového dohľadu spolupracuje s domácimi aj so zahraničnými dohľadacími inštitúciami. Dňa 12. februára 2004 bola uzatvorená a podpísaná Dohoda o spolupráci s Maltským úradom finančných služieb.

Vzhľadom na uskutočnené organizačné zmeny Ministerstva vnútra SR, ako aj na zvyšujúcu sa dôležitosť odhaľovania financovania terorizmu bol 12. novembra 2004 schválený a podpísaný dodatok k dohode o spolupráci s Ministerstvom vnútra SR Prezidiom Policajného zboru.

Emisná činnost a peňažný obeh

4. Emisná činnosť a peňažný obeh

4.1. Emisia slovenských peňazí

V roku 2004 zabezpečila Národná banka Slovenska v súlade s potrebami peňažného obehu dotlač 63 mil. kusov bankoviek v nominálnej hodnote 20 Sk a 59,606 mil. kusov bankoviek v nominálnej hodnote 100 Sk. Dvadsaťkorunové bankovky vytlačila firma Giesecke & Devrient GmbH v závode BA International Inc. v Ottave a stokorunové bankovky Polska Wytwor- nia Papierow Wartosciowych S. A. vo Varšave.

Okrem bankoviek zabezpečila Národná banka Slovenska výrobu 16,5 mil. kusov mincí v nominálnej hodnote 50 halierov vzor 1996. V pláne na rok 2004 bola schválená tiež razba 49 tis. kusov mincí v nominálnych hodnotách 10 Sk, 5 Sk, 2 Sk, 1 Sk a 50 halierov určených do ročníkových súborov, ktorých výrobu a predaj zabezpečuje od roku 2004 Mincovňa Kremnica, š. p. Do konca roka však bola realizovaná dodávka len 8 tis. kusov mincí z každej nominálnej hodnoty.

V roku 2004 vydala Národná banka Slovenska päť pamätných mincí určených na zberateľské účely. Pamätnú striebornú mincu v nominálnej hodnote 200 Sk k 200. výročiu úmrtia Wolfganga Kempelena, pamätnú striebornú mincu 200 Sk s motívom Svetové dedičstvo UNESCO – Bardejov, mestská pamiatková rezervácia a pamätnú bimetalovú mincu 10 000 Sk pri príležitosti vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie vyrobila Mincovňa Kremnica, š. p. Pamätnú striebornú mincu v nominálnej hodnote 200 Sk k vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie vyrobila

Bižuterie Česká Mincovna Jablonec nad Nisou a pamätnú zlatú mincu v nominálnej hodnote 5 000 Sk z tematického okruhu Svetové dedičstvo UNESCO – mestská pamiatková rezervácia Bardejov vyrobila poľská mincovňa Mennica Państwowa Varšava.

Okrem uvedených mincí boli do Národnej banky Slovenska dodané koncom roka ďalšie dve pamätne mince z emisného plánu na rok 2005: pamätná strieborná minca 200 Sk k 300. výročiu narodenia Jána Andreja Segnera (vyrobila Mennica Państwowa Varšava) a pamätná strieborná minca 500 Sk Ochrana prírody a krajiny – Národný park Slovenský kras (Bižuterie Česká Mincovna Jablonec nad Nisou).

4.1.1. Stav peňazí v obehu a ročná emisia v SR

Rok 2004 bol pre NBS v oblasti zabezpečovania potrieb hotovostného peňažného obehu mimoriadny. V súlade so schválenou koncepciou uschovávať a spracovávať peniaze výhradne vo vlastných uschovávacích a spracovateľských miestach NBS sa emisná činnosť od 1. apríla 2004 začala postupne vykonávať v nových budovách expozitúr NBS v Trenčíne, Nových Zámkoch, Žiline, Lučenci, Poprade a v Humennom. Od 1. júla 2004 až do 30. septembra 2004 sa postupne zrušila správa zásob slovenských peňazí v poverených pobočkách VÚB, a. s. Zásoby peňazí z poverených pobočiek sa presunuli do expozitúr a ostatných uschovávacích a spracovateľských miest NBS.

Tabuľka 39 Pamätne mince vydané NBS v roku 2004

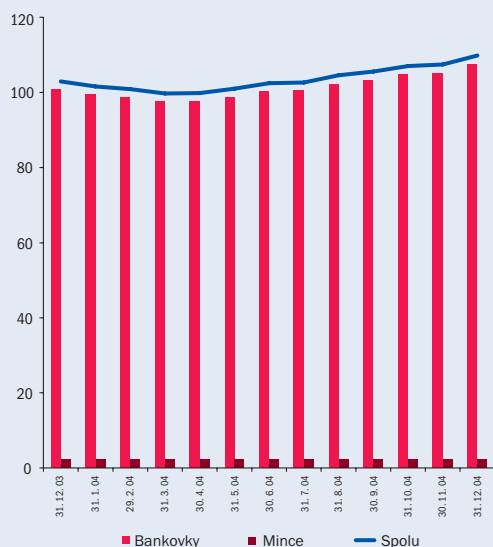
Nominálna hodnota	Udalosť, ktorú minca pripomína	Počet vydaných mincí v ks		Vyhľadka NBS
		spolu	z toho PROOF	
200 Sk ¹⁾	200. výročie úmrtia Wolfganga Kempelena	11 200	3 200	84/2004 Z. z.
10 000 Sk ²⁾	Vstup Slovenskej republiky do Európskej únie	7 200	7 200	219/2004 Z. z.
200 Sk ¹⁾	Vstup Slovenskej republiky do Európskej únie	15 200	4 700	228/2004 Z. z.
200 Sk ¹⁾	Svetové dedičstvo UNESCO – Bardejov, mestská pamiatková rezervácia	12 000	3 600	400/2004 Z. z.
5 000 Sk ³⁾	Svetové dedičstvo UNESCO – Bardejov, mestská pamiatková rezervácia	6 300	6 300	602/2004 Z. z.

Zdroj: NBS.

1) pamätná strieborná minca

2) pamätná bimetalová minca (zlato a paládium)

3) pamätná zlatá minca

Graf 35 Mesačný vývoj obeživa v roku 2004 (mld. Sk)

Zdroj: NBS.

Od 1. októbra 2004 sa správa zásob slovenských peňazí uskutočňuje už iba vo vlastných uschovávacích a spracovateľských miestach.

K 31. decembru 2004 dosiahla hodnota peňazí v obehu v SR 109,9 mld. Sk (vrátane slovenských pamätných mincí a pamätných mincí vydaných do roku 1993). V porovnaní so stavom k 31. decembru 2003 vzrástla v roku 2004 hodnota peňazí v obehu o 7 mld. Sk. Medziročný index rastu hodnoty obeživa bol 6,8 %.

Stav peňazí v obehu (podľa stavu ku koncu jednotlivých mesiacov) nezaznamenal v priebehu roka mimoriadne výkyvy. V priebehu roka si vývoj obeživa zachoval typický sezónny charakter s poklesom množstva peňazí v obehu v 1. štvrtroku a s predvianočným rastom.

Vývoj denného stavu peňazí v obehu bol v priebehu celého roka rovnomerný bez mimoriadnych výkyvov. V priebehu roka sa hodnota obeživa pohybovala od 99,2 mld. Sk do 115,1 mld. Sk. Minimálna hodnota obeživa sa dosiahla 4. mája 2004 a maximálna hodnota v predvianočnom období 23. decembra 2004.

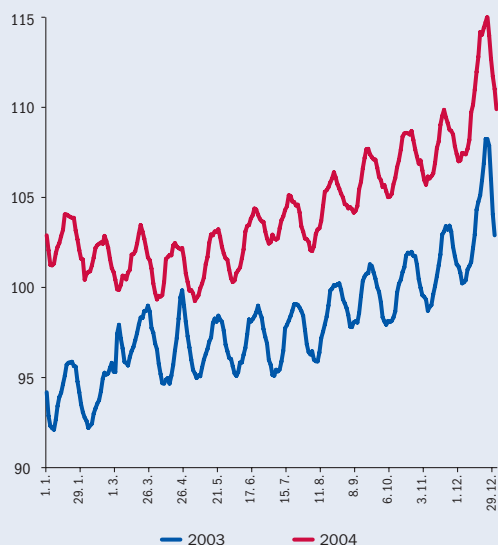
Tabuľka 40 Hodnota obeživa v Sk

Nominálna hodnota	Hodnota v Sk		Podiel v %	
	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
Bankovky				
5 000 Sk	49 702 892 500,00	46 670 537 500,00	45,23	45,36
1 000 Sk	47 876 243 500,00	44 481 039 500,00	43,56	43,23
500 Sk	4 428 680 875,00	4 211 760 875,00	4,03	4,09
200 Sk	1 845 758 050,00	1 633 106 650,00	1,68	1,59
100 Sk	2 301 353 750,00	2 433 402 150,00	2,09	2,36
50 Sk	734 480 750,00	704 581 450,00	0,67	0,68
20 Sk	638 825 785,00	585 903 985,00	0,58	0,57
Spolu	107 528 235 210,00	100 720 332 110,00	97,84	97,88
Mince				
10 Sk	841 644 250,00	793 744 170,00	0,77	0,77
5 Sk	285 320 630,00	263 306 390,00	0,26	0,26
2 Sk	198 922 848,00	187 782 308,00	0,18	0,18
1 Sk	129 606 519,00	121 266 414,00	0,12	0,12
50 hal.	23 731 231,00	24 243 332,00	0,02	0,02
50 hal. II	53 230 098,50	41 538 519,50	0,05	0,04
20 hal.	45 006 308,60	54 910 903,60	0,04	0,05
10 hal.	27 304 295,00	31 803 762,40	0,02	0,03
Obehové mince spolu	1 604 766 180,10	1 518 595 799,50	1,46	1,48
Pamätné mince	767 048 850,00	660 535 075,00	0,70	0,64
Peniaze spolu	109 900 050 240,10	102 899 462 984,50	100,00	100,00

Zdroj: NBS.

Graf 36 Denný vývoj obeživa

(mld. Sk)

Zdroj: NBS.

4.1.2. Štruktúra obeživa

K 31. decembru 2004 bolo v obehu 145,6 mil. kusov bankoviek v hodnote 107,5 mld. Sk, 1 022,3 mil. kusov obehových mincí v hodnote 1,6 mld. Sk a 795 tis. kusov pamätných mincí emitovaných NBS v hodnote 577,8 mil. Sk.

Z celkovej hodnoty obeživa tvorili bankovky 97,8 %, obehové mince 1,5 % a pamätné mince vrátane pamätných mincí vydaných pred rokom 1993 tvorili 0,7 %. Z celkového množstva peňazí v obehu bolo 12,45 % bankoviek, 87,48 % obehových mincí a 0,07 % pamätných mincí.

Na zvýšení obeživa za rok 2004 v celkovej hodnote 7 mld. Sk sa bankovky podieľali sumou 6,8 mld. Sk (97,3 %), obehové mince sumou 86,2 mil. Sk (1,2 %) a hodnota pamätných mincí vzrástla o 106,6 mil. Sk (1,5 %).

Za rok 2004 zaznamenali najväčší nárast hodnoty obeživa bankovky 1 000 Sk (takmer 3,4 mil. kusov

4

Tabuľka 41 Množstvo obeživa v kusoch

Nominálna hodnota	Množstvo v ks		Podiel v %	
	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
Bankovky				
5 000 Sk	9 940 578,50	9 334 107,50	0,85	0,77
1 000 Sk	47 876 243,50	44 481 039,50	4,10	3,68
500 Sk	8 857 361,75	8 423 521,75	0,76	0,70
200 Sk	9 228 790,25	8 165 533,25	0,79	0,67
100 Sk	23 013 537,50	24 334 021,50	1,97	2,01
50 Sk	14 689 615,00	14 091 629,00	1,26	1,16
20 Sk	31 941 289,25	29 295 199,25	2,73	2,42
Spolu	145 547 415,75	138 125 051,75	12,45	11,41
Mince				
10 Sk	84 164 425,00	79 374 417,00	7,20	6,56
5 Sk	57 064 126,00	52 661 278,00	4,88	4,35
2 Sk	99 461 424,00	93 891 154,00	8,51	7,76
1 Sk	129 606 519,00	121 266 414,00	11,09	10,02
50 hal.	47 462 462,00	48 486 664,00	4,06	4,01
50 hal. II	106 460 197,00	83 077 039,00	9,11	6,86
20 hal.	225 031 543,00	274 554 518,00	19,26	22,69
10 hal.	273 042 950,00	318 037 624,00	23,36	26,28
Obehové mince spolu	1 022 293 646,00	1 071 349 108,00	87,48	88,53
Pamätné mince	794 682,00	733 467,00	0,07	0,06
Peniaze spolu	1 168 635 743,75	1 210 207 626,75	100,00	100,00

Zdroj: NBS.

v hodnote 3,4 mld. Sk) a bankovky 5 000 Sk (606 tis. kusov v hodnote viac ako 3 mld. Sk). Najpočetnejšími bankovkami v obehu boli bankovky 1 000 Sk (47,9 mil. kusov), bankovky 20 Sk (31,9 mil. kusov) a bankovky 100 Sk (23 mil. kusov), najvyššiu hodnotu tvorili bankovky 5 000 Sk (46,7 mld. Sk) a bankovky 1 000 Sk (44,5 mld. Sk), čo je spolu 88,8 % hodnoty obeživa.

Za rok 2004 došlo k poklesu množstva obehových mincí o 49,1 mil. kusov. Pokles bol spôsobený ukončením platnosti 20- a 10-halierových mincí v obehu k 31. decembru 2003. Za rok 2004 sa z obehu vrátilo 49,5 mil. kusov 20-halierových mincí a 45 mil. kusov 10-halierových mincí.

Zrušenie platnosti 10- a 20-halierových mincí sa prejavilo na výraznom raste emisie 50-halierových mincí a mincí v hodnote 1 Sk. Kým za rok 2003 bola emisía 50-halierových mincí 3,8 mil. kusov, za rok 2004 bola emisía týchto mincí až 22,4 mil. kusov. Nárast emisie, aj keď nie taký výrazný, zaznamenali aj mince 1 Sk (4,1 mil. kusov v roku 2003; 8,3 mil. kusov v roku 2004). Aj pri ostatných minciach (2 Sk, 5 Sk a 10 Sk) bola emisía v porovnaní s rokom 2003 vyššia, počet emitovaných mincí každej z nominálnych hodnôt však nebol vyšší ako 5,6 mil. kusov.

Celkový počet pamätných mincí v obehu vzrástol za rok 2004 o 61,2 tis. kusov, t. j. o 106,6 mil. Sk. Z obehu sa vrátilo 898 kusov federálnych pamätných mincí v hodnote 107,1 tis. Sk, ktorých platnosť bola ukončená 30. septembra 2000⁹.

4.1.3. Priemerné hodnoty peňazí v obehu

Hodnota peňazí v obehu na jedného obyvateľa¹⁰ vrátane pamätných mincí dosiahla k 31. decembru 2004 sumu 20 427 Sk, z toho bankovky tvorili 19 986 Sk, obehové mince 298 Sk a pamätné mince 143 Sk. V porovnaní s rokom 2003 vzrástla celková hodnota peňazí v obehu na jedného obyvateľa o 1 299 Sk, z toho pri bankovkách o 1 263 Sk, obehových minciach o 16 Sk a pamätných minciach o 20 Sk.

Na jedného obyvateľa pripadlo 27 kusov bankoviek, čo je o 1 kus viac ako v roku 2003. Najpočetnejšie boli bankovky v nominálnej hodnote 1 000 Sk v počte 9 kusov a bankovky 20 Sk v počte 6 kusov. Počet obehových mincí na jedného obyvateľa v roku 2004 poklesol oproti roku 2003 zo 199 kusov na 190 kusov. Najvyšší podiel majú naďalej halierové mince a to 121 kusov na obyvateľa (134 v roku 2003). Napriek tomu, že k 31. decembru 2003 bola ukončená platnosť 10- a 20-halierových mincí a z obehu sa do zásob NBS vrátilo 49,5 mil. kusov dvadsaťhalienikov a 45 mil. kusov desaťhalienikov, sú naďalej najpočetnejšími mincami v obehu. K 31. decembru 2004 pripadlo na jedného obyvateľa 51 kusov desaťhalienikov a 42 kusov dvadsaťhalienikov (v roku 2003 to bolo 59 kusov desaťhalienikov a 51 kusov dvadsaťhalienikov).

Priemerná hodnota peňažného znaku¹¹ dosiahla v roku 2004 hodnotu 94 Sk (ročný rast o 9 Sk). Jeho vývoj zodpovedá vývoju množstva a hodnoty peňazí

Tabuľka 42 Vývoj priemernej hodnoty peňažného znaku

(v Sk)

Rok	Bankovky	Obehové mince	Peniaze spolu vrátane pamätných mincí
1993	289,3	3,2	90,2
1994	384,1	2,0	76,4
1995	455,6	1,8	76,7
1996	537,3	1,7	81,8
1997	566,3	1,6	80,5
1998	552,3	1,5	72,2
1999	594,1	1,5	76,1
2000	631,4	1,4	77,1
2001	693,6	1,4	84,4
2002	697,8	1,4	80,3
2003	729,2	1,4	85,0
2004	738,8	1,6	94,0

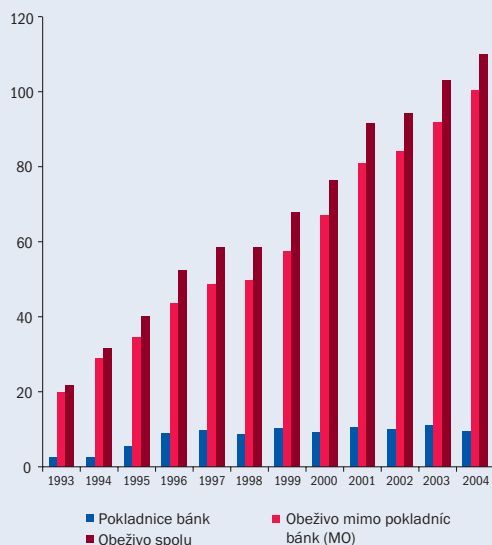
Zdroj: NBS.

⁹ Vyhláška NBS č. 278/2000 Z. z. o ukončení platnosti pamätných strieborných mincí česko-slovenskej meny vydaných od 21. augusta 1954 do 31. decembra 1992.

¹⁰ Počet obyvateľov: zdroj SŠÚ – stav k 31. decembru 2003.

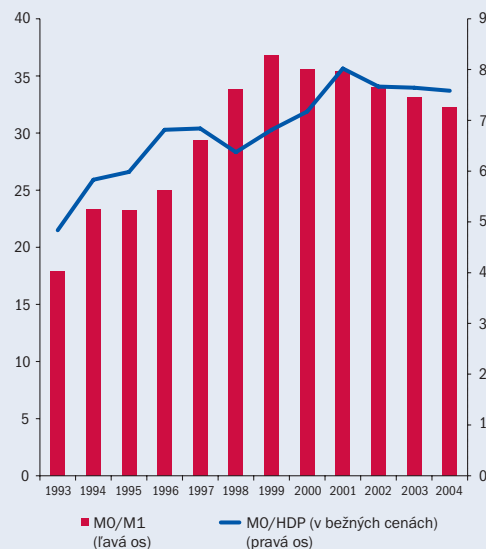
¹¹ Priemerná hodnota peňažného znaku = celková hodnota peňazí v obehu/celkové množstvo peňazí v obehu.

Graf 37 Obeživo u verejnosti a v pokladniciach bánk (mld. Sk)

Zdroj: NBS.

Graf 38 Podiel M0 na M1 a HDP (%)

Zdroj: NBS.

v obehu. Porovnanie vývoja priemernej hodnoty peňažného znaku podľa jednotlivých druhov peňazí od roku 1993 dokumentuje tabuľka 42.

4.1.4. Obeživo a niektoré makroekonomické veličiny

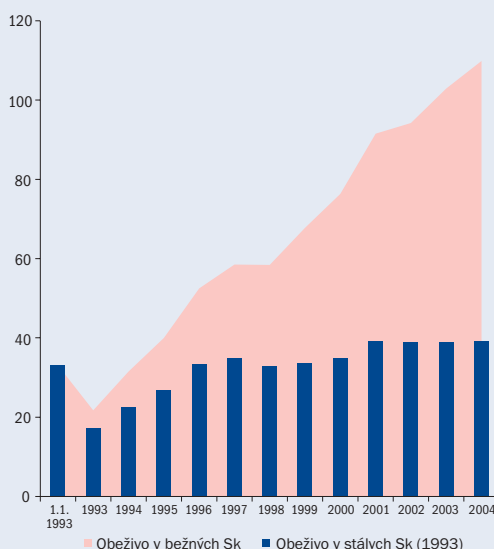
K 31. decembru 2004 sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšilo množstvo peňazí v obehu zo 102,9 mld. Sk na 109,9 mld. Sk (o 6,8 %), z toho obeživo u verejnosti vzrástlo z 91,8 mld. Sk na 100,5 mld. Sk (o 9,5 %) a obeživo v pokladniciach bánk pokleslo z 11,1 mld. Sk na 9,4 mld. Sk (o 15,3 %).

Podiel M0 na agregáte M1¹² dosiahol v roku 2004 hodnotu 32,3 %. V porovnaní s rokom 2003 poklesol o 0,9 percentuálneho bodu, čo dokumentuje, že úroveň bezhotovostného platobného styku má na Slovensku mierne stúpajúcu tendenciu.

Pomer M0 na HDP¹³ v SR dosiahol v roku 2004 rovnakú hodnotu ako v roku 2003, a to 7,6 %.

Hodnota obeživa v stálych korunách (bez vplyvu inflácie) sa od roku 2001 takmer nezmenila a dosiahla k 31. decembru 2004 hodnotu 39,26 mld. Sk¹⁴.

Graf 39 Vplyv inflácie na hodnotu obeživa (mld. Sk)

Zdroj: NBS.

Dôvodom stagnácie obeživa v stálych korunách je skutočnosť, že ročná miera inflácie bola v porovnaní s ročným prírastkom obeživa takmer rovnaká.

¹² Agregáty M0 a M1 sú vypočítané podľa metodiky NBS (Menový prehľad 1/2005).

¹³ Zdroj: ŠÚ SR – revidované údaje za roky 1993 až 1999.

¹⁴ Pri raste cenovej hladiny od roku 1993 o 179,9 %.

4.2. Falzifikáty peňazí zadržané na území Slovenskej republiky

V roku 2004 bolo na území Slovenskej republiky zadržaných spolu 1 223 kusov falzifikátov slovenských korún a valút. Aj keď v porovnaní s rokom 2003 bol zaznamenaný nárast počtu zadržaných falzifikátov o viac ako jednu štvrtinu, za 12 rokov od vzniku Národnej banky Slovenska je to tretí najnižší počet zadržaných falzifikátov v jednom roku. Takmer dve tretiny falzifikátov boli zadržané priamo v peňažnom obehu peňažnými ústavmi a bezpečnostnými službami, ktoré spracovávajú peniaze veľkých obchodných reťazcov.

V štruktúre falzifikátov bol najvyšší podiel slovenských korún (67 %) a amerických dolárov (21,5 %). Podiel eur dosiahol 8,4 % a ostatných valút len 3 %.

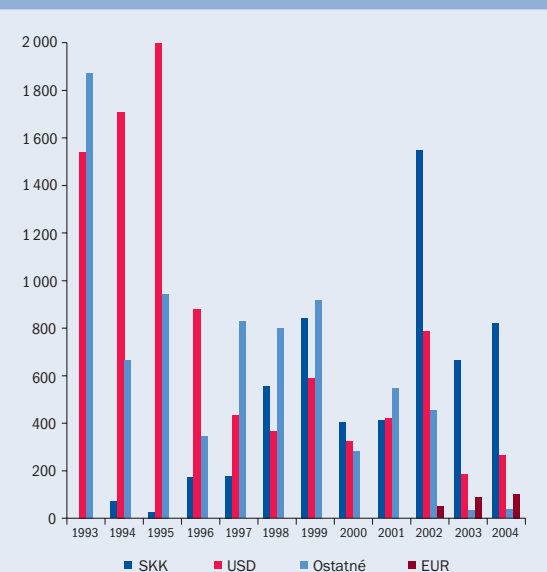
4.2.1. Falzifikáty slovenských korún

V roku 2004 bolo zadržaných 819 falzifikátov slovenských korún a jedna upravená bankovka. Dve tretiny z nich boli zadržané v štyroch krajoch – Bratislavskom (140 kusov), Košickom (131 kusov), Trenčianskom (151 kusov) a Prešovskom (122 kusov). Najviac falšovanými boli bankovky s nominálnou hodnotou 1 000 Sk a 500 Sk, ktoré predstavovali viac ako 75 % falzifikátov slovenských korún.

4.2.2. Falzifikáty valút

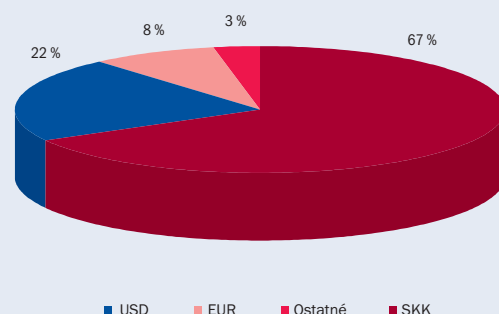
V roku 2004 bolo na území Slovenskej republiky zadržaných 264 kusov falzifikátov amerických dolárov, 103 kusov falzifikátov eur a 36 kusov falzifikátov ostatných valút. Najväčší výskyt bol zaznamenaný v Bratislavskom kraji.

Graf 40 Vývoj počtu zadržaných falzifikátov

Zdroj: NBS.

Graf 41 Štruktúra falzifikátov v roku 2004

Zdroj: NBS.

Tabuľka 43 Počet zadržaných falzifikátov slovenských korún

Rok	Nominálna hodnota										Spolu
	5 000	1 000	500	200	100	50	20	10	5	P ¹⁾	
2000	12	246	84	5	43	9	3	0	0	0	402
2001	2	278	55	15	54	4	3	0	0	0	411
2002	14	1 307	105	17	49	38	17	2	0	0	1 549
2003	14	396	131	58	31	27	8	0	0	1	666
2004	45	419	203	36	68	36	11	1	0	1	820

Zdroj: NBS.

1) Upravené bankovky.

Tabuľka 44 Počet zadržaných falzifikátov amerických dolárov

Rok	Nominálna hodnota						P ¹⁾	Spolu
	1	5	10	20	50	100		
2000	2	0	0	5	11	292	13	323
2001	1	0	3	9	7	398	2	420
2002	4	1	1	1	11	768	4	790
2003	0	0	0	3	3	176	5	187
2004	3	0	1	1	5	252	2	264

Zdroj: NBS.

1) Pozmenené, napodobneniny, upravené bankovky.

Tabuľka 45 Počet zadržaných falzifikátov eur

Rok	Nominálna hodnota								P ¹⁾	Spolu
	2	5	10	20	50	100	200	500		
2002	0	0	0	2	31	14	0	1	0	48
2003	0	0	2	18	41	9	13	4	1	88
2004	3	1	0	1	48	26	17	2	5	103

Zdroj: NBS.

1) Pozmenené, napodobneniny, upravené a zložené bankovky.

Falzifikáty amerických dolárov

V porovnaní s rokom 2003 sa počet zadržaných falzifikátov amerických dolárov zvýšil o 41 %. Najväčší výskyt bol zaznamenaný v Bratislavskom kraji, kde v 56 prípadoch zadržali 148 kusov falzifikátov. Najfalšovanejšou nominálnou hodnotou boli bankovky 100 USD, ktoré tvorili až 95 % z celkového počtu falzifikátov amerických dolárov.

2004 tvorili s počtom 103 kusov 8,4 % z celkového množstva zadržaných falzifikátov. Tak ako v predchádzajúcom období, aj v roku 2004 medzi najčastejšie zadržané falzifikáty patrili bankovky nominálnej hodnoty 50 EUR, ktoré predstavovali 46,6 % z celkového počtu falzifikátov eur.

Falzifikáty ostatných valút

Výskyt falzifikátov ostatných valút predstavoval v roku 2004 len 3 % z celkového počtu zadržaných falzifikátov. Najväčší podiel tvorili falzifikáty anglických libier a českých korún.

Falzifikáty eur

Počet zadržaných falzifikátov eur má na území Slovenskej republiky od roku 2002 stúpajúci trend. V roku

Tabuľka 46 Počet zadržaných falzifikátov ostatných valút

Rok	Mena							Spolu
	GBP	CZK	CAD	PLN	CHF	HUF	Ostatné ¹⁾	
2000	8	21	0	5	2	1	244	281
2001	1	243	6	9	1	1	288	549
2002	9	369	1	6	1	0	69	455
2003	20	3	6	2	1	0	0	32
2004	14	12	4	2	1	3	0	36

Zdroj: NBS.

1) Meny nahradené eurom a nórska koruna.

Platobný styk

5. Platobný styk

5.1. Platobný styk v Slovenskej republike

5.1.1. Právne aspekty

Zákon č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku

Prvého januára 2004 nadobudol účinnosť zákon č. 604/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Cieľom tejto novely zákona o platobnom styku bolo predovšetkým zabezpečenie aproximácie smernice Európskeho parlamentu a Rady EÚ číslo 2000/46 ES o zakladaní, podnikaní a o obozretnom dohľade nad podnikaním elektronickopeňažných inštitúcií. Za týmto účelom novela zákona o platobnom styku upravuje predovšetkým požiadavky a podmienky na povoľovanie, zriaďovanie, organizáciu, riadenie, podnikanie a obchodnú dokumentáciu, ako aj základné povinnosti inštitúcií elektronických peňazí.

Inštitúcie elektronických peňazí predstavujú osobitnú kategóriu nebankových právnických osôb, ktorým Národná banka Slovenska udelí povolenie na elektronickopeňažnú činnosť, teda povolenie výlučne na vydávanie a správu elektronických peňazí a platobných prostriedkov elektronických peňazí. Vydávanie elektronických peňazí totiž obsahuje viaceré riziká (napríklad riziko vytvorenia elektronickej hotovosti bez zodpovedajúcej protihodnoty a riziko pozmene- nia platných hodnôt na elektronicom platobnom prostriedku). Vzhľadom na tieto riziká sa vyžaduje, aby na činnosť a podnikanie inštitúcií elektronických peňazí NBS zodpovedajúco a primeraným spôsobom dohliadala a regulovala ich.

Na základe smernice číslo 2000/46/ES novela zákona o platobnom styku určuje, že jednou zo základných zákonom predpísaných požiadaviek na udelenie povolenia na elektronickopeňažnú činnosť pre inštitúciu elektronických peňazí je požiadavka na minimálnu výšku peňažného vkladu do základného imania inštitúcie elektronických peňazí vo výške aspoň 1 000 000 EUR.

Novelizované boli aj súvisiace ustanovenia, týkajúce sa najmä definície klienta, základných podmienok na

vykonanie prevodného príkazu, opravného zúčtovania, reklamácií a rozhodcovského súdu.

Boli vypustené ustanovenia týkajúce sa technickej štruktúry bankového spojenia a tvorby čísla účtu, vydávanie a vedenie prevodníka identifikačných kódov z dôvodu vhodnejšej úpravy formou vykonávacích predpisov vydaných na základe splnomocňovacieho ustanovenia dopĺňaného do § 75 ods. 2 písm. c) a d) zákona o platobnom styku.

Touto novelou bolo doplnené nové ustanovenie týkajúce sa osobných údajov, ako reakcia najmä na zákon o ochrane osobných údajov a tiež ustanovenie o prevzatí právnych aktov Európskej únie do právneho poriadku Slovenskej republiky.

Prvého mája 2004 nadobudli účinnosť aj niektoré ustanovenia zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktoré boli viazané na účinnosť zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii. Ide najmä o ustanovenia týkajúce sa cezhraničných prevodov, práva oprávneného držiteľa bankovej platobnej karty požadovať od vydavateľa vrátenie odčerpaných peňažných prostriedkov v prípade jej zneužitia inou osobou ako oprávneným držiteľom, oznamovacej povinnosti účastníkov platobných systémov a tiež Národnej banky Slovenska.

IBAN

Dňom 1. januára 2004 nadobudli účinnosť ustanovenia § 1 a 2 opatrenia č. 7/2003 zo dňa 12. decembra 2003, ktorým sa ustanovuje štruktúra bankového spojenia na účely tuzemských prevodov, štruktúra medzinárodného bankového čísla účtu na účely cezhraničných prevodov a podrobnosti o vydávaní prevodníka identifikačných kódov (ďalej len „opatrenie č. 7/2003“).

Národná banka Slovenska vypracovala opatrenie č. 7/2003 v nadväznosti na Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady ES č. 2560/2001 z 19. decembra 2001 o cezhraničných platbách v eurách, ktoré sa dňom vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie (1. mája 2004) stalo súčasťou slovenského právneho poriadku. V tomto opatrení Národná banka Slovenska ustanovila formát tuzemského čísla účtu a číslo účtu vo formáte

IBAN. Číslo účtu vo formáte IBAN vychádza z európskeho bankového štandardu IBAN, vydaného Európskym výborom pre bankové štandardy (ECBS).¹⁵ Účinnosť časti týkajúcej sa formátu IBAN (ustanovenia § 3 opatrenia č. 7/2003) nastala až dňom vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie. Národná banka Slovenska dala zaregistrovať tento formát čísla účtu v ECBS.

Povinnosť uvádzať číslo účtu vo formáte IBAN je daná právnou normou, t. j. nariadením, len pri platbách v eurách. Používanie čísla účtu vo formáte IBAN pri iných menách je vhodné pre zautomatizovanie cezhraničného platobného styku, ale nie je povinné a závisí od technických možností jednotlivých bánk.

Národná banka Slovenska zverejnila na svojej internetovej stránke www.nbs.sk (v časti Platobné systémy, IBAN) informáciu o používaní čísla účtu vo formáte IBAN i výpočet a kontrolu čísla účtu vo formáte IBAN. Tento výpočet má len informatívny charakter, pretože číslo účtu vo formáte IBAN a spôsob jeho použitia v platobnom styku je povinná oznámiť svojmu klientovi banka, ktorá vedie jeho účet.

Zároveň Národná banka Slovenska poskytovala súčinnosť spoločnostiam zaoberajúcim sa tvorbou algoritmu prepočtu čísla účtu do formátu IBAN, a to formou odporúčaní týkajúcich sa spôsobu použitia algoritmu (MOD 97-10), ako aj poskytovaním príslušných noriem, podľa ktorých možno algoritmus prepočtu čísla účtu stanoviť a zapracovať do softvéru spoločností.

5.1.2. Inštitucionálne aspekty

Novelou zákona o platobnom styku sa ďalej spresnili ustanovenia o Rozhodcovskom súde Asociácie bánk, ktorý bol konštituovaný 1. júla 2003, a to vzhľadom na ustanovenia platného zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní tak, aby bolo jednoznačne zrejmé, že stály rozhodcovský súd, povinne zriadený podľa zákona o platobnom styku, môže v rozhodcovskom konaní (popri rozhodovaní sporov z platobného styku) rozhodovať aj iné spory. Povinné príspevky platené vykonávacími inštitúciami a vydavateľmi elektronických platobných prostriedkov na činnosť stáleho rozhodcovského súdu slúžia iba na činnosť rozhodcovského súdu pri rozhodovaní sporov z platobného styku (teda nie na činnosť rozhodcovského súdu pri rozhodovaní iných sporov).

5.1.3. Vnútrotný trh Európskej únie

V roku 2002 Európska platobná rada (European Payments Council) podporovaná európskou bankovou

komunitou deklarovala víziu vytvorenia Jednotnej oblasti platieb v eurách (Single Euro Payments Area – tzv. SEPA) do roku 2010, v ktorom budú platby z jednej členskej krajiny do inej rovnako rýchle, efektívne a lacné ako platby v rámci jednej krajiny. Naplnenie tejto vízie kladie značné nároky na oblasť platobného styku, ktorý prechádza obdobím zásadných legislatívnych a technických zmien.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady ES č. 2560/2001 o cezhraničných platbách v eurách prináša novú právnu úpravu cezhraničných platieb v eurách v rámci Európskeho spoločenstva. Jej cieľom je zaviesť zásadu rovnakých poplatkov za cezhraničné platby do výšky 12 500 EUR ako za analogické platby v eurách uskutočnené v rámci členského štátu. S účinnosťou od 1. januára 2006 sa suma 12 500 EUR zvýši na 50 000 EUR.

Nariadením č. 2560/2001/ES o cezhraničných platbách v eurách sa ustanovuje inštitúciám povinnosť informovať klienta o výške poplatku za cezhraničné platby a za platby uskutočnené v rámci členského štátu. Účelom novej právnej úpravy je tiež uľahčiť vykonávanie cezhraničných platieb používaním medzinárodných štandardov, najmä čísla účtu vo formáte IBAN a identifikačného kódu banky (BIC). Toto nariadenie ustanovuje inštitúciám povinnosť uvádzať na výpisoch z účtov klientov číslo účtu v medzinárodnom formáte IBAN a BIC kód banky a ruší povinnosť pravidelných vnútroštátnych hlásení cezhraničných platieb do výšky 12 500 EUR na účely štatistiky platobnej bilancie.

Realizáciu nariadenia č. 2560/2001/ES umožňuje systém STEP2 prevádzkovaný spoločnosťou Euro Banking Association Clearing. Ide o prvý celoeurópsky automatizovaný clearingový systém. Požiadavkou Európskej centrálnej banky bolo naplnenie rezolúcie Európskej platobnej rady finančnými inštitúciami z nových členských štátov Európskej únie najneskôr do konca roka 2004. Táto rezolúcia stanovuje finančným inštitúciám povinnosť minimálne prijímať platby zasielané prostredníctvom systému STEP2. Takisto banky a pobočky zahraničných bánk v Slovenskej republike mali túto schopnosť deklarovať najneskôr do konca roka 2004. Bankový sektor v Slovenskej republike sa rozhodol pripojiť sa k STEP2 nepriamo, prostredníctvom priamych účastníkov systému.

Európska komisia pripravuje nový právny rámec platobného styku, ktorý výrazne ovplyvní aj budúcu podobu slovenskej legislatívy. V tejto oblasti sa Národná banka Slovenska v roku 2004 podieľala na činnosti pracovnej skupiny Európskej komisie. Návrh budúcej európskej legislatívy má podobu smernice Európskej komisie o platobných službách v rámci

¹⁵ Publikácia ECBS „Register of European account number“ sa nachádza na internetovej stránke ECBS a počnúc 12. januárom 2005 obsahuje už i formát čísla účtu IBAN platný v Slovenskej republike.

vnútorného trhu a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o informáciách o príkazoch, ktoré sú súčasťou prevodov peňažných prostriedkov.

Cieľom návrhu smernice Európskej komisie je harmonizácia právnych poriadkov členských štátov v oblasti poskytovania platobných služieb na vnútornom trhu Európskej únie. Ďalším z jej cieľov je zlepšiť ochranu klientov a zvýšiť efektívnosť a bezpečnosť platieb odstránením akýchkoľvek technických a právnych bariér. Návrh upravuje práva a povinnosti poskytovateľov a užívateľov platobných služieb. Predmetom navrhovanej právnej úpravy nie sú hotovostné platobné služby a šeky, ktoré sú z tohto návrhu vyňaté. Prijatím novej smernice Európskej komisie o platobných službách v rámci vnútorného trhu sa niektoré právne predpisy Európskych spoločenstiev, implementované do zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zrušia. Schválenie návrhu smernice si vyžiada zmenu doterajšej právnej úpravy platobného styku v Slovenskej republike, t. j. novelizáciu zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Hlavným účelom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o informáciách o príkazoch, ktoré sú súčasťou prevodov peňažných prostriedkov, je implementovať osobitné odporúčanie Finančného výboru FATF (Financial Action Task Force on Money Laundering and Terrorist Financing, odporúčanie č. VII) a zabezpečiť dostupnosť informácií o platiteľovi príslušným inštitúciám v boji proti financovaniu terorizmu. Toto nariadenie sa stane súčasťou slovenského právneho poriadku bez nutnosti jeho transpozície.

5.2. Medzibankový platobný systém SIPS

Národná banka Slovenska počas roka 2004 pokračovala v prevádzkovaní platobného systému SIPS. Pravidlá tohto systému sú ustanovené zákonom č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zmluvou o platobnom systéme SIPS, ktorú má NBS uzatvorenú s každým účastníkom platobného systému.

Podmienkou vstupu a účasti v platobnom systéme SIPS je uzatvorenie zmluvy o platobnom systéme SIPS podľa § 48 ods. 2 a súvisiacich ustanovení zákona o platobnom styku medzi NBS a žiadateľom. NBS uzatvára s každým žiadateľom rovnakú zmluvu o platobnom systéme. Zmluva sa uzatvára v slovenskom jazyku. Znenie zmluvy je publikované na internetovej stránke NBS. Okrem iného obsahuje špecifikáciu štruktúry a formáty príkazov, časový harmonogram

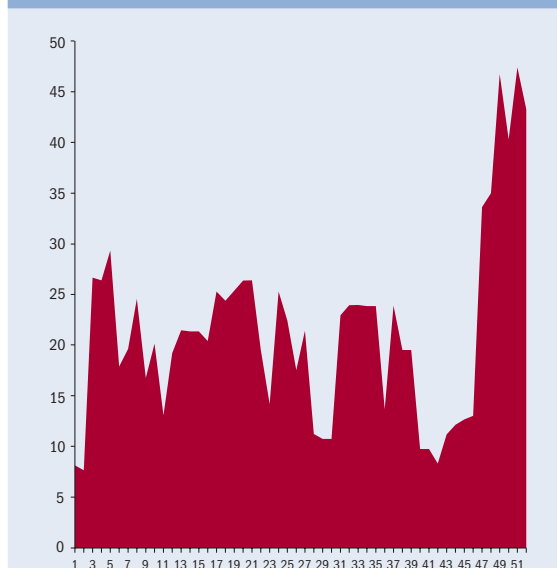
prevádzky platobného systému SIPS a sadzobník poplatkov.

Všetky zmeny týkajúce sa účastníkov (zaradenie nového, zmena účasti, vylúčenie účastníka a pod.) sa odzrkadľujú v prevodníku identifikačných kódov pre tuzemský platobný styk. Počet aktívnych účastníkov medzibankového platobného systému SIPS vzrástol o tri subjekty na celkový počet 28.

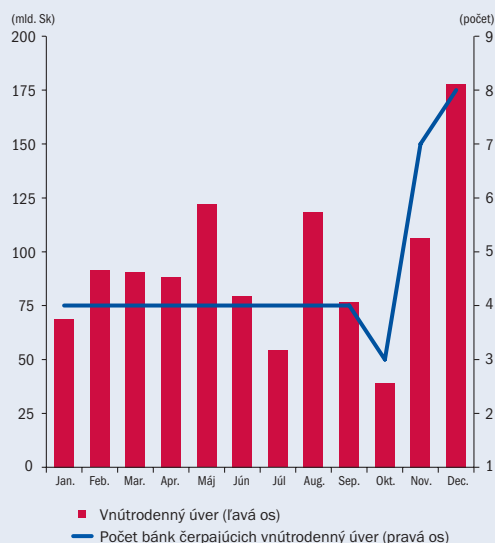
NBS rozšírila funkcionality systému SIPS o zúčtovanie platieb v reálnom čase. Tieto platby sú po ich zúčtovaní v systéme SIPS finálne a neodvolateľné. Systém SIPS následne po zúčtovaní platby zasiela príjemcovi platby okrem oznámenia o zrealizovaní platby aj výstupný klíringový súbor určený na zúčtovanie zrealizovanej platby v účtovnom systéme účastníka medzibankového platobného systému SIPS.

K plynulosti medzibankového platobného styku prispelo poskytovanie vnútrodených úverov tým účastníkom medzibankového platobného styku, ktorí sú povinní tvoriť povinné minimálne rezervy. Vnútrodený úver je poskytovaný vo forme možnosti prečerpania peňažných prostriedkov na klíringovom účte stanovením maximálneho debetného zostatku (overdraft). Vnútrodený úver je splatný len v rámci jedného prevádzkového dňa a musí byť plne zabezpečený kolaterálom, t. j. dostatočným množstvom cenných papierov v relevantnej hodnote, ktoré sú evidované v centrálnom registri krátkodobých cenných papierov vedenom NBS. V súčasnosti je maximálna debetná pozícia účastníka na základe jeho požiadavky ručne nastavená operátorom NBS.

Graf 42 Objem poskytnutých vnútrodených úverov v roku 2004 (týždenné hodnoty)
(mld. Sk)

Zdroj: NBS.

Graf 43 Objem poskytnutých vnútrodených úverov v roku 2004

Zdroj: NBS.

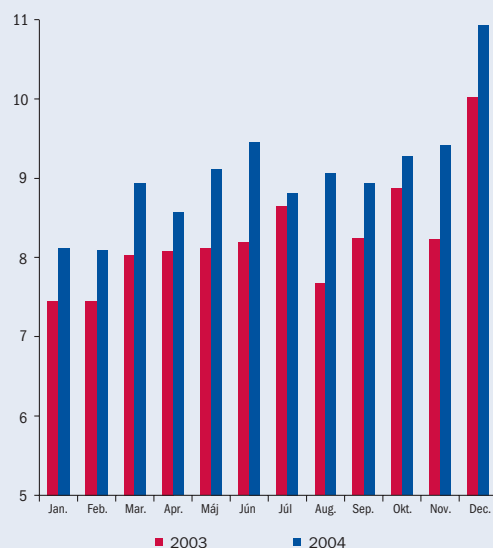
Účastníkom, ktorí požiadali o vnútrodený úver, bol tento poskytnutý v celkovom objeme takmer 1 113 mld. Sk. Objem poskytnutého vnútrodeného úveru účastníkom sa sleduje na týždennej báze. Národná banka Slovenska poskytla týždenne vnútrodený úver v priemernom objeme 21 397 mil. Sk. V grafe 42 je zobrazený týždenný vývoj objemu poskytnutých vnútrodených úverov v roku 2004.

V grafe 43 je zobrazený objem poskytnutých vnútrodených úverov v jednotlivých mesiacoch roka 2004 a počet účastníkov platobného systému SIPS, ktorí tento úver čerpali.

Pre zvýšenie bezpečnosti prenosu dát medzibankového platobného styku v prípade neštandardnej situácie sa zaviedla možnosť núdzového prenosu dát platobného styku. Toto riešenie zabezpečuje plnú integritu a ochranu núdzovo prenášaných dát. Núdzový prenos dát bol v decembri 2004 v spolupráci s účastníkmi platobného systému SIPS úspešne otestovaný.

Počas roka 2004 bolo v platobnom systéme SIPS spracovaných takmer 109 mil. transakcií, čo oproti roku 2003 predstavuje nárast o 9,83 %. V grafe 44 sa nachádza porovnanie počtu spracovaných transakcií v platobnom systéme SIPS v jednotlivých mesiacoch rokov 2003 a 2004.

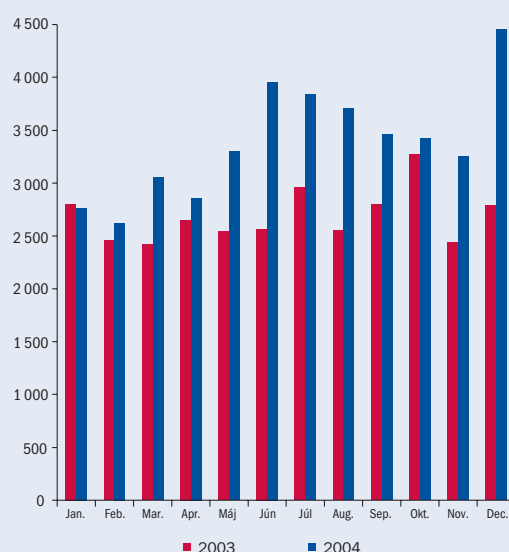
Celková hodnota spracovaných transakcií v roku 2004 predstavovala viac než 40 692 mld. Sk. Aj v hodnote spracovaných transakcií sa potvrdzuje medziročne rastúci trend. Oproti roku 2003 ich hodnota vzrástla o 26,18 %. V grafe 45 sa porovnáva objem spracova-

Graf 44 Počet transakcií spracovaných v systéme SIPS (mil.)

Zdroj: NBS.

ných transakcií v platobnom systéme SIPS v jednotlivých mesiacoch rokov 2003 a 2004.

Z celkového počtu spracovaných transakcií predstavovali prioritné platby 0,065 %, avšak hodnota, ktorá bola nimi zúčtovaná, predstavuje okolo 18 000 mld. Sk, čo je viac ako 44 % objemu všetkých spracovaných platieb. Priemerná hodnota jednej prioritnej platby bola 254 mil. Sk. Normálne platby predstavovali viac ako 99 % počtu a približne 55 % objemu spracovaných

Graf 45 Objem transakcií spracovaných v systéme SIPS (mld. Sk)

Zdroj: NBS.

transakcií. Priemerná hodnota jednej normálnej platby bola 209 tis. Sk.

Informácie o počte a objeme transakcií spracovaných v systéme SIPS sú publikované na internetovej stránke Národnej banky Slovenska s dennou aktualizáciou o 15:50 h.

Počas štátnych sviatkov, dní pracovného pokoja a pracovného voľna je platobný systém uzavretý a prebieha údržba systému. V roku 2004 bolo 252 pracovných dní. Denne bolo v systéme SIPS spracovaných a zúčtovaných priemerne 431 tis. platieb v celkovom objeme viac než 161 mld. Sk. Pre lepšiu predstavu o týchto číslach môže poslúžiť aj údaj o tom, že približne za osem pracovných dní systém SIPS spracoval a zúčtoval platby, ktorých hodnota sa v kumulatívnom vyjadrení rovná objemu hrubého domáceho produktu Slovenskej republiky v roku 2004.

5.3. Platobné nástroje

Medzi najpoužívanjšie nástroje bezhotovostného platobného styku patria úhrady a elektronické platobné prostriedky. Z elektronických platobných prostriedkov sú najviac využívané platobné prostriedky diaľkového prístupu, a to najmä bankové platobné karty a v neposlednej miere aj platobné aplikácie elektronického bankovníctva, ktoré umožňujú klientom banky čerpať peňažné prostriedky z bankového účtu prostredníctvom elektronických komunikačných médií (napr. internet banking, home banking alebo telefónne aplikácie).

K 31. decembru 2004 bolo v obehu 3 630 309 bankových platobných kariet, pričom najviac bolo debetných bankových platobných kariet, a to 80,3 % (2,91 mil.), kreditné bankové platobné karty boli zastúpené 19,5 % (707 tis.) a charge karty 0,2 % (necelých 9 tis.). V porovnaní s rokom 2003 bol zaznamenaný nárast predovšetkým kreditných bankových platobných kariet o 51 %, ako aj nárast v počte vydaných bankových platobných kariet o 20 %.

Takmer 80 % z celkového počtu bankových platobných kariet v obehu predstavujú medzinárodné bankové platobné karty a 20 % domáce bankové platobné karty. Banky sú vydavateľmi bankových platobných kariet kartových asociácií VISA (VISA a VISA Electron) a MasterCard Europe (MasterCard a Maestro), American Express, Diners Club a domácich bankových platobných kariet ZBK.

Klienti bánk môžu na území Slovenskej republiky využívať sieť 1 700 bankomatov a 19 644 platobných terminálov, z toho 16 272 elektronických platobných terminálov (ďalej len „EFT POS“, Electronic Fund

Transfer Point Of Sale) a 3 372 platobných terminálov na mechanické snímanie údajov.

Držitelia bankových platobných kariet uskutočnili v roku 2004 viac ako 98 mil. transakcií v celkovej hodnote viac ako 210 mil. Sk. Okrem tradičných transakcií, ako sú výber hotovosti a platba kartou, môžu držitelia použiť platobné karty aj na uskutočnenie ďalších platobných operácií (napr. zadanie prevodného príkazu).

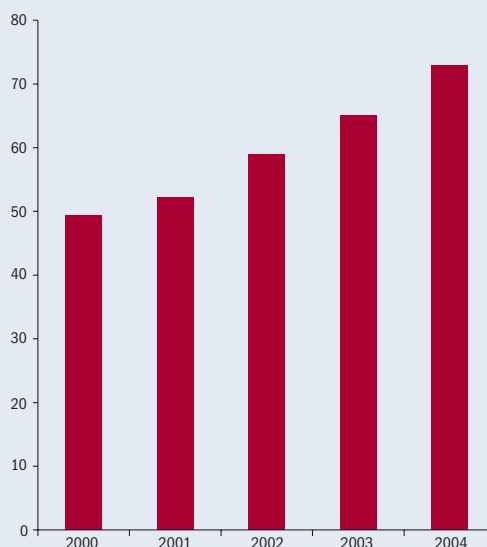
Z celkového počtu 1 700 bankomatov môžu držitelia bankových platobných kariet použiť všetky bankomaty na výber hotovosti, 1 698 bankomatov na kontrolu zostatku, 37 bankomatov na vklad hotovosti, 941 bankomatov na zadanie tuzemského prevodu a 1 491 bankomatov na dotovanie predplatených programov poskytovaných mobilnými operátormi.

V roku 2004 sa prostredníctvom bankomatov zrealizovalo 72 853 tis. výberov hotovosti v celkovej hodnote 188 322 mil. Sk. Cez bankomaty, ktoré umožňujú vkladať hotovosť sa uskutočnilo 4 267 vkladov v celkovej hodnote 34 mil. Sk. Prostredníctvom bankomatov, ktoré umožňujú zadať príkaz na tuzemský prevod bolo zadaných 276 tis. príkazov na úhradu v celkovej hodnote 1,1 mld. Sk. Cez bankomaty, ktoré umožňujú dotovanie predplatených programov bolo vykonaných 6,9 mil. dotácií v celkovej hodnote 1,8 mld. Sk.

V grafoch 46 a 47 sa nachádzajú porovnania vývoja počtu a objemu výberov hotovosti prostredníctvom bankomatov (ATM) v období rokov 2000 – 2004.

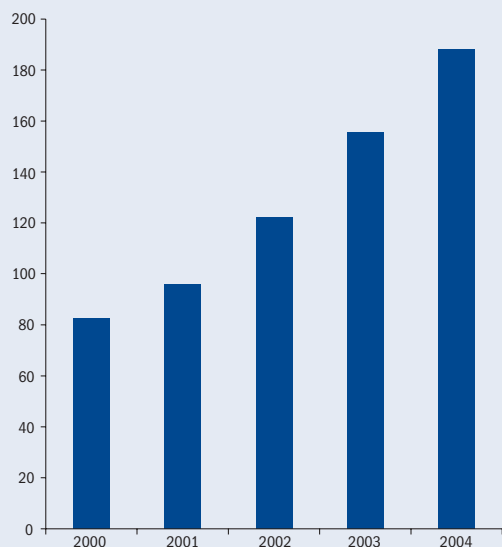
Graf 46 Počet ATM výberov hotovosti

(mil.)

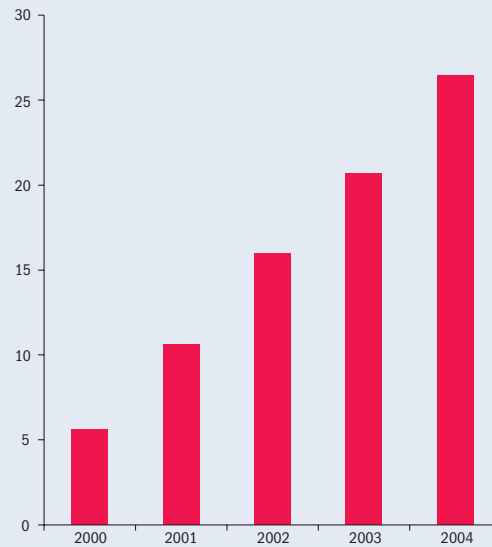
Zdroj: ZBK SR.

Graf 47 Objem ATM výberov hotovosti (mld. Sk)

Zdroj: ZBK SR.

Graf 48 Počet EFT POS platieb (mil.)

Zdroj: ZBK SR.

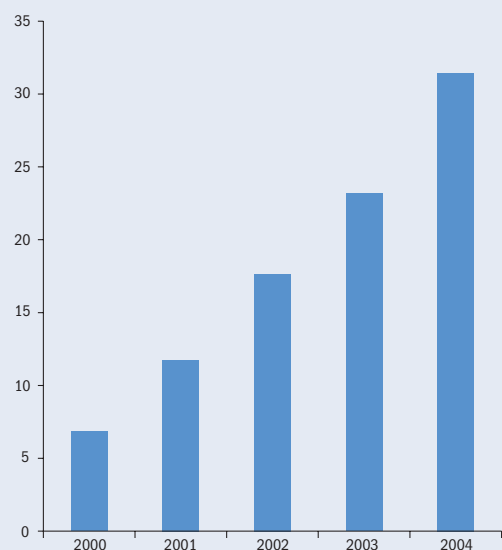
V roku 2004 bolo prostredníctvom EFT POS termínalov uskutočnených 26 437 tis. platieb v celkovej hodnote 31 448 mil. Sk.

V grafoch 48 a 49 sa nachádzajú porovnania vývoja počtu a objemu EFT POS platieb v období rokov 2000 – 2004.

Trendom vo vývoji akceptácie bankových platobných kariet je postupný nárast počtu EFT POS termínalov

v porovnaní s nárastom bankomatov, čo v medzi-ročnom porovnaní znamená nárast počtu EFT POS termínalov o 18 % a bankomatov o 13 %. Aj naďalej prevládajú výbery hotovosti z bankomatov (73 % v roku 2004 oproti 76 % v roku 2003) nad platbami (27 % v roku 2004 oproti 24 % v roku 2003), a to z celkového počtu výberov a platieb. Hodnota výberov hotovosti z bankomatov predstavovala v roku 2004 86 % z celkovej hodnoty výberov a platieb oproti 87 % v roku 2003 a hodnota platieb v roku 2004 bola 14 % oproti 13 % v roku 2003.

Graf 49 Hodnota EFT POS platieb (mld. Sk)

Zdroj: ZBK SR.

5.4. Spolupráca s medzinárodnými inštitúciami

V roku 2004 sa naďalej rozvíjala spolupráca Národnej banky Slovenska s medzinárodnými inštitúciami v oblasti platobného styku, a to predovšetkým s Európskou centrálnou bankou a Európskou komisiou. Táto spolupráca prebiehala hlavne prostredníctvom účasti zástupcov Národnej banky Slovenska – expertov za oblasť platobného styku – v pracovných skupinách zriadených pri uvedených inštitúciách.

Činnosť pracovných skupín zriadených pri Európskej centrálnej banke pre oblasť platobných systémov a systémov zúčtovania cenných papierov bola v roku 2004 zameraná predovšetkým na tieto činnosti:

- projekt budovania novej generácie systému TARGET – TARGET2 – prípravné práce na budúce napojenie sa na TARGET 2,

- projekt zberu štatistických údajov platobného styku členských krajín novým spôsobom po metodologickej aj technickej stránke, tzv. Data Project,
- príprava nového súboru užívateľských štandardov pre systémy zúčtovania cenných papierov, ktoré nahradia doteraz platné štandardy vydané Európskym menovým inštitútom v januári 1998; budú zahŕňať aj niektoré odporúčania pre systémy zúčtovania cenných papierov vydaných Bankou pre medzinárodné zúčtovanie (CPSS-IOSCO odporúčania),
- zabezpečenie splnenia požiadavky Európskej centrálnej banky o naplnení rezolúcie Európskej platobnej rady finančnými inštitúciami, teda schopnosti nových členských krajín Európskej únie minimálne prijímať platby zasielané prostredníctvom systému STEP2 – usmernenie centrálnych bánk vo veci zabezpečenia vstupných miest pre bankový sektor,
- dohľad nad platobnými systémami a systémami zúčtovania cenných papierov,
- posudzovanie pracovných verzií nových právnych noriem pre oblasť platobného styku – zjednotenie prístupu členských krajín k niektorým sporným oblastiam.

Vývoj novej generácie systému TARGET – TARGET2

Projekt budovania novej generácie systému TARGET – TARGET2 sa stal jedným z hlavných projektov riešených v Európskej centrálnej banke. V priebehu roka 2004 boli vypracované nové funkcionality systému a návrhy skupiny 3CB (skupiny troch centrálnych bánk – Banca d'Italia, Deutsche Bundesbank a Banque de France), ktorá vyvíja technickú platformu, tzv. jednotnú zdieľanú platformu – „SSP“ z angl. Single Shared Platform, na ktorej má byť nový systém založený.

V prvom polroku 2004 prebiehali práce na Všeobecnej funkčnej špecifikácii systému, ktoré boli zavŕšené schválením dokumentu „Single Shared Platform-General Functional Specifications“ (Jednotná zdieľaná platforma – Všeobecná funkčná špecifikácia) Radou guvernérov ECB.

V druhom polroku 2004 sa práce na projekte TARGET2 dostali do projektovej fázy, v ktorej sa detailnejšie rozoberajú budúce funkcionality systému. Záverom roka bol schválený dokument Tretia správa o projekte budovania platobného systému TARGET2, ktorý rozoberá otázky podstatné pre rozhodnutie centrálnych bánk ESCB vo veci pripojenia sa k SSP po jej dobudovaní. Rada guvernérov ECB v nadväznosti na schválenie tohto dokumentu vyzvala guvernérov ESCB v termíne do 14. januára 2005 záväzne potvrdiť písomnou formou rozhodnutie o pripojení sa, resp. nepripojení do tejto platformy.

Koncom roka 2004 bol reálny predpoklad, že všetci guvernéri ESCB vyjadria svoj záväzok pripojiť sa do SSP a TARGET2 sa stane jednoplatformovým systémom.

Zber štatistických údajov platobného styku

Európska centrálna banka už od jej založenia zbiera štatistické údaje platobného styku, ktoré publikuje v tzv. Modrej knihe (Blue Book). Táto publikácia sa vydáva tak pre krajiny Európskej únie, ako aj pre prístupové krajiny.

V roku 2003 sa Európska centrálna banka rozhodla zdokonaľiť zber údajov v tejto oblasti a začala práce na tzv. Data Project, ktorý sa zaoberá vytvorením štatistickej databázy za oblasť platobného styku, umiestnenej v Európskej centrálnej banke. Centrálna banka budú môcť priamo vstupovať do tejto databázy podľa daných prístupových práv, ktoré môžu neskôr delegovať na ďalších poskytovateľov údajov.

Práce na uvedenom projekte prebiehali aj počas roka 2004. Napĺňanie databázy sa začne v roku 2005, pričom zároveň pôjde aj o testovanie nového spôsobu prenosu štatistických údajov platobného styku do ECB (technický spôsob stanovený ECB – GESMES/TS).

Systémy zúčtovania cenných papierov

Doteraz platné užívateľské štandardy Európskeho menového inštitútu z roku 1998 by mali byť zmenené na nový súbor užívateľských štandardov, ktorý by jednak vychádzal z platných štandardov pre systémy zúčtovania cenných papierov, a jednak by modifikoval celosvetovo platné odporúčania Banky pre medzinárodné zúčtovanie CPSS-IOSCO na podmienky európskeho prostredia.

Práce na definovaní jednotlivých štandardov sa skončili v septembri 2004, keď Rada guvernérov Európskej centrálnej banky a Výbor európskych regulátorov cenných papierov (Committee of European Securities Regulators – CESR) schválili materiál pod názvom Štandardy pre systémy klíringu a zúčtovania v Európskej únii (známe ako ESCB-CESR User standards). Tieto štandardy sa stanú záväznými až po vypracovaní a schválení metodiky na hodnotenie systémov zúčtovania cenných papierov, ktorá bude vychádzať z uvedených štandardov. Na príprave uvedenej metodiky participuje už aj Národná banka Slovenska prostredníctvom svojho zástupcu v pracovnej skupine. Predpokladaný termín ukončenia prác na metodike je október 2005.

Vzťah k Európskej komisii

Poslednou nemenej dôležitou oblasťou spolupráce Národnej banky Slovenska s medzinárodnými inštitúciami bola možnosť aktívne sa zúčastňovať na rokovaníach pracovnej skupiny, ktorá pripravuje návrh novej právnej normy pre krajiny Európskej únie, a to

Smernice Európskej komisie o platobných službách v rámci vnútorného trhu (časť 1.3). Takto mala Národná banka Slovenska po prvýkrát možnosť, prostredníctvom svojich zástupcov v pracovnej skupine zriadenej pri Európskej komisii, uplatniť pripomienky a námety k pripravovanému návrhu smernice.

Zahraničné aktivity

6. Zahraničné aktivity

6.1. NBS a integračný proces

Slovensko o členstvo v Európskej únii formálne požiadalo v júni 1995 na Európskej rade v Cannes. V decembri 1999 rozhodla Rada Európskej únie na svojom vrcholnom zasadnutí v Helsinkách o začatí rozhovorov o členstve Slovenskej republiky v EÚ.

Prístupové rokovania so Slovenskom sa úspešne zavŕšili 13. decembra 2002 a 16. apríla 2003 bola podpísaná Zmluva o pristúpení k EÚ. V referende, ktoré sa konalo v dňoch 16. – 17. mája 2003, vyjadrila väčšina občanov SR podporu členstvu v EÚ.

Po podpise Zmluvy o pristúpení sa Slovenská republika spolu s ostatnými pristupujúcimi krajinami aktívne zúčastňovala na zasadnutiach orgánov európskych inštitúcií, do 1. mája 2004 v úlohe pozorovateľa. Po úspešnej ratifikácii Prístupovej zmluvy sa Slovenská republika stala od 1. mája 2004 členom Európskej únie.

V súvislosti s členstvom SR v EÚ pokračovala účasť zástupcov od najnižšej expertnej úrovne v pracovných skupinách Európskej komisie a Rady Európskej únie až po účasť ministrov na zasadnutiach Rád ministrov a účasti predsedu vlády na zasadnutiach Európskej rady (s možnosťou hlasovať). Na zasadnutiach vo výboroch a pracovných skupinách Rady EÚ a Európskej komisie NBS pravidelne zastupovali guvernér, viceguvernéri a experti z jednotlivých úsekov NBS.

Prístupový proces SR do Európskej únie bol jednou z priorít NBS. Po vstupe do EÚ upriamuje NBS pozornosť na úlohy, ktoré jej vyplývajú z členstva.

Základom rozhodovacieho procesu EÚ je tvorba legislatívy Spoločenstva, ktorá má tri štádiá – iniciatíva, prerokúvanie a rozhodnutie. Európska komisia je iniciatívnym orgánom EÚ a má výhradné právo navrhovať legislatívu EÚ a predkladať ju Rade EÚ a Európskemu parlamentu na schválenie. Návrhy sa pripravujú v špecializovaných výboroch a pracovných skupinách Európskej komisie (je ich 700 až 1 000). Po ukončení diskusie Európska komisia oficiálne predkladá návrh Rade EÚ. V rámci Rady EÚ sa o návrhu ďalej diskutovalo vo výboroch a pracovných skupinách. Po uzatvorení rokovaní v pracovných skupinách a výboroch Rady EÚ sa návrh ďalej predkladá na rokovanie

COREPER 1 a COREPER 2. Následne je návrh predložený Rade ministrov na záverečné odsúhlasenie (okrem prípadov, keď je v zmysle spolurozhodovacích postupov potrebné odsúhlasenie aj v Európskom parlamente).

Aktívne zapojenie expertov NBS do tohto procesu v rámci Slovenskej republiky koordinuje rezortná koordinačná skupina pre záležitosti EÚ, ktorá bola zriadená guvernérom NBS v júni 2003. Základnou úlohou tejto skupiny je zabezpečovať formou stálej komunikácie s komisiou pre záležitosti EU1 a EU2, zriadenou na Ministerstve zahraničných vecí SR, plynulý prenos relevantných informácií do NBS s cieľom ich využitia, resp. zabezpečenia príslušnými organizačnými útvarmi banky, ako aj koordinácia účasti zástupcov NBS na rokovaniach v zahraničí.

Zmluva o Ústave pre Európu

Dňa 29. októbra 2004 bol v Ríme podpísaný text prvej európskej ústavy najvyššími predstaviteľmi 25 členských štátov EÚ.

Na texte Európskej ústavnej zmluvy sa zástupcovia európskej dvadsaťpäťky dohodli po dlhých rokovaniach 18. júna 2004 v Bruseli, počas írskeho predsedníctva v EÚ. Euroústava vstúpi do platnosti 1. novembra 2006, ak ju dovtedy ratifikujú všetky členské štáty.

V priebehu roka 2004 predkladala NBS svoje podnety pri spracovaní pripomienok k návrhu ústavnej zmluvy, ako aj pri spracovaní porovnania stavu, ktorý ústavná zmluva zavádza a súčasne platným stavom primárneho práva podľa Zmluvy z Nice.

Liberalizácia devízového režimu v SR

Významnou oblasťou prispôsobovania legislatívy SR k legislatíve EÚ bola liberalizácia devízového režimu. Mala dve etapy. V prvej boli liberalizované všetky bežné platby a dlhodobé a strednodobé pohyby kapitálu (s lehotou splatnosti dlhšou ako jeden rok). Druhá etapa sa týkala pohybov krátkodobého kapitálu a realizovala sa až v poslednej fáze transformácie. Slovenská republika splnila 1. októbra 1995 článok VIII Článkov dohody MMF, čím sa slovenská koruna

stala konvertibilnou v rámci bežného účtu platobnej bilancie.

Postup liberalizácie devízového režimu

1. február 1995

- Priame investície do členských krajín Európskej únie.

1. december 1996

- Priame investície do krajín OECD.
- Nadobúdanie nehnuteľností tuzemcami v členských štátoch OECD.
- Export a import bankoviek a mincí denominovaných v slovenskej alebo zahraničnej mene – ohlasovacia povinnosť – viac ako 150 000 Sk (turistika) alebo 20 000 Sk (poštové poukážky, zásielky).
- Finančné úvery poskytnuté tuzemcami cudzozemcom so sídlom v členskom štáte OECD so splatnosťou dlhšou ako 5 rokov.
- Finančné úvery prijaté tuzemcami od cudzozemcov so splatnosťou dlhšou ako 3 roky.

1. apríl 1998

- Vydanie zahraničných cenných papierov na obchodovanie v tuzemsku alebo ich uvedenie na tuzemský trh, ak ide o zahraničné cenné papiere emitenta so sídlom v členskom štáte OECD, s ktorými sa obchoduje na hlavnom trhu zahraničnej burzy cenných papierov, alebo ide o štátne dlhopisy členských štátov OECD.
- Povoľenie pre tuzemcov obchodovať s uvedenými cennými papiermi.
- Zrušenie ponukovej povinnosti.
- Pobočky zahraničných bánk – nadobúdanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v tuzemsku, ktoré sú nevyhnutné na získanie prevádzkových priestorov na účel výkonu činností na základe zmluvy o dielo (prevod takto získaných nehnuteľností na iný subjekt až po 10 rokoch od nadobudnutia).

1. január 2000

- Rozšírenie operácií so zahraničnými cennými papiermi uvedenými v liberalizácii k 1. aprílu 1998 aj mimo krajín OECD.
- Vydanie domácich dlhopisov so splatnosťou 1 a viac rokov v zahraničí.
- Finančné úvery poskytnuté tuzemcami cudzozemcom so sídlom v členskom štáte OECD so splatnosťou dlhšou ako 1 rok.
- Finančné úvery prijaté tuzemcami od cudzozemcov so splatnosťou dlhšou ako 1 rok.
- Ručenia, garancie a finančné podporné prostriedky so splatnosťou dlhšou ako 1 rok.
- Finančné inštitúcie (pobočky zahraničných bánk, zahraničných poisťovní, zahraničných obchodníkov s cennými papiermi a zahraničných správcovských spoločností) – nadobúdanie vlastníckeho práva

k nehnuteľnostiam v tuzemsku, ktoré sú nevyhnutné na získanie prevádzkových priestorov na účel výkonu činností.

1. január 2001

- Prijímanie a poskytovanie finančných úverov s lehotou splatnosti kratšou ako 1 rok.
- Ručenia, garancie a finančné podporné prostriedky so splatnosťou kratšou ako 1 rok.
- Cudzozemec so sídlom v členskom štáte EÚ alebo OECD, ktorý má v tuzemsku zriadenú organizačnú zložku na podnikanie – nadobúdanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v tuzemsku, ktoré sú nevyhnutné na získanie prevádzkových priestorov pre túto organizačnú zložku.
- Rozšírenie operácií so zahraničnými cennými papiermi, ktoré nie sú obchodované na hlavných trhoch zahraničných búrz cenných papierov.

1. január 2002

- Liberalizácia operácií so zahraničnými cennými papiermi v tuzemsku.

1. január 2003

- Liberalizácia finančných derivátov a zostávajúcich obmedzení s cennými papiermi.

1. január 2004

- Zrušenie repatriačnej povinnosti, liberalizácia operácií s vkladovými účtami tuzemcov v zahraničí a liberalizácia operácií s cudzou menou v tuzemsku a zahraničí.
- Liberalizácia priamych investícií mimo štátov OECD a Európskeho hospodárskeho priestoru a portfóliových investícií.
- Nadobúdanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam mimo štátov OECD a EHP.

1. máj 2004

- Cudzozemci – nadobúdanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam okrem nehnuteľností, ktorých nadobudnutie je obmedzené osobitnými predpismi, a okrem nadobúdania poľnohospodárskej pôdy s výnimkou občanov SR a štátnych príslušníkov členského štátu EÚ, ktorí majú prechodný pobyt v SR a ktorí na pôde hospodára najmenej 3 roky po nadobudnutí platnosti Zmluvy o prístupí SR k EÚ.

Európsky systém centrálnych bánk (ESCB) a Európska centrálna banka (ECB)

Európsky systém centrálnych bánk je tvorený Európskou centrálnou bankou a národnými centrálnymi bankami 25 členských štátov Európskej únie, pričom ECB a národné centrálné banky členských štátov, ktoré zaviedli euro, tvoria spolu Eurosystem. Eurosystem a ESCB sú riadené orgánmi ECB s rozhod-

vacou právomocou, ktorými sú Rada guvernérov ECB a Výkonná rada ECB. Tretím, prechodným orgánom s rozhodovacou právomocou, je Generálna rada ECB. Jej zriadenie súvisí s existenciou členských štátov EÚ, ktoré ešte nezaviedli euro (Dánsko, Švédsko, Veľká Británia a od 1. mája 2004 aj 10 nových členských štátov EÚ). Na čele všetkých troch orgánov stojí prezident ECB Jean-Claude Trichet.

Spolupráca Národnej banky Slovenska s Európskou centrálnou bankou sa vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie podstatne zmenila. Do 30. apríla 2004 pôsobili zástupcovia NBS na rokovaní príslušných orgánov ECB (Generálna rada ECB, výbory ESCB) v úlohe pozorovateľov, po vstupe Slovenskej republiky do EÚ sa guvernér NBS stal členom Generálnej rady ECB a zástupcovia NBS boli nominovaní za členov do všetkých dvanástich výborov ESCB. Práca výborov je zameraná na zabezpečenie plnenia konkrétnych úloh ESCB vrátane prípravy dokumentov na rokovania Generálnej rady a Rady guvernérov ECB. Ďalší odborní pracovníci NBS participovali na práci vnútorných štruktúr jednotlivých výborov.

Významnou a úplne novou súčasťou činnosti NBS sa od vstupu SR do EÚ stali konzultácie návrhov legislatívnych opatrení NBS, ktoré spadajú do kompetencie ECB. V záujme transparentnosti legislatívneho procesu v rámci EÚ sú štátne orgány členských štátov EÚ povinné predkladať návrhy svojich právnych ustanovení vo vecnej pôsobnosti ECB na pripomienkovanie ECB a ostatným členským štátom. Národná banka Slovenska predložila príslušné návrhy na pripomienkovanie a zároveň pripomienkovala stanoviská ECB k návrhom právnych ustanovení ostatných členských štátov Európskej únie.

Štrukturálne fondy EÚ

NBS mala v roku 2004 až do ukončenia prístupového procesu zastúpenie v Pripravnom výbore pre štrukturálne fondy (PVŠF). Touto formou sa zúčastňovala na vytváraní podmienok a uceleného systému postupov a procedúr spĺňajúcich požiadavky Európskej komisie pre čerpanie finančných prostriedkov na ekonomický a sociálny rozvoj Slovenska prostredníctvom štrukturálnych fondov únie.

V roku 2004 bola zabezpečená účasť NBS aj pri začatí aktivít Monitorovacieho výboru pre Sektorový operačný program Priemysel a služby SR, pričom sa pozornosť sústredila hlavne na proces stanovovania kritérií pre výber činností, posudzovanie dosiahnutých výsledkov a cieľov tohto programu.

Európska komisia sleduje, aby výdavky štrukturálnych fondov boli použité na zabezpečenie kompatibility s politikou Európskej únie. Koordináciu aktivity fon-

dov v rámci jednotlivých krajín zabezpečujú osobitné riadiace a platobné orgány, ktorých inštitucionalizácia sa zavŕšila na príslušných ministerstvách. Pre účely monitorovania pomoci, určovania kritérií pre výber činností, posudzovanie dosiahnutých výsledkov a cieľov sa kompetencie a spolupráca rozšírila aj na iné orgány a inštitúcie vrátane NBS, čo v konečnom dôsledku smeruje k účinnejšiemu a komplexnejšiemu uplatňovaniu cieľov regionálnych a sektorových operačných programov.

Program Phare

Po úspešnom ukončení reštrukturalizačných projektov, zavŕšených privatizáciou najväčších slovenských komerčných bánk, ako aj pomoci Slovenskej konsolidáčnej, a. s., pri vysporiadaní sa s portfóliom klasifikovaných úverov, ktoré boli do nej prevedené v rámci predprivatizačného ozdravenia bánk, sa technická pomoc Phare sústredila na potreby NBS.

Koncom roka 2003 začal malý twinningový projekt v rámci Finančného memoranda 2001 (FM 2001), ktorého cieľom bolo zvýšenie odbornosti vybraných pracovníkov bankového dohľadu NBS v oblasti používaných techník a typológie prania špinavých peňazí. Hlavným cieľom projektu bola praktická aplikácia medzinárodne akceptovaných opatrení FATF (Finančná akčná skupina na boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti) na odhaľovanie transakcií podozrivých z prania špinavých peňazí v bankovom systéme. Súčasťou spracovaného manuálu bol aj návrh postupov auditu NBS pri previerkach preventívnych opatrení prijatých komerčnými bankami proti praniu špinavých peňazí.

V nadväznosti na schválenie vládneho návrhu koncepcie integrovaného dohľadu nad finančným trhom a vzhľadom na nadobudnutie účinnosti zákona č. 96/2002 Z. z. o dohľade nad finančným trhom, schválila vláda SR v rámci FM 2002 spoločný projekt NBS a Úradu pre finančný trh (ÚFT) Posilnenie dohľadu nad finančným sektorom a Európska komisia odsúhlasila na jeho realizáciu grant vo výške 2 mil. EUR.

Rámcovým cieľom projektu je prispieť k vzájomnej koordinácii bankového dohľadu vykonávaného NBS a dohľadu nad kapitálovým trhom a poisťovníctvom vykonávaného ÚFT.

Vzhľadom na jeho komplexnosť bol projekt rozdelený do dvoch tematických blokov, ktoré tvoria samostatné podprojekty: Technická a právna pomoc (1,4 mil. EUR) a Vývoj softvéru a expertná pomoc pri vývoji systému včasných varovaní pre ÚFT a NBS (0,6 mil. EUR).

Kontrakty k projektu boli podpísané v júni 2004. Realizáciu prvého projektu Technická a právna pomoc

zabezpečujú experti konzorcia pod vedením Wiener Börse AG, Rakúsko. Cieľom tejto časti projektu je podporiť technickú integráciu oboch dohľadov a skvalitniť monitorovacie a kontrolné mechanizmy dohľadu nad finančným trhom SR. Projekt sa začal v júni 2004 a má byť ukončený do konca októbra 2005.

Druhý podprojekt Vývoj softvéru a expertná pomoc pri vývoji systému včasných varovaní pre ÚFT a NBS má za cieľ dosiahnuť, aby dohľad vykonávaný ÚFT bol k termínu integrácie na porovnateľnej technickej úrovni ako bankový dohľad a zároveň, aby bol do informačného systému ÚFT implementovaný systém včasných varovaní. Cieľom v oblasti bankového dohľadu je skvalitniť informačný systém vyhodnocovania rizík. Realizáciu projektu zabezpečuje grécka spoločnosť ASYK, SA v spolupráci s lokálnymi expertmi. Projekt sa začal v júli 2004 a má byť ukončený v auguste 2005.

V roku 2004 boli dokončené práce na technickom zadaní projektu a do konca roka bola pripravená verejná súťaž na projekt Podpora implementácie rizikovo orientovaného dohľadu, na ktorý bolo v rámci posledného predvstupového finančného memoranda Phare vyčlenených 1,25 mil. EUR. Tento projekt má v oblasti konsolidovaného dohľadu nad úverovými inštitúciami napomôcť implementáciu novej dohody o kapitáli – Bazilej II.

6.2. Spolupráca NBS s medzinárodnými inštitúciami

Medzinárodný menový fond (MMF)

Spolupráca Národnej banky Slovenska s Medzinárodným menovým fondom sa v posledných rokoch podstatne zmenila. Vzhľadom na stabilné makroekonomické prostredie, dobrú rozpočtovú a menovú politiku sa Slovenská republika zaradila medzi krajiny, ktoré majú voči MMF vyrovnané všetky finančné záväzky a nečerpajú žiadne pôžičky. Preto sa vzájomná spolupráca v roku 2004 rozvíjala hlavne prostredníctvom misíi.

Misia MMF, ktorá navštívila Slovensko v máji 2004, vo svojej záverečnej správe uviedla, že hospodársky rast Slovenska v porovnaní s ostatnými krajinami Višegrádskej štvorky je priaznivejší aj vďaka stabilnému makroekonomickému prostrediu, čo je výsledok veľmi dobrej rozpočtovej a menovej politiky v posledných rokoch.

Pravidelné konzultácie so Slovenskou republikou podľa článku IV, ktoré sa raz za rok vedú s každou členskou krajinou, sa uskutočnili počas misie v októbri/novembri 2004. Misia MMF pozitívne ohodnotila zvýšenie hospodárskeho rastu a zníženie salda platobnej bilancie. Tento vývoj bol podporený priamymi zahraničnými investíciami, zdravším podnikateľským prostredím a štrukturálnymi reformami. Misia ocenila

prijatie rámca menovej politiky Národnou bankou Slovenska, avšak poznamenala, že vysoké riziká spojené s infláciou a rekordne nízkymi úrokovými mierami ponechávajú malý priestor pre ďalšie znižovanie úrokovej sadzby. Zdôraznila, že ak by pokračoval významný prílev kapitálu, základným nástrojom na zníženie inflácie musí byť silnejšia fiškálna politika. Misia privítala plánované včlenenie Úradu pre finančný trh do Národnej banky Slovenska.

Jarné a výročné zasadnutie výborov Medzinárodného menového fondu a Svetovej banky vo Washingtone boli zamerané hlavne na témy týkajúce sa výhľadu svetovej ekonomiky a finančných trhov, posilnenia funkcie dohľadu MMF pri prevencii kríz a pokroku dosiahnutom pri ich riešení. Diskutovalo sa aj o boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, úlohe MMF v krajinách s nízkymi príjmami, ako aj o kvótach členských krajín a ďalších aktuálnych otázkach.

Po jarnom zasadnutí MMF a Svetovej banky sa v júni 2004 v Kazachstane uskutočnilo stretnutie predstaviteľov belgickej skupiny (konštituencie) MMF a Svetovej banky na úrovni zástupcov guvernérov centrálnych bánk a zástupcov ministrov financií. Účastníci stretnutia diskutovali o vývoji na svetových energetických trhoch so zvláštnym dôrazom na produkciu ropy, jej distribúciu a dopyt, ako aj o štruktúre finančného dohľadu a úlohe centrálnej banky pri monitorovaní a udržiavaní finančnej stability.

Svetová banka

V januári 2004 bola uhradená druhá splátka príspevku Slovenskej republiky v rámci 13. doplnenia zdrojov Medzinárodného združenia pre rozvoj (IDA) vo výške 32 006 700 Sk (660 000 SDR). Splátka sa uskutočnila v súlade s uznesením vlády SR č. 791 z 10. júla 2002, ktorým bol schválený návrh na pristúpenie SR k 13. doplneniu zdrojov IDA na pomoc najchudobnejším krajinám sveta. Už zaplatením prvej časti príspevku, ktorý bol uhradený v roku 2003, sa SR zaradila medzi donorské štáty IDA.

V apríli 2004 uvoľnila Svetová banka tretiu a zároveň poslednú tranžu vládnej pôžičky na reštrukturalizáciu podnikového a finančného sektora (Enterprise and Financial Sector Adjustment Loan – EFSAL), čím bola završená jej asistencia pri reforme bankového sektora v Slovenskej republike.

V júni 2004 bola schválená nová Stratégia partnerstva (Country Partnership Strategy) pre Slovenskú republiku, ktorá vytvorila rámec pre ďalšiu spoluprácu na roky 2005 – 2007. Stratégia počíta s relatívne nízkym úverovým rámcom vo výške 17 mil. USD z dôvodu čoraz lepšieho prístupu SR k úverovým zdrojom. Zameriava sa na oblasť fiškálnej konsolidácie, imple-

mentáciu štrukturálnych reforiem s cieľom zvyšovania konkurencieschopnosti ekonomiky a na zmierňovanie chudoby a sociálnu inklúziu.

V priebehu roka 2004 začala regionálna kancelária Svetovej banky vydávať štvrťročnú správu o hospodárskom vývoji v ôsmich nových krajinách EÚ (tzv. EU-8). V správach monitoruje ich ekonomický vývoj, ako aj pokračujúci reformný proces. Medzi jej ďalšie aktivity v roku 2004 patrili poskytnutie grantu vláde SR na efektívne informovanie verejnosti o význame a obsahu vládnych reforiem vo výške 350 tis. USD, ako aj organizácia rôznych konferencií, workshopov a diskusných fór. Celkovo sa aktivity banky postupne zameriavajú viac na neúverovú pomoc poskytovanú vo forme analytických a poradenských činností pri uskutočňovaní ďalších reforiem. Týmto sa Slovenská republika postupne dostáva do novej fázy partnerskej spolupráce, ktorá bude zavŕšená graduáciou, teda konečným prechodom do pozície donora.

Banka pre medzinárodné zúčtovanie (BIS)

Národná banka Slovenska si aj v roku 2004 plnila povinnosti akcionára Banky pre medzinárodné zúčtovanie. Na základe rozhodnutia 74. valného zhromaždenia BIS, konaného 28. júna 2004, prijala dividendy za finančný rok 2003/2004, ukončený 31. marca 2004, vo výške 225 SDR na akciu. Celková suma prijatých dividend predstavovala 600 750 SDR (724 666,70 EUR).

Predmetom pravidelných zasadnutí BIS, na ktorých sa zúčastňoval aj guvernér Národnej banky Slovenska, boli v roku 2004 významné otázky centrálneho bankovníctva, ako sú Bazilej II (New Basel Capital Accord), ERM II, úloha a činnosť Výboru pre platobné a zúčtovacie systémy (Committee on Payment and Settlement Systems). Guvernéri ďalej rokovali aj o vývoji finančných trhov a inštitúcií, fiškálnych pravidlách, probléme globálnej likvidity, vzťahu centrálnej banky k poisťovníctvu a ratingových agentúrach.

K odbornej spolupráci bánk prispievala Banka pre medzinárodné zúčtovanie aj pravidelnými prehľadmi vývoja devízového trhu a analýzami finančných trhov, ako aj prostredníctvom činnosti Bazilejského výboru pre bankový dohľad, Výboru pre platobné a zúčtovacie systémy, Výboru pre globálny finančný systém, Výboru pre trhy a prostredníctvom ďalších odborných zoskupení.

Japan Bank for International Cooperation (JBIC)

V dôsledku zmien podmienok na úverovom a peňažnom trhu sa výrazne znížil záujem obchodných bánk o ďalšie využívanie úverových liniek Two Step Loan,

ktoré JBIC v priebehu rokov 1994 až 1997 poskytla Národnej banke Slovenska. Na základe rozhodnutia Bankovej rady NBS uskutočnila Národná banka Slovenska v septembri 2004 predčasnú splátku v prospech JBIC v sume celého zostatku peňažných prostriedkov Two Step Loan.

Európska investičná banka (EIB)

SR sa po vstupe do EÚ stala členom EIB, z čoho vyplynula povinnosť realizácie podmienok splátkového kalendára na kapitál upísaný v objeme 408 489 500 EUR. Podľa zmluvy o pristúpení SR k EÚ je určená osemročná lehota splatenia úhrnnej sumy upísaného kapitálu a v roku 2004 bola vykonaná jeho prvá úhrada vo výške 9 446 046 EUR.

V súlade s politikou orgánov EÚ sa EIB dostáva do kľúčovej pozície pri zabezpečovaní rozvojových programov členských štátov a v ostatnom čase je v centre pozornosti najmä osobitná výzva Rady Európy na podporu programu Európska akcia pre rast, s ktorou sa spája proces tvorby technických, právnych, administratívnych a účtovníckych predpokladov realizácie infraštrukturálnych a inovačných projektov. Mechanizmus úverovania týchto projektov využíva osobitný nástroj tzv. rámcových úverov, poskytovaných komerčným bankám. Okrem toho sa začal širšie využívať aj systém štátnej záruky, pričom zmluvnou stranou je v daných prípadoch Ministerstvo financií SR, ktoré plní funkcie platobného orgánu zapojeného do realizácie štrukturálnych operácií.

Rada EIB schválila rámcový úver vo výške 400 mil. EUR pre projekty v železničnej doprave a v objeme 350 mil. EUR pre projekty súvisiace s výstavbou diaľnic. Vo vzťahu k spolufinancovaniu štrukturálnych fondov bol zmluvne dohodnutý vládny úver 95 mil. EUR na obdobie 25 rokov, ktorého splácanie možno začať až po roku 2010. Úverové zdroje EIB sa postupne stávajú významným nástrojom podpory Národného rozvojového plánu SR.

Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBOR)

Európska banka pre obnovu a rozvoj sa v roku 2004 podieľala na financovaní aktivít v Slovenskej republike v súlade so svojou stratégiou, pričom hodnota poskytnutých prostriedkov EBOR predstavuje 83 mil. EUR. Jej prioritné aktivity počas roka 2004 boli sústredené najmä na spoločný úverový program EBOR a EÚ zameraný na financovanie malých a stredných podnikov.

Na 13. výročnom zasadnutí Rady guvernérov členských štátov EBOR, ktoré sa konalo v Londýne 18. – 19. apríla 2004, sa potvrdil postoj EBOR k novým členským štátom EÚ. EBOR je ochotná ďalej pokračovať

čovať v investičných aktivitách a v podpore pre nové členské štáty EÚ, zároveň však bude svoje ťažisko aktivít presúvať na chudobné krajiny strednej Ázie a Balkánu, najmä na Rusko.

V júli 2004 bola schválená nová stratégia EBOR pre Slovenskú republiku, ktorá definuje krátkodobé kľúčové operačné priority na nasledujúce dva roky. Jej podpora bude smerovať do podnikateľského, finančného, energetického sektora a do infraštruktúry. Vstupom Slovenskej republiky sa končí spoločný úverový program EBOR a EÚ so zameraním na rozvoj a rast malého a stredného podnikania. EBOR v spolupráci s EÚ pripravil nové úverové programy, ktoré budú zamerané na podporu financovania výstavby rozvoja komunálnej infraštruktúry a pre malé a stredné podniky vo vidieckom prostredí. EBOR v rámci programu na podporu malých a stredných podnikov vo vidieckom prostredí poskytne úvery pre banky a lízingové spoločnosti v sume 50 mil. EUR. Prvá zmluva v rámci novej Municipálnej finančnej facility bola podpísaná už v novembri 2004 s Dexia bankou Slovensko vo výške 32 mil. EUR.

Medzinárodná investičná banka (MIB) a Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu (MBHS)

Medzinárodná investičná banka (MIB) a Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu (MBHS) so sídlom v Moskve sú banky založené členskými krajinami bývalej Rady vzájomnej hospodárskej pomoci. Po rozdelení Českej a Slovenskej federatívnej republiky v roku 1993 sa Slovensko ako samostatná republika stalo členom MIB a MBHS. Podiel Slovenskej republiky na splatenom kapitáli v MIB je 4,85 %, čo zodpovedá 10,4 mil. EUR a v MBHS 6 %, čo zodpovedá 8,6 mil. EUR.

Najvyšším riadiacim orgánom oboch bánk sú bankové rady, ktoré zasadajú dvakrát ročne. Jarné zasadnutia sa konali v Petrohrade v Ruskej federácii a jesenné zasadnutia v Českej republike.

Jarné zasadnutia bankových rád MIB a MBHS prerokovali a schválili správy o činnosti oboch bánk za rok 2003, správy o vysporiadaní pohľadávok a záväzkov MIB a MBHS, rozpočty všeobecných prevádzkových nákladov na rok 2004 a vzali na vedomie správu o činnosti revíznej komisie MIB za rok 2003. Banková rada MBHS schválila plán práce revíznej komisie MBHS na obdobie od mája 2004 do mája 2006 a vymenovala nových členov revíznej komisie zo Slovenskej republiky a Českej republiky.

Bankové rady MIB a MBHS na svojich zasadnutiach schválili návrh vytvoriť pracovnú skupinu splnomocnených predstaviteľov vedúcich delegácií členských

štátov, ktorej úlohou je rozpracovať a prerokovať ciele, úlohy, stratégiu a základné princípy ďalšieho fungovania oboch bánk.

Na jesennom zasadnutí banková rada MBHS prerokovala a schválila správu o činnosti banky za prvý polrok 2004, informácie o vysporiadaní pohľadávok a záväzkov banky, správu o priebehu vysporiadania otázok spojených so sídlom banky na území Ruskej federácie a návrh rozpočtu všeobecných prevádzkových nákladov na rok 2005.

Na jesennom zasadnutí bankovej rady MIB bol prerokovaný a schválený materiál o rozvoji činnosti MIB vrátane optimalizácie všeobecných prevádzkových nákladov prostredníctvom využitia špecializovanej organizácie na zabezpečenie hospodárskych potrieb banky, správa o priebehu vysporiadania pohľadávok a záväzkov MIB s bývalými členskými štátmi a správa o priebehu vysporiadania otázok spojených so sídlom banky na území Ruskej federácie. Banková rada tiež schválila plnenie rozpočtu všeobecných prevádzkových nákladov za rok 2004, návrh rozpočtu na rok 2005 a plán práce revíznej komisie na rok 2005.

Súčasťou jesenných zasadnutí bolo spoločné rokovanie bankových rád MIB a MBHS, predmetom ktorého boli výsledky činnosti pracovnej skupiny splnomocnených predstaviteľov vedúcich delegácií členských štátov.

Svetová obchodná organizácia (WTO)

Vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie sa zmenilo aj postavenie a úlohy Slovenska v tejto organizácii. SR je súčasťou spoločného postupu EÚ voči tejto inštitúcii a rokovania členských štátov EÚ zastrešuje Výbor 133, ktorý je poradným orgánom Rady EÚ, zodpovedným za multilaterálne obchodné záležitosti, aplikáciu pravidiel WTO a prípravu negociačných pozícií. Gestorom za SR je Ministerstvo hospodárstva SR, ktorého prostredníctvom prezentuje SR svoje záujmy.

NBS sa vyjadruje predovšetkým k časti záväzkov v oblasti finančných služieb, z toho zvlášť k bankovníctvu. V roku 2004 boli posudzované hlavne ponuky záväzkov za Ruskú federáciu a Ukrajinu, ktoré prejavili záujem o riadne členstvo vo WTO. Prístupové rokovania neboli doteraz ukončené.

Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD)

V roku 2004 pokračovala Slovenská republika v aktívnej spolupráci pri realizácii vytýčenej a plánovanej agendy v relevantných výboroch OECD. SR participuje

a je zastúpená v 140 výboroch a pracovných skupinách OECD. Pracovná aktivita zástupcov NBS sa prejavovala predovšetkým vo Výbore pre finančné trhy (CFM), Výbore pre hospodársku politiku (EPC), Výbore pre kapitálové pohyby a neviditeľné operácie CMIT a Výbore pre hodnotenie vývoja ekonomiky (EDRC). Obdobne ako v predchádzajúcich rokoch, posilnili vystúpenia predstaviteľov NBS, ich odborná úroveň a pracovná zaangažovanosť, prezentáciu vládneho programu hospodárskych reforiem v SR.

V marci 2004 sa pod záštitou vlády SR uskutočnila v Bratislave medzinárodná konferencia Ekonomické reformy pre Európu, na ktorej sa zúčastnili aj zástupcovia NBS.

V júli 2004 sa vo Výbore pre ekonomické prehľady uskutočnilo hodnotenie a examinácia Portugalska, ktorú vykonali zástupcovia MF SR, MZV SR a NBS.

V rámci pravidelných periodických aktivít OECD participovala NBS v roku 2004 na vyplňaní a kompletizácii Dotazníka OECD.

V decembri 2004 sa v NBS uskutočnila návšteva predstaviteľov misie OECD v rámci prípravných prác na aktualizovanom Ekonomickom prehľade o SR, kde zástupcovia NBS prezentovali aktuálnu situáciu menového vývoja, ako aj stav a úroveň stability v oblasti bankového dohľadu a kapitálových aktivít v SR. Predstavitelia OECD, na základe predložených predbežných ekonomických ukazovateľov, hodnotili vývoj ekonomiky a politiku NBS veľmi pozitívne.

Zoznam tabuliek v texte

Tabuľka 1 Svetová produkcia v roku 2004	11
Tabuľka 2 Zlučiteľnosť právnych predpisov a plnenie kritérií konvergenzie.....	17
Tabuľka 3 Základné makroekonomické ukazovatele členských štátov EÚ mimo eurozóny.....	18
Tabuľka 4 Vývoj spotrebiteľských cien.....	26
Tabuľka 5 Vývoj spotrebiteľských cien na báze HICP	28
Tabuľka 6 Vývoj cien výrobcov	28
Tabuľka 7 Vývoj deflátoru HDP.....	29
Tabuľka 8 Vývoj agregátneho dopytu a jeho krytie.....	31
Tabuľka 9 Tvorba hrubého domáceho produktu a jeho zložiek.....	31
Tabuľka 10 Vývoj hrubého domáceho produktu podľa odvetví.....	32
Tabuľka 11 Medziročné absolútne prírastky HDP a príspevky k jeho rastu	34
Tabuľka 12 Vývoj hrubého domáceho produktu podľa použitia	34
Tabuľka 13 Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu v roku 2004	35
Tabuľka 14 Vývoj investícií a úspor.....	35
Tabuľka 15 Tvorba a použitie dôchodkov v sektore domácností.....	37
Tabuľka 16 Vývoj ukazovateľov trhu práce	39
Tabuľka 17 Výsledky finančného hospodárenia v roku 2004.....	40
Tabuľka 18 Bežný účet platobnej bilancie	41
Tabuľka 19 Medziročná zmena vývozu SR a jeho jednotlivých segmentov a príspevky týchto segmentov k rastu/poklesu vývozu	41
Tabuľka 20 Medziročná zmena dovozu SR a jeho jednotlivých segmentov a príspevky týchto segmentov k zmene dovozu	42
Tabuľka 21 Bilancia služieb.....	42
Tabuľka 22 Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie.....	44
Tabuľka 23 Zahraničný dlh	46
Tabuľka 24 Porovnanie plánovaného štátneho rozpočtu so skutočným plnením	48
Tabuľka 25 Porovnanie rozpočtu a skutočnosti hospodárenia verejnej správy za rok 2004 v metodike ESA 95	50
Tabuľka 26 Vývoj peňažnej zásoby M2.....	51
Tabuľka 27 Vývoj vkladov	52
Tabuľka 28 Časová štruktúra úverov v slovenských korunách a v cudzej mene (december 2004)	55
Tabuľka 29 Vývoj menovej štruktúry devízových inkás a platieb v rokoch 2001 až 2004	60
Tabuľka 30 Mesačné objemy nákupov a predajov na medzibankovom trhu.....	62
Tabuľka 31 Mesačné priemery obchodov NBS z pohľadu ich vplyvu na medzibankovú likviditu	64
Tabuľka 32 Vývoj plnenia PMR v roku 2004	65
Tabuľka 33 Štruktúra emisií štátnych dlhopisov podľa miery uspokojenia investorov	66
Tabuľka 34 Vyplatené výnosy zo štátnych dlhopisov	67
Tabuľka 35 Menovitá hodnota štátnych dlhopisov	67
Tabuľka 36 Zmena výmenného kurzu slovenskej koruny voči euru a americkému doláru	70
Tabuľka 37 Zahraničné banky v SR	75
Tabuľka 38 Bankový sektor SR	76
Tabuľka 39 Pamätné mince vydané NBS v roku 2004	81
Tabuľka 40 Hodnota obeživa v Sk	82
Tabuľka 41 Množstvo obeživa v kusoch	83
Tabuľka 42 Vývoj priemernej hodnoty peňažného znaku.....	84
Tabuľka 43 Počet zadržaných falzifikátov slovenských korún	86
Tabuľka 44 Počet zadržaných falzifikátov amerických dolárov.....	87
Tabuľka 45 Počet zadržaných falzifikátov eur.....	87
Tabuľka 46 Počet zadržaných falzifikátov ostatných valút.....	87

Zoznam grafov v texte

Graf 1 Vývoj spotrebiteľských cien v eurozóne, USA a Japonsku.....	12
Graf 2 Rast HDP v eurozóne, USA a Japonsku.....	13
Graf 3 Vývoj cien v eurozóne	14
Graf 4 Vývoj salda verejných financií v krajinách eurozóny.....	16
Graf 5 Vývoj salda verejných financií v nových členských štátoch EÚ	19
Graf 6 Vývoj kľúčových úrokových sadzieb centrálnych bánk krajín V4 a ECB	20
Graf 7 Štruktúra medziročnej miery inflácie.....	25
Graf 8 Štruktúra medziročnej miery jadrovej inflácie	26
Graf 9 Vývoj cien subagregátov jadrovej inflácie.....	27
Graf 10 Vývoj hrubého domáceho produktu	30
Graf 11 Vývoj reálneho HDP podľa štvrtkov	30
Graf 12 Vývoj domáceho a zahraničného dopytu.....	30
Graf 13 Vývoj konečnej spotreby domácností, inflácie a reálnej mzdy	36
Graf 14 Vývoj sklonu k spotrebe a úsporám.....	36
Graf 15 Vývoj exportnej výkonnosti a dovozne náročnosti	38
Graf 16 Vývoj miery mezamestnanosti	38
Graf 17 Vývoj reálnych miezd a reálnej produktivity práce.....	40
Graf 18 Vývoj bežného účtu a obchodnej bilancie	41
Graf 19 Vývoj devízových rezerv NBS v roku 2004	45
Graf 20 Medziročný vývoj termínovaných vkladov obyvateľstva.....	53
Graf 21 Porovnanie vývoja úrokových sadzieb z vkladov obyvateľstva a podnikov	53
Graf 22 Medziročný vývoj vkladov obyvateľstva a podnikov, kurzu SKK/EUR a SKK/USD	54
Graf 23 Vývoj vybraných druhov úverov obyvateľstvu v roku 2004	55
Graf 24 Vývoj úrokových sadzieb z čerpaných úverov podnikom.....	56
Graf 25 Vývoj úrokových sadzieb z čerpaných úverov obyvateľstvu bez 0 % sadzby.....	56
Graf 26 Vývoj úrokovej miery zo stavu úverov podnikom a obyvateľstvu	57
Graf 27 Vývoj úrokových sadzieb z vkladov podnikov a obyvateľstva	57
Graf 28 Vývoj reálnej úrokovej miery.....	58
Graf 29 BRIBOR v roku 2004	62
Graf 30 Plnenie povinných minimálnych rezerv bankovým sektorom v roku 2004.....	65
Graf 31 Vývoj benchmarkovej výnosovej krivky v roku 2004	67
Graf 32 Podiel zahraničných investorov na základnom imaní bánk a finančných zdrojoch podľa krajiny pôvodu.....	73
Graf 33 Podiel zahraničných investorov na základnom imaní a finančných zdrojoch.....	74
Graf 34 Vývoj bilančnej sumy bankového sektora SR (k 31. decembru).....	75
Graf 35 Mesačný vývoj obeživa v roku 2004.....	82
Graf 36 Denný vývoj obeživa.....	83
Graf 37 Obeživo u verejnosti a v pokladniciach bánk	85
Graf 38 Podiel M0 na M1 a HDP.....	85
Graf 39 Vplyv inflácie na hodnotu obeživa	85
Graf 40 Vývoj počtu zadržaných falzifikátov	86
Graf 41 Štruktúra falzifikátov v roku 2004.....	86
Graf 42 Objem poskytnutých vnútrodených úverov v roku 2004 (týždenné hodnoty)	93
Graf 43 Objem poskytnutých vnútrodených úverov v roku 2004.....	94
Graf 44 Počet transakcií spracovaných v systéme SIPS.....	94
Graf 45 Objem transakcií spracovaných v systéme SIPS	94
Graf 46 Počet ATM výberov hotovosti	95
Graf 47 Objem ATM výberov hotovosti	96
Graf 48 Počet EFT POS platieb	96
Graf 49 Hodnota EFT POS platieb	96

Správa nezávislého audítora

PricewaterhouseCoopers
Slovensko, s.r.o.
Hviezdoslavovo nám. 20
815 32 Bratislava
Slovak Republic
Telephone +421 (0) 2 59350 111
Facsimile +421 (0) 2 59350 222

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

1. Vykonalí sme audit pripojenej účtovnej závierky Národnej banky Slovenska za rok 2004, ktorá sa skladá zo súvahy zostavenej k 31. decembru 2004, súvisiaceho výkazu ziskov a strát za rok, ktorý sa k uvedenému dátumu skončil a poznámok. Za uvedenú účtovnú závierku je zodpovedná Banková rada Národnej banky Slovenska. Našou zodpovednosťou je na základe výsledkov auditu vyjadriť názor na túto účtovnú závierku.
2. Audit sme vykonali v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. V súlade s týmito štandardmi sme audit plánovali a vykonali s cieľom získať primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti. Audit zahŕňa overenie dôkazov, ktoré dokladujú sumy a iné údaje v účtovnej závierke, na základe testov. Audit ďalej obsahuje zhodnotenie použitých účtovných princípov a zhodnotenie významných odhadov, ktoré uskutočnilo vedenie NBS, ako aj zhodnotenie prezentácie účtovnej závierky ako celku. Sme presvedčení, že náš audit poskytuje dostatočné východisko pre náš názor.
3. Podľa nášho názoru účtovná závierka vyjadruje verne vo všetkých významných súvislostiach finančnú situáciu Národnej banky Slovenska k 31. decembru 2004 a výsledok jej hospodárenia za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu v súlade so zákonom o účtovníctve platným v Slovenskej republike a nadväzujúcimi postupmi účtovania.

PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o.
Licencia SKAU č. 161

Ing. Ján Bubeník
Licencia SKAU č. 544

Bratislava, 24. marca 2005

The company's ID (IČO) No. 35739347.
Tax Identification No. of PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. (DIČ) 2020270021.
VAT Reg. No. of PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. (IČ DPH) SK2020270021.
Spoločnosť je zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, pod vložkou č. 16611/B, oddiel: Sro.
The company is registered in the Commercial Register of Bratislava I District Court, ref. No. 16611/B, Section: Sro.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky
č. 21 832/2002-92

Súvaha Úč B I-01

S Ú V A H A **Národnej banky Slovenska k 31.12.2004** v tis. Sk

A K T Í V A

AKTIVA

Riadok	Poznámky	Bežné účtovné obdobie		Predchádzajúce účtovné obdobie		
		Brutto 1	Korekcia 2	Netto 3	31.12.2003 4	
I	Pokladničná hotovosť, vklady v zahraničných emisných bankách	23 318		23 318	28 462	
	z toho: Pokladnica	23 318		23 318	28 462	
II	Štátne dlhopisy bez kupónov a ostatné cenné papiere prijímané Národnou bankou Slovenska na refinancovanie					
	a) štátne dlhopisy					
	b) ostatné cenné papiere					
III	Pohľadávky voči klientom	10.2	206 084	37	206 047	8 037 925
	a) bežné účty		6 861		6 861	8 772
	b) štandardné úvery		199 178		199 178	184 549
	c) štandardné úvery s výhradou a klasifikované úvery		45	37	8	15 094
	d) účty štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy, fondov					7 829 510
IV	Dlhové cenné papiere	7.1	352 075 221		352 075 221	336 661 173
	a) štátnych orgánov	7.1	229 676 373		229 676 373	236 732 600
	b) ostatných subjektov	7.1	122 398 848		122 398 848	99 928 573
V	Akcie a ostatné podiely	7.3	255 267		255 267	162 677
VI	Podielové cenné papiere a vklady v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom v	7.2	108 000		108 000	108 000
	a) bankách					
	b) ostatných subjektoch		108 000		108 000	108 000
VII	Podielové cenné papiere a vklady v obchodných spoločnostiach s rozhodujúcim vplyvom v					
	a) bankách					
	b) ostatných subjektoch					
VIII	Nehmotný majetok		198 211	150 793	47 418	25 449
	a) softvér		195 278	149 189	46 089	23 612
	b) ostatný nehmotný majetok		2 933	1 604	1 329	1 837
IX	Hmotný majetok		8 976 612	2 448 591	6 528 021	6 790 667
	a) pozemky a budovy na prevádzkovú činnosť		6 031 712	588 282	5 443 430	5 222 037
	b) ostatný hmotný majetok		2 944 900	1 860 309	1 084 591	1 568 630
X	Ostatné aktíva		14 217 258	48 351	14 168 907	15 906 181
	z toho: Zlato	6	14 066 926		14 066 926	15 482 480
XI	Náklady budúcich období a príjmy budúcich období		8 865		8 865	15 255
XII	Pohľadávky voči Medzinárodnému menovému fondu	9	3 800 426		3 800 426	4 197 381

A K T Í V A

Riadok	Poznámky	Bežné účtovné obdobie		Predchádzajúce účtovné obdobie	
		Brutto 1	Korekcia 2	Netto 3	31.12.2003 4
XIII	Pohľadávky voči bankám Európskeho systému centrálnych bánk	45 333		45 333	112 387
XIV	Pohľadávky voči ostatným zahraničným subjektom	146 487 555		146 487 555	82 706 093
	z toho: Repo obchody	10.1 134 380 115		134 380 115	73 496 560
XV	Poskytnuté úvery tuzemským bankám	10.1 4 727 527	10 848	4 716 679	7 998 617
	z toho: Repo obchody				
XVI	Ostatné pohľadávky voči tuzemsku	7 490 850		7 490 850	10 399 710
	A K T Í V A C E L K O M	538 620 527	2 658 620	535 961 907	473 149 977
	Osobitná agenda Národnej banky Slovenska	10 929 669		10 929 669	11 468 152
	Pohľadávky štátu vo vzťahu k zahraničiu	5 202 681		5 202 681	6 500 423

P A S Í V A

Riadok	Poznámky	Bežné účtovné obdobie		Predchádzajúce účtovné obdobie	
			5		6
I	Závazky voči klientom		4 602 771		19 413 166
	a) bežné účty		177 584		159 654
	b) termínované vklady		1 001 092		1 197 812
	c) účelovo viazané vklady				
	d) účty štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy, fondov		3 424 095		18 055 700
II	Závazky z dlhových cenných papierov				
	a) vydané dlhové cenné papiere				
	b) ostatné záväzky z dlhových cenných papierov				
III	Ostatné pasíva		367 032		3 890 547
IV	Výnosy budúcich období a výdavky budúcich období		8 682		2 698
V	Rezervy	17	151 015		111 640
VI	Podriadené finančné záväzky				
VII	Závazky voči Medzinárodnému menovému fondu	9	3 761 749		4 155 546
VIII	Závazky voči bankám Európskeho systému centrálnych bánk		5 153		
IX.	Závazky voči ostatným zahraničným subjektom		88 391 631		69 157 005
	z toho: Repo obchody	13	87 398 068		66 301 525
X	Účty peňažných rezerv bánk v Národnej banke Slovenska		10 948 646		11 504 998
XI	Cenné papiere vydané Národnou bankou Slovenska	15	59 724 590		55 759 761
XII	Ostatné záväzky voči tuzemsku		230 939 969		123 497 930

PASÍVA

Riadok	Poznámky	Bežné účtovné obdobie 5	Predchádzajúce účtovné obdobie 31.12.2003 6
z toho: Repo obchody	13	219 041 370	105 753 442
XIII Emisia bankoviek a mincí	16	109 900 050	102 546 365
XIV Účet štátu	14	10 432 988	17 075 247
XV Štátne fondy a iné zúčtovanie so štátnym rozpočtom			11 026 001
XVI Zúčtovanie osobitných operácií s prostriedkami Slovenskej republiky		70 803 442	71 380 880
XVII Základné imanie		466 667	466 667
XVIII Rezervné fondy a ostatné fondy tvorené zo zisku		10 164 859	10 164 859
a) zákonný rezervný fond			
b) rezervný fond		10 164 859	10 164 859
c) ostatné fondy tvorené zo zisku			
XIX Ostatné kapitálové fondy		76 784	76 670
XX Oceňovacie rozdiely		11 874 441	13 289 763
a) fond na nové ocenenie zlata	6	11 874 441	13 289 763
b) z prepočtu zabezpečovacích derivátov			
c) z prepočtu podielových cenných papierov a vkladov			
XXI Výsledok z precenenia majetku a záväzkov z minulých rokov			15 900 550
XXII Neuhradená strata z minulých rokov		- 40 369 766	- 24 836 019
XXIII Zisk alebo strata bežného účtovného obdobia	18	- 36 288 796	- 31 434 297
PASÍVA CELKOM		535 961 907	473 149 977
Osobitná agenda Národnej banky Slovenska		11 857 662	18 555 046
Záväzky štátu vo vzťahu k zahraničiu		5 202 681	6 500 423

Dátum:
24.03.2005Vypracoval:
Marta DrescherováPodpis člena (členov)
štátneho orgánu
účtovnej jednotky:

 Odtlačok pečiatky
Národná banka Slovenska
Bratislava
-194-
Zamestnanec zodpovedný
za účtovníctvo
(Meno a priezvisko, podpis):
Ing. Milena KoreňováZamestnanec zodpovedný
za výkaz
(Meno a priezvisko, podpis):
Ing. Katarína Taragelová

Telefón: 5787 2310

PODSÚVAHA A K T Í V A

Riadok	Poznámky	Bežné	Predchádzajúce
		účtovné obdobie 1	účtovné obdobie 31.12.2003 2
I	Pohľadávky z budúcich úverov, pôžičiek a záruk		
a.	pohľadávky z budúcich úverov a pôžičiek		
b.	poskytnuté záruky a ručenia		
II	Poskytnuté záruky		
a.	nehnutelnosti		
b.	peniaze		
c.	cenné papiere		
d.	ostatné		
III	Pohľadávky zo spotových operácií s		
a.	úrokovými nástrojmi		
b.	menovými nástrojmi		
c.	akciovými nástrojmi		
d.	komoditnými nástrojmi		
e.	úverovými nástrojmi		
IV	Pohľadávky z pevných termínových operácií s	8	
a.	úrokovými nástrojmi	1 615 161	3 051 015
b.	menovými nástrojmi	1 615 161	1 777 518
c.	akciovými nástrojmi		1 273 497
d.	komoditnými nástrojmi		
e.	úverovými nástrojmi		
V	Pohľadávky z operácií s opciami s	8	
a.	úrokovými nástrojmi	3 263 798	3 770 502
b.	menovými nástrojmi	3 263 798	3 770 502
c.	akciovými nástrojmi		
d.	komoditnými nástrojmi		
e.	úverovými nástrojmi		
VI	Odpísané pohľadávky	6 137	6 128
VII	Hodnoty odovzdané do úschovy, do správy, na uloženie	11 433	11 433
VIII	Vlastné hodnoty banky k uloženiu	270 113 836	274 706 238
IX	Usporiadacie účty a evidenčné účty	295 798 477	195 647 765
	PODSÚVAHA aktíva celkom	570 808 842	477 193 081

PODSÚVAHA PASÍVA

Riadok	Poznámky	Bežné účetné obdobie 1	Predchádzajúce účetné obdobie 31.12.2003 2
I Závazky z budúcich úverov, pôžičiek a záruk			
a. záväzky z budúcich úverov a pôžičiek			
b. prijaté záruky a ručenia			
II Prijaté záruky		184 343 736	91 323 753
a. nehnuteľností			
b. úvery	24	4 989 196	17 732 008
c. cenné papiere		512 062	591 560
d. ostatné			242 197
e. kolaterály - cenné papiere	23	178 842 478	72 757 988
III Závazky zo spotových operácií s			
a. úrokovými nástrojmi			
b. menovými nástrojmi			
c. akciovými nástrojmi			
d. komoditnými nástrojmi			
e. úverovými nástrojmi			
IV Závazky z pevných termínových operácií s	8	1 615 161	2 908 346
a. úrokovými nástrojmi		1 615 161	1 777 518
b. menovými nástrojmi			1 130 828
c. akciovými nástrojmi			
d. komoditnými nástrojmi			
e. úverovými nástrojmi			
V Závazky z operácií s opcami s	8	4 994 682	5 496 751
a. úrokovými nástrojmi			
b. menovými nástrojmi		4 994 682	5 496 751
c. akciovými nástrojmi			
d. komoditnými nástrojmi			
e. úverovými nástrojmi			
VI Hodnoty prevzaté do úschovy, do správy, na uloženie		30 959	48 227
VII Vlastné hodnoty banky k uloženiu		379 824 304	377 416 004
VIII Usporiadacie účty a evidenčné účty			
PODSÚVAHA pasíva celkom		570 808 842	477 193 081

Dátum:
24.03.2005

Vypracoval:
Marta Drescherová

Podpis člena (členov)
štatutárneho orgánu
účetnej jednotky:

Milena
Národná banka Slovenska
Bratislava

Odstažok pečiatky

-194-

Zamestnanec zodpovedný
za účtovníctvo
(Meno a priezvisko, podpis):

Milena
Ing. Milena Koreňová

Zamestnanec zodpovedný
za výkaz
(Meno a priezvisko, podpis):

Katarína
Ing. Katarína Taragelová

Telefón: 5787 2310

Ministerstvo financií Slovenskej republiky
č. 21 832/2002-92

Výsledovka Úč B 2-01

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT

Národnej banky Slovenska k 31.12.2004

v tis. Sk

Riadok	Poznámky	Bežné účetné obdobie 1	Predchádzajúce účetné obdobie 31.12.2003 2
I	Výnosy z úrokov a obdobné výnosy z toho:	19	10 183 005
	a) úroky z dlhových cenných papierov	8 067 174	8 255 530
	b) úroky pri repo obchodoch	1 257 047	908 858
II	Náklady na úroky a obdobné náklady z toho:	19	- 16 034 870
	a) náklady na úroky z dlhových cenných papierov	- 3 122 220	- 3 094 223
	b) úroky platené pri repo obchodoch	- 8 186 973	- 7 451 002
III	Výnosy z akcií a podielov v obchodných spoločnostiach	39 682	28 639
	a) výnosy z podielových cenných papierov a vkladov v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom		
	b) výnosy z podielových cenných papierov a vkladov v obchodných spoločnostiach s rozhodujúcim vplyvom		
	c) výnosy z akcií a ostatných podielov	39 682	28 639
IV	Výnosy z poplatkov a provízií	20	155 237
V	Náklady na poplatky a provízie	20	- 27 921
VI	Čistý zisk alebo čistá strata z finančných operácií	21	- 28 731 716
VII	Ostatné finančné výnosy	48 661	17 068
VIII	Ostatné finančné náklady	- 217 826	- 151 723
IX	Všeobecné prevádzkové náklady	22	- 1 235 232
	a) náklady na zamestnancov	- 785 037	- 662 912
	aa) mzdy	- 575 578	- 495 524
	ab) sociálne poistenie a zdravotné poistenie	- 209 459	- 167 388
	b) ostatné všeobecné prevádzkové náklady	- 450 195	- 492 611
X	Ostatné prevádzkové výnosy	78 791	46 434
XI	Ostatné prevádzkové náklady	- 83 045	- 133 720
XII	Použitie rezerv a opravných položiek k hmotnému majetku a nehmotnému majetku	12	52 412
	a) použitie rezerv na hmotný majetok		
	b) použitie opravných položiek k hmotnému majetku	52 412	5 987
	c) použitie opravných položiek k nehmotnému majetku		
XIII	Odpisy, tvorba rezerv a opravných položiek k hmotnému majetku a nehmotnému majetku	11	- 482 657
	a) odpisy hmotného majetku	- 470 248	- 451 959
	b) tvorba rezerv na hmotný majetok		
	c) tvorba opravných položiek k hmotnému majetku		- 52 412
	d) odpisy nehmotného majetku	- 12 409	- 17 708
	e) tvorba opravných položiek k nehmotnému majetku		
XIV	Použitie rezerv a opravných položiek k pohľadávkam a zárukám, výnosy z postúpených pohľadávok a výnosy z odpísaných pohľadávok	12	15 102
	a) použitie rezerv na pohľadávky a záruky		127 903

Riadok	Poznámky	Bežné	Predchádzajúce
		účetné obdobie	účetné obdobie
		1	2
b) použitie opravných položiek k pohľadávkam a pohľadávkam zo záruk		15 102	127 903
c) výnosy z postúpených pohľadávok a výnosy z odpísaných pohľadávok			
XV Odpisy, tvorba rezerv a opravných položiek k pohľadávkam a pohľadávkam zo záruk		- 7 370	- 53 206
a) tvorba opravných položiek k pohľadávkam a pohľadávkam zo záruk	12	- 7 361	- 47 102
b) tvorba rezerv na pohľadávky a pohľadávky zo záruk			
c) tvorba rezerv na záruky			
d) odpis pohľadávok a pohľadávok z platieb za záruky, straty z postúpených pohľadávok		- 9	- 6 104
XVI Použitie opravných položiek k podielovým cenným papierom a vkladom v obchodných spoločnostiach s rozhodujúcim vplyvom a podielovým cenným papierom a vkladom v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom			
XVII Tvorba opravných položiek k podielovým cenným papierom a vkladom v obchodných spoločnostiach s rozhodujúcim vplyvom a podielovým cenným papierom a vkladom v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom			
XVIII Použitie ostatných rezerv	17	111 640	
XIX Tvorba ostatných rezerv	17	- 151 015	- 111 640
XX Použitie ostatných opravných položiek			
XXI Tvorba ostatných opravných položiek	12	- 1 492	
XXII Zisk alebo strata za účtovné obdobie z bežnej činnosti pred odvodom zo zisku		- 36 288 614	- 31 433 627
XXIII Mimoriadne výnosy			
XXIV Mimoriadne náklady			
XXV Zisk alebo strata za účtovné obdobie z mimoriadnych činností pred odvodom zo zisku			
XXVI Daň z príjmov - daň vyberaná zrážkou		- 182	- 670
XXVII Odvod zo zisku			
XXVIII Zisk alebo strata za účtovné obdobie po odvode zo zisku	18	- 36 288 796	- 31 434 297
A Súčet nákladov		- 68 101 281	- 65 665 740
B Súčet výnosov		+ 31 812 485	+ 34 231 443

Dátum:
24.03.2005

Vypracoval:
Viera Lamošová

Podpis člena (členov)
štatutárneho orgánu
účtovnej jednotky:

Národná banka Slovenska
Bratislava

Odtlačok pečiatky

-194-

Zamestnanec zodpovedný
za účtovníctvo
(Meno a priezvisko, podpis):

Ing. Milena Koreňová

Zamestnanec zodpovedný
za výkaz
(Meno a priezvisko, podpis):

Ing. Katarína Taragelová

Telefón: 5787 2310

POZNÁMKY
k účtovnej závierke k 31.12.2004

Bratislava 24. marca 2005

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)

1. Všeobecné informácie o banke

Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“ alebo „banka“) je centrálnou bankou Slovenskej republiky. NBS bola zriadená na základe zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NBS“). Svoju činnosť zahájila 1. januára 1993 ako emisná banka Slovenskej republiky. NBS je právnickou osobou so sídlom v Bratislave, ul. Imricha Karvaša 1, IČO 30844789. V majetkovoprávných vzťahoch pri nakladaní s vlastným majetkom má postavenie podnikateľa. NBS tvorí ústredie v Bratislave, tri pobočky v Slovenskej republike (Bratislava, Banská Bystrica, Košice) a účelové organizačné zložky.

Hlavným cieľom NBS je udržanie cenovej stability, a preto NBS:

- určuje menovú politiku,
- vydáva bankovky a mince,
- riadi, koordinuje a zabezpečuje peňažný obeh, platobný styk a zúčtovávanie dát platobného styku,
- vykonáva dohľad nad bezpečným fungovaním bankového systému a nad vykonávaním bankových činností,
- zastupuje Slovenskú republiku v medzinárodných finančných inštitúciách a zabezpečuje plnenie úloh vyplývajúcich z tohto zastúpenia,
- zastupuje Slovenskú republiku v operáciách na medzinárodných finančných trhoch súvisiacich s plnením menovej politiky.

Najvyšším riadiacim orgánom NBS je Banková rada NBS (ďalej len „banková rada“). Banková rada je podľa zákona o NBS osemčlenná: guvernér, viceguvernéri, vrchní riaditelia NBS a ďalší členovia. Guvernéra a viceguvernérov vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky. Vrchných riaditeľov a ostatných členov bankovej rady vymenúva a odvoláva vláda Slovenskej republiky. Podľa zákona č. 149/2001 Z. z. zo 6. apríla 2001, s účinnosťou od 1. mája 2001, ktorým sa mení zákon o NBS, je funkčné obdobie členov bankovej rady päťročné. Do 30. apríla 2001 boli guvernér, viceguvernéri a vrchní riaditelia vymenúvaní na šesť rokov. Funkčné obdobie ostatných členov bankovej rady bolo štvorročné. Členstvo v bankovej rade je obmedzené najviac na dve funkčné obdobia nasledujúce za sebou. NBS zastupuje navonok guvernér.

V roku 2004 členmi Bankovej rady boli:

Meno	funkcia	funkčné obdobie	
Ing. Marián Jusko, CSc.	guvernér	od 30. júla 1999	do 31. decembra 2004
Ing. Elena Kohútiková, CSc.	viceguvernérka	od 28. marca 2000	do 27. marca 2006
Ing. Ivan Šramko	viceguvernér	od 11. januára 2002	do 10. januára 2007
Ing. Ján Mathes	vrchný riaditeľ	od 1. januára 1999	do 31. decembra 2004
RNDr. Karol Mrva	vrchný riaditeľ	od 1. decembra 2000	do 30. novembra 2006
Ing. Peter Ševčovic	vrchný riaditeľ	od 1. októbra 2004	do 30. septembra 2009
Prof. Ing. Jozef Košnár, DrSc.	člen	od 1. decembra 2000	do 30. novembra 2004
Doc. JUDr. Ladislav Balko, PhD.	člen	od 1. októbra 2004	do 30. septembra 2009
Ing. Martin Barto, CSc.	člen	od 1. decembra 2004	do 30. novembra 2009

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA**Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)**

Členom bankovej rady za činnosť v riadiacom orgáne banky boli v roku 2004 poskytnuté z fondu odmien príjmy v peňažnej forme v objeme 6 240 tis. Sk (5 760 tis. Sk k 31. decembru 2003).

Dňom 1. januára 2005 vymenoval prezident Slovenskej republiky Ing. Ivana Šramka za guvernéra NBS a dňom 31. januára 2005 Ing. Martina Barta, CSc. za viceguvernéra NBS.

Novou členkou bankovej rady sa od 1. januára 2005 stala Ing. Milena Koreňová, vrchná riaditeľka.

Banka zo svojich výnosov uhrádza náklady nevyhnutné na svoju činnosť. V súlade s § 38 zákona o NBS výsledkom hospodárenia banky za účtovné obdobie je vytvorený zisk alebo strata. NBS použije vytvorený zisk na prídely do rezervného fondu a ďalších fondov vytváraných zo zisku, prípadne na úhradu straty z minulých rokov. Zostávajúci zisk banky odvedie do štátneho rozpočtu alebo na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky do štátnych finančných aktív podľa osobitného predpisu. Stratu vytvorenú v účtovnom období môže NBS uhradiť z rezervného fondu alebo z iných fondov, alebo banková rada môže rozhodnúť, že sa neuhradená strata prevedie do nasledujúceho účtovného obdobia (pozri pozn. 18).

V účtovnom období 2004 bol priemerný prepočítaný počet zamestnancov 1 299 (1 319 zamestnancov k 31. decembru 2003), z toho 140 vedúcich zamestnancov (152 vedúcich zamestnancov k 31. decembru 2003).

2. Spôsob zostavenia účtovnej závierky

Účtovná závierka NBS k 31. decembru 2004 bola zostavená v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä:

- zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. v znení zákona č. 562/2003 (ďalej len „zákon o účtovníctve“),
- opatrením Ministerstva financií SR č. 20 359/2002-92 z 13. novembra 2002, v znení opatrenia Ministerstva financií SR č. 13 593/2003-92 zo 17. júna 2003 a opatrenia Ministerstva financií SR č. 11938/2004-74 zo 16. decembra 2004, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy (ďalej len „opatrenie“),
- opatrením Ministerstva financií SR č. 21 832/2002-92 z 10. decembra 2002, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní položiek individuálnej účtovnej závierky, obsahom vymedzení týchto položiek a rozsahu údajov určených z účtovnej závierky na zverejnenie pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy.

Účtovná závierka bola zostavená ako riadna účtovná závierka k 31. decembru 2004.

NBS vykázala v súvahe k 31. decembru 2004 pohľadávky a záväzky z obchodov s cennými papiermi v držbe NBS uskutočňovaných na základe zmlúv o poskytovaní služieb tzv. „Securities Lending“. Z dôvodu zmeny v účtovaní týchto pohľadávok a záväzkov v roku 2004, ako i vzhľadom k zmene spôsobu vykazovania výnosových úrokov vo výkaze ziskov a strát k 31. decembru 2004, sú údaje za predchádzajúce účtovné obdobie v oboch výkazoch upravené

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA**Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004****(v tisícoch Sk)**

primeraným spôsobom tak, aby boli porovnateľné s rokom 2004 a bez vplyvu na výsledok hospodárenia a vlastné imanie.

Celková suma aktív a pasív uvedená v účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2003 (440 315 146 tis. Sk) sa líši od celkovej sumy aktív a pasív uvedenej v tejto účtovnej závierke v stĺpci Predchádzajúce účtovné obdobie (473 149 977 tis. Sk) z dôvodu zabezpečenia zachovania zásady porovnateľnosti položiek pohľadávok a záväzkov vyplývajúcich z operácií tzv. „Securities Lending“ na strane aktív (riadok XIV) a pasív (riadok IX). Ide o pohľadávku a záväzok z operácií tzv. „Securities Lending“ v celkovej výške 32 834 831 tis. Sk.

Vo výkaze ziskov a strát k 31. decembru 2004 v stĺpci „Predchádzajúce účtovné obdobie“ bola z dôvodu zabezpečenia zachovania porovnateľnosti presunutá suma 60 632 tis. Sk z riadku VI. Čistá strata z finančných operácií na riadok I. Výnosy z úrokov a obdobné výnosy.

Za účelom zabezpečenia zásady verného zobrazenia v zmysle zákona o účtovníctve, sú úroky zo swapových operácií k 31. decembru 2003 (náklady 69 929 tis. Sk – riadok II c výkazu ziskov a strát a výnosy 91 355 tis. Sk – riadok I c výkazu ziskov a strát) vykázané v tejto účtovnej závierke v stĺpci Predchádzajúce účtovné obdobie na riadku VI. Čistý zisk alebo čistá strata z finančných činností.

Účtovná závierka k 31. decembru 2003 bola schválená na 5. rokovaní Bankovej rady NBS dňa 12. marca 2004.

3. Použité účtovné zásady a účtovné metódy**3.1. Deň uskutočnenia účtovného prípadu**

Banka účtuje o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, v súlade s opatrením v deň, keď sa uskutočnil účtovný prípad, tzn. deň výplaty alebo prijatia hotovosti, v prípade inkasa z účtu deň vykonania platby, pri cenných papieroch, derivátových finančných nástrojoch a zlate deň dohodnutia obchodu, pri zárukách deň vydania alebo prevzatia záruky, pri peňažných prostriedkoch v cudzej mene deň pripísania podľa došlej správy, v prípade vlastníckych vzťahov deň nadobudnutia alebo zániku vlastníctva, v prípade manka, schodku alebo prebytku deň zistenia.

Výnosové a nákladové úroky, poplatky a provízie sú uznané v okamihu, keď vzniknú. Všetky náklady a výnosy sú zaúčtované a vykázané v účtovnej závierke v súlade s akruálnym princípom.

3.2. Zásady klasifikácie pohľadávok

V súlade so zákonom o účtovníctve a vnútornými právnymi predpismi banky, s cieľom dodržať zásadu verného zobrazenia v účtovníctve, NBS hodnotí rizikovosť pohľadávok, klasifikuje ich a tvorí k nim opravné položky. Podľa miery rizika obsiahnutého v pohľadávkach zaraďuje banka pohľadávky do kategórií: štandardné, štandardné s výhradou, neštandardné, pochybné a strátové.

Pohľadávky sú na základe rozhodnutia súdu o ich nevymožiteľnosti a na základe rozhodnutia bankovej rady odpísané do nákladov a opravné položky k nim zrušené v prospech výnosov.

3.3. Prepočet cudzích mien

Majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene sú prepočítané na slovenskú korunu kurzom určeným v kurzovom lístku NBS ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu a v účtovnej

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA**Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)**

závierke kurzom k 31. decembru 2004. Všetky kurzové zisky a straty sú vykázané vo výkaze ziskov a strát.

Kurzy hlavných cudzích mien použitých na ocenenie majetku a záväzkov k 31. decembru 2004 boli:

Mena	Množstvo	2004	2003
EUR	1	38,796	41,161
USD	1	28,496	32,920
JPY	100	27,455	30,779
XDR	1	44,123	48,742

3.4. Repo a obrátené repo

Operácie, pri ktorých banka prijala cenné papiere za hotovosť so súčasným záväzkom poskytnúť tieto cenné papiere k určitému dátumu za sumu rovnajúcu sa prevedenej hotovosti a úroku (obrátený repo obchod), sú vykázané ako poskytnuté úvery. Kolaterál prijatý v repo obchode sa vykazuje v reálnej hodnote v podsúvahe a preceňuje sa ku dňu zostavenia účtovnej závierky. Precenenie kolaterálu neovplyvňuje súvahu a výkaz ziskov a strát.

Operácie, pri ktorých banka poskytla cenné papiere, resp. zlato za hotovosť so súčasným záväzkom prijať tieto cenné papiere, resp. zlato k určitému dátumu za sumu rovnajúcu sa pôvodnej hotovosti a úroku (repo obchod), sú vykázané ako prijaté úvery so zabezpečovacím prevodom kolaterálu. Kolaterál poskytnutý v repo obchode zostáva v súvahe a v účtovnej závierke sa preceňuje na reálnu hodnotu.

Okrem repo obchodov a obrátených repo obchodov vykonávaných priamo bankou, banka udelila mandát na vykonávanie obchodov s cennými papiermi v držbe NBS vybraným bankám na základe zmlúv o poskytovaní služieb tzv. „Securities Lending“. Na základe týchto zmlúv tieto vybrané banky poskytujú v mene NBS cenné papiere z účtov NBS za hotovosť so súčasným záväzkom prijať tieto cenné papiere späť (repo obchod) a následne prijímajú na účet NBS cenné papiere za hotovosť z predchádzajúceho repo obchodu so súčasným záväzkom poskytnúť tieto cenné papiere späť (obrátený repo obchod), alebo investujú prijatú hotovosť do termínovaných vkladov podľa dohodnutých limitov. Pri týchto transakciách ziskava NBS časť výnosu, ktorým je rozdiel medzi nákladmi z repo obchodov a výnosmi z obrátených repo obchodov, resp. termínovaných vkladov, ktorý je vykázaný vo výkaze ziskov a strát. Transakcie, ktoré vybrané banky vykonávajú s cennými papiermi NBS na základe zmlúv o poskytovaní služieb tzv. „Securities Lending“, banka vykazuje od roku 2004 v súvahe (pozri pozn. 2, 10.1, 13, 20, 23).

Trhové a úverové riziko banky je pri týchto transakciách minimalizované vymedzením produktov, do ktorých môžu byť prijaté finančné prostriedky investované, a protistrán, s ktorými môžu byť obchody uzatvorené.

3.5. Rezervy

Rezervy sú záväzky s neurčitým časovým vymedzením alebo výškou, ktoré vznikli z minulých udalostí, od splnenia ktorých sa očakáva, že budú mať za následok zníženie ekonomických úžitkov, dajú sa oceniť v zmysle zákona o účtovníctve a vykazujú sa v účtovnej závierke.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)

3.6. Emisia obeživa

NBS spravuje emisiu bankoviek a mincí a ich sťahovanie z obehu. Príslušný záväzok z emisie obeživa sa vykazuje v súvahe v menovitej hodnote.

3.7. Náklady na požitky pre zamestnancov

Sociálny fond, fond odmien a fond dôchodcov, ktoré boli v minulosti vytvorené na krytie požitkov zamestnancov, sú vykázané na príslušných účtoch záväzkov.

NBS pravidelne prispieva za svojich zamestnancov na zdravotné poistenie do zdravotných poisťovní a do Sociálnej poisťovne na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a na poistné do rezervného fondu. Príspevky sú realizované vo výške zákonných sadzieb platných v danom roku. Banka tiež platí odvod za nesplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou podľa zákona o zamestnanosti.

V spolupráci s doplnkovými dôchodkovými poisťovňami vytvorila NBS pre svojich zamestnancov program doplnkového dôchodkového poistenia.

3.8. Dane

NBS je daňovníkom dane z príjmov právnických osôb, kde v zmysle § 12 zákona č. 595/2003 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o daniach z príjmov“) sú predmetom dane iba príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou.

Od 1. júla 2004 je NBS platiteľom dane z pridanej hodnoty.

4. Spôsoby oceňovania

Pri oceňovaní majetku a záväzkov v účtovníctve postupovala NBS v súlade s § 24 až § 28 zákona o účtovníctve. Ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu je majetok a záväzky oceňovaný obstarávacou cenou, menovitou hodnotou, vlastnými nákladmi alebo reprodukčnou obstarávacou cenou. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka sa vybrané zložky majetku a záväzkov precenia nasledovne:

- cenné papiere trhovou cenou s výnimkou podielov na základnom imaní v obchodných spoločnostiach a cenných papierov emitovaných bankou,
- deriváty trhovou cenou alebo kvalifikovaným odhadom.

V prípade, že ku dňu ocenenia nie je možné reálnu hodnotu objektívne určiť, banka použila ocenenie v súlade s § 25 zákona o účtovníctve.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA**Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)****4.1. Zlato**

Zlato je ocenené reálnou hodnotou, ktorá vychádza z trhovej ceny londýnskeho dopoludňajšieho fixingu zlata v USD/ozs (trójska unca). Zmeny reálnej hodnoty zlata ovplyvňujú vlastné imanie banky. Predaj zlata má vplyv na výkaz ziskov a strát.

Precenením zlata na reálnu hodnotu v roku 2003 vznikol fond na nové ocenenie zlata, ktorého zostatok predstavoval rozdiel medzi trhovou cenou zlata k 31. decembru 2002 vo výške 342,75 USD/ozs a historickou nadobúdacou cenou zlata vo výške 62,54451 SKK/g (pozri pozn. 6). Pri predaji zlata sa precenenie viažuce sa k príslušnému objemu predaného zlata odúčtuje z tohto fondu do hospodárskeho výsledku.

Swapové operácie so zlatom sú vykázané v súlade s platnými predpismi ako repo obchody so zlatom, tzn. zlato použité v týchto transakciách ako kolaterál je súčasťou bilančnej sumy v položke zlato.

4.2. Cenné papiere v portfóliu

V zmysle zákona o účtovníctve a opatrenia banka zaradila cenné papiere podľa zámeru, s ktorým boli obstarané, do kategórií:

- cenné papiere na obchodovanie,
- cenné papiere na predaj,
- podielové cenné papiere v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom

a následne ich ocenila podľa § 24 a § 27 zákona o účtovníctve.

4.2.1. Cenné papiere na obchodovanie

Dlhopisy bez kupónov sú pri prvotnom zachytení ocenené obstarávacou cenou, ktorá je postupne navyšovaná o časové rozlíšenie rozdielu medzi obstarávacou cenou a menovitou hodnotou, ktorým je diskont. Tento časovo rozlíšený diskont je súčasťou úrokových výnosov.

Dlhopisy s kupónmi sú pri prvotnom zachytení ocenené čistou obstarávacou cenou (bez nakúpeného kupónu), ktorá je postupne upravovaná o časové rozlíšenie rozdielu medzi čistou obstarávacou cenou a menovitou hodnotou (diskont alebo prémia), ktorý je súčasťou úrokových výnosov. Kupón je úrokový výnos, ktorý je časovo rozlišovaný na mesačnej báze.

Cenné papiere zaradené do kategórií na obchodovanie sa preceňujú na reálnu hodnotu ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. Reálna hodnota je trhovú cenu vyhlásenú na verejných trhoch, ak nie je dostupná, používa sa ocenenie kvalifikovaným odhadom.

Zmena reálnych hodnôt ovplyvňuje hospodársky výsledok banky.

Pri úbytku sú cenné papiere oceňované váženým aritmetickým priemerom. Týmto spôsobom sú oceňované rovnaké druhy cenných papierov len v prípade, ak sú od rovnakého emitenta a znejú na rovnakú menu.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)

4.2.2. Podielové cenné papiere a vklady v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom

Banka vykazuje majetkovú účasť s podstatným vplyvom v spoločnosti RVS, a.s. Bratislava (pozri pozn. 7.2). Podielové cenné papiere RVS, a.s. Bratislava sú ocenené v obstarávacej cene.

4.2.3. Ostatné podiely

Banka vykazuje majetkovú účasť v Banke pre medzinárodné zúčtovanie, Bazilej vo Švajčiarsku (ďalej len „BIS“). Podielové cenné papiere v BIS sú ocenené v obstarávacej cene. Majetková účasť v BIS je vykázaná vo výške splateného podielu (25 %). Nesplatená časť podielu (75 %) je splatná na požiadanie.

Dividendy sú vyplácané z celkového podielu NBS v BIS vo švajčiarskych frankoch (pozri pozn. 7.3).

K 1. máju 2004 sa NBS stala členom Európskeho systému centrálnych bánk. V súlade so Štatútom Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) zaplatila NBS počiatočný minimálny vklad do kapitálu ECB. Výška celkového kapitálového podielu jednotlivých národných centrálnych bánk sa odvíja od kapitálového kľúča, stanoveného na základe štatistických kategórií – hrubý domáci produkt a populácia. V zmysle Protokolu o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a ECB je kapitálový kľúč upravovaný každých 5 rokov, resp. pri vstupe nových členov do Európskeho systému centrálnych bánk. Banka splatila počiatočný vklad vo výške 7 % z celkového vkladu NBS do ECB. Zostávajúci podiel 93 % je splatný pri vstupe Slovenskej republiky do Európskej menovej únie (pozri pozn. 7.3).

4.3. Derivátové finančné nástroje

Derivátové finančné nástroje sú vykázané v súvahe v reálnej hodnote. Keďže podmienky hodnotenia termínových a opčných obchodov, ktoré banka uzatvorila v minulosti, nespĺňajú všetky kritériá pre ich účtovanie a vykazovanie ako zabezpečovacích operácií, banka zaradila derivátové finančné nástroje do kategórie na obchodovanie.

Derivátové finančné nástroje sú ocenené reálnou hodnotou, ktorá vychádza z trhových cien, z metód diskontovaných peňažných tokov a pri opciách z Black – Scholes modelu. Zmena ich reálnych hodnôt je premietnutá vo výkaze ziskov a strát.

4.4. Úvery a opravné položky

Úvery sú vykázané v súvahe v akumulovanej hodnote, tzn. vo výške istiny zvýšenej o alikvotný úrok. Poskytnuté úvery sú znížené o opravné položky na možné straty. Tvorba a použitie alebo zrušenie opravných položiek, ak zaniklo riziko, na ktoré boli vytvorené, má vplyv na výkaz ziskov a strát.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)

4.5. Emitované cenné papiere

Banka emituje krátkodobé cenné papiere so splatnosťou do jedného roka (pokladničné poukážky NBS). Emisie v roku 2004 boli vydané za účelom vytvorenia dostatočnej zásoby cenných papierov na vykonávanie sterilizačných repo obchodov. Sterilizačné repo obchody súviseli s výkonom menovej politiky v oblasti operácií na voľnom trhu.

Ocenenie emitovaných a predaných pokladničných poukážok NBS sa odo dňa vyrovnania emisie do dňa splatnosti postupne zvyšuje o úrokové náklady (tzv. akumulovaná hodnota). V súvahe sú emitované pokladničné poukážky NBS vykázané kompenzovane so spätne nakúpenými pokladničnými poukážkami do portfólia NBS, vrátane časového rozlíšenia úrokov.

4.6. Dlhodobý majetok

Dlhodobý majetok zahŕňa hmotný a nehmotný majetok, ktorého vstupná cena je vyššia ako suma ustanovená v zákone o daniach z príjmov a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok. V súvahe je vykázaný v obstarávacej cene vrátane nákladov spojených s jeho obstaraním, odpisovaný dlhodobý majetok je znížený o oprávky. Vytvorená opravná položka vyjadruje rozdiel medzi nižšou realizovateľnou hodnotou majetku a jeho účtovnou hodnotou po odpočítaní oprávok. Pozemky, umelecké zbierky a nedokončené hmotné investície sa neodpisujú.

Dlhodobý majetok NBS bol zaradený do jednotlivých odpisových skupín a odpisovaný rovnomerne v súlade s odpisovým plánom.

Odpisová skupina	2004	
	Doba odpisovania	Ročná odpisová sadzba v %
1. Kancelárska technika, stroje na spracovanie dát, osobné a dodávkové automobily	4	25,0
2. Prístroje a osobné technické zariadenia	6	16,7
3. Zabezpečovacie zariadenia	12	8,4
4. Energetické zariadenia	20	5,0
5. Budovy a stavby	30	3,4
6. Objekty a predmety odpisované osobitnou sadzbou	určená osobitne	určená osobitne

4.7. Zásoby

Zásoby sú ocenené obstarávacími cenami, tzn. vrátane nákladov spojených s ich obstaraním. Opravná položka k zásobám sa tvorí v prípade, ak doba skladovania je dlhšia ako jeden rok.

5. Použitie finančných nástrojov

Finančným nástrojom je akýkoľvek právny vzťah, na základe ktorého vzniká finančné aktívum jednej zmluvnej strany a finančný záväzok alebo kapitálový nástroj druhej zmluvnej strany.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA**Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004****(v tisícoch Sk)**

Súvaha NBS pozostáva vo veľkej miere z finančných nástrojov. Tieto nástroje vystavujú banku viacerým finančným rizikám. Hlavným cieľom je zaistiť minimalizáciu rizík spojených so spravovaním finančných nástrojov, vrátane derivátových finančných nástrojov. Tzn. najdôležitejšou úlohou je bezpečné spravovanie finančných nástrojov. Všetky ostatné kritériá sú tomuto cieľu podriadené.

Na zabezpečenie týchto cieľov banka stanovuje zásady spravovania finančných nástrojov. Zásady určujú typy a hraničné hodnoty akceptovateľného rizika spojeného s pôsobením NBS ako konzervatívneho investora na finančných a kapitálových trhoch.

Banka používa a vykazuje zlato ako finančný nástroj (pozri pozn. 4.1 a 6).

5.1. Úverové riziko

Riadenie úverového rizika má v banke prioritu, pretože v prípade neplnenia záväzkov zmluvného partnera hrozí strata celej investície.

Za účelom zníženia úverového rizika sú na investície stanovené limity, ktoré majú zamedziť koncentráciu rizika jedného emitenta. Limity na jednotlivých emitentov, resp. protistrany, ako aj pre jednotlivé druhy operácií sa priebežne upravujú podľa zmien ratingového hodnotenia, resp. podmienok na trhu. Ako hlavný zdroj informácií pre ohodnotenie kvality partnerských strán NBS slúžia pravidelne aktualizované údaje ratingovej agentúry Fitch. Pre hodnotenie bonity cenných papierov, s ktorými banka obchoduje, sú použité aj hodnotenia ratingových agentúr Standard & Poor's a Moody's. K 31. decembru 2004 cca 70 % investícií bolo alokovaných do dlhových nástrojov s najvyšším ratingom AAA – emitovaných vládami krajín G7, BIS, agentúrami sponzorovanými vládou Spojených štátov amerických resp. hypotekárnych dlhopisov verejného sektora v Spolkovej republike Nemecko. Do 30 % investícií tvorili depozitné operácie a repo obchody s vybranými finančnými inštitúciami a operácie so zlatom.

Úverové riziko z repo operácií je minimalizované, pretože všetky úvery sú zabezpečené likvidnými cennými papiermi s najvyšším investičným ratingom.

Úvery, ktoré poskytla NBS tuzemským finančným a iným inštitúciami, sú zabezpečené štátnou zárukou (pozri pozn. 24), resp. úverové riziko je podstatne obmedzené sledovaním zadĺženosti týchto inštitúcií.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)

Analýza poskytnutých úverov podľa zostatkovej doby splatnosti k 31. decembru 2004:

	Do 1 mesiaca vrátane	1 – 3 mesiace vrátane	Do 1 roka vrátane	1 – 5 rokov vrátane	Nad 5 rokov	Nedefino- vané	Spolu
Zahraničné banky	134 380 115						134 380 115
Securities Lending	82 997 838						82 997 838
úvery poskytnuté pri repo obchodoch v CM	51 382 277						51 382 277
Tuzemské banky	154 073	114 640	295 052	1 393 104	2 759 810		4 716 679
redistribučné úvery	154 073		203 727	804 240	2 750 649		3 912 689
úvery poskytnuté tuzemským bankám na pod- poru podnikania zo zdrojov JBIC a EIB v Sk		86 377	76 214	526 509	9 161		698 261
úvery poskytnuté tuzemským bankám na podporu podnikania zo zdrojov EIB v CM		28 263	15 111	62 355			105 729
Iné finančné inštitúcie	773 855		2 795 575	3 808 960			7 378 390
Spolu úvery bankám	135 308 043	114 640	3 090 627	5 202 064	2 759 810		146 475 184
Štandardné úvery	6 888	112	1 612	43 004	154 423		206 039
zamestnanci	6 888	112	1 612	43 004	154 423		206 039
verejná správa							
Klasifikované úvery						8	8
nefinančné organizácie						8	8
Spolu úvery klientom	6 888	112	1 612	43 004	154 423	8	206 047
Spolu	135 314 931	114 752	3 092 239	5 245 068	2 914 233	8	146 681 231

Analýza poskytnutých úverov podľa zostatkovej doby splatnosti k 31. decembru 2003:

	Do 1 mesiaca vrátane	1 – 3 mesiace vrátane	Do 1 roka vrátane	1 – 5 rokov vrátane	Nad 5 rokov	Nedefino- vané	Spolu
Zahraničné banky	68 553 053	4 943 507					73 496 560
Securities Lending	32 834 831						32 834 831
úvery poskytnuté pri repo obchodoch v CM	35 718 222	4 943 507					40 661 729
Tuzemské banky	234 564	172 461	1 198 441	2 770 338	3 622 813		7 998 617
redistribučné úvery	234 564		1 052 701	1 876 416	3 428 295		6 591 976
úvery poskytnuté tuzemským bankám na pod- poru podnikania zo zdrojov JBIC a EIB v Sk		124 320	99 586	783 338	193 955		1 201 199
úvery poskytnuté tuzemským bankám na podporu podnikania zo zdrojov EIB v CM		48 141	46 154	110 584	563		205 442
Iné finančné inštitúcie	751 572		2 335 776	7 224 787			10 312 135
Spolu úvery bankám	69 539 189	5 115 968	3 534 217	9 995 125	3 622 813		91 807 312
Štandardné úvery	138 289	1 150 106	1 152 120	5 443 069	139 247		8 022 831
zamestnanci	8 779	106	2 120	43 069	139 247		193 321
verejná správa	129 510	1 150 000	1 150 000	5 400 000			7 829 510
Klasifikované úvery	15 094	0					15 094
nefinančné organizácie	15 094	0					15 094
Spolu úvery klientom	153 383	1 150 106	1 152 120	5 443 069	139 247		8 037 925
Spolu	69 692 572	6 266 074	4 686 337	15 438 194	3 762 060		99 845 237

Poznámky sú nedeliteľnou súčasťou účtovnej závierky Národnej banky Slovenska

11

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA**Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004**
(v tisícoch Sk)**5.2. Trhové riziko**

Trhové riziko vzniká banke z otvorenej devízovej pozície a z otvorenej pozície v úrokových sadzbách.

Analýza majetku a záväzkov banky podľa zostatkovej doby splatnosti k 31. decembru 2004:

	Do 1 mesiaca vrátane	1 – 3 mesiace vrátane	Do 1 roka vrátane	1 – 5 rokov vrátane	Nad 5 rokov	Nedefino- vané	Spolu
Pokladničná hotovosť, vklady v zahraničných emisných bankách	23 318						23 318
Pohľadávky voči klientom	6 888	112	1 612	43 004	154 423	8	206 047
Dlhové cenné papiere	53 955 698	52 276 070	60 619 897	169 921 661	15 301 895		352 075 221
Akcie a ostatné podiely						255 267	255 267
Podielové CP a vklady v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom						108 000	108 000
Dlhodobý majetok						6 575 439	6 575 439
Ostatné aktíva	2 389 466	2 136 900	3 590 149	5 023 245		1 029 147	14 168 907
Náklady budúcich období a príjmy budúcich období	1 859	39	6 567	400			8 865
Pohľadávky voči MMF						3 800 426	3 800 426
Pohľadávky voči ESCB	45 333						45 333
Pohľadávky voči ostatným zahraničným subjektom	146 487 090	256	209				146 487 555
Poskytnuté úvery tuzemským bankám	154 073	114 640	295 052	1 393 104	2 759 810		4 716 679
Ostatné pohľadávky voči tuzemsku	886 315		2 795 575	3 808 960			7 490 850
Majetok	203 950 040	54 528 017	67 309 061	180 190 374	18 216 128	11 768 287	535 961 907
Záväzky voči klientom	4 292 666	47 999	168 789	93 317			4 602 771
Ostatné pasíva	245 281	2 776	43			118 932	367 032
Výnosy budúcich období a výdavky budúcich období	2 208		6 474				8 682
Rezervy	36 590	68 246	21 000	8 119		17 060	151 015
Záväzky voči MMF						3 761 749	3 761 749
Záväzky voči bankám ESCB	5 153						5 153
Záväzky voči ostatným zahraničným subjektom	84 243 209	46 765	25 673	3 393 221		682 763	88 391 631
Účty peňažných rezerv v NBS	10 948 646						10 948 646
CP vydané NBS	19 952 479	39 772 111					59 724 590
Ost. záväzky voči tuzemsku	230 931 052	8 917					230 939 969
Emisia bankoviek a mincí						109 900 050	109 900 050
Účet štátu	10 432 988						10 432 988
ŠF a iné zúčtovanie so ŠR							
Zúčtovanie os. operácií s prostriedkami SR	694 207		70 109 235				70 803 442
Záväzky	361 784 479	39 946 814	70 331 214	3 494 657		114 480 554	590 037 718

Poznámky sú nedeliteľnou súčasťou účtovnej závierky Národnej banky Slovenska

12

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)

Analýza majetku a záväzkov banky podľa zostatkovej doby splatnosti k 31. decembru 2003:

	Do 1 mesiaca vrátane	1 – 3 mesiace vrátane	Do 1 roka vrátane	1 – 5 rokov vrátane	Nad 5 rokov	Nedefino- vané	Spolu
Pokladničná hotovosť, vklady v zahraničných emisných bankách	28 462						28 462
Pohľadávky voči klientom	153 383	1 150 106	1 152 120	5 443 069	139 247		8 037 925
Dlhové cenné papiere	43 975 144	24 576 757	91 255 437	170 486 664	6 367 171		336 661 173
Akcie a ostatné podiely						162 677	162 677
Podielové CP a vklady v obch. spoločnostiach s podstatným vplyvom						108 000	108 000
Dlhodobý majetok						6 816 116	6 816 116
Ostatné aktíva	1 263 340	2 484 966	3 433 509	5 780 063		2 944 303	15 906 181
Náklady budúcich období a príjmy budúcich období	1 469	1 657	12 129				15 255
Pohľadávky voči MMF						4 197 381	4 197 381
Pohľadávky voči ESCB	112 387						112 387
Pohľadávky voči ostatným zahraničným subjektom	77 761 466	4 943 678	195			754	82 706 093
Poskytnuté úvery tuzemským bankám	234 564	172 461	1 198 441	2 770 338	3 622 813		7 998 617
Ostatné pohľadávky voči tuzemsku	839 147		2 335 776	7 224 787	0		10 399 710
Aktíva	124 369 362	33 329 625	99 387 607	191 704 921	10 129 231	14 229 231	473 149 977
Záväzky voči klientom	19 102 064	42 225	153 892	114 985			19 413 166
Ostatné pasíva	3 672 696	2 587	34 045	14 857	3 000	163 362	3 890 547
Výnosy budúcich období a výdavky budúcich období	990	1 708					2 698
Rezervy	28 215	67 202	16 223				111 640
Záväzky voči MMF	4 155 546						4 155 546
Záväzky voči ostatným zahraničným subjektom	58 374 390	5 553 073	592 547	4 566 891	70 104		69 157 005
Účty peňažných rezerv v NBS	11 504 998						11 504 998
CP vydané NBS		55 759 761					55 759 761
Ost. záväzky voči tuzemsku	123 417 122	10 468				70 340	123 497 930
Emisia bankoviek a mincí						102 546 365	102 546 365
Účet štátu	17 075 247						17 075 247
ŠF a iné zúčtovanie so SR	11 026 001						11 026 001
Zúčtovanie os. operácií s prostriedkami SR	3 835 240		67 545 640				71 380 880
Pasíva	252 192 509	61 437 024	68 342 347	4 696 733	73 104 102	780 067	489 521 784

Poznámky sú nedeliteľnou súčasťou účtovnej závierky Národnej banky Slovenska

13

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA**Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)****5.2.1. Menové riziko**

Dopad zmeny kurzu na hospodárenie NBS je dominantný, pretože menové riziko je naviazané nielen na volatilitu výmenného kurzu SKK/EUR, ale aj na zmeny kurzu EUR/USD. Menové riziko vyplýva z otvorenej devízovej pozície NBS.

Menové zloženie otvorenej devízovej pozície bolo stanovené bankovou radou. Podiel USD v otvorenej devízovej pozícii sa udržiava na úrovni 30 % +/- 2 %, pričom jeho absolútna veľkosť nesmie presiahnuť stanovenú úroveň 3,1 mld. USD. Ak by sa uvedené limity navzájom vylučovali, prednostným sa stáva pravidlo maximálnej absolútnej hodnoty otvorenej devízovej pozície v USD. K dorovnaniu otvorenej devízovej pozície sa pristúpi v prípade, ak rozdiel hodnoty podielu USD v otvorenej devízovej pozícii oproti stanovenej úrovni presiahne hodnotu +/- 10 mil. USD. Zvyšná časť devízových rezerv je denominovaná v EUR.

Vzhľadom na devízovú štruktúru majetku a záväzkov v bilancii banky, ktorá vyplýva zo špecifického postavenia NBS a jej prioritnej úlohy, udržania cenovej stability, nemôže sa banka efektívne zabezpečiť voči menovému riziku.

Denné riadenie menového rizika je v udržiavaní príslušnej časti devízových aktív podľa menovej skladby devízových pasív a štruktúry otvorenej devízovej pozície v súlade s rozhodnutím bankovej rady. Monitoring a meranie citlivosti sú zamerané na meranie aktuálnych kurzových rozdielov a na odhad budúcich dopadov negatívneho vývoja výmenných kurzov (z hľadiska hospodárskeho výsledku), a to cez výpočet ukazovateľov citlivosti.

V priebehu roka 2004 sa výmenný kurz slovenskej koruny voči Euru zhodnotil o 5,75 % (zo 41,161 SKK/EUR na 38,796 SKK/EUR), výmenný kurz slovenskej koruny voči americkému doláru sa zhodnotil o 13,44 % (zo 32,920 SKK/USD na 28,496 SKK/USD). Takéto posilnenie slovenskej koruny výrazne ovplyvnilo stratu NBS (pozri pozn. 18 a 21).

Čistá devízová pozícia sa v roku 2004 zvýšila oproti roku 2003 o 14,41 %, z 364 377 251 tis. Sk na 416 890 133 tis. Sk.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)

Štruktúra otvorenej devízovej pozície je nasledovná:

	Č.r.	Slovenské koruny	Cudzíe meny v prepočte na Sk spolu	z toho: USD	EUR	Iné
2004						
Aktíva	1	19 076 278	516 885 629	133 960 589	378 934 268	3 990 772
Pokladničná hotovosť, vklady v zahraničných emisných bankách			23 318	7 437	11 109	4 772
Pohľadávky voči klientom		206 047				
Dlhové cenné papiere			352 075 221	80 546 576	271 528 645	
Akcie a ostatné podiely			255 267		108 006	147 261
Podielové cenné papiere a vklady v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom		108 000				
Dlhodobý majetok		6 575 356	83	83		
Ostatné aktíva		77 661	14 091 246	14 091 139	107	
Náklady budúcich období a príjmy budúcich období		7 414	1 451		1 451	
Pohľadávky voči Medzinárodnému menovému fondu			3 800 426			3 800 426
Pohľadávky voči bankám ESCB			45 333		31 973	13 360
Pohľadávky voči ostatným zahraničným subjektom			146 487 555	39 315 354	107 147 248	24 953
Poskytnuté úvery tuzemským bankám		4 610 950	105 729		105 729	
Ostatné pohľadávky voči tuzemsku		7 490 850				
Pasíva	2	435 966 411	99 995 496	31 796 442	64 431 257	3 767 797
Závazky voči klientom		4 602 771				
Ostatné pasíva		322 528	44 504	34 968	8 167	1 369
Výnosy a výdavky budúcich období		6 474	2 208		2 208	
Rezervy		150 749	266	28	38	200
Závazky voči Medzinárodnému menovému fondu			3 761 749			3 761 749
Závazky voči bankám ESCB		5 153				
Závazky voči ostatným zahraničným subjektom		686 426	87 705 205	31 727 140	55 978 065	
Účty peňažných rezerv v NBS		10 948 646				
Cenné papiere vydané NBS		59 724 590				
Ostatné záväzky voči tuzemsku		230 939 969				
Emisia bankoviek a mincí		109 900 050				
Účet štátu		2 645 631	7 787 357	32 168	7 750 710	4 479
ŠF a iné zúčtovanie so štátnym rozpočtom						
Zúčtovanie osobitných operácií s prostriedkami SR		70 109 235	694 207	2 138	692 069	
Základné imanie		466 667				
Rezervné fondy a ostatné fondy tvorené zo zisku		10 164 859				
Ostatné kapitálové fondy		76 784				
Oceňovacie rozdiely		11 874 441				
Výsledok z precenenia majetku a záväzkov z minulých rokov		-40 369 766				
Neuhradená strata z minulých rokov		-36 288 796				
Zisk alebo strata z bežného účtovného obdobia						
Otvorená devízová pozícia	3=1-2	-416 890 133	416 890 133	102 164 147	314 503 011	222 975
2003						
Aktíva	4	33 523 936	439 626 041	134 535 093	300 508 273	4 582 675
Pasíva	5	397 901 187	75 248 790	15 310 525	54 497 803	5 440 462
Otvorená devízová pozícia	6=4-5	-364 377 251	364 377 251	119 224 568	246 010 470	-857 787
Spolu medziročný rozdiel	7=3-6	-52 512 882	52 512 882	-17 060 421	68 492 541	1 080 762

Poznámky sú nedeliteľnou súčasťou účtovnej závierky Národnej banky Slovenska

15

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA**Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)****5.2.2. Riziko úrokovej sadzby**

Podstata rizika úrokovej sadzby spočíva v kolísaní hodnoty finančných nástrojov v dôsledku zmien trhových úrokových sadzieb, čo vplýva na finančnú pozíciu a cash flow banky.

Väčšina finančného majetku a záväzkov banky je úročená fixnou úrokovou sadzbou. Variabilná úroková sadzba bola použitá pri swapoch, repo operáciách v slovenských korunách, redistribučných úveroch a úveroch Two Step Loan (TSL) a Apex Global Loan (AGL) poskytnutých tuzemským bankám (pozri pozn. 10). Pri zmluvne dohodnutej variabilnej úrokovej sadzbe sa vychádza zo základnej úrokovej sadzby NBS, ktorou je limitná úroková sadzba NBS pre dvojtýždňové repo tendre. Základná úroková sadzba NBS sa oproti koncu roka 2003 znížila o 2 percentuálne body zo 6 % na 4 % k 31. decembru 2004.

Riadenie úrokového rizika je taktiež zohľadnené pri cenných papieroch v štruktúre benchmarkov (benchmark znamená rizikovo neutrálne portfólio slúžiace ako meradlo, voči ktorému sa oceňuje skutočné portfólio), ako aj v skladbe intervenčného portfólia. Obchodovateľné cenné papiere tvoria viac ako dve tretiny finančného majetku úročeného fixnou úrokovou sadzbou. Priemerná splatnosť benchmarku (durácia) je schválená bankovou radou v rámci celkovej politiky správy devízových rezerv na úrovni 1,5 roka s maximálnymi prípustnými odchýlkami ± 6 mesiacov od stanovenej neutrálnej hodnoty.

S cieľom minimalizovať nepriaznivé dopady pohybov trhových cien na hospodárenie banky sa pravidelne vykonáva analýza simulujúca štatisticky najhoršie zmeny úrokových sadzieb predpokladané v nasledujúcom období. Výsledky tejto analýzy sa následne berú do úvahy pri nastavení durácie benchmarkov jednotlivých investičných portfólií.

Ako doplnková metóda pre potreby globálneho a porovnateľného merania rizika sa používa metóda VaR (Value at Risk). Metóda je založená na analýze pravdepodobnosti rôznych zmien v trhových podmienkach. V NBS sa s mesačnou periodicitou vypočítavajú hodnoty pre jednotlivé portfóliá ako aj pre benchmarky, čím sa vizualizuje absolútna a relatívna (v porovnaní s benchmarkom) expozícia voči riziku portfólií s dlhšou priemernou dobou splatnosti.

Úročený majetok a záväzky banky vychádzajú zo sadzieb, ktoré sa približujú, alebo sa rovnajú trhovej hodnote s výnimkou úrokovej sadzby úveru poskytnutému Fondu ochrany vkladov (pozri pozn. 10) a úrokovej sadzby peňažných rezerv bánk, ktoré banková rada schválila vo výške 1,5 %.

Najväčší podiel neúročených finančných záväzkov predstavujú záväzky z emisie obeživa.

So zámerom splniť stanovené ciele menovej politiky NBS počas roku 2004 vykonávala sterilizačné repo obchody, predovšetkým prostredníctvom hlavného nástroja – dvojtýždňových sterilizačných repo tendrov. Cieľom sterilizačných operácií NBS je znížiť existujúci štrukturálny prebytok likvidity na medzibankovom trhu na úroveň nepredstavujúcu riziko nenaplnenia cieľa menovej politiky. Sterilizované prostriedky nie je možné spätne reinvestovať, nakoľko by sa eliminovala účinnosť nástroja menovej politiky. Z tohto dôvodu výsledkom sterilizačných operácií boli výlučne úrokové náklady NBS. Limitná úroková sadzba pre dvojtýždňové repo tendre bola k 31. decembru 2004 vo výške 4 %.

Vzhľadom ku skutočnosti, že podstatný podiel v súvahe banky tvorí finančný majetok a záväzky úročené fixnou úrokovou sadzbou, je možné zistiť mieru rizika úrokových sadzieb z tabuliek, ktoré analyzujú majetok a záväzky banky podľa zostatkovej doby splatnosti (pozri pozn. 5.1 a 5.2).

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)

Nasledujúca tabuľka sumarizuje v percentuálnom vyjadrení priemernú úrokovú sadzbu finančného majetku a záväzkov za roky 2004 a 2003 podľa hlavných mien:

rok 2004	EUR	USD	XDR	JPY	v % SKK
Majetok					
Bežné účty a vklady v bankách	1,51	1,58	1,91	0,00	1,84
Zlato		0,03			
Cenné papiere na obchodovanie	3,78	1,01			
Úvery bankám a iným finančným inštitúciám	2,93	1,21			4,98
Derivátové finančné nástroje		2,05		2,88	
Členská kvóta v MMF			0,00		0,00
Úvery klientom					1,00
Záväzky					
Záväzky voči bankám a iným finančným inštitúciám	2,23	0,78		2,89	3,32
Derivátové finančné nástroje		1,24			
Záväzky voči štátu					4,00
Emitované cenné papiere					4,76
Záväzky voči MMF			0,00		0,00
Záväzky voči ostatným klientom	0,92	0,63			2,99

rok 2003	EUR	USD	XDR	JPY	v % SKK
Majetok					
Bežné účty a vklady v bankách	1,25	0,85	1,70	0,00	3,42
Zlato		0,43			
Cenné papiere na obchodovanie	3,28	1,98			
Úvery bankám a iným finančným inštitúciám	3,10	1,10			6,34
Derivátové finančné nástroje		2,05		2,93	
Členská kvóta v MMF			0,00		0,00
Úvery klientom					7,23
Záväzky					
Záväzky voči bankám a iným finančným inštitúciám	2,45	0,73		3,15	4,28
Derivátové finančné nástroje		2,73			
Záväzky voči štátu					5,14
Emitované cenné papiere					6,41
Záväzky voči MMF			0,00		0,00
Záväzky voči ostatným klientom	0,92	0,63			3,96

Poznámky sú nedeliteľnou súčasťou účtovnej závierky Národnej banky Slovenska

17

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA**Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004****(v tisícoch Sk)****5.2.3 Riziko likvidity**

Riziko likvidity vyplýva z potreby likvidity na intervenovanie na medzibankovom devízovom trhu ako aj na pokrytie záväzkov NBS a vlády. Výška intervenčného portfólia vychádza z predpokladaného objemu intervencií, ako aj harmonogramu platieb NBS a dlhovej služby štátu. Pri určovaní veľkosti uvedeného portfólia je potrebné optimálne odhadnúť budúce potreby likvidity v snahe vyhnúť sa jej možnému nedostatku alebo jej relatívnemu prebytku. Štruktúra, spôsob a kritériá jeho spravovania vychádzajú z požiadavky zabezpečenia dostatočnej schopnosti NBS účinne intervenovať a plniť si svoje záväzky.

V banke je zriadené likvidné portfólio s duráciou benchmarku 5 mesiacov, pričom viac ako 90 % celkových devízových rezerv banky je možné realizovať za dobu 2 – 3 pracovných dní.

5.3. Operačné riziko

Operačné riziko je riziko priamej alebo nepriamej straty, ktorá vzniká v dôsledku neadekvátnych alebo nesprávnych vnútorných procesov a pracovných postupov, ľudského alebo systémového zlyhania. Patrí sem aj riziko súvisiace s používaním informačných systémov.

V NBS je tento druh rizika riešený stanovením jednoznačne vymedzených zodpovedností a pracovných postupov s cieľom eliminovať možné chyby, straty a nesprávne spracovania. Dodržiavanie pravidiel je priebežne kontrolované.

6. Zlato

Zlato pozostáva z týchto položiek:

	2004	2003
Zlaté tehly v štandardnej forme	13 932 096	15 332 558
Zlato v inej forme	134 830	149 922
Spolu	14 066 926	15 482 480

K 31. decembru 2004 zlato obsahuje spolu 1 127 tisíc trójskych uncí zlata, z toho 716 tisíc trójskych uncí zlata uložených ako depozitum v korešpondenčných bankách, 400 tisíc trójskych uncí použitých pri repo obchodoch a 11 tisíc trójskych uncí v inej forme.

Hodnota zlata poskytnutého ako kolaterál v repo obchodoch k 31. decembru 2004 (pozri pozn. 13) predstavuje 4 994 682 tis. Sk (5 496 751 tis. Sk k 31. decembru 2003).

Trhová cena zlata k 31. decembru 2004 bola 438 USD/ozs (417,25 USD/ozs k 31. decembru 2003). Pokles výmenného kurzu SKK/USD (pozri pozn. 5.2.1.) negatívne ovplyvnil vykázaný objem položky zlato v reálnej hodnote (súvaha – aktíva riadok X) a položky fond na nové ocenenie zlata (súvaha – pasíva riadok XX). Zostatok fondu k 31. decembru 2004 je vo výške 11 874 441 tis. Sk (13 289 763 tis. Sk k 31. decembru 2003).

Obchody so zlatom k 31. decembru 2004 boli vykonané s európskymi krajinami eurozóny podielom 12 %, s európskymi krajinami mimo eurozóny podielom 62 % (81 % k 31. decembru 2003) a so Spojenými štátmi americkými podielom 26 % (19 % k 31. decembru 2003).

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)
7. Cenné papiere
7.1. Cenné papiere na obchodovanie

K 31. decembru 2004 banka eviduje v portfóliu cenné papiere určené na obchodovanie v nasledujúcich reálnych hodnotách:

	2004	2003
Spolu cenné papiere štátnych orgánov	229 676 373	236 732 600
Štátne dlhopisy s kupónmi	132 177 076	158 634 604
Štátne dlhopisy bez kupónov	95 533 365	76 179 900
Kupóny k dlhopisom	1 965 932	1 918 096
Spolu cenné papiere ostatných subjektov	122 398 848	99 928 573
Dlhopisy zahraničných emisných bánk bez kupónov	5 799 439	2 056 881
Ostatné dlhopisy s kupónmi	83 058 256	71 450 656
Ostatné dlhopisy bez kupónov	31 916 326	25 388 906
Kupóny k dlhopisom	1 624 827	1 032 130
Spolu cenné papiere	352 075 221	336 661 173

Banka obchoduje s cennými papiermi na zahraničných finančných trhoch, najmä v New Yorku, Londýne, Bazileji a v krajinách eurozóny. Tieto obchody majú charakter mimoburzových obchodov.

Rozdiely z precenenia cenných papierov na obchodovanie v roku 2004 priaznivo ovplyvnili hospodársky výsledok banky (pozri pozn. 21).

Cenné papiere na obchodovanie z hľadiska geografického členenia boli k 31. decembru 2004 koncentrované 77 % v krajinách eurozóny (64 % k 31. decembru 2003), 3 % v ostatných európskych krajinách (12 % k 31. decembru 2003) a 20 % v Spojených štátoch amerických (24 % k 31. decembru 2003).

7.2. Podielové cenné papiere a vklady v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom

K 31. decembru 2004 banka vlastní 1 080 kusov listinných akcií RVS, a.s. v objeme 108 000 tis. Sk, čo predstavuje 40,51 % podiel na základnom imaní (súvaha – aktíva riadok VI). V roku 2004 banka prijala dividendy vo výške 10 800 tis. Sk.

Napriek podstatnému vplyvu v RVS, a.s. Bratislava banka v zmysle § 22 zákona o účtovníctve nezostavuje konsolidovanú účtovnú závierku.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA**Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)****7.3. Ostatné podiely**

K 31. decembru 2004 banka vlastní 2 670 kusov akcií BIS vo výške 589 042 tis. Sk (650 706 tis. Sk k 31. decembru 2003), čo predstavuje 0,45 %-ný podiel na základnom imaní BIS. Každá akcia je splatená do výšky 25 % menovitej hodnoty. Záväzok z nesplateného podielu vo výške 75 % z menovitej hodnoty každej akcie predstavuje vo finančnom vyjadrení 441 781 tis. Sk (488 029 tis. Sk k 31. decembru 2003). Podiel v BIS je v súvahe vykázaný vo výške 25 % splateného podielu, t.j. 147 261 tis. Sk. (162 677 tis. Sk k 31. decembru 2003 v zúčtovacej jednotke XDR).

Za rok 2004 BIS vyplatila banke dividendy vo výške 28 882 tis. Sk (28 639 tis. Sk k 31. decembru 2003 - výkaz ziskov a strát – riadok III c).

K 31. decembru 2004 NBS vykazuje počiatočný splatený vklad do kapitálu ECB vo výške 108 006 tis. Sk (2 784 tis. EUR), čo predstavuje 7 % z celkového kapitálového podielu NBS. Celkový podiel NBS na upísanom kapitáli ECB je 0,7147 %. Zostatok nesplateného podielu bude splatný pri vstupe Slovenskej republiky do Európskej menovej únie.

8. Derivátové finančné nástroje

Reálna hodnota derivátových finančných nástrojov je uvedená v tabuľke:

	2004 Súvaha		2004 Podsúvaha		2003 Súvaha		2003 Podsúvaha	
	Majetok	Závazky	Majetok	Závazky	Majetok	Závazky	Majetok	Závazky
Menovo-úrokový swap P04					141 076		1 273 497	1 130 828
Úrokový swap	24 213		1 615 161	1 615 161	46 355		1 777 518	1 777 518
Nakúpené predajné opcie	374		3 263 798	4 994 682	40 681		3 770 502	5 496 751
Spolu	24 587		4 878 959	6 609 843	228 112		6 821 517	8 405 097

Banka mala uzavretý menovo-úrokový swap P04 vo výške 5,7 mld. JPY na zabezpečenie zostávajúcej časti pôžičiek TSL II a TSL III od Japan Bank for International Cooperation so splatnosťou v marci 2005, ktorý konvertoval splácanie úveru v JPY na USD bázu. V súlade s rozhodnutím Bankovej rady boli v septembri 2004 zostatky pôžičiek TSL II a TSL III splatené a súčasne bol ukončený menovo-úrokový swap P04 so stratou 30 720 tis. Sk.

Banka vykazuje uzatvorený dlhodobý zlatý úrokový swap so splatnosťou v roku 2005. NBS uhrádza štvrťročne variabilný úrok vo výške 3 -mesačného LIBOR-GOFO v USD a protistrana uhrádza štvrťročne pevnú sadzbu 2,05 % v USD z pomyselnej hodnoty 129 407 trójskych uncí zlata.

S cieľom eliminovať riziko poklesu trhovej ceny zlata NBS kúpila európske put opcie na zlato. V súčasnosti banka eviduje dve európske predajné opcie na objem 400 tis. trójskych uncí zlata s realizačnými cenami 259,00 USD/ozs a 295,30 USD/ozs, ktoré sú splatné 16. januára a 26. marca 2007 (pozri pozn. 6).

Obchody s derivátovými finančnými nástrojmi k 31. decembru 2004 boli vykonávané s európskymi krajinami mimo eurozóny (k 31. decembru 2003 európske krajiny mimo eurozóny 80 % a Spojené štáty americké 20 %).

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)
9. Vklady a záväzky voči Medzinárodnému menovému fondu

K 31. decembru 2004 banka evidovala voči Medzinárodnému menovému fondu (ďalej len „MMF“) pohľadávku vo výške 357 505 tis. XDR, čo predstavovalo 17 712 640 tis. Sk (18 462 821 tis. Sk k 31. decembru 2003) z titulu členskej kvóty Slovenskej republiky prepočítanej na slovenské koruny reprezentatívnym kurzom XDR stanoveným MMF. V súlade so stanovami MMF je 25 % členskej kvóty splatných v XDR a 75 % v slovenských korunách.

Banka zároveň vykazuje záväzok voči MMF vo výške splatenej členskej kvóty v XDR, prepočítanej na slovenské koruny reprezentatívnym kurzom. Banka eviduje záväzok Vlády Slovenskej republiky voči MMF vo výške 17 712 640 tis. Sk (18 462 821 tis. Sk k 31. decembru 2003), ktorý predstavuje najmä neprevoditeľnú a neúročiteľnú zmenku splatnú na požiadanie vo výške 17 044 269 tis. Sk.

Členská kvóta v SKK a príslušný záväzok sú v súvahe kompenzované. Pohľadávka a záväzok voči MMF vykázané v súvahe predstavujú 25 % kvóty splatenej v XDR prepočítanej na slovenské koruny kurzom NBS.

10. Poskytnuté úvery
10.1. Poskytnuté úvery bankám a iným finančným inštitúciám

K 31. decembru 2004 poskytla NBS bankám a iným finančným inštitúciám tieto úvery:

	2004	2003
Zahraničné banky	134 380 115	73 496 560
Securities Lending	82 997 838	32 834 831
úvery poskytnuté pri repo obchodoch v CM	51 382 277	40 661 729
Tuzemské banky	4 716 679	7 998 617
redistribučné úvery	3 912 689	6 591 976
úvery poskytnuté tuzemským bankám na podporu podnikania		
zo zdrojov JBIC a EIB v Sk	698 261	1 201 199
úvery poskytnuté tuzemským bankám na podporu podnikania		
zo zdrojov EIB v CM	105 729	205 442
Iné finančné inštitúcie	7 378 390	10 312 135
Spolu	146 475 184	91 807 312

K 31. decembru 2004 banka eviduje pohľadávky z repo obchodov na základe zmlúv o poskytovaní služieb tzv. „Securities Lending“ vo výške 82 997 838 tis. Sk, z toho v USD 28 459 689 tis. Sk a v EUR 54 538 149 tis. Sk. Úvery poskytnuté pri repo obchodoch so zahraničím predstavujú sumu 51 382 277 tis. Sk, pričom celá hodnota bola poskytnutá v EUR.

Zabezpečenie repo obchodov cennými papiermi eviduje banka v podsúvahe (pozri pozn. 23).

V roku 2004 bol mimoriadnou splátkou vo výške 1 277 686 tis. Sk predčasne splatený redistribučný úver. Pri poskytnutých redistribučných úveroch je úverové riziko eliminované prevzatými štátnymi zárukami na celý zostatok istiny a príslušenstva. V prípade, že dlžník neuhradí v lehote splatnosti svoj záväzok, túto povinnosť preberá Ministerstvo financií SR (pozri pozn. 24).

V roku 2001 banka poskytla Fondu ochrany vkladov úver so splatnosťou do 30. decembra 2005. Zostatok úveru vrátane úrokov k 31. decembru 2004 je 7 378 390 tis. Sk (10 312 135 tis. Sk k 31. decembru 2003). Splátky sú viazané na zákonom stanovené členské

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)

príspevky bánk do FOV a kalkulovaný príjem z konkurzných konaní. Očakávaný vývoj zdrojov FOV v roku 2005 nepotvrdzuje konečné splatenie úveru v zmluvne dohodnutom termíne. Z toho dôvodu FOV požiadal o prolongáciu úverového vzťahu do 31. januára 2007, čo banková rada schválila na zasadnutí vo februári 2005.

10.2. Poskytnuté úvery klientom

NBS poskytla k 31. decembru 2004 klientom tieto úvery:

	2004	2003
Štandardné úvery	206 039	8 022 831
zamestnanci	206 039	193 321
verejná správa (redistribučný úver)		7 829 510
Klasifikované úvery	8	15 094
nefinančné organizácie	8	15 094
Spolu	206 047	8 037 925

V decembri 2004 bol realizáciou štátnej záruky Ministerstva financií SR splatený redistribučný úver.

11. Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

V roku 2004 bol stav dlhodobého hmotného a nehmotného majetku nasledovný:

	Pozemky	Ostatný neodpis. HM	Budovy a stavby	Technické zariadenia a stroje	Ostatný odpis. HM	Software a ostat. NM	Obstarávanie HM a NM	Spolu
Stav v obstarávacej cene k 1. 1. 2004	283 948	41 580	5 530 580	2 034 955	562 265	164 458	474 841	9 092 627
Prírastky	568	52	374 300	170 797	4 669	34 602	213 696	798 684
Úbytky	15	0	6 608	87 065	18 556	1 616	602 628	716 488
Stav v obstarávacej cene k 31.12.2004	284 501	41 632	5 898 272	2 118 687	548 378	197 444	85 909	9 174 823
Oprávky a opravné položky k 1. 1. 2004			477 675	1 271 798	349 271	140 000	37 767	2 276 511
Prírastky			190 167	230 973	49 108	12 409	0	482 657
Úbytky			53 020	85 278	19 870	1 616	0	159 784
Stav oprávok a opravných položiek k 31.12.2004			614 822	1 417 493	378 509	150 793	37 767	2 599 384
Účtovná hodnota HM a NM k 1. 1. 2004	283 948	41 580	5 052 905	763 157	212 994	24 458	437 074	6 816 116
Účtovná hodnota HM a NM k 31.12.2004	284 501	41 632	5 283 450	701 194	169 869	46 651	48 142	6 575 439

NBS má uzatvorené zmluvy o dlhodobom prenájme dvoch budov v Bratislave, ktoré nevyužíva.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)
12. Opravné položky

V roku 2004 NBS vytvorila, alebo zrušila tieto opravné položky:

	2003	Tvorba	Zrušenie	2004
OP ku klasifikovaným pohľadávkam voči bankám	10 848	0	0	10 848
OP ku klasifikovaným pohľadávkam voči klientom	15 111	20	15 094	37
OP k rôznym pohľadávkam	39 526	7 341	8	46 859
OP k poskytnutým preddavkom	37 767	0	0	37 767
OP k zásobám	0	1 492	0	1 492
OP na prechodné zníženie hodnoty majetku	52 412	0	52 412	0
Spolu	155 664	8 853	67 514	97 003

13. Prijaté úvery

Banka mala k 31. decembru 2004 nasledovnú štruktúru prijatých úverov:

Zdroj úveru	Druh prijatého úveru	Splatnosť úveru v roku	Kód CM	2004		2003	
				CM	SKK	CM	SKK
Tuzemské banky	Repo obchody	2005	-		219 041 370		105 753 442
JBIC	TSL II		JPY			1 196 103	368 149
	TSL III		JPY			2 978 427	916 729
EIB	AGL II	2010	EUR	5 009	194 322	19 033	783 410
Zahraničné banky	Repo obchody		USD			150 134	4 942 395
Zahraničné banky	Repo obchody		EUR			601 355	24 752 368
JP Morgan	Zlaté repo	2007	USD	88 855	2 532 000	88 633	2 917 812
UBS Warburg	Zlaté repo	2007	USD	25 964	739 861	25 945	854 119
CITI Bank, New York	Securities Lending		USD	299 301	8 528 892	198 669	6 540 175
HSBC, New York	Securities Lending		USD	647 516	18 451 605		
State Street, Londýn	Securities Lending		USD	51 754	1 474 782		
State Street, Londýn	Securities Lending		EUR	1 434 966	55 670 928	638 824	26 294 656
Spolu		x	x	x	306 633 760	x	174 123 255

K 31. decembru 2004 banka evidovala v rámci sterilizačných repo obchodov s bankami na slovenskom medzibankovom trhu záväzky z repo obchodov v celkovej výške 219 041 370 tis. Sk (105 753 442 tis. Sk k 31. decembru 2003 - súvaha – pasíva riadok XII). Na sterilizačné aktivity boli použité pokladničné poukážky NBS v hodnote 220 658 000 tis. Sk (106 389 000 tis. Sk k 31. decembru 2003 - pozri pozn. 15).

K 31. decembru 2004 banka evidovala záväzky zo zmlúv o poskytovaní služieb tzv. „Securities Lending“ vo výške 84 126 207 tis. Sk, z toho v USD vo výške 28 455 279 tis. Sk a v EUR 55 670 928 tis. Sk a záväzky z repo obchodov so zlatom v objeme 3 271 861 tis. Sk (3 771 931 tis. Sk k 31. decembru 2003 – súvaha – pasíva – riadok IX).

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA**Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004****(v tisícoch Sk)**

Štruktúra prijatých úverov podľa geografického členenia bola k 31. decembru 2004 takáto: Slovenská republika 72 %, ostatné krajiny Európskej únie 19 % a Spojené štáty americké 9 %.

14. Závazky voči štátu

Závazky banky vyplývajúce z bežného hospodárenia štátu a financovania dlhovej služby k 31. decembru 2004 predstavovali hodnotu 10 432 988 tis. Sk (17 075 247 tis. Sk k 31. decembru 2003 - súvaha – pasíva riadok XIV). Z toho finančné prostriedky Štátnej pokladnice uložené na účtoch v NBS predstavujú 7 918 912 tis. Sk.

Štátne fondy do konca roka 2004 boli presunuté do Štátnej pokladnice a k 31. decembru 2004 nie sú klientom NBS.

Zúčtovanie osobitných operácií s prostriedkami Slovenskej republiky vo výške 70 803 442 tis. Sk (71 380 880 tis. Sk k 31. decembru 2003 - súvaha – pasíva riadok XVI) predstavoval najmä účelový termínovaný vklad MF SR na dôchodkovú reformu vo výške 70 109 235 tis. Sk vrátane úroku (67 545 640 tis. Sk k 31. decembru 2003).

15. Emitované cenné papiere

NBS k 31. decembru 2004 emitovala pokladničné poukážky vo výške 659 724 590 tis. Sk (205 759 761 tis. Sk k 31. decembru 2003 - pozri pozn. 4.5).

K 31. decembru 2004 boli na sterilizačné aktivity použité pokladničné poukážky NBS v hodnote 280 382 590 tis. Sk (162 148 761 tis. Sk k 31. decembru 2003), z toho 220 658 000 tis. Sk (106 389 000 tis. Sk k 31. decembru 2003) formou sterilizačných repo obchodov a 59 724 590 tis. Sk (55 759 761 tis. Sk k 31. decembru 2003) formou priamych emisií do portfólií tuzemských bánk (súvaha – pasíva riadok XI).

16. Emisia obeživa

Emisia bankoviek a mincí (súvaha – pasíva riadok XIII) predstavuje platné tuzemské bankovky a mince v obehu:

	2004	2003
Emitované mince	2 371 815	2 177 660
Emitované bankovky	107 528 235	100 368 705
Spolu	109 900 050	102 546 365

Neplatné mince v nominálnej hodnote 10 a 20 halierov, ktorých platnosť bola ukončená v roku 2003, bude banka bezplatne vymieňať do 31. decembra 2008.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)

17. Rezervy

V účtovnom období 2004 banka vytvorila a zrušila tieto rezervy:

	2003	Tvorba	Zrušenie	2004
Rezerva na záväzky voči zamestnancom	111 640	138 102	111 640	138 102
Rezerva na neukončené súdne spory	0	8 119	0	8 119
Rezerva na nevyfakturované dodávky	0	4 794	0	4 794
Spolu	111 640	151 015	111 640	151 015

V súlade s vnútornými právnymi predpismi banky bola v priebehu roka 2004 rezerva na nevyplatené odmeny, náhrady miezd a súvisiace odvody do poisťných fondov zrušená vo výške 111 640 tis. Sk. Ku koncu účtovného obdobia bola vytvorená rezerva v objeme 138 102 tis. Sk (Výkaz ziskov a strát – riadok XVIII), týkajúca sa záväzkov k 31. decembru 2004.

V súvislosti s neukončenými súdnymi spormi banky bola na tento účel v roku 2004 vytvorená rezerva vo výške 8 119 tis. Sk.

18. Použitie hospodárskeho výsledku

Strata NBS za rok 2004 predstavovala objem 36 288 796 tis. Sk (strata 31 434 297 tis. Sk k 31. decembru 2003 - súvaha – pasíva riadok XXIII). V súlade s § 38 zákona o NBS banková rada na zasadnutí v marci 2005 rozhodla, že strata za rok 2004 zostane neuhradená. Straty minulých rokov budú uhradené zo ziskov budúcich účtovných období a z ostatných zdrojov NBS.

19. Čistá strata z úrokov

Čistá strata z úrokov bola tvorená týmito položkami:

	2004	2003
Spolu prijaté úroky (Výkaz ziskov a strát - r. I)	10 183 005	10 648 376
Úroky prijaté z cenných papierov	8 067 174	8 255 530
Úroky prijaté z úverov pri repo obchodoch	1 257 047	908 858
Ostatné prijaté úroky	858 784	1 483 988
Spolu platené úroky (Výkaz ziskov a strát - r. II)	-16 034 870	-18 061 342
Náklady na úroky z cenných papierov	-3 122 220	-3 094 223
Úroky platené z úverov pri repo obchodoch	-8 186 973	-7 451 002
Ostatné platené úroky	-4 725 677	-7 516 117
Čistá strata z úrokov	-5 851 865	-7 412 966

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)

20. Poplatky a provízie

Zisk z poplatkov a provízií bol tvorený týmito položkami:

	2004	2003
Výnosy z poplatkov a provízií (Výkaz ziskov a strát - r. IV)	155 237	144 466
Náklady z poplatkov a provízií (Výkaz ziskov a strát - r. V)	-27 921	-61 391
Zisk z poplatkov a provízií	127 316	83 075

Výsledkom obchodov Securities Lending za rok 2004 bol výnos vo forme poplatku v sume 78 669 tis. Sk (63 546 tis. Sk k 31. decembru 2003).

21. Čistá strata z finančných operácií

Čistá strata z finančných operácií pozostáva z týchto položiek:

	2004	2003
Strata (-)/zisk z obchodovateľných cenných papierov	1 165 684	705 521
Výnosy z obchodovateľných cenných papierov	4 593 768	3 345 240
Náklady z obchodovateľných cenných papierov	-3 428 084	-2 639 719
Strata z devízových operácií	-29 799 974	-22 780 380
Výnosy z devízových operácií	16 469 738	19 574 189
Náklady na devízové operácie	-46 269 712	-42 354 569
Čistá strata z termínových operácií	-97 426	-127 017
Zisky z ocenenia termínových operácií	64 449	293 141
Straty z ocenenia termínových operácií	-161 875	-420 158
Čistá strata z finančných operácií (Výkaz ziskov a strát - r. VI)	-28 731 716	-22 201 876

Čistú stratu z finančných operácií v roku 2004 tvorila v prevažnej miere strata z devízových operácií vo výške 29 799 974 tis. Sk (22 780 380 tis. Sk k 31. decembru 2003).

K 31. decembru 2004 NBS dosiahla čistú kurzovú stratu z devízových operácií vo výške 29 802 389 tis. Sk (strata 22 786 634 tis. Sk k 31. decembru 2003), ktorá súvisí s posilňovaním kurzu slovenskej koruny.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)

22. Všeobecné prevádzkové náklady

NBS čerpala všeobecné prevádzkové náklady v štruktúre:

	2004	2003
Mzdy a odmeny	-575 578	-495 524
Sociálne náklady	-209 459	-167 388
Spolu osobné náklady (Výkaz ziskov a strát - r. IX a)	-785 037	-662 912
Ostatné všeobecné prevádzkové náklady	-450 195	-492 611
Spolu všeobecné prevádzkové náklady (Výkaz ziskov a strát - r. IX)	-1 235 232	-1 155 523

Najväčší podiel na ostatných všeobecných prevádzkových nákladoch mali poplatky za používanie telekomunikačných systémov na prenos dát a informácií, náklady na aktualizáciu aplikačných programových systémov a na ochranu objektov.

Náklady na audit účtovnej závierky v roku 2004 boli vykázané vo výške 3 500 tis. Sk.

23. Prijaté kolaterály

Hodnota cenných papierov prijatých ako kolaterál v repo obchodoch k 31. decembru 2004 bola vo výške 178 842 478 tis. Sk (72 757 988 tis. Sk k 31. decembru 2003) (pod súvaha – pasíva riadok II e), z toho v Sk vo výške 43 257 599 tis. Sk, v EUR 106 587 314 tis. Sk (61 286 177 tis. Sk k 31. decembru 2003) a v USD vo výške 28 997 565 tis. Sk (11 471 811 tis. Sk k 31. decembru 2003 - pozri pozn. 10.1).

Hodnota cenných papierov prijatých ako kolaterál v Tri - Party Reverse repo k 31. decembru 2004 bola vo výške 51 373 663 tis. Sk (34 991 521 tis. Sk k 31. decembru 2003), pričom celú hodnotu prijatých kolaterálov tvorili dlhodobé cenné papiere v EUR.

Hodnota cenných papierov prijatých ako kolaterál v rámci operácií tzv. „Securities Lending“ bola k 31. decembru 2004 vo výške 84 211 216 tis. Sk, z toho v EUR vo výške 55 213 651 tis. Sk a v USD vo výške 28 997 565 tis. Sk, pričom celú hodnotu prijatých kolaterálov tvorili Prijaté kolaterály v Securities Lending – dlhodobé.

V súvislosti s poskytovaním vnútrodenných úverov bankám na slovenskom medzibankovom trhu NBS evidovala ako kolaterál pokladničné poukážky NBS vo výške 42 780 396 tis. Sk a štátne dlhopisy bez kupónov v Sk – krátkodobé vo výške 477 203 tis. Sk.

24. Štátne záruky

K 31. decembru 2004 NBS viedla v podsúvahovej evidencii prevzatú štátnu záruku za redistribučný úver vo výške 4 989 196 tis. Sk (17 732 008 tis. Sk k 31. decembru 2003). Čiastka štátnej záruky je tvorená istinou a úrokmi do doby splatnosti úveru. Zníženie objemu štátnych záruk oproti roku 2003 je dôsledkom splatenia redistribučného úveru v roku 2004 (pozri pozn. 10.1).

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Poznámky k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2004
(v tisícoch Sk)

25. Udalosti po súvahovom dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka

Po 31. decembri 2004 nenastali žiadne významné udalosti s výnimkou zmien v bankovej rade (pozri pozn.1), ktoré by si vyžadovali úpravy alebo uvedenie v účtovnej závierke za rok 2004.

Bratislava 24. marca 2005

Ing. Ivan Šramko

guvernér

Ing. Milena Koreňová

členka Bankovej rady

vrchná riaditeľka
úseku finančného riadenia
a platobného styku

Ing. Katarína Taragelová

riaditeľka
odboru rozpočtu a účtovníctva

PREHĽAD O ZMENÁCH VO VLASTNOM IMANÍ

Národnej banky Slovenska k 31.12.2004
v tis. Sk

	Poznámky	Bežné účtovné obdobie 31.12.2004 1	Predchádzajúce účtovné obdobie 31.12.2003 2
1. Štatutárny fond			
začiatkový stav		466 667	466 667
zvýšenie			
zníženie			
konečný zostatok		466 667	466 667
2. Zákonný rezervný fond			
začiatkový stav		10 164 859	10 164 859
zvýšenie			
zníženie			
konečný zostatok		10 164 859	10 164 859
3. Ostatné kapitálové fondy			
začiatkový stav		76 670	82 435
zvýšenie		114	
zníženie			-5 765
konečný zostatok		76 784	76 670
4. Fond na nové ocenenie zlata			
začiatkový stav		13 289 763	
zvýšenie			14 700 320
zníženie		-1 415 322	-1 410 557
konečný zostatok	6	11 874 441	13 289 763
5. Nerozdelený zisk minulých rokov - zmena účtovných metód			
začiatkový stav		15 900 550	
zvýšenie			15 925 567
zníženie		-15 900 550	-25 017
konečný zostatok			15 900 550
6. Neuhradená strata z minulých rokov			
začiatkový stav		-24 836 019	-24 836 019
zvýšenie		-31 434 297	
zníženie		15 900 550	
konečný zostatok		-40 369 766	-24 836 019
7. Strata za bežné účtovné obdobie	18	-36 288 796	-31 434 297
8. Vlastné imanie spolu		-54 075 811	-16 371 807

Dátum:
24.03.2005

Podpis člena (členov)
štatutárneho orgánu
účtovnej jednotky:

Odračok pečiatky
Národná banka Slovenska
Bratislava

Vypracovala:
Ing. Ingrid Tkáčová

Zamestnanec zodpovedný
za účtovníctvo
(Meno a priezvisko, podpis):

Ing. Milena Koreňová

Zamestnanec zodpovedný
za výkaz
(Meno a priezvisko, podpis):

Ing. Katarína Taragelová

Prílohy

Zoznam tabuliek v prílohe

Vybrané ukazovatele menového a hospodárskeho vývoja SR	155
Skrátená verzia mesačnej bilancie aktív a pasív k 1. 1. 2004 (banky SR a pobočky zahraničných bánk v SR spolu)	156
Skrátená verzia mesačnej bilancie aktív a pasív k 31. 12. 2004 (banky SR a pobočky zahraničných bánk v SR spolu)	158
Mesačný výkaz ziskov a strát komerčných bánk (banky SR a pobočky zahraničných bánk v SR spolu)	160
Vývoj inflácie (medziročná zmena)	161
Vývoj inflácie (medzimesačná zmena)	162
Pomerové ukazovatele HDP	163
Príspevok komponentov k rastu HDP	163
Vývoj hrubého domáceho produktu podľa odvetví	164
Vývoj hrubého domáceho produktu podľa použitia	165
Vývoj miezd a zamestnanosti podľa odvetví v rokoch 2003 – 2004	166
Platobná bilancia SR za január – december 2004	167
Bežný účet platobnej bilancie SR za január až december 2004	168
Kapitálový účet platobnej bilancie SR za január až december 2004	168
Finančný účet platobnej bilancie SR za január až december 2004	169
Výpočet REER slovenskej koruny	171
Výpočet NEER slovenskej koruny	171
Menová báza NBS 2004	172
Menový prehľad (vo fixnom kurze k 1. 1. 1993)	173
Menový prehľad (vo fixnom kurze)	174
Menový prehľad (v bežnom kurze)	175
Peňažná zásoba M2	176
Celkové stavy úverov	177
Úvery klientom – čerpané úvery	180
Vklady klientov	181
Priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk	183
Objem čerpaných úverov a priemerné úrokové sadzby obchodných bánk	184
Vývoj priemerných úrokových mier a objemu korunových vkladov	185
Základná charakteristika vývoja úrokových mier z úverov a vkladov	186
Prehľad o emitovaných PP NBS	187
Prehľad emisií ŠPP v roku 2004	187
Emisie štátnych dlhopisov	188
Základné charakteristiky devízového trhu v SR v roku 2004	189

Výbrané ukazovatele menového a hospodárskeho vývoja SR

	Merná jedn.	Pozn.	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2004			
														1.Q	2.Q	3.Q	4.Q
Hrubý domáci produkt, bežné ceny	mld. Sk	1)	495,6	576,5	638,4	712,7	781,4	844,1	934,1	1009,8	1098,7	1201,2	1325,5	308,7	330,4	336,8	349,6
ROMR ¹⁴⁾ = 100	index		120,5	116,3	110,7	111,6	109,6	108,0	110,7	108,1	108,8	109,3	110,3	113,1	109,8	108,8	110,0
Hrubý domáci produkt, stále ceny 1995	mld. Sk	1)	544,7	576,5	611,9	640,2	667,1	676,9	690,7	716,8	749,9	783,4	826,5	190,9	210,0	214,2	211,3
ROMR = 100	index		106,2	105,8	106,1	104,6	104,2	101,5	102,0	103,8	104,6	104,5	105,5	105,4	105,5	105,3	105,8
Spotreb. ceny, priemer za obd.																	
ROMR = 100	index		113,4	109,9	105,8	106,1	106,7	110,6	112,0	107,1	103,3	108,5	107,5	108,3	108,2	107,4	106,3
Spotreb. ceny, ku koncu obd.																	
ROMR = 100	index		111,7	107,2	105,4	106,4	105,6	114,2	108,4	106,5	103,4	109,3	105,9	108,2	108,1	106,7	105,9
Ceny priemys. výrobcov, priemer za obd.																	
ROMR = 100	index		108,6	111,2	104,4	105,0	102,7	104,2	110,8	106,5	102,1	108,3	103,4	103,0	102,8	103,6	104,5
Index priemyselnej produkcie		2)															
ROMR = 100	index		-	-	-	-	-	98,0	108,5	107,4	106,7	105,2	104,0	106,2	105,2	103,9	101,2
Tržby v maloobchode		12)															
stále ceny, ROMR = 100	index		-	-	-	-	-	-	-	104,5	105,8	94,8	106,2	103,8	108,5	109,7	103,6
Priemerná nominálna mesačná mzda	Sk		6 294	7 195	8 154	9 226	10 003	10 728	11 430	12 365	13 511	14 365	15 825	14 541	15 472	15 299	17 955
ROMR = 100	index		117,0	114,3	113,3	113,1	109,6	107,2	106,5	108,2	109,3	106,3	110,2	111,2	109,6	108,8	111,0
Reálna mzda																	
ROMR = 100	index		103,2	104,0	107,1	106,6	102,7	96,9	95,1	100,8	105,8	98,0	102,5	102,7	101,3	101,2	104,4
Miera nezamestnanosti		3)															
ku koncu obdobia	%		14,6	13,1	12,8	12,5	15,6	19,2	17,9	18,6	17,5	15,6	13,1	16,0	13,9	13,1	13,1
Devízový kurz (stred)	SKK/USD	4)	31,277	29,569	31,895	34,782	36,913	42,266	47,389	48,467	40,036	32,920	28,496	32,982	32,844	32,492	28,496
	SKK/DEM	4)	20,060	20,646	20,514	19,398	22,081	21,708	22,495	21,863	-	-	-	-	-	-	-
	SKK/EUR	4)	-	-	-	-	-	42,458	43,996	42,760	41,722	41,161	38,796	40,207	39,946	40,048	38,796
Reálny efektívny výmenný kurz		8)															
- na báze CPI 8 partnerov		9)	105,8	110,7	115,1	123,8	126,1	122,5	137,4	141,0	145,7	162,4	178,4	177,0	179,0	178,3	183,4
9 partnerov		10)	95,5	99,4	99,9	105,3	102,3	100,1	109,8	108,7	105,7	120,1	131,0	132,9	131,4	130,3	131,2
- na báze PPI 8 partnerov		9) 13)	106,6	111,9	116,8	124,9	125,5	116,1	124,1	127,5	132,4	147,7	154,0	154,0	154,3	153,6	157,7
9 partnerov		10) 13)	89,4	94,4	96,2	102,3	99,9	93,1	98,3	97,8	95,9	109,2	112,2	115,3	112,1	111,0	111,1
Devízové rezervy																	
Spolu	mil. USD	11)	3 656,8	5 601,1	6 276,0	7 111,0	6 727,5	5 271,4	6 205,1	6 568,1	10 311,9	13 406,1	16 776,0	13 275,2	13 750,6	14 410,9	16 776,0
- z toho v NBS	mil. USD	11)	2 306,3	3 982,8	3 940,9	3 766,1	3 407,7	4 168,1	4 547,6	4 791,1	9 195,5	12 149,0	14 913,1	12 214,1	12 362,4	13 218,7	14 913,1
Štátny rozpočet																	
príjmy	mld. Sk	5)	139,1	163,1	166,3	180,8	177,8	216,7	213,4	205,3	220,4	233,1	242,4	66,9	120,7	172,8	242,4
- plnenie ročného rozpočtu	%		103,3	111,4	100,5	105,7	105,5	120,5	116,1	113,7	10,2	99,0	104,5	28,9	52,0	74,5	104,5
výdavky	mld. Sk	5)	162,0	171,4	191,9	217,8	197,0	231,5	241,1	249,7	272,0	289,1	312,7	65,8	133,2	202,2	312,7
- plnenie ročného rozpočtu	%		108,5	102,4	99,7	104,7	106,6	118,8	119,5	114,7	105,5	99,2	100,7	21,2	42,9	65,2	100,7
saldo	mld. Sk		-22,9	-8,3	-25,6	-37,0	-19,2	-14,8	-27,7	-44,4	-51,6	-56,0	-70,3	1,2	-12,5	-29,4	-70,3
MENOVÉ AGREGÁTY																	
Čisté domáce aktíva	%	6)	-1,1	5,0	19,8	8,9	11,9	11,2	7,2	14,2	-17,8	14,9	13,1	9,2	11,9	8,1	11,4
Peňažná zásoba (M2)	%	6)	19,1	21,2	16,6	8,8	4,2	11,4	15,4	11,8	3,4	4,8	6,3	2,0	6,3	5,4	5,8
Úvery podnikom a obyvateľstvu	%	6)	1,9	14,7	18,2	2,2	6,7	4,5	0,3	-18,2	1,5	13,3	6,5	8,6	10,1	8,0	3,6
- z toho devízové	%	6)	77,8	57,6	35,7	14,9	25,4	17,6	-3,3	5,9	1,5	27,3	21,1	27,1	45,9	33,0	21,1
Vklady spolu	%	6) 7)	16,7	21,0	15,6	8,4	4,5	10,9	15,3	10,7	3,3	4,2	5,9	1,6	6,1	5,0	5,2
- v Sk	%		14,1	24,0	17,2	7,9	-1,0	10,9	13,6	10,6	3,7	8,0	7,6	4,5	6,7	6,4	6,9
- v cudzej mene	%		34,7	3,4	4,5	12,4	45,7	11,1	23,9	11,5	1,5	-13,8	-4,2	-13,4	2,7	-2,8	-4,6
Priemerné úrokové miery																	
- z úverov	%		14,51	13,34	11,89	12,53	13,48	11,07	9,79	8,36	8,70	7,61	6,83	7,31	7,06	6,54	6,40
- z vkladov	%		9,29	8,29	6,70	8,00	10,16	10,45	7,23	5,15	4,60	4,12	2,61	3,19	2,69	2,38	2,20
- marža	%		5,22	5,05	5,19	4,53	3,32	0,62	2,56	3,21	4,10	3,49	4,22	4,12	4,37	4,16	4,20

1) Údaje po revízií uskutočnenej v júli 2002.

2) Revidované údaje.

3) Od decembra 1997 miera disponibilnej nezamestnanosti.

4) K poslednému dňu vykazovaného obdobia.

5) Kumulatívne od začiatku roka.

6) Oproti rovnakému obdobiu minulého roka, koniec roka oproti 1. 1. - kumulatívne (v bežnom kurze).

7) Vklady podnikov a obyvateľstva, tvoriace súčasť menového agregátu M2.

8) Východisko je vážený priemer za 9 mesiacov 1990.

9) USA, Veľká Británia, Rakúsko, Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Holandsko, Švajčiarsko na báze r. 1990 = 100 a váh r. 1993.

10) USA, Veľká Británia, Rakúsko, Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Holandsko, Švajčiarsko, ČR na báze r. 1990 = 100 a váh r. 1993.

11) Od 1.1.2002 vykazované podľa novej metodiky.

12) Maloobchod - bez tržieb za predaj a údržbu motorových vozidiel, maloobchodný predaj pohonných látok a tržieb hotelov a reštaurácií.

13) Revidované ceny priemyselných výrobcov.

14) ROMR = rovnaké obdobie minulého roka.

Skrátená verzia mesačnej bilancie aktív a pasív k 1. 1. 2004 (tis. Sk)
(banky SR a pobočky zahraničných bánk v SR spolu)

AKTÍVA	Oprávky a opravné položky	Sk		Cudzía mena		Spolu
		rezidenti	nerezidenti	rezidenti	nerezidenti	
Úhrn aktív	66 018 305	876 298 157	28 890 372	100 516 064	45 532 324	985 218 612
Pokladničné hodnoty	0	10 873 224	39	252	4 343 539	15 217 054
Pokladnica	0	10 720 242	0	0	4 338 813	15 059 055
Zlato	0	0	0	0	0	0
Ostatné pokladničné hodnoty	0	152 982	39	252	4 726	157 999
Vklady a úvery voči NBS, zahr. emisným bankám a poštovým bankám	0	120 883 281	0	0	211	120 883 492
Účty peňažných rezerv v NBS	0	11 551 317	0	0	0	11 551 317
Vklady, úvery a ostatné pohľadávky	351 394	32 439 725	4 117 505	7 582 575	16 568 890	60 357 301
Bežné účty v bankách	0	427 630	99	91 841	2 787 547	3 307 117
Poskytnuté úvery	0	735 265	0	0	825 462	1 560 727
Termínované vklady v bankách	0	30 731 540	3 864 461	7 483 255	12 614 922	54 694 178
Bežné účty iných bánk	0	0	240 239	3	6	240 248
Ostatné pohľadávky	0	493 698	50	7 476	40 950	542 174
Štandardné úvery, vklady s výhradou, klasifikované úvery, vklady a ostatné pohľadávky	351 394	51 592	12 656	0	300 003	12 857
z toho: krátkodobé pohľadávky	239 805	0	12 656	0	233 176	6 027
pripís. úroky z nesplácaných úverov	477	477	0	0	390	390
Štandardné úvery voči klientom	948 751	203 394 425	1 209 605	46 949 124	8 918 164	259 522 567
Krátkodobé úvery	0	53 992 358	1 095 131	13 177 423	4 964 262	73 229 174
Dlhodobé úvery	948 751	149 402 067	114 474	33 771 701	3 953 902	186 293 393
z toho: úvery od 1 do 5 rokov vrátane	0	69 057 411	91 383	16 411 172	2 129 327	87 689 293
Ostatné pohľadávky voči klientom	1 130	2 489 606	95 998	1 840 845	415 675	4 840 994
z toho: úvery na obchodné pohľadávky	0	1 902 824	5 857	1 596 908	360 922	3 866 511
Bežné účty klientov – debetné zost., ktk.	29 612	20 634 888	19 867	5 540 797	84 423	26 250 363
Štandardné pohľadávky s výhradou, klasifikované úvery a ostatné pohľadávky voči klientom	28 315 516	69 295 219	1 240 777	14 549 919	737 002	57 507 401
z toho: splatné, ale nezaplatené úroky	4 656 540	4 623 854	32 719	48 818	20 123	68 974
Štandardné úvery s výhradou	1 211 546	39 780 731	792 774	9 575 229	330 998	49 268 186
Neštandardné pohľadávky	1 837 308	3 769 049	430 654	2 228 145	277 839	4 868 379
Pochybné a sporné pohľadávky	1 981 966	3 342 874	235	973 153	38	2 334 334
Stratové pohľadávky	23 284 696	22 402 565	17 114	1 773 392	128 127	1 036 502
Ostatné účelové pohľadávky	0	0	0	0	0	0
Účty štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy a fondov	19 765	14 755 841	0	2 982 502	0	17 718 578
Štandardné úvery s výhradou, klasifikované úvery a ostatné pohľadávky	19 765	525 596	0	0	0	505 831
Úvery poskytnuté štátnym orgánom	0	8 505 092	0	1 362 011	0	9 867 103
Úvery poskytované fondom soc. zabezpečenia	0	1	0	0	0	1
Úvery poskytované orgánom územnej samosprávy	0	5 154 315	0	1 620 491	0	6 774 806
Úvery poskytované fondom	0	570 837	0	0	0	570 837
Pevné termínové operácie	0	3 935 655	1 822 240	847 946	74 551	6 680 392
Pohľadávky z inkasa	0	426 776	134	811 192	146 225	1 384 327
Pobočky a zastupiteľstvá	0	0	6 968 766	0	3 644 722	10 613 488
Pohľadávky a iné prechodné účty	1 084 372	4 580 194	37 011	192 868	135 068	3 860 769
Cenné papiere určené na predaj a ostatné podiely	202 206	31 548 833	2 776 139	3 050 734	2 256 405	39 429 905
Pohľadávky z obchodovania s CP a z CP vydaných účtovnou jednotkou	0	1 590 053	143	41 308	14 377	1 645 881
Cenné papiere určené na obchodovanie	0	86 426 505	1 199 115	6 876 449	2 747 893	97 249 962
Opcie – nákup	0	72 589	27 830	23 148	7 998	131 565
Finančné investície	1 815 974	199 787 541	9 374 455	9 209 005	3 477 315	220 032 342
Dlhodobé prostriedky poskytnuté pobočkám v zahraničí	0	0	0	0	513 627	513 627
Hmotný majetok	25 397 149	49 195 502	0	0	0	23 798 353
Obstaranie hmotného a nehmotného majetku	20 677	2 568 215	748	17 400	0	2 565 686
Podriadené finančné aktíva	0	60 349	0	0	1 446 239	1 506 588
Nehmotný majetok	7 824 759	9 606 333	0	0	0	1 781 574
Zásoby	7 000	182 086	0	0	0	175 086
Opravné položky a oprávky	66 018 305	62 469 435	73 400	2 933 967	541 503	0

Tabuľka SKRÁTENÁ VERZIA MESAČNEJ BILANCIE AKTÍV A PASÍV pokračuje na ďalšej strane.

Skrátená verzia mesačnej bilancie aktív a pasív k 1. 1. 2004 (tis. Sk)
(banky SR a pobočky zahraničných bánk v SR spolu) – pokračovanie

PASÍVA	Sk		Cudzía mena		Spolu
	rezidenti	nerezidenti	rezidenti	nerezidenti	
Úhrn pasív	736 400 997	61 226 401	106 299 520	81 291 694	985 218 612
Vklady a úvery voči NBS a zahr. emisným bankám a šekové poštové účty	8 892 626	0	205 625	0	9 098 251
Bežné účty v NBS a zahr. emisných bankách	1 096 968	0	0	0	1 096 968
Termínované vklady NBS a zahr. emisných bánk	0	0	0	0	0
Prijaté úvery od NBS a zahr. emisných bánk	7 795 658	0	205 625	0	8 001 283
z toho: redistribučný úver	6 591 977	0	0	0	6 591 977
refinančný repo úver	0	0	0	0	0
Vklady, úvery a ostatné záväzky	32 209 137	13 996 825	7 668 015	33 457 325	87 331 302
Bežné účty v bankách	0	4	0	552 144	552 148
Bežné účty iných bánk	435 072	1 577 902	95 312	517 630	2 625 916
Ostatné záväzky	287 228	3 096	89 452	410 925	790 701
Prijaté úvery	650 984	14	0	6 569 230	7 220 228
Termínované vklady iných bánk	30 835 853	12 415 809	7 483 251	25 407 396	76 142 309
Záväzky z iných hodnôt	37 209	0	0	0	37 209
Záväzky z cenných papierov	0	0	0	0	0
Vklady klientov	545 300 997	4 175 338	91 773 337	4 349 094	645 598 766
Bežné účty klientov	181 487 020	1 836 731	45 379 336	2 915 999	231 619 086
Termínované vklady klientov	261 231 076	2 223 495	43 847 553	1 416 369	308 718 493
Úsporné vklady klientov	101 367 577	111 738	2 539 905	16 726	104 035 946
Vkladové listy	1 215 324	3 374	6 543	0	1 225 241
Ostatné záväzky voči klientom	9 503 179	7 537	2 563 720	1 221 677	13 296 113
Prijaté úvery od klientov	4 022 908	0	0	0	4 022 908
Krátkodobé CP vydané účtovnou jednotkou	2 083 913	7 040	1 109 934	0	3 200 887
Účelovo viazané vklady	500	0	0	0	500
Ostatné účelové záväzky	67 736	0	0	0	67 736
Účty štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy a fondov	41 339 417	0	765 947	0	42 105 364
Vklady mimorozp. prostriedkov štátnych orgánov	8 150 121	0	65 6 621	0	8 806 742
Vklady fondov sociálneho zabezpečenia	20 830 001	0	18 049	0	20 848 050
Vklady prostriedkov orgánov územnej samosprávy	8 279 404	0	58 773	0	8 338 177
Vklady prostriedkov fondov	4 079 891	0	32 504	0	4 112 395
Pevné termínové operácie	4 560 433	2 901 234	957 990	212 416	8 632 073
Záväzky z inkasa	47 990	540	790 970	132 887	972 387
Pobočky a zastupiteľstvá	216 567	2 295 886	0	39 936 903	42 449 356
Rôzne záväzky, usporiad. a iné prechod. účty	6 477 326	29 837	303 952	133 091	6 944 206
Záväzky z obchodovania s CP a z CP emitovaných účtovnou jednotkou	2 720 910	802 457	23 357	21	3 546 745
Opície – predaj	54 375	53 485	24 181	26 132	158 173
Dotácie a podobné zdroje	3 288 819	0	0	0	3 288 819
Dlhodobé CP vydané účtovnou jednotkou	15 527 096	0	134	0	15 527 230
Podriadené finančné záväzky	0	60 349	0	0	60 349
Rezervy	7 882 217	0	112 358	139 349	8 133 924
Rezervné fondy a ostatné fondy tvorené zo zisku	9 686 681	46 500	0	0	9 733 181
Základné imanie	4 793 272	33 999 304	0	1 650 000	40 442 576
Dlhodobé prostriedky poskytnuté pobočke zahraničnej banky	0	2 844 579	0	0	2 844 579
Emisné ážio	1 789 817	0	0	0	1 789 817
Vlastné akcie	-246 450	0	0	0	-246 450
Kapitálový fond podielového fondu	0	0	0	0	0
Ostatné kapitálové fondy	205 086	5 490	0	0	210 576
Oceňovacie rozdiely z prepočtu čistých investícií spojených s podielovými CP a vkladmi	-296	0	0	32 799	32 503
Oceňovací rozdiel z prepočtu zabezpečovacích derivátov	0	0	0	0	0
Oceňovacie rozdiely z ocenenia majetku a záväzkov	0	0	0	0	0
Nerozdelený zisk z minulých rokov / + /	27 962 119	0	0	0	27 962 119
Neuhradená strata z minulých rokov / - /	-3 347 394	0	0	0	-3 347 394
Účet ziskov a strát / + - /	912 303	0	0	0	912 303
Výsledok hospodárenia v schvaľovacom konaní / + - /	10 412 504	0	0	0	10 412 504

Skrátená verzia mesačnej bilancie aktív a pasív k 31. 12. 2004 (tis. Sk)
(banky SR a pobočky zahraničných bánk v SR spolu)

AKTÍVA	Oprávky a opravné položky	Sk		Cudzia mena		Spolu
		rezidenti	nerezidenti	rezidenti	nerezidenti	
Úhrn aktív	62 965 332	1 032 838 722	25 647 440	108 114 397	59 026 751	1 162 661 978
Pokladničné hodnoty	0	9 801 855	0	1 145	4 266 542	14 069 542
Pokladnica	0	9 442 612	0	0	4 262 079	13 704 691
Zlato	0	0	0	0	0	0
Ostatné pokladničné hodnoty	0	359 243	0	1 145	4 463	364 851
Vklady a úvery voči NBS, zahr. emisným bankám a poštovým bankám	0	228 961 905	0	0	2 407	228 964 312
Účty peňažných rezerv v NBS	0	10 926 934	0	0	0	10 926 934
Vklady, úvery a ostatné pohľadávky	104 929	39 779 642	8 743 529	5 509 870	13 355 948	67 284 060
Bežné účty v bankách	0	595 081	1 345	83 717	4 412 087	5 092 230
Poskytnuté úvery	0	1 540 445	377 319	0	1 876 610	3 794 374
Termínované vklady v bankách	0	37 160 830	3 969 469	5 421 852	6 814 902	53 367 053
Bežné účty iných bánk	0	0	2 775 360	96	177 239	2 952 695
Ostatné pohľadávky	0	352 851	1 620 036	4 205	75 070	2 052 162
Štandardné úvery, vklady s výhradou, klasifikované úvery, vklady a ostatné pohľadávky	104 929	130 435	0	0	40	25 546
z toho: krátkodobé pohľadávky	40	0	0	0	40	0
pripís. úroky z nesplácaných úverov	1 537	1 948	0	0	0	411
Štandardné úvery voči klientom	0	229 133 109	405 228	56 181 375	9 975 563	295 695 275
Krátkodobé úvery	0	44 890 655	72 903	14 192 399	4 783 694	63 939 651
Dlhodobé úvery	0	184 242 454	332 325	41 988 976	5 191 869	231 755 624
z toho: úvery od 1 do 5 rokov vrátane	0	71 550 780	133 680	18 246 990	2 074 971	92 006 421
Ostatné pohľadávky voči klientom	1 227	1 791 492	4 913	1 179 952	261 484	3 236 614
z toho: úvery na obchodné pohľadávky	0	1 223 611	2 874	1 098 362	223 633	2 548 480
Bežné účty klientov – debetné zost., ktk.	0	31 310 756	18 216	8 161 147	373 320	39 863 439
Štandardné pohľadávky s výhradou, klasifikované úvery a ostatné pohľadávky voči klientom	24 850 406	47 812 851	794 609	16 877 440	1 424 758	42 059 252
z toho: splatné, ale nezaplatené úroky	2 740 717	2 725 289	29 082	36 913	1 264	51 831
Štandardné úvery s výhradou	2 969 785	22 926 192	167 339	12 208 406	1 050 443	33 382 595
Neštandardné pohľadávky	1 837 151	5 179 708	609 152	1 893 119	352 858	6 197 686
Pochybné a sporné pohľadávky	2 153 979	3 270 453	140	788 413	18 817	1 923 844
Stratové pohľadávky	17 889 491	16 436 498	17 978	1 987 502	2 640	555 127
Ostatné účelové pohľadávky	0	0	0	0	0	0
Účty štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy a fondov	84 988	30 332 590	0	6 197 325	0	36 444 927
Štandardné úvery s výhradou, klasifikované úvery a ostatné pohľadávky	84 988	158 668	0	289 932	0	363 612
Úvery poskytnuté štátnym orgánom	0	23 557 817	0	678 997	0	24 236 814
Úvery poskytované fondom soc. zabezpečenia	0	195 122	0	0	0	195 122
Úvery poskytované orgánom územnej samosprávy	0	6 138 381	0	5 228 396	0	11 366 777
Úvery poskytované fondom	0	282 602	0	0	0	282 602
Pevné termínové operácie	0	4 514 469	3 994 713	433 558	1 996 620	10 939 360
Pohľadávky z inkasa	0	201 094	2 958	821 096	69 636	1 094 784
Pobočky a zastupiteľstvá	0	0	254 389	0	368 751	623 140
Pohľadávky a iné prechodné účty	766 914	3 798 682	19 545	166 592	13 081	3 230 986
Cenné papiere určené na predaj a ostatné podiely	204 389	28 634 698	3 574 378	1 603 046	6 175 060	39 782 793
Pohľadávky z obchodovania s CP a z CP vydaných účtovnou jednotkou	0	9 273	55	5 663	9	15 000
Cenné papiere určené na obchodovanie	0	77 612 883	458 930	3 396 046	14 659 052	96 126 911
Opcie – nákup	0	414 692	756 183	85 363	24 632	1 280 870
Finančné investície	2 063 255	224 387 090	6 619 794	7 494 491	5 543 825	241 981 945
Dlhodobé prostriedky poskytnuté pobočkám v zahraničí	0	0	0	0	516 063	516 063
Hmotný majetok	26 333 802	50 002 292	0	0	0	23 668 490
Obstaranie hmotného a nehmotného majetku	47 454	2 034 807	0	288	0	1 987 641
Podriadené finančné aktíva	0	60 338	0	0	0	60 338
Nehmotný majetok	8 507 968	11 196 577	0	0	0	2 688 609
Zásoby	0	120 693	0	0	0	120 693
Opravné položky a oprávky	62 965 332	58 301 100	93 674	4 024 201	546 357	0

Tabuľka SKRÁTENÁ VERZIA MESAČNEJ BILANCIE AKTÍV A PASÍV pokračuje na ďalšej strane.

Skrátená verzia mesačnej bilancie aktív a pasív k 31. 12. 2004 (tis. Sk)
(banky SR a pobočky zahraničných bánk v SR spolu) – pokračovanie

PASÍVA	Sk		Cudzía mena		Spolu
	rezidenti	nerezidenti	rezidenti	nerezidenti	
Úhrn pasív	843 485 379	94 148 977	104 510 907	120 516 715	1 162 661 978
Vklady a úvery voči NBS a zahr. emisným bankám a šekové poštové účty	5 079 856	0	105 732	0	5 185 588
Bežné účty v NBS a zahr. emisných bankách	466 598	0	0	0	466 598
Termínované vklady NBS a zahr. emisných bánk	0	0	0	0	0
Prijaté úvery od NBS a zahr. emisných bánk	4 613 258	0	105 732	0	4 718 990
z toho: redistribučný úver	3 912 689	0	0	0	3 912 689
refinančný repo úver	0	0	0	0	0
Vklady, úvery a ostatné záväzky	39 681 880	42 092 011	5 542 750	90 518 041	177 834 682
Bežné účty v bankách	0	0	1 178	1 125 526	1 126 704
Bežné účty iných bánk	596 587	5 468 453	86 646	282 460	6 434 146
Ostatné záväzky	50 913	25	33 076	178 451	262 465
Prijaté úvery	1 619 268	6 509 356	0	17 686 634	25 815 258
Termínované vklady iných bánk	37 415 112	30 114 177	5 421 850	71 244 970	144 196 109
Záväzky z iných hodnôt	0	0	0	0	0
Záväzky z cenných papierov	291 932	0	0	0	291 932
Vklady klientov	586 730 844	4 278 425	87 899 527	3 811 307	682 720 103
Bežné účty klientov	208 071 548	2 364 159	46 644 724	2 840 660	259 921 091
Termínované vklady klientov	286 349 164	1 813 816	39 164 726	944 879	328 272 585
Úsporné vklady klientov	91 192 104	99 740	2 090 077	25 768	93 407 689
Vkladové listy	1 118 028	710	0	0	1 118 738
Ostatné záväzky voči klientom	8 862 606	9 449	2 821 512	772 093	12 465 660
Prijaté úvery od klientov	7 241 610	0	0	0	7 241 610
Krátkodobé CP vydané účtovnou jednotkou	8 434 505	28 068	1 456 352	2 789	9 921 714
Účelovo viazané vklady	21 402	0	299	0	21 701
Ostatné účelové záväzky	21 190	0	391	0	21 581
Účty štátnych orgánov, orgánov územnej samosprávy a fondov	75 012 389	0	4 045 142	0	79 057 531
Vklady mimorozp. prostriedkov štátnych orgánov	37 507 683	0	720 774	0	38 228 457
Vklady fondov sociálneho zabezpečenia	23 982 985	0	0	0	23 982 985
Vklady prostriedkov orgánov územnej samosprávy	10 184 408	0	3 264 436	0	13 448 844
Vklady prostriedkov fondov	3 337 313	0	59 932	0	3 397 245
Pevné termínové operácie	6 434 747	4 891 883	1 328 786	2 011 785	14 667 201
Záväzky z inkasa	228 917	31	827 113	38 702	1 094 763
Pobočky a zastupiteľstvá	147 702	1 884 451	0	23 051 117	25 083 270
Rôzne záväzky, usporiad. a iné prechod. účty	7 035 862	34 156	294 069	128 616	7 492 703
Záväzky z obchodovania s CP a z CP emitovaných účtovnou jednotkou	345 928	808	13 765	18	360 519
Opcie – predaj	903 501	328 188	30 276	82 180	1 344 145
Dotácie a podobné zdroje	3 349 197	0	0	0	3 349 197
Dlhodobé CP vydané účtovnou jednotkou	29 946 237	0	2 221	0	29 948 458
Podriadené finančné záväzky	0	515 098	0	0	515 098
Rezervy	6 899 293	0	142 216	99 940	7 141 449
Rezervné fondy a ostatné fondy tvorené zo zisku	11 625 501	146 500	0	0	11 772 001
Základné imanie	4 605 876	36 827 599	0	0	41 433 475
Dlhodobé prostriedky poskytnuté pobočke zahraničnej banky	0	2 844 579	0	0	2 844 579
Emisné ážio	1 836 136	250 000	0	0	2 086 136
Vlastné akcie	-5 126	0	0	0	-5 126
Kapitálový fond podielového fondu	0	0	0	0	0
Ostatné kapitálové fondy	205 409	5 490	0	0	210 899
Oceňovacie rozdiely z prepočtu čistých investícií spojených s podielovými CP a vkladmi	6	0	0	127	133
Oceňovací rozdiel z prepočtu zabezpečovacích derivátov	-26 216	12 241	756	0	-13 219
Oceňovacie rozdiely z ocenenia majetku a záväzkov	0	0	0	0	0
Nerozdelený zisk z minulých rokov / + /	26 343 189	0	0	0	26 343 189
Neuhradená strata z minulých rokov / - /	-701 227	0	0	0	-701 227
Účet ziskov a strát / +/-	12 932 233	0	0	0	12 932 233
Výsledok hospodárenia v schvaľovacom konaní / + - /	0	0	0	0	0

Mesačný výkaz ziskov a strát komerčných bánk (tis. Sk)
(banky SR a pobočky zahraničných bánk v SR spolu)

	2001 december	2002 december	2003 december	marec	2004 jún	september	december
NÁKLADY							
Náklady na finančné činnosti	119 077 673	155 243 587	225 688 453	71 902 549	134 319 989	177 709 998	234 692 235
náklady na ostatné úroky ¹⁾	-	-	26 293 320	6 786 271	12 993 047	18 660 591	24 201 683
náklady na poplatky a provízie ¹⁾	-	-	1 664 276	340 769	732 526	1 139 049	1 591 872
náklady na prenájom ¹⁾	-	-	12	1	94	174	314
náklady na operácie s cennými papiermi ¹⁾	-	-	4 976 931	726 491	1 315 351	1 873 389	2 463 603
náklady na úroky z cenných papierov ¹⁾	-	-	2 655 898	499 174	1 033 315	1 687 245	2 383 271
náklady na devízové operácie	65 697 979	115 814 423	92 487 934	30 386 234	57 605 419	77 729 904	106 069 373
náklady na derivátové operácie ¹⁾	-	-	96 381 424	32 918 763	60 071 080	75 822 270	96 882 471
náklady na ostatné operácie	1 387 096	2 257 987	1 228 658	244 846	569 157	797 376	1 099 648
Všeobecné prevádzkové náklady	21 891 943	24 379 862	25 550 382	6 181 819	13 013 506	19 499 081	26 340 692
Tvorba rezerv a opravných položiek	37 551 171	26 116 724	29 916 501	5 805 933	12 830 723	19 931 798	30 940 921
Ostatné prevádzkové náklady	15 449 324	11 682 561	13 260 948	5 135 917	7 110 655	9 934 483	13 700 169
Mimoriadne náklady	677 300	604 352	18 712	5 149	5 060	2	200 099
Daň z príjmu	237 487	349 915	36 588	368 352	611 210	857 174	1 788 010
Zisk bežného obdobia	10 705 605	12 539 455	11 548 335	3 014 983	6 941 933	10 166 531	12 287 442
SÚČET NÁKLADOV A ZISKU	205 590 503	230 916 456	306 019 919	92 414 702	174 833 076	238 099 067	319 949 568
VÝNOSY							
Výnosy z finančných činností	152 378 867	197 325 792	265 225 638	83 138 818	157 306 840	212 238 087	281 542 380
výnosy z ostatných úrokov ¹⁾	-	-	36 972 214	9 423 187	18 982 288	28 342 396	37 659 547
výnosy z poplatkov a provízií ¹⁾	-	-	9 270 499	2 359 333	5 120 956	7 874 314	10 962 125
výnosy z akcií a podielov ¹⁾	-	-	799 331	24 432	89 142	248 379	280 495
výnosy z prenájmu ¹⁾	-	-	0	0	76	299	510
výnosy z operácií s cennými papiermi ¹⁾	-	-	4 032 805	1 444 914	2 511 703	3 275 867	5 261 040
výnosy z úrokov z cenných papierov ¹⁾	-	-	21 517 681	5 484 077	10 553 810	15 204 613	20 451 643
výnosy z devízových operácií	71 105 331	120 503 531	96 715 825	31 282 350	59 826 314	81 291 962	109 859 005
výnosy z derivátových operácií ¹⁾	-	-	95 196 410	32 948 472	59 864 131	75 424 762	96 245 827
výnosy z ostatných operácií	968 933	1 773 624	720 873	172 053	358 420	575 495	822 188
Použitie rezerv a opravných položiek	48 665 078	30 249 277	34 868 413	8 384 617	16 097 864	23 801 015	35 247 773
Ostatné prevádzkové výnosy	1 593 234	1 285 874	5 678 418	888 021	1 428 123	2 057 726	3 152 801
Mimoriadne výnosy	1 318 720	1 358 892	15 532	182	249	83	0
Strata bežného obdobia	1 634 604	696 621	231 918	3 064	0	2 156	6 614
SÚČET VÝNOSOV A STRATY	205 590 503	230 916 456	306 019 919	92 414 702	174 833 076	238 099 067	319 949 568

1) Údaje nevyplnené z dôvodu novelizácie Opatrenia MF platného na rok 2003, v ktorom sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre banky a pobočky zahraničných bánk.

Vývoj inflácie (medziročná zmena)

	2001											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Úhrn v %	7,7	6,7	7,1	7,6	7,7	8,0	8,0	7,8	7,4	7,1	6,5	6,5
Regulované ceny v %	20,7	16,4	17,1	16,4	16,3	16,4	17,1	17,0	17,0	17,0	17,0	17,2
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	4,68	4,01	4,17	4,02	4,00	4,01	4,20	4,18	4,15	4,14	4,13	4,17
Vplyv zmeny nepriamych daní v neregulovaných cenách												
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,03	-0,03
Jadrová inflácia v %	4,0	3,6	4,0	4,8	5,0	5,4	5,2	4,9	4,4	4,0	3,3	3,2
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	3,05	2,65	2,95	3,57	3,67	3,99	3,81	3,61	3,24	2,92	2,44	2,39
z toho: ceny potravín v %	4,7	3,5	5,3	6,9	7,2	9,2	9,4	8,1	6,5	5,5	3,7	3,7
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	1,09	0,80	1,19	1,53	1,59	2,02	2,05	1,77	1,44	1,22	0,83	0,83
Čistá inflácia (bez zmien nepriamych daní) v %	3,7	3,6	3,4	4,0	4,0	3,8	3,4	3,6	3,5	3,3	3,1	3,0
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	1,97	1,85	1,75	2,04	2,08	1,97	1,75	1,85	1,81	1,70	1,61	1,56

	2002											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Úhrn v %	6,2	4,3	3,6	3,6	3,2	2,6	2,0	2,7	2,8	2,9	2,9	3,4
Regulované ceny v %	13,4	5,7	5,1	5,3	5,6	5,5	3,3	5,3	5,3	5,4	5,3	6,5
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	2,97	1,33	1,18	1,22	1,28	1,27	0,77	1,21	1,22	1,25	1,22	1,50
Vplyv zmeny nepriamych daní v neregulovaných cenách												
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,36	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,41	0,41
Jadrová inflácia v %	3,7	3,4	2,7	2,6	2,1	1,2	1,2	1,5	1,6	1,7	1,7	1,9
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	2,86	2,58	2,10	1,99	1,60	0,95	0,88	1,13	1,24	1,30	1,29	1,46
z toho: ceny potravín v %	4,5	5,6	4,2	3,6	3,1	0,0	-1,7	-0,9	0,1	-0,2	0,5	-0,2
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,96	1,16	0,88	0,75	0,65	0,00	-0,36	-0,18	0,02	-0,03	0,10	-0,04
Čistá inflácia (bez zmien nepriamych daní) v %	3,3	2,5	2,2	2,2	1,7	1,7	2,2	2,3	2,2	2,4	2,1	2,7
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	1,89	1,41	1,22	1,25	0,96	0,94	1,24	1,31	1,22	1,33	1,19	1,50

	2003											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Úhrn v %	7,3	7,6	8,0	7,7	7,6	8,4	8,7	9,2	9,5	9,6	9,8	9,3
Regulované ceny v %	20,4	20,6	22,0	22,3	22,1	21,3	21,9	19,7	20,5	20,5	20,6	18,7
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	4,72	4,75	5,09	5,13	5,08	4,92	5,07	4,64	4,82	4,82	4,85	4,45
Vplyv zmeny nepriamych daní v neregulovaných cenách												
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	1,08	1,07	1,07	1,07	1,06	1,07	1,07	2,57	2,56	2,56	2,56	2,54
Jadrová inflácia v %	1,9	2,3	2,4	1,9	1,9	3,1	3,3	2,7	2,8	2,9	3,1	3,0
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	1,46	1,73	1,80	1,49	1,43	2,40	2,54	2,03	2,13	2,21	2,40	2,27
z toho: ceny potravín v %	-1,0	-1,4	-1,4	-1,7	-1,5	0,7	0,9	0,6	0,8	1,7	2,3	2,7
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	-0,22	-0,29	-0,29	-0,35	-0,31	0,15	0,18	0,12	0,16	0,35	0,47	0,54
Čistá inflácia (bez zmien nepriamych daní) v %	3,0	3,6	3,8	3,3	3,1	4,0	4,2	3,4	3,5	3,3	3,4	3,1
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	1,68	2,02	2,09	1,84	1,74	2,25	2,37	1,90	1,97	1,86	1,92	1,73

	2004											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Úhrn v %	8,3	8,5	8,2	8,0	8,3	8,1	8,5	7,2	6,7	6,6	6,3	5,9
Regulované ceny v %	14,4	15,8	14,7	14,7	14,9	15,7	15,9	15,4	15,0	15,0	15,0	15,1
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	3,54	3,89	3,65	3,65	3,69	3,86	3,90	3,76	3,68	3,70	3,69	3,71
Vplyv zmeny nepriamych daní v neregulovaných cenách												
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	2,51	2,49	2,48	2,48	2,55	2,54	2,54	1,14	1,13	1,13	1,13	1,12
Jadrová inflácia v %	3,1	2,8	2,8	2,6	2,8	2,3	2,7	3,2	2,6	2,4	2,0	1,5
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	2,27	2,09	2,05	1,91	2,08	1,73	2,02	2,33	1,87	1,76	1,45	1,09
z toho: ceny potravín v %	2,3	1,9	1,6	0,7	0,7	0,5	3,4	2,6	1,1	0,0	-1,4	-2,1
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,44	0,37	0,31	0,14	0,13	0,10	0,64	0,49	0,20	-0,01	-0,27	-0,41
Čistá inflácia (bez zmien nepriamych daní) v %	3,3	3,1	3,2	3,2	3,6	3,0	2,5	3,4	3,1	3,3	3,2	2,8
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	1,83	1,72	1,74	1,77	1,95	1,63	1,38	1,84	1,67	1,77	1,72	1,50

Zdroj: ŠÚ SR.

Vývoj inflácie (medzimesačná zmena)

	2001											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Úhrn v %	1,9	2,3	0,8	0,4	0,3	0,3	0,0	-0,1	0,2	0,1	-0,1	0,2
Regulované ceny v %	6,2	7,7	1,2	-0,3	0,0	0,1	0,8	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	1,50	1,94	0,32	-0,07	0,01	0,04	0,21	0,02	0,04	0,03	0,02	0,05
Vplyv zmeny nepriamych daní v neregulovaných cenách												
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,03	0,00
Jadrová inflácia v %	0,5	0,5	0,7	0,7	0,5	0,3	-0,2	-0,2	0,3	0,1	-0,1	0,2
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,38	0,39	0,49	0,49	0,34	0,21	-0,17	-0,15	0,19	0,05	-0,06	0,16
z toho: ceny potravín v %	1,5	-0,3	1,2	0,9	0,3	1,0	-0,5	-0,9	0,0	0,1	-0,7	0,9
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,35	-0,07	0,27	0,21	0,07	0,23	-0,10	-0,20	-0,01	0,02	-0,15	0,20
Čistá inflácia (bez zmien nepriamych daní) v %	0,1	0,9	0,4	0,6	0,5	0,0	-0,1	0,1	0,4	0,1	0,2	-0,1
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,03	0,46	0,22	0,29	0,26	-0,02	-0,07	0,05	0,19	0,03	0,09	-0,04

	2002											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Úhrn v %	1,5	0,4	0,0	0,4	0,2	-0,4	-0,3	0,5	0,3	0,0	0,0	0,7
Regulované ceny v %	1,6	0,1	0,0	0,1	0,3	0,1	0,0	1,9	0,3	0,2	0,0	1,8
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,37	0,02	0,01	0,02	0,07	0,01	0,00	0,44	0,07	0,05	-0,01	0,42
Vplyv zmeny nepriamych daní v neregulovaných cenách												
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jadrová inflácia v %	0,9	0,4	0,0	0,5	0,2	-0,5	-0,4	0,1	0,3	0,0	0,0	0,3
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,69	0,34	0,03	0,40	0,15	-0,38	-0,30	0,06	0,23	0,00	0,00	0,23
z toho: ceny potravín v %	1,8	1,0	-0,1	0,2	0,4	-1,5	-2,3	-0,1	0,7	-0,3	0,1	0,1
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,38	0,20	-0,03	0,04	0,08	-0,32	-0,48	-0,02	0,13	-0,07	0,01	0,02
Čistá inflácia (bez zmien nepriamych daní) v %	0,6	0,2	0,1	0,7	0,1	-0,1	0,3	0,1	0,2	0,1	0,0	0,4
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,31	0,14	0,06	0,36	0,07	-0,06	0,17	0,08	0,09	0,07	-0,02	0,21

	2003											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Úhrn v %	5,3	0,6	0,4	0,2	0,1	0,4	0,0	1,0	0,5	0,1	0,2	0,2
Regulované ceny v %	14,9	0,2	1,3	0,3	0,1	-0,6	0,1	0,5	0,9	0,2	0,1	0,2
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	3,54	0,06	0,32	0,07	0,03	-0,16	0,03	0,14	0,24	0,05	0,02	0,05
Vplyv zmeny nepriamych daní v neregulovaných cenách												
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	1,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39	0,00	0,00	0,00	0,00
Jadrová inflácia v %	0,9	0,8	0,1	0,1	0,1	0,7	-0,1	-0,7	0,4	0,1	0,2	0,1
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,70	0,57	0,08	0,08	0,09	0,54	-0,05	-0,51	0,30	0,08	0,17	0,11
z toho: ceny potravín v %	1,0	0,6	-0,2	-0,1	0,6	0,6	-2,1	-0,3	0,8	0,6	0,7	0,4
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,20	0,12	-0,03	-0,02	0,11	0,13	-0,41	-0,07	0,16	0,11	0,13	0,08
Čistá inflácia (bez zmien nepriamych daní) v %	0,9	0,8	0,2	0,2	-0,1	0,8	0,7	-0,8	0,3	-0,1	0,1	0,0
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,50	0,45	0,11	0,10	-0,03	0,42	0,36	-0,44	0,15	-0,03	0,04	0,03

	2004											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Úhrn v %	4,4	0,8	0,1	0,0	0,4	0,2	0,3	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,2
Regulované ceny v %	10,5	1,5	0,4	0,3	0,3	0,1	0,2	0,1	0,6	0,3	0,0	0,3
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	2,58	0,40	0,09	0,07	0,08	0,02	0,06	0,03	0,16	0,07	0,01	0,07
Vplyv zmeny nepriamych daní v neregulovaných cenách												
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	1,05	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jadrová inflácia v %	1,0	0,5	0,1	-0,1	0,3	0,3	0,3	-0,2	-0,2	0,0	-0,2	-0,3
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,75	0,37	0,05	-0,05	0,24	0,19	0,21	-0,16	-0,14	-0,02	-0,13	-0,23
z toho: ceny potravín v %	0,6	0,2	-0,4	-1,0	0,6	0,5	0,6	-1,0	-0,7	-0,5	-0,7	-0,3
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,11	0,05	-0,08	-0,17	0,10	0,09	0,12	-0,19	-0,13	-0,09	-0,12	-0,05
Čistá inflácia (bez zmien nepriamych daní) v %	1,2	0,6	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,1	0,0	0,1	0,0	-0,3
podiel na úhrne v percentuálnych bodoch	0,64	0,33	0,13	0,13	0,14	0,10	0,09	0,03	-0,02	0,07	-0,01	-0,18

Zdroj: ŠÚ SR.

Pomerové ukazovatele HDP

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Reálny HDP na obyv. (Sk)	107 482	113 874	118 916	123 751	125 469	127 883	132 675	139 109	145 614	153 566
Nominálny HDP na obyv. (Sk)	107 482	118 808	132 389	144 960	156 458	172 946	186 903	203 795	223 271	246 281
Nominálny HDP na obyv. (USD)	3 615	3 877	3 938	4 113	3 778	3 743	3 866	4 495	6 072	7 635
Vytvorený HDP (% s. c.)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Pôdohospodárstvo	5,9	6,0	5,4	5,0	5,3	5,3	5,3	5,2	5,3	5,0
Priemysel	28,5	29,3	30,3	30,6	27,1	26,8	27,8	26,8	26,8	25,3
Stavebníctvo	5,4	5,4	4,6	6,6	6,2	5,0	3,5	3,8	3,3	3,4
Služby	55,1	51,3	51,2	48,7	52,6	53,2	53,3	53,7	56,0	57,5
Ostatné	5,1	8,0	8,4	9,1	8,8	9,6	10,2	10,4	8,6	8,8
Použitý HDP (% s. c.)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Domáci dopyt	97,5	108,6	107,6	110,7	102,2	100,3	103,8	103,8	97,3	97,3
konečná spotreba	72,7	75,7	74,0	76,8	75,8	74,2	74,8	75,3	72,3	70,5
tvorba hrubého kapitálu	24,8	32,9	33,6	33,9	26,4	26,1	29,0	28,4	25,0	26,8
Čistý vývoz	2,5	-8,6	-7,6	-10,7	-2,2	-0,3	-3,8	-3,8	2,6	1,7
vývoz tovarov a služieb	58,3	54,3	61,0	66,1	68,4	76,2	78,0	78,7	92,3	97,6
dovoz tovarov a služieb	55,8	62,9	68,7	76,8	70,6	76,5	81,9	82,5	89,7	95,8
Štatistická diskrepancia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0
Priemerný ročný kurz SKK/USD	29,735	30,647	33,616	35,242	41,417	46,200	48,347	45,335	36,773	32,255

Poznámka: Výpočty na základe údajov v mil. Sk, odchýlky vplyvom zaokrúhľovania.

Príspevok komponentov k rastu HDP (percentuálne body, stále ceny roku 1995)

	2002	2003	1.Q	2.Q	2004	3.Q	4.Q	rok
Vytvorený HDP								
Medziročný rast HDP (%)	4,6	4,5	5,4	5,5	5,3	5,8	5,5	
v tom vplyv odvetvia								
Pôdohospodárstvo	-0,1	0,2	0,0	0,6	0,8	0,4	0,5	
Priemysel	-0,3	2,3	2,1	2,4	4,2	3,3	3,0	
z toho: priemyselná výroba	-0,5	1,4	0,7	2,3	4,2	3,4	2,7	
Stavebníctvo	0,3	0,2	0,3	0,2	0,8	0,4	0,4	
Služby	4,1	2,1	-0,7	1,7	2,3	3,2	1,7	
z toho: obchodné služby	-1,1	0,6	1,0	1,3	1,2	2,9	1,6	
finančné služby	1,8	0,2	2,5	2,8	3,5	0,3	2,3	
verejné služby	3,4	1,3	-4,2	-2,5	-2,4	0,0	-2,2	
Ostatné	0,6	-0,4	3,6	0,7	-2,8	-1,6	-0,1	
Použitý HDP								
Medziročný rast HDP (%)	4,6	4,5	5,4	5,5	5,3	5,8	5,5	
v tom vplyv faktora								
Domáci dopyt	4,7	-2,1	2,3	5,6	7,0	6,1	5,4	
Konečná spotreba spolu	4,0	0,2	1,2	2,3	2,4	2,3	2,1	
z toho súkromná spotreba	2,9	-0,4	1,6	1,4	1,8	2,2	1,8	
Tvorba hrubého kapitálu	0,8	-2,3	1,1	3,3	4,7	3,8	3,3	
z toho tvorba hrubého fixného kapitálu	-0,2	-0,4	0,2	0,9	1,3	0,0	0,6	
Čistý vývoz	-0,1	6,5	3,5	0,0	-3,7	-2,6	-0,8	
Vývoz tovarov a služieb	4,3	17,7	13,8	14,8	4,7	9,4	10,6	
Dovoz tovarov a služieb	4,5	11,2	10,3	14,9	8,4	12,0	11,4	
Štatistická diskrepancia	0,0	0,0	-0,5	-0,1	2,0	2,3	1,0	

Poznámka: Výpočty na základe údajov v mil. Sk, odchýlky vplyvom zaokrúhľovania.

Vývoj hrubého domáceho produktu podľa odvetví

Ukazovateľ		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Indexy		
												2002 2001	2003 2002	2004 2003
HDP v s. c. 1995	a	576,5	611,9	640,2	667,1	676,9	690,7	716,8	749,9	783,4	826,5	104,6	104,5	105,5
Pôdohospodárstvo	a	31,3	30,6	33,7	35,5	35,6	36,3	38,0	37,3	39,0	42,8	98,0	104,7	109,6
	b	5,4	5,0	5,3	5,3	5,3	5,2	5,3	5,0	5,0	5,2	-	-	-
Priemysel spolu	a	174,5	187,1	173,2	178,8	187,9	185,0	192,0	189,5	206,7	230,5	98,7	109,1	111,5
	b	30,3	30,6	27,1	26,8	27,8	26,8	26,8	25,3	26,4	27,9	-	-	-
Ťažba nerastných surovín	a	5,5	6,1	6,5	7,2	7,1	6,1	5,8	5,0	4,3	4,2	86,4	86,0	96,8
	b	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	-	-	-
Priemyselná výroba	a	143,0	149,1	142,6	150,0	154,4	155,6	173,2	169,7	180,1	201,4	98,0	106,1	111,9
	b	24,8	24,4	22,3	22,5	22,8	22,5	24,2	22,6	23,0	24,4	-	-	-
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	a	26,0	31,9	24,1	21,6	26,3	23,4	12,9	14,8	22,3	24,8	114,3	150,7	111,3
	b	4,5	5,2	3,8	3,2	3,9	3,4	1,8	2,0	2,8	3,0	-	-	-
Stavebníctvo	a	26,7	40,5	39,9	33,7	23,6	26,5	23,6	25,5	27,3	30,5	108,4	106,8	111,8
	b	4,6	6,6	6,2	5,0	3,5	3,8	3,3	3,4	3,5	3,7	-	-	-
Služby spolu	a	295,3	298,2	336,7	354,8	360,9	371,2	401,6	431,4	446,9	460,2	107,4	103,6	103,0
z toho:	b	51,2	48,7	52,6	53,2	53,3	53,7	56,0	57,5	57,0	55,7	-	-	-
Veľkoobchod, maloobchod, oprava	a	67,1	66,5	83,0	89,8	93,9	95,9	101,8	98,0	102,1	113,7	96,3	104,3	111,3
	b	11,6	10,9	13,0	13,5	13,9	13,9	14,2	13,1	13,0	13,8	-	-	-
Hotely a reštaurácie	a	8,3	7,1	8,3	7,6	7,0	8,7	8,1	7,7	6,1	6,0	94,8	78,9	98,3
	b	1,4	1,2	1,3	1,1	1,0	1,3	1,1	1,0	0,8	0,7	-	-	-
Doprava, sklad., pošty a telekom.	a	55,0	58,8	60,8	58,5	64,0	65,4	74,9	71,3	73,0	74,1	95,3	102,3	101,6
	b	9,5	9,6	9,5	8,8	9,5	9,5	10,4	9,5	9,3	9,0	-	-	-
Finančné sprostredkovanie	a	29,9	21,4	21,6	19,8	20,0	24,7	25,6	32,8	37,0	48,1	128,3	112,7	130,1
	b	5,2	3,5	3,4	3,0	3,0	3,6	3,6	4,4	4,7	5,8	-	-	-
Nehnuteľnosti, prenájom a obch. činnosť	a	62,6	54,8	73,7	77,3	79,9	80,3	78,8	84,7	82,2	89,0	107,5	97,1	108,3
	b	10,9	9,0	11,5	11,6	11,8	11,6	11,0	11,3	10,5	10,8	-	-	-
Verejná správa, obrana, sociálne zabezpečenie	a	25,4	41,1	35,4	38,1	37,7	37,4	53,6	59,2	62,0	58,1	110,3	104,7	93,8
	b	4,4	6,7	5,5	5,7	5,6	5,4	7,5	7,9	7,9	7,0	-	-	-
Školstvo	a	17,9	17,6	15,1	18,1	18,1	18,3	18,5	22,2	26,2	24,8	119,8	117,9	94,5
	b	3,1	2,9	2,4	2,7	2,7	2,6	2,6	3,0	3,3	3,0	-	-	-
Zdravotníctvo a soc. pomoc	a	17,8	18,0	21,9	28,8	24,5	24,5	23,7	29,5	30,1	25,2	124,4	102,1	83,8
	b	3,1	2,9	3,4	4,3	3,6	3,5	3,3	3,9	3,8	3,0	-	-	-
Ostatné spoloč., sociálne a osobné služby	a	11,1	13,1	16,9	16,7	15,8	16,0	16,7	26,0	28,3	21,2	156,1	108,7	74,8
	b	1,9	2,1	2,6	2,5	2,3	2,3	2,3	3,5	3,6	2,6	-	-	-
Ostatné	a	48,6	55,5	56,6	64,3	68,9	71,8	61,6	66,2	63,5	62,6	107,5	95,9	98,5
	b	8,4	9,1	8,8	9,6	10,2	10,4	8,6	8,8	8,1	7,6	-	-	-

a) absolútne, v mld. Sk

b) podiel na HDP v %

Vývoj hrubého domáceho produktu podľa použitia

Ukazovateľ		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Indexy		
												2002 2001	2003 2002	2004 2003
HDP v s.c. 1995	a	576,5	611,9	640,2	667,1	676,9	690,7	716,8	749,9	783,4	826,5	104,6	104,5	105,5
Domáci dopyt	a	562,1	664,5	688,9	738,5	692,0	692,7	744,3	778,3	762,4	804,3	104,6	98,0	105,5
	b	97,5	108,6	107,6	110,7	102,2	100,3	103,8	103,8	97,3	97,3	-	-	-
Konečná spotreba spolu	a	418,9	463,1	473,6	512,3	513,4	512,4	536,5	565,0	566,7	583,0	105,3	100,3	102,9
	b	72,7	75,7	74,0	76,8	75,8	74,2	74,8	75,3	72,3	70,5	-	-	-
domácnosti	a	296,7	321,0	339,5	359,9	369,7	366,5	384,4	405,6	402,4	416,4	105,5	99,2	103,5
	b	51,5	52,5	53,0	53,9	54,6	53,1	53,6	54,1	51,4	50,4	-	-	-
nezisk. inštitúcie slúžiace domácnostiam	a	3,8	3,3	2,8	4,7	6,4	6,4	6,2	6,4	7,1	7,5	104,4	110,9	105,8
	b	0,7	0,5	0,4	0,7	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	-	-	-
konečná spotreba verejnej správy	a	118,4	138,8	131,3	147,7	137,3	139,5	145,9	153,0	157,1	159,1	104,9	102,7	101,2
	b	20,5	22,7	20,5	22,1	20,3	20,2	20,4	20,4	20,1	19,2	-	-	-
Tvorba hrubého kapitálu	a	143,2	201,3	215,3	226,2	178,6	180,4	207,8	213,3	195,7	221,3	102,6	91,8	113,1
	b	24,8	32,9	33,6	33,9	26,4	26,1	29,0	28,4	25,0	26,8	-	-	-
tvorba hrubého fixného kapitálu	a	144,2	186,2	214,0	237,6	191,1	177,3	201,9	200,8	197,8	202,8	99,4	98,5	102,5
	b	25,0	30,4	33,4	35,6	28,2	25,7	28,2	26,8	25,3	24,5	-	-	-
zmena stavu zásob	a	-1,1	15,2	1,3	-11,4	-12,5	3,1	5,9	12,5	-2,1	18,6	-	-	-
	b	-0,2	2,5	0,2	-1,7	-1,8	0,4	0,8	1,7	-0,3	2,2	-	-	-
Čistý vývoz	a	14,4	-52,6	-48,8	-71,4	-15,1	-2,0	-27,5	-28,3	20,7	14,3	-	-	-
	b	2,5	-8,6	-7,6	-10,7	-2,2	-0,3	-3,8	-3,8	2,6	1,7	-	-	-
vývoz výrobkov a služieb	a	336,0	332,2	390,8	440,9	463,1	526,4	559,3	590,5	723,4	806,3	105,6	122,5	111,4
	b	58,3	54,3	61,0	66,1	68,4	76,2	78,0	78,7	92,3	97,6	-	-	-
dovoz výrobkov a služieb	a	321,6	384,8	439,5	512,3	478,1	528,5	586,8	618,8	702,7	792,0	105,5	113,6	112,7
	b	55,8	62,9	68,7	76,8	70,6	76,5	81,9	82,5	89,7	95,8	-	-	-
Štatistická diskrepancia	a	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	7,9	-	-	-
	b	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	-	-	-

a) absolútne, v mld. Sk

b) podiel na HDP v %

Vývoj miezd a zamestnanosti podľa odvetví v rokoch 2003 – 2004 (index, ROMR = 100)

Odvetvie ekonomickej činnosti	Priemerná mesačná mzda						Priemerný počet zamestnancov			
	2003			2004			2003		2004	
	nominálna Sk	index	reálna index	nominálna Sk	index	reálna index	fyzické osoby	index	fyzické osoby	index
Hospodárstvo SR úhrnom	14 365	106,3	98,0	15 825	110,2	102,5	2 024 992	100,8	2 030 348	100,3
v tom										
Pôdohospodárstvo	10 942	105,1	96,9	12 211	111,6	103,8	135 769	96,2	123 587	91,0
poľnohospodárstvo, poľovníctvo a lesníctvo	10 940	-	-	12 210	111,6	103,8	135 712	-	123 514	91,0
rybolov a chov rýb	15 389	-	-	13 912	90,4	84,1	57	-	73	128,1
Priemysel spolu	15 400	107,3	98,9	16 978	110,2	102,5	558 418	100,5	560 691	100,4
ťažba nerastných surovín	16 251	104,2	96,0	17 700	108,9	101,3	11 060	90,8	10 084	91,2
priemyselná výroba	14 873	107,5	99,1	16 378	110,1	102,4	502 285	101,2	507 766	101,1
výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	21 061	107,9	99,4	23 911	113,5	105,6	45 074	96,3	42 841	95,0
Stavebníctvo	12 001	103,9	95,8	13 083	109,0	101,4	129 823	104,0	133 365	102,7
Veľko- a maloobchod a opravár. činnosti	14 461	102,4	94,4	16 182	111,9	104,1	315 043	99,9	318 313	101,0
Hotely a reštaurácie	11 053	107,5	99,1	12 342	104,5	97,2	43 551	102,6	44 358	101,9
Doprava, skladovanie, pošty a telekomunikácie	15 300	105,1	96,9	16 900	110,5	102,8	144 970	98,6	143 185	98,8
Finančné sprostredkovanie	29 088	107,4	99,0	33 064	113,7	105,8	39 123	105,5	39 736	101,6
Nehnuteľnosti, prenájom a obchodné činnosti	17 940	104,9	96,7	19 698	109,8	102,1	158 095	103,2	163 451	103,4
Verejná správa a obrana, povin. soc. zabezpečenie ¹⁾	17 508	106,1	97,8	19 240	109,9	102,2	92 184	103,9	93 382	101,3
Školstvo	11 984	109,6	101,0	12 895	107,6	100,1	177 004	99,7	173 187	97,8
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	12 430	103,4	95,3	12 865	103,5	96,3	143 734	102,7	142 075	98,8
Ostatné spoločenské, sociálne a osob. služby	11 120	108,8	100,3	12 310	110,7	103,0	91 721	99,5	95 018	103,6
Spotrebiteľské ceny – priemer za rok	-	108,5	-	-	107,5	-	-	-	-	-

Poznámka: ROMR = rovnaké obdobie minulého roku.

1) Údaje o zamestnanosti v roku 2003 upresnené ŠÚ SR.

Zdroj: ŠÚ SR.

Platobná bilancia SR za január – december 2004

Použitý kurz: USD = 32,255 Sk	Inkasá / Kredit (+)		Platby / Debet (-)		Saldo	
	mil. Sk	mil. USD	mil. Sk	mil. USD	mil. Sk	mil. USD
TOVAR	895 205,0	27 754,0	942 160,0	29 209,7	-46 955,0	-1 455,7
SLUŽBY	120 182,2	3 726,0	110 987,7	3 440,9	9 194,5	285,1
Doprava	48 099,1	1 491,2	32 089,4	994,9	16 009,7	496,3
Cestovný ruch	29 069,7	901,2	24 038,7	745,3	5 031,0	156,0
Iné služby spolu	43 013,4	1 333,5	54 859,6	1 700,8	-11 846,2	-367,3
VÝNOSY	29 903,0	927,1	43 084,7	1 335,7	-13 181,7	-408,7
Kompenzácie pracovníkov	16 987,4	526,7	706,0	21,9	16 281,4	504,8
Výnosy z investícií	12 915,6	400,4	42 378,7	1 313,9	-29 463,1	-913,4
BEŽNÉ TRANSFERY	27 118,2	840,7	22 861,4	708,8	4 256,8	132,0
BEŽNÝ ÚČET	1 072 408,4	33 247,8	1 119 093,8	34 695,2	-46 685,4	-1 447,4
KAPITÁLOVÝ ÚČET	5 107,9	158,4	4 552,9	141,2	555,0	17,2
FINANČNÝ ÚČET	3 219 846,7	99 736,3	-3 124 755,3	-96 795,8	95 091,4	2 940,4
PRIAME INVESTÍCIE	636 299,1	19 727,1	-595 697,9	-18 468,4	40 601,2	1 258,8
V zahraničí (priamy investor = rezident)	32 490,2	1 007,3	-27 587,9	-855,3	4 902,3	152,0
Majetková účasť a reinvestovaný zisk	1 368,2	42,4	-2 584,9	-80,1	-1 216,7	-37,7
Ostatný kapitál	31 122,0	964,9	-25 003,0	-775,2	6 119,0	189,7
V SR (podnik priamej investície = rezident)	603 808,9	18 719,9	-568 110,0	-17 613,1	35 698,9	1 106,8
Majetková účasť a reinvestovaný zisk	39 621,9	1 228,4	-13 351,0	-413,9	26 270,9	814,5
Ostatný kapitál	564 187,0	17 491,5	-554 759,0	-17 199,2	9 428,0	292,3
PORTFÓLIOVÉ INVESTÍCIE	392 336,3	12 119,7	-363 996,3	-11 270,2	28 340,0	849,5
Aktíva	72 340,7	2 242,8	-98 350,2	-3 049,1	-26 009,5	-806,4
Pasíva	319 995,6	9 877,0	-265 646,1	-8 221,1	54 349,5	1 655,9
FINANČNÉ DERIVÁTY	759 847,3	23 557,5	-760 429,4	-23 575,6	-582,1	-18,0
Aktíva	305 608,4	9 474,8	-310 412,9	-9 623,7	-4 804,5	-149,0
Pasíva	454 238,9	14 082,7	-450 016,5	-13 951,8	4 222,4	130,9
OSTATNÉ INVESTÍCIE	1 431 364,0	44 331,9	-1 404 631,7	-43 481,6	26 732,3	850,3
Dlhodobé	133 123,9	4 118,8	-143 159,2	-4 435,2	-10 035,3	-316,4
Aktíva	27 453,8	851,1	-30 474,4	-944,8	-3 020,6	-93,6
Pasíva	105 670,1	3 267,6	-112 684,8	-3 490,4	-7 014,7	-222,8
Krátkodobé	1 298 240,1	40 213,1	-1 261 472,5	-39 046,4	36 767,6	1 166,7
Aktíva	467 781,6	14 502,6	-475 858,5	-14 753,0	-8 076,9	-250,4
Pasíva	830 458,5	25 710,5	-785 614,0	-24 293,4	44 844,5	1 417,1
KAPITÁLOVÝ A FINANČNÝ ÚČET	3 224 954,6	99 894,6	-3 129 308,2	-96 937,0	95 646,4	2 957,7
OSTATNÉ NEZAČLENENÉ POLOŽKY	-	-	-	-	6 244,1	166,8
CELKOVÁ BILANCIA	0,0	0,0	55 205,1	1 677,1	55 205,1	1 677,1
MONETÁRNE ZLATO	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SDR	0,0	0,0	-1,1	0,0	-1,1	0,0
DEVÍZOVÉ AKTÍVA	0,0	0,0	-55 204,0	-1 677,1	-55 204,0	-1 677,1
Vklady	0,0	0,0	-16 500,9	-521,0	-16 500,9	-521,0
Cenné papiere	0,0	0,0	-38 703,1	-1 156,1	-38 703,1	-1 156,1
Obligácie a zmenky	0,0	0,0	-18 924,5	-551,7	-18 924,5	-551,7
Nástroje peňažného trhu a fin. deriváty	0,0	0,0	-19 778,6	-604,4	-19 778,6	-604,4
REZERVNÉ AKTÍVA	0,0	0,0	-55 205,1	-1 677,1	-55 205,1	-1 677,1

Bežný účet platobnej bilancie SR za január až december 2004

Použitý kurz: USD = 32,255 Sk	Inkasá / Kredit (+)		Platby / Debet (-)		Saldo	
	mil. Sk	mil. USD	mil. Sk	mil. USD	mil. Sk	mil. USD
TOVAR	895 205,0	27 754,0	942 160,0	29 209,7	-46 955,0	-1 455,7
SLUŽBY	120 182,2	3 726,0	110 987,7	3 440,9	9 194,5	285,1
Doprava	48 099,1	1 491,2	32 089,4	994,9	16 009,7	496,3
Železničná doprava	8 664,4	268,6	10 123,1	313,8	-1 458,7	-45,2
osobná	10,5	0,3	29,7	0,9	-19,2	-0,6
nákladná	8 653,9	268,3	10 093,4	312,9	-1 439,5	-44,6
Ostatná doprava	39 434,7	1 222,6	21 966,3	681,0	17 468,4	541,6
osobná	973,2	30,2	5 064,6	157,0	-4 091,4	-126,8
nákladná	11 832,9	366,9	9 852,7	305,5	1 980,2	61,4
ostatná	26 628,6	825,6	7 049,0	218,5	19 579,6	607,0
z toho: tranzit plynu a ropy	26 556,0	823,3	0,0	0,0	26 556,0	823,3
Cestovný ruch	29 069,7	901,2	24 038,7	745,3	5 031,0	156,0
Služobný	0,0	0,0	794,4	24,6	-794,4	-24,6
Osobný	29 069,7	901,2	23 244,3	720,6	5 825,4	180,6
Iné služby spolu	43 013,4	1 333,5	54 859,6	1 700,8	-11 846,2	-367,3
Služby spojov	2 651,8	82,2	2 318,5	71,9	333,3	10,3
Stavebné služby	3 605,0	111,8	4 721,7	146,4	-1 116,7	-34,6
Poisťovacie služby	624,5	19,4	4 158,3	128,9	-3 533,8	-109,6
Finančné služby	2 800,2	86,8	4 369,9	135,5	-1 569,7	-48,7
Právne, účtovné a poradenské služby	1 806,0	56,0	3 354,5	104,0	-1 548,5	-48,0
Služby výpočtovej techniky	3 627,4	112,5	5 542,5	171,8	-1 915,1	-59,4
Služby obchodnej povahy	940,2	29,1	3 944,2	122,3	-3 004,0	-93,1
Služby v ostatných činnostiach	26 958,3	835,8	26 450,0	820,0	508,3	15,8
VÝNOSY	29 903,0	927,1	43 084,7	1 335,7	-13 181,6	-408,7
Kompenzácie pracovníkov	16 987,4	526,7	706,0	21,9	16 281,4	504,8
Výnosy z investícií	12 915,6	400,4	42 378,7	1 313,9	-29 463,0	-913,4
Priame investície	556,0	17,2	21 377,4	662,8	-20 821,4	-645,5
výnosy z majetku	506,2	15,7	21 124,3	654,9	-20 618,1	-639,2
úroky	49,8	1,5	253,1	7,8	-203,3	-6,3
Portfóliové investície	10 142,9	314,5	11 159,2	346,0	-1 016,2	-31,5
výnosy z majetku	5,0	0,2	23,9	0,7	-18,9	-0,6
úroky	10 137,9	314,3	11 135,2	345,2	-997,3	-30,9
Ostatné investície	2 216,7	68,7	9 842,1	305,1	-7 625,4	-236,4
BEŽNÉ TRANSFERY	27 118,2	840,7	22 861,4	708,8	4 256,8	132,0
Vláda	9 879,4	306,3	9 404,7	291,6	474,7	14,7
Ostatné	17 238,8	534,5	13 456,7	417,2	3 782,1	117,3
BEŽNÝ ÚČET	1 072 408,4	33 247,8	1 119 093,8	34 695,2	-46 685,4	-1 447,4

Poznámka: Údaje sú predbežné.

Kapitálový účet platobnej bilancie SR za január až december 2004

Použitý kurz: USD = 32,255 Sk	Inkasá / Kredit (+)		Platby / Debet (-)		Saldo	
	mil. Sk	mil. USD	mil. Sk	mil. USD	mil. Sk	mil. USD
KAPITÁLOVÝ ÚČET	5 107,9	158,4	4 552,9	141,2	555,0	17,2
Kapitálové transfery	4 653,6	144,3	4 145,5	128,5	508,1	15,8
Kúpa/predaj nevýr. a nefinančných aktív	454,3	14,1	407,4	12,6	46,9	1,5

Poznámka: Údaje sú predbežné.

Finančný účet platobnej bilancie SR za január až december 2004

Použitý kurz: USD = 32,255 Sk	Inkasá / Kredit (+)		Platby / Debet (-)		Saldo	
	mil. Sk	mil. USD	mil. Sk	mil. USD	mil. Sk	mil. USD
PRIAME INVESTÍCIE	636 299,1	19 727,1	-595 697,9	-18 468,4	40 601,2	1 258,8
V ZAHRANIČÍ (priamy investor = rezident)	32 490,2	1 007,3	-27 587,9	-855,3	4 902,3	152,0
Majetková účasť	1 368,2	42,4	-2 584,9	-80,1	-1 216,7	-37,7
Reinvestovaný zisk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostatný kapitál	31 122,0	964,9	-25 003,0	-775,2	6 119,0	189,7
Pohľadávky voči podniku priamej investície	22 684,0	703,3	-24 651,0	-764,3	-1 967,0	-61,0
Závazky voči podniku priamej investície	8 438,0	261,6	-352,0	-10,9	8 086,0	250,7
V SR (podnik priamej investície = rezident)	603 808,9	18 719,9	-568 110,0	-17 613,1	35 698,9	1 106,8
Majetková účasť	39 615,9	1 228,2	-13 351,0	-413,9	26 264,9	814,3
Reinvestovaný zisk	6,0	0,2	0,0	0,0	6,0	0,2
Ostatný kapitál	564 187,0	17 491,5	-554 759,0	-17 199,2	9 428,0	292,3
Pohľadávky voči priamym investorom	321 604,0	9 970,7	-314 162,0	-9 739,9	7 442,0	230,7
Závazky voči priamym investorom	242 583,0	7 520,8	-240 597,0	-7 459,2	1 986,0	61,6
PORTFÓLIOVÉ INVESTÍCIE	392 336,3	12 119,7	-363 996,3	-11 270,2	28 340,0	849,5
AKTÍVA	72 340,7	2 242,8	-98 350,2	-3 049,1	-26 009,5	-806,4
Majetkové cenné papiere	4 423,6	137,1	-5 587,8	-173,2	-1 164,2	-36,1
Dížobné cenné papiere	67 917,1	2 105,6	-92 762,4	-2 875,9	-24 845,3	-770,3
Obligácie a zmenky	62 440,3	1 935,8	-91 258,4	-2 829,3	-28 818,1	-893,4
Vláda + NBS	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Banky	56 175,3	1 741,6	-69 877,4	-2 166,4	-13 702,1	-424,8
Ostatné sektory	6 265,0	194,2	-21 381,0	-662,9	-15 116,0	-468,6
Nástroje peňažného trhu	5 476,8	169,8	-1 504,0	-46,6	3 972,8	123,2
PASÍVA	319 995,6	9 877,0	-265 646,1	-8 221,1	54 349,5	1 655,9
Majetkové cenné papiere	968,8	30,0	-4 086,3	-126,7	-3 117,5	-96,7
Dížobné cenné papiere	319 026,8	9 846,9	-261 559,8	-8 094,4	57 467,0	1 752,5
Obligácie a zmenky	312 872,1	9 656,1	-260 973,8	-8 076,2	51 898,3	1 579,9
Vláda + NBS	312 567,2	9 646,7	-259 918,5	-8 043,5	52 648,7	1 603,1
Banky	295,6	9,2	-544,2	-16,9	-248,6	-7,7
Ostatné sektory	9,3	0,3	-511,1	-15,8	-501,8	-15,6
Nástroje peňažného trhu	6 154,7	190,8	-586,0	-18,2	5 568,7	172,6
FINANČNÉ DERIVÁTY	759 847,3	23 557,5	-760 429,4	-23 575,6	-582,1	-18,0
AKTÍVA	305 608,4	9 474,8	-310 412,9	-9 623,7	-4 804,5	-149,0
PASÍVA	454 238,9	14 082,7	-450 016,5	-13 951,8	4 222,4	130,9
OSTATNÉ INVESTÍCIE	1 431 364,0	44 331,9	-1 404 631,7	-43 481,6	26 732,3	850,3
AKTÍVA	495 235,4	15 353,8	-506 332,9	-15 697,8	-11 097,5	-344,1
Obchodné úvery	440 593,0	13 659,7	-448 833,0	-13 915,1	-8 240,0	-255,5
dlhodobé	182,0	5,6	-162,0	-5,0	20,0	0,6
krátkodobé	440 411,0	13 654,0	-448 671,0	-13 910,1	-8 260,0	-256,1
Pôžičky – finančné úvery	15 577,6	483,0	-22 254,6	-690,0	-6 677,0	-207,0
Vláda + NBS	497,9	15,4	-28,7	-0,9	469,2	14,5
Banky	9 352,7	290,0	-14 846,9	-460,3	-5 494,2	-170,3
dlhodobé	9 352,7	290,0	-12 250,4	-379,8	-2 897,7	-89,8
krátkodobé	0,0	0,0	-2 596,5	-80,5	-2 596,5	-80,5
Ostatné sektory	5 727,0	177,6	-7 379,0	-228,8	-1 652,0	-51,2
dlhodobé	2 829,0	87,7	-3 163,0	-98,1	-334,0	-10,4
krátkodobé	2 898,0	89,8	-4 216,0	-130,7	-1 318,0	-40,9
Hotovosť a vklady	21 289,3	660,0	-26 845,1	-832,3	-5 555,8	-172,2
dlhodobé	6 157,0	190,9	-6 470,1	-200,6	-313,1	-9,7
krátkodobé	15 132,3	469,1	-20 375,0	-631,7	-5 242,7	-162,5
Ostatné aktíva	17 775,5	551,1	-8 400,2	-260,4	9 375,3	290,7
dlhodobé	8 435,2	261,5	-8 400,2	-260,4	35,0	1,1
krátkodobé	9 340,3	289,6	0,0	0,0	9 340,3	289,6

Tabuľka FINANČNÝ ÚČET PLATOBNEJ BILANCIE SR ZA JANUÁR AŽ DECEMBER 2004 pokračuje na ďalšej strane.

Finančný účet platobnej bilancie SR za január až december 2004 – pokračovanie

Použitý kurz: USD = 32,255 Sk	Inkasá / Kredit (+)		Platby / Debet (-)		Saldo	
	mil. Sk	mil. USD	mil. Sk	mil. USD	mil. Sk	mil. USD
PASÍVA	936 128,6	28 978,1	-898 298,8	-27 783,8	37 829,8	1 194,3
Obchodné úvery	575 142,0	17 831,1	-570 493,0	-17 687,0	4 649,0	144,1
dlhodobé	566,0	17,5	-641,0	-19,9	-75,0	-2,3
krátkodobé	574 576,0	17 813,5	-569 852,0	-17 667,1	4 724,0	146,5
Pôžičky – finančné úvery	229 962,3	7 084,9	-255 323,7	-7 849,7	-25 361,4	-764,8
Vláda + NBS	123 895,4	3 796,5	-154 140,1	-4 712,7	-30 244,7	-916,2
dlhodobé	8 016,9	240,1	-9 355,9	-286,9	-1 339,0	-46,8
krátkodobé	115 878,5	3 556,4	-144 784,2	-4 425,8	-28 905,7	-869,4
Banky	20 333,9	630,4	-1 797,6	-55,7	18 536,3	574,7
dlhodobé	4 850,1	150,4	-1 797,6	-55,7	3 052,5	94,6
krátkodobé	15 483,8	480,0	0,0	0,0	15 483,8	480,0
Ostatné sektory	85 733,0	2 658,0	-99 386,0	-3 081,3	-13 653,0	-423,3
dlhodobé	36 395,0	1 128,4	-46 329,0	-1 436,3	-9 934,0	-308,0
krátkodobé	49 338,0	1 529,6	-53 057,0	-1 644,9	-3 719,0	-115,3
Hotovosť a vklady	118 188,8	3 664,2	-48 037,9	-1 489,3	70 150,9	2 174,9
dlhodobé	49 006,6	1 519,3	-48 037,9	-1 489,3	968,7	30,0
krátkodobé	69 182,2	2 144,9	0,0	0,0	69 182,2	2 144,9
Ostatné pasíva	12 835,5	397,9	-24 444,2	-757,8	-11 608,7	-359,9
dlhodobé	6 835,5	211,9	-6 523,4	-202,2	312,1	9,7
krátkodobé	6 000,0	186,0	-17 920,8	-555,6	-11 920,8	-369,6
FINANČNÝ ÚČET	3 219 846,7	99 736,3	-3 124 755,3	-96 795,8	95 091,4	2 940,4

Poznámka: Údaje sú predbežné.

Výpočet REER slovenskej koruny (na báze priemeru za január až december 1999 = 100)

	Výpočet pre 11 obchodných partnerov vrátane Poľska a Maďarska				Výpočet pre 15 obchodných partnerov vrátane Ukrajiny, Japonska, Číny a Turecka				Výpočet pre 16 obchodných partnerov vrátane Ruska					
	REER (11) na báze CPI		REER (11) na báze PPI		REER (15) na báze CPI		REER (15) na báze PPI		REER (16) na báze CPI		REER (16) na báze PPI		REER (16) na báze PPI manuf.	
	index	medziroč. zmena v %	index	medziroč. zmena v %	index	medziroč. zmena v %	index	medziroč. zmena v %	index	medziroč. zmena v %	index	medziroč. zmena v %	index	medziroč. zmena v %
Január 1999	98,3	-	100,7	-	98,4	-	100,8	-	102,8	-	105,2	-	104,7	-
December 1999	106,9	-	104,5	-	106,8	-	104,5	-	103,1	-	101,0	-	101,8	-
December 2000	107,6	0,7	104,0	-0,5	107,0	0,2	103,6	-0,9	102,1	-1,0	99,1	-1,9	100,5	-1,3
December 2001	110,5	2,7	106,0	2,0	110,2	3,0	105,9	2,2	107,6	5,4	103,4	4,4	101,6	1,1
December 2002	115,3	4,3	110,3	4,0	115,5	4,8	110,5	4,4	110,3	2,5	105,4	2,0	103,4	1,8
December 2003	129,5	12,3	123,2	11,7	130,1	12,7	123,7	12,0	125,2	13,5	118,9	12,8	110,2	6,6
Január 2004	136,5	11,7	128,0	8,4	137,2	12,0	128,6	8,6	131,8	13,1	123,3	9,5	111,3	6,6
Február 2004	138,4	13,0	129,9	7,4	139,2	13,2	130,4	7,5	133,9	14,9	125,3	9,0	112,8	7,8
Marec 2004	138,1	11,9	128,5	6,0	138,7	12,1	128,9	6,0	132,3	12,1	122,9	6,0	111,3	4,7
Apríl 2004	138,5	10,0	127,7	3,1	139,0	10,0	127,9	2,9	132,4	8,4	121,8	1,5	110,7	0,7
Máj 2004	137,2	9,1	125,9	2,0	137,8	9,1	126,2	1,8	130,1	6,2	119,1	-0,8	109,3	-0,9
Jún 2004	138,1	9,4	127,4	2,4	138,7	9,4	127,7	2,2	131,4	7,4	121,1	0,6	111,3	1,0
Júl 2004	137,8	10,2	125,7	2,5	138,5	10,4	126,1	2,4	131,0	8,7	119,3	1,1	111,7	1,9
August 2004	136,3	8,1	126,9	2,2	137,0	8,3	127,3	2,2	128,3	6,2	119,3	0,4	109,4	1,4
September 2004	136,8	7,4	125,9	2,3	137,5	7,6	126,2	2,3	128,6	4,7	118,3	-0,2	110,0	0,6
Október 2004	136,2	6,1	123,3	1,5	136,9	6,2	123,7	1,5	126,9	2,6	114,9	-1,8	108,7	-0,6
November 2004	137,5	6,8	125,4	2,4	138,3	7,0	125,9	2,5	129,4	4,3	118,0	0,1	110,5	1,2
December 2004	138,9	7,2	127,4	3,5	139,8	7,4	128,1	3,6	132,1	5,6	121,2	2,0	113,0	2,6

Poznámka: Znamienko - (mínus) znamená posilnenie výmenného kurzu Sk a zhodnotenie indexov NEER, REER a znamienko + (plus) znamená oslabenie kurzu a znehodnotenie NEER, REER.

Výpočet NEER slovenskej koruny (na báze priemeru za január až december 1999 = 100)

	Výmenný kurz Sk (mesačný priemer)				Výpočet pre 11 obch. partnerov vrátane Poľska a Maďarska		Výpočet pre 15 obch. partnerov vrátane Ukrajiny, Japonska, Číny a Turecka		Výpočet pre 16 obchodných partnerov vrátane Ruska	
	Sk za 1 USD		Sk za 1 EUR		NEER (11)		NEER (15)		NEER (16)	
	kurz	medziročná zmena v %	kurz	medziročná zmena v %	index	medziročná zmena v %	index	medziročná zmena v %	index	medziročná zmena v %
Január 1999	36,830	4,8	42,796	11,8	102,5	-	102,5	-	103,2	-
December 1999	42,059	16,2	42,557	0,0	102,8	-	102,9	-	102,5	-
December 2000	48,639	15,6	43,501	2,2	98,7	-3,9	98,7	-4,1	97,5	-4,9
December 2001	48,233	-0,8	43,108	-0,9	97,8	-1,0	98,1	-0,6	97,0	-0,5
December 2002	41,137	-14,7	41,776	-3,1	100,2	2,5	101,1	3,0	100,9	4,0
December 2003	33,604	-18,3	41,130	-1,5	104,6	4,4	106,0	4,9	107,1	6,1
Január 2004	32,292	-17,7	40,747	-2,2	106,4	5,2	107,9	5,5	109,2	6,7
Február 2004	32,083	-17,6	40,577	-3,3	107,0	6,0	108,5	6,4	109,8	7,4
Marec 2004	32,927	-14,8	40,421	-3,2	107,3	5,4	108,6	5,6	109,7	6,5
Apríl 2004	33,433	-11,8	40,139	-2,2	107,5	4,0	108,8	4,1	109,7	4,8
Máj 2004	33,498	-5,9	40,209	-2,1	106,8	3,3	108,1	3,4	109,1	3,5
Jún 2004	32,888	-7,3	39,931	-3,8	107,1	3,8	108,5	3,9	109,6	4,1
Júl 2004	32,512	-11,5	39,901	-4,5	107,0	4,3	108,4	4,5	109,6	5,1
August 2004	32,939	-12,1	40,115	-4,3	106,4	3,6	107,8	3,9	109,0	4,6
September 2004	32,825	-11,6	40,056	-3,5	106,4	3,2	107,8	3,5	109,0	4,2
Október 2004	32,081	-9,0	40,004	-3,1	106,4	2,2	107,9	2,5	109,3	3,1
November 2004	30,532	-13,3	39,578	-3,8	107,3	3,0	109,0	3,4	110,7	4,2
December 2004	29,074	-13,5	38,925	-5,4	108,7	3,9	110,4	4,2	112,5	5,0

Poznámka: Znamienko - (mínus) znamená posilnenie výmenného kurzu Sk a zhodnotenie indexov NEER, REER a znamienko + (plus) znamená oslabenie kurzu a znehodnotenie NEER, REER.

Menová báza NBS¹⁾ 2004 (mld. Sk)

	2004											
	31.1.	29.2.	31.3.	30.4.	31.5.	31.6.	30.7.	31.8.	30.9.	31.10.	30.11.	31.12.
ZDROJE MENOVEJ BÁZY	116,96	112,42	109,67	113,98	108,33	107,35	114,24	117,37	117,39	120,30	119,89	120,83
Autonómne faktory	300,72	310,86	306,01	319,71	326,03	322,96	366,30	394,36	382,36	389,62	385,91	410,26
Čisté zahraničné aktíva	363,35	366,69	369,65	376,68	409,86	391,73	427,58	427,88	425,32	420,18	408,25	421,49
Rezervy	399,54	416,04	402,84	406,81	443,24	406,03	441,08	432,80	429,50	424,23	412,09	424,92
Zahraničné pasíva	36,18	49,35	33,19	30,13	33,38	14,30	13,49	4,92	4,18	4,05	3,84	3,44
Čistý úver vláde ²⁾	-27,24	-23,30	-31,59	-18,99	-23,07	-23,42	-17,85	-6,08	-2,73	-2,06	-2,17	-2,53
Ostatné čisté aktíva	-35,39	-32,53	-32,05	-37,98	-60,76	-45,35	-43,44	-27,45	-40,22	-28,50	-20,17	-8,70
Menovopolitické faktory ³⁾	-183,76	-198,44	-196,34	-205,73	-217,70	-215,61	-252,07	-276,99	-264,97	-269,32	-266,02	-289,44
Držba cenných papierov	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
ŠPP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatné vládne cenné papiere	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pokladničné poukážky NBS	376,61	239,81	370,20	220,00	220,00	420,00	420,00	360,00	357,00	660,00	360,00	660,00
Pokladničné poukážky NBS v držbe NBS	193,03	48,59	179,15	20,09	17,00	206,87	181,90	86,56	92,03	398,61	99,62	379,34
1-dňové vklady obchodných bánk v NBS ⁴⁾	0,18	7,21	5,29	5,82	14,70	2,49	13,97	3,55	0,00	7,93	5,64	8,78
POUŽITIE MENOVEJ BÁZY⁵⁾	116,96	112,42	109,67	113,98	108,33	107,35	114,24	117,37	117,39	120,30	119,89	120,83
Obeživo	101,56	100,85	99,71	99,85	100,98	102,44	102,68	104,59	105,58	107,06	107,41	109,90
Rezervy obchodných bánk	15,40	11,57	9,97	14,13	7,35	4,91	11,55	12,78	11,81	13,25	12,48	10,93
Povinné minimálne rezervy	15,59	15,61	16,01	15,84	15,53	16,16	15,97	16,11	16,84	17,55	17,50	17,59
Prebytočné rezervy	-0,19	-4,04	-6,04	-1,70	-8,18	-11,25	-4,42	-3,33	-5,04	-4,31	-5,02	-6,66

1) Od 1.1.2004 je Menová báza NBS zostavovaná na dekadnej báze.

2) Vrátane vkladov Štátnej pokladnice v NBS.

3) Vrátane PP NBS v portfóliu obchodných bánk a 1-dňových vkladov obchodných bánk v NBS.

4) Od apríla 2000 boli 1-dňové sterilizačné repo obchody nahradené 1-dňovými vkladmi obchodných bánk v NBS.

5) Použitie menovej bázy = rezervné peniaze = obeživo + rezervy obchodných bánk.

Menový prehľad (vo fixnom kurze k 1. 1. 1993) (v mld. Sk)

	2004												
	1.1.	31.1.	29.2.	31.3.	30.4.	31.5.	30.6.	31.7.	31.8.	30.9.	31.10.	30.11.	31.12.
Fixný kurz SKK/USD	28,899	28,899	28,899	28,899	28,899	28,899	28,899	28,899	28,899	28,899	28,899	28,899	28,899
Fixný kurz SKK/EUR	34,912	34,912	34,912	34,912	34,912	34,912	34,912	34,912	34,912	34,912	34,912	34,912	34,912
AKTÍVA													
Čisté zahraničné aktíva	155,0	154,4	164,3	164,5	174,3	161,1	161,0	164,0	169,3	150,9	144,5	151,7	147,8
Zahraničné aktíva	385,8	388,2	402,1	387,1	390,9	424,8	404,2	422,1	423,1	417,4	418,9	422,9	450,1
Zahraničné pasíva	230,8	233,8	237,8	222,6	216,6	263,7	243,2	258,1	253,8	266,5	274,4	271,2	302,3
Čisté domáce aktíva	570,5	570,8	566,4	547,1	545,5	549,8	570,0	572,8	573,0	597,5	604,8	606,7	632,1
Domáce úvery	664,0	663,7	672,0	664,5	655,7	654,7	674,5	673,6	685,7	697,6	707,6	713,5	737,1
Čistý úver verejnej správe	297,2	303,7	308,1	295,2	286,7	281,4	294,9	297,3	305,2	310,4	314,2	319,1	342,2
– čistý úver verejnej správe (bez FNM)	300,3	306,8	311,0	298,9	293,5	295,7	308,9	303,6	311,9	317,1	320,9	322,8	345,4
– čistý úver FNM	-3,1	-3,1	-2,9	-3,7	-6,8	-14,3	-14,0	-6,3	-6,7	-6,7	-6,7	-3,7	-3,2
Úvery podnikom a obyvateľstvu	366,8	360,0	363,9	369,3	369,0	373,3	379,6	376,3	380,5	387,2	393,4	394,4	394,9
Úvery v Sk	308,2	299,6	302,8	306,0	303,1	302,5	304,2	301,6	306,2	311,7	314,3	319,1	318,2
– úvery podnikom ¹⁾	223,1	213,7	214,6	215,3	210,0	206,9	205,2	199,9	201,1	204,0	203,8	205,7	201,5
– úvery obyvateľstvu	85,1	85,9	88,2	90,7	93,1	95,6	99,0	101,7	105,1	107,7	110,5	113,4	116,7
Úvery v cudzej mene	58,6	60,4	61,1	63,3	65,9	70,8	75,4	74,7	74,3	75,5	79,1	75,3	76,7
PASÍVA													
Peňažná zásoba (M2)	725,5	725,2	730,7	711,6	719,8	710,9	731,0	736,8	742,3	748,4	749,3	758,4	779,9
		6,5	5,5	3,2	4,3	1,8	7,1	5,0	4,7	6,2	5,4	5,5	6,8
Peniaze (M1)	275,4	261,2	265,5	258,9	260,8	268,0	279,2	279,7	282,8	288,7	284,8	293,4	311,3
Obeživo mimo bánk (M0)	91,8	91,7	91,7	90,8	90,9	91,9	93,2	93,8	95,4	96,3	97,6	97,8	100,5
Netermínované vklady	183,6	169,5	173,8	168,1	169,9	176,1	186,0	185,9	187,4	192,4	187,2	195,6	210,8
– obyvateľstvo	81,3	83,0	85,0	83,4	83,8	85,6	87,8	89,2	89,6	90,5	91,1	92,4	96,2
– podniky	98,9	82,7	85,3	81,1	84,0	89,0	96,3	94,2	95,7	99,6	94,3	100,7	113,2
– poisťovne	3,4	3,8	3,5	3,6	2,1	1,5	1,9	2,5	2,1	2,3	1,8	2,5	1,4
Kvázipeniaze (QM)	450,1	464,0	465,2	452,7	459,0	442,9	451,8	457,1	459,5	459,7	464,5	465,0	468,6
Termínované vklady	371,4	380,9	383,7	377,9	385,6	368,7	368,8	379,5	381,1	378,3	377,0	374,1	386,2
– obyvateľstvo	237,4	236,0	237,5	236,5	234,9	232,9	230,3	228,1	225,2	224,0	222,8	221,1	222,8
– podniky	117,7	127,4	128,9	125,0	134,2	119,1	122,2	129,3	133,9	131,2	133,2	131,5	136,5
– poisťovne	16,3	17,5	17,3	16,4	16,5	16,7	16,3	22,1	22,0	23,1	21,0	21,5	26,9
Vklady v cudzej mene	78,7	83,1	81,5	74,8	73,4	74,2	83,0	77,6	78,4	81,4	87,5	90,9	82,4
– obyvateľstvo	46,2	45,8	45,7	44,7	43,6	43,5	43,3	42,8	42,2	42,4	42,5	42,3	41,6
– podniky	32,5	37,3	35,8	30,1	29,8	30,7	39,7	34,8	36,2	39,0	45,0	48,6	40,8
Ostatné čisté položky	93,5	92,9	105,6	117,4	110,2	104,9	104,5	100,8	112,7	100,1	102,8	106,8	105,0

Memorandové položky

ČZA bankového sektora (bez zahraničných pasív vlády)	274,3	277,2	294,5	294,2	309,7	337,0	335,2	333,0	336,7	325,7	322,4	327,4	326,1
– z toho: zahraničné aktíva	385,8	388,2	402,1	387,1	390,9	424,8	404,2	422,1	423,1	417,4	418,9	422,9	450,1
zahraničné pasíva	111,5	111,0	107,6	92,9	81,2	87,8	69,0	89,1	86,4	91,7	96,5	95,5	124,0
Čistý úver ústrednej štátnej správe	390,2	395,7	398,0	392,7	389,0	393,3	411,4	409,8	415,3	422,8	424,4	426,7	434,5
Čistý úver verejnej správe (bez zahraničných pasív vlády)	211,3	217,7	222,6	210,7	199,0	158,9	182,4	185,2	191,7	198,4	202,4	207,2	230,6
– z toho: záväzky vlády a FNM	405,2	422,2	423,1	420,9	416,1	418,5	417,8	417,0	395,4	409,0	409,4	422,0	456,7
pohľadávky vlády a FNM	193,9	204,5	200,5	210,2	217,1	259,6	235,4	231,8	203,7	210,6	207,0	214,8	226,1
Zahraničné pasíva vlády	85,9	86,0	85,5	84,5	87,7	122,5	112,5	112,1	113,5	112,0	111,8	111,9	111,6
Vklady ostatného verejného sektora v NBS ²⁾	–	16,4	15,2	11,4	14,0	13,3	9,2	11,4	13,7	13,7	17,0	15,5	10,8
Podielové listy podielových fondov peňažného trhu	–	12,9	14,2	15,7	17,0	18,3	20,2	22,3	24,7	26,7	28,4	30,7	32,7

1) Revízia údajov.

2) Vklady vyšších územných celkov, vklady vlády z fondov EÚ v cudzej mene a vklady mimorozpočtových prostriedkov orgánov SR v NBS.

Menový prehľad (vo fixnom kurze) (v mld. Sk)

	2004												
	1.1.	31.1.	29.2.	31.3.	30.4.	31.5.	30.6.	31.7.	31.8.	30.9.	31.10.	30.11.	31.12.
Fixný kurz SKK/USD	32,920	32,920	32,920	32,920	32,920	32,920	32,920	32,920	32,920	32,920	32,920	32,920	32,920
Fixný kurz SKK/EUR	41,161	41,161	41,161	41,161	41,161	41,161	41,161	41,161	41,161	41,161	41,161	41,161	41,161
AKTÍVA													
Čisté zahraničné aktíva	194,1	193,8	204,7	205,6	215,2	202,0	200,9	209,2	214,9	196,1	189,7	196,7	196,2
Zahraničné aktíva	445,5	448,4	465,3	447,6	451,5	492,5	466,1	489,1	489,8	483,3	484,7	488,5	519,1
Zahraničné pasíva	251,4	254,6	260,6	242,0	236,3	290,5	265,2	279,9	274,9	287,2	295,0	291,8	322,9
Čisté domáce aktíva	544,5	545,2	539,4	518,4	516,7	521,2	543,8	540,5	540,4	565,8	574,0	576,6	597,3
Domáce úvery	689,4	689,4	697,7	690,4	682,6	685,3	707,5	706,4	718,8	730,6	741,2	746,5	770,3
Čistý úver verejnej správe	312,6	319,1	323,4	310,3	302,4	299,9	315,1	317,4	325,6	330,5	334,3	339,2	362,3
– čistý úver verejnej správe (bez FNM)	315,7	322,2	326,3	314,0	309,2	314,2	329,1	323,7	332,3	337,2	341,0	342,9	365,5
– čistý úver FNM	-3,1	-3,1	-2,9	-3,7	-6,8	-14,3	-14,0	-6,3	-6,7	-6,7	-6,7	-3,7	-3,2
Úvery podnikom a obyvateľstvu	376,8	370,3	374,3	380,1	380,2	385,4	392,4	389,0	393,2	400,1	406,9	407,3	408,0
Úvery v Sk	308,2	299,6	302,8	306,0	303,1	302,5	304,2	301,6	306,2	311,7	314,3	319,1	318,2
– úvery podnikom ¹⁾	223,1	213,7	214,6	215,3	210,0	206,9	205,2	199,9	201,1	204,0	203,8	205,7	201,5
– úvery obyvateľstvu	85,1	85,9	88,2	90,7	93,1	95,6	99,0	101,7	105,1	107,7	110,5	113,4	116,7
Úvery v cudzej mene	68,6	70,7	71,5	74,1	77,1	82,9	88,2	87,4	87,0	88,4	92,6	88,2	89,8
PASÍVA													
Peňažná zásoba (M2)	738,6	739,0	744,1	724,0	731,9	723,2	744,7	749,7	755,3	761,9	763,7	773,3	793,5
Peniaze (M1)	275,4	261,2	265,5	258,9	260,8	268,0	279,2	279,7	282,8	288,7	284,8	293,4	311,3
Obeživo mimo bánk (M0)	91,8	91,7	91,7	90,8	90,9	91,9	93,2	93,8	95,4	96,3	97,6	97,8	100,5
Netermínované vklady	183,6	169,5	173,8	168,1	169,9	176,1	186,0	185,9	187,4	192,4	187,2	195,6	210,8
– obyvateľstvo	81,3	83,0	85,0	83,4	83,8	85,6	87,8	89,2	89,6	90,5	91,1	92,4	96,2
– podniky	98,9	82,7	85,3	81,1	84,0	89,0	96,3	94,2	95,7	99,6	94,3	100,7	113,2
– poisťovne	3,4	3,8	3,5	3,6	2,1	1,5	1,9	2,5	2,1	2,3	1,8	2,5	1,4
Kvázipeniaze (QM)	463,2	477,8	478,6	465,1	471,1	455,2	465,5	470,0	472,5	473,2	478,9	479,9	482,2
Termínované vklady	371,4	380,9	383,7	377,9	385,6	368,7	368,8	379,5	381,1	378,3	377,0	374,1	386,2
– obyvateľstvo	237,4	236,0	237,5	236,5	234,9	232,9	230,3	228,1	225,2	224,0	222,8	221,1	222,8
– podniky	117,7	127,4	128,9	125,0	134,2	119,1	122,2	129,3	133,9	131,2	133,2	131,5	136,5
– poisťovne	16,3	17,5	17,3	16,4	16,5	16,7	16,3	22,1	22,0	23,1	21,0	21,5	26,9
Vklady v cudzej mene	91,8	96,9	94,9	87,2	85,5	86,5	96,7	90,5	91,4	94,9	101,9	105,8	96,0
– obyvateľstvo	53,9	53,4	53,2	52,1	50,8	50,7	50,4	49,9	49,2	49,4	49,5	49,2	48,5
– podniky	37,9	43,5	41,7	35,1	34,7	35,8	46,3	40,6	42,2	45,5	52,4	56,6	47,5
Ostatné čisté položky	144,9	144,2	158,3	172,0	165,9	164,1	163,7	165,9	178,4	164,8	167,2	169,9	173,0

Memorandové položky

ČZA bankového sektora (bez zahraničných pasív vlády)	328,7	332,0	350,2	350,3	366,4	399,9	395,2	398,2	402,7	391,1	387,6	392,5	394,6
– z toho: zahraničné aktíva	445,5	448,4	465,3	447,6	451,5	492,5	466,1	489,1	489,8	483,3	484,7	488,5	519,1
zahraničné pasíva	116,8	116,4	115,1	97,3	85,1	92,6	70,9	90,9	87,1	92,2	97,1	96,0	124,5
Čistý úver ústrednej štátnej správe	405,5	411,0	413,3	407,8	404,7	411,8	431,5	429,9	435,6	442,9	444,5	446,8	454,5
Čistý úver verejnej správe (bez zahraničných pasív vlády)	211,3	217,7	222,6	210,7	199,0	155,5	182,4	185,2	191,7	198,4	202,4	207,2	230,6
– z toho: záväzky vlády a FNM	405,2	422,2	423,1	420,9	416,1	418,5	417,8	417,0	395,4	409,0	409,4	422,0	456,7
pohľadávky vlády a FNM	193,9	204,5	200,5	210,2	217,1	263,0	235,4	231,8	203,7	210,6	207,0	214,8	226,1
Zahraničné pasíva vlády	101,3	101,4	100,8	99,6	103,4	144,4	132,7	132,2	133,9	132,1	131,9	132,0	131,7
Vklady ostatného verejného sektora v NBS ²⁾	–	16,8	15,6	11,7	14,5	13,7	9,6	12,1	14,8	14,8	18,6	17,0	12,1
Podielové listy podielových fondov peňažného trhu	–	12,9	14,2	15,7	17,0	18,3	20,2	22,3	24,7	26,7	28,4	30,7	32,7

1) Revízia údajov.

2) Vklady vyšších územných celkov, vklady vlády z fondov EÚ v cudzej mene a vklady mimorozpočtových prostriedkov orgánov SR v NBS. (Od 1.1.2005 tvoria súčasť čistého úveru verejnej správe.)

Menový prehľad (v bežnom kurze) (v mld. Sk)

	2004												
	1.1.	31.1.	29.2.	31.3.	30.4.	31.5.	30.6.	31.7.	31.8.	30.9.	31.10.	30.11.	31.12.
Bežný kurz SKK/USD	32,920	32,637	32,621	32,982	34,126	32,695	32,844	33,370	33,408	32,492	31,386	29,627	28,496
Bežný kurz SKK/EUR	41,161	40,822	40,528	40,207	40,359	40,069	39,946	40,138	40,218	40,048	39,940	39,288	38,796
AKTÍVA													
Čisté zahraničné aktíva	194,1	190,9	200,2	202,1	215,1	196,1	195,2	205,0	211,8	189,4	179,2	177,9	169,5
Zahraničné aktíva	445,5	444,4	458,6	441,9	450,2	482,2	456,6	481,9	483,8	473,0	470,0	463,1	484,0
Zahraničné pasíva	251,4	253,5	258,4	239,8	235,1	286,1	261,4	276,9	272,0	283,6	290,8	285,2	314,5
Čisté domáce aktíva	544,5	547,2	542,6	520,6	516,6	525,4	547,5	543,6	542,6	570,4	581,0	588,6	615,9
Domáce úvery	689,4	688,0	695,1	686,9	680,2	680,2	701,6	701,8	714,4	724,8	734,1	735,2	755,7
Čistý úver verejnej správe	312,6	318,3	321,8	308,2	300,7	296,7	311,3	314,2	322,6	326,9	330,3	333,0	354,4
– čistý úver verejnej správe (bez FNM)	315,7	321,4	324,7	311,9	307,5	311,0	325,3	320,5	329,3	333,6	337,0	336,7	357,6
– čistý úver FNM	-3,1	-3,1	-2,9	-3,7	-6,8	-14,3	-14,0	-6,3	-6,7	-6,7	-6,7	-3,7	-3,2
Úvery podnikom a obyvateľstvu	376,8	369,7	373,3	378,7	379,5	383,5	390,3	387,6	391,8	397,9	403,8	402,2	401,3
Úvery v Sk	308,2	299,6	302,8	306,0	303,1	302,5	304,2	301,6	306,2	311,7	314,3	319,1	318,2
– úvery podnikom ¹⁾	223,1	213,7	214,6	215,3	210,0	206,9	205,2	199,9	201,1	204,0	203,8	205,7	201,5
– úvery obyvateľstvu	85,1	85,9	88,2	90,7	93,1	95,6	99,0	101,7	105,1	107,7	110,5	113,4	116,7
Úvery v cudzej mene	68,6	70,1	70,5	72,7	76,4	81,0	86,1	86,0	85,6	86,2	89,5	83,1	83,1
PASÍVA													
Peňažná zásoba (M2)	738,6	738,1	742,8	722,7	731,7	721,5	742,7	748,6	754,4	759,8	760,2	766,5	785,4
Peniaze (M1)	275,4	261,2	265,5	258,9	260,8	268,0	279,2	279,7	282,8	288,7	284,8	293,4	311,3
Obeživo mimo bánk (M0)	91,8	91,7	91,7	90,8	90,9	91,9	93,2	93,8	95,4	96,3	97,6	97,8	100,5
Netermínované vklady	183,6	169,5	173,8	168,1	169,9	176,1	186,0	185,9	187,4	192,4	187,2	195,6	210,8
– obyvateľstvo	81,3	83,0	85,0	83,4	83,8	85,6	87,8	89,2	89,6	90,5	91,1	92,4	96,2
– podniky	98,9	82,7	85,3	81,1	84,0	89,0	96,3	94,2	95,7	99,6	94,3	100,7	113,2
– poisťovne	3,4	3,8	3,5	3,6	2,1	1,5	1,9	2,5	2,1	2,3	1,8	2,5	1,4
Kvázipeniaze (QM)	463,2	476,9	477,3	463,8	470,9	453,5	463,5	468,9	471,6	471,1	475,4	473,1	474,1
Termínované vklady	371,4	380,9	383,7	377,9	385,6	368,7	368,8	379,5	381,1	378,3	377,0	374,1	386,2
– obyvateľstvo	237,4	236,0	237,5	236,5	234,9	232,9	230,3	228,1	225,2	224,0	222,8	221,1	222,8
– podniky	117,7	127,4	128,9	125,0	134,2	119,1	122,2	129,3	133,9	131,2	133,2	131,5	136,5
– poisťovne	16,3	17,5	17,3	16,4	16,5	16,7	16,3	22,1	22,0	23,1	21,0	21,5	26,9
Vklady v cudzej mene	91,8	96,0	93,6	85,9	85,3	84,8	94,7	89,4	90,5	92,8	98,4	99,0	87,9
– obyvateľstvo	53,9	52,9	52,5	51,3	50,7	49,7	49,4	49,3	48,7	48,3	47,8	46,1	44,4
– podniky	37,9	43,1	41,1	34,6	34,6	35,1	45,3	40,1	41,8	44,5	50,6	52,9	43,5
Ostatné čisté položky	144,9	140,8	152,5	166,3	163,6	154,8	154,1	158,2	171,8	154,4	153,1	146,6	139,8

Memorandové položky

ČZA bankového sektora (bez zahraničných pasív vlády)	328,7	328,3	344,3	344,7	364,5	390,2	385,8	390,9	396,6	380,8	373,1	367,5	360,0
– z toho: zahraničné aktíva	445,5	444,4	458,6	441,9	450,2	482,2	456,6	481,9	483,8	473,0	470,0	463,1	484,0
zahraničné pasíva	116,8	116,1	114,3	97,2	85,7	92,0	70,8	91,0	87,2	92,2	96,9	95,6	124,0
Čistý úver ústrednej štátnej správe	405,5	410,2	411,7	405,7	403,0	408,7	427,8	426,8	432,7	439,3	440,5	440,6	446,7
Čistý úver verejnej správe (bez zahraničných pasív vlády)	211,3	217,7	222,6	210,7	199,0	156,1	182,4	185,2	191,7	198,4	202,4	207,2	230,6
– z toho: záväzky vlády a FNM	405,2	422,2	423,1	420,9	416,1	418,5	417,8	417,0	395,4	409,0	409,4	422,0	456,7
pohľadávky vlády a FNM	193,9	204,5	200,5	210,2	217,1	262,4	235,4	231,8	203,7	210,6	207,0	214,8	226,1
Zahraničné pasíva vlády	101,3	100,6	99,2	97,5	101,7	140,6	128,9	129,0	130,9	128,5	127,9	125,8	123,8
Vklady ostatného verejného sektora v NBS ²⁾	–	16,8	15,5	11,7	14,4	13,6	9,5	12,0	14,6	14,6	18,3	16,6	11,6
Podielové listy podielových fondov peňažného trhu	–	12,9	14,2	15,7	17,0	18,3	20,2	22,3	24,7	26,7	28,4	30,7	32,7

1) Revízia údajov.

2) Vklady vyšších územných celkov, vklady vlády z fondov EÚ v cudzej mene a vklady mimorozpočtových prostriedkov orgánov SR v NBS.

Peňažná zásoba M2 (vo fixnom kurze k 1. 1. 1993) (mld. Sk)

	2004					Zmena od začiatku roka		Zmena za 1. štvrťrok		Zmena za 2. štvrťrok		Zmena za 3. štvrťrok		Zmena za 4. štvrťrok	
	1.1.	31.3.	30.6.	30.9.	31.12.	mld. Sk	%	mld. Sk	%	mld. Sk	%	mld. Sk	%	mld. Sk	%
Peňažná zásoba (M2)	725,5	711,6	731,0	748,4	779,9	54,4	7,5	-13,9	-1,9	19,4	2,7	17,4	2,4	31,5	4,2
Peniaze (M1)	275,4	258,9	279,2	288,7	311,3	35,9	13,0	-16,5	-6,0	20,3	7,8	9,5	3,4	22,6	7,8
Obeživo mimo bánk (M0)	91,8	90,8	93,2	96,3	100,5	8,7	9,5	-1,0	-1,1	2,4	2,6	3,1	3,3	4,2	4,4
Netermínované vklady	183,6	168,1	186,0	192,4	210,8	27,2	14,8	-15,5	-8,4	17,9	10,6	6,4	3,4	18,4	9,6
– obyvateľstvo	81,3	83,4	87,8	90,5	96,2	14,9	18,3	2,1	2,6	4,4	5,3	2,7	3,1	5,7	6,3
– podniky	98,9	81,1	96,3	99,6	113,2	14,3	14,5	-17,8	-18,0	15,2	18,7	3,3	3,4	13,6	13,7
– poisťovne	3,4	3,6	1,9	2,3	1,4	-2,0	-58,8	0,2	5,9	-1,7	-47,2	0,4	21,1	-0,9	-39,1
Kvázipeniaze (QM)	450,1	452,7	451,8	459,7	468,6	18,5	4,1	2,6	0,6	-0,9	-0,2	7,9	1,7	8,9	1,9
Termínované vklady	371,4	377,9	368,8	378,3	386,2	14,8	4,0	6,5	1,8	-9,1	-2,4	9,5	2,6	7,9	2,1
– obyvateľstvo	237,4	236,5	230,3	224,0	222,8	-14,6	-6,1	-0,9	-0,4	-6,2	-2,6	-6,3	-2,7	-1,2	-0,5
– podniky	117,7	125,0	122,2	131,2	136,5	18,8	16,0	7,3	6,2	-2,8	-2,2	9,0	7,4	5,3	4,0
– poisťovne	16,3	16,4	16,3	23,1	26,9	10,6	65,0	0,1	0,6	-0,1	-0,6	6,8	41,7	3,8	16,5
Vklady v cudzej mene	78,7	74,8	83,0	81,4	82,4	3,7	4,7	-3,9	-5,0	8,2	11,0	-1,6	-1,9	1,0	1,2
– obyvateľstvo	46,2	44,7	43,3	42,4	41,6	-4,6	-10,0	-1,5	-3,2	-1,4	-3,1	-0,9	-2,1	-0,8	-1,9
– podniky	32,5	30,1	39,7	39,0	40,8	8,3	25,5	-2,4	-7,4	9,6	31,9	-0,7	-1,8	1,8	4,6
Korunové vklady spolu	555,0	546,0	554,8	570,7	597,0	42,0	7,6	-9,0	-1,6	8,8	1,6	15,9	2,9	26,3	4,6
– obyvateľstvo	318,7	319,9	318,1	314,5	319,0	0,3	0,1	1,2	0,4	-1,8	-0,6	-3,6	-1,1	4,5	1,4
– podniky	216,6	206,1	218,5	230,8	249,7	33,1	15,3	-10,5	-4,8	12,4	6,0	12,3	5,6	18,9	8,2
– poisťovne	19,7	20	18,2	25,4	28,3	8,6	43,7	0,3	1,5	-1,8	-9,0	7,2	39,6	2,9	11,4

Celkové stavy úverov (mld. Sk)

	2004												
	1.1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. ÚVERY SPOLU (korunové + v c. m.)	412,4	409,4	413,2	416,5	419,5	422,3	427,8	425,0	429,7	435,6	442,1	440,4	449,3
A. Korunové úvery	330,7	326,6	330,2	331,7	328,6	327,8	328,8	326,5	331,7	336,3	339,3	344,1	348,6
– nefinančné spoločnosti	178,8	172,4	173,9	173,5	167,5	164,3	161,5	156,3	157,4	158,5	158,3	160,5	151,3
– finančné spoločnosti	33,6	30,9	31,1	31,2	31,5	31,5	32,6	32,6	32,5	34,0	33,5	32,8	36,8
– poisťovne a penzijné fondy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
– verejná správa	22,5	27,0	27,3	25,7	25,5	25,2	24,6	25,0	25,5	24,6	25,0	25,0	30,3
– neziskové inštitúcie slúžiace prevažne domácnostiam	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5	0,6	0,7
– domácnosti (živnosti)	8,0	7,3	7,4	8,0	8,7	8,6	8,9	9,0	9,0	9,2	9,6	9,9	11,1
– obyvateľstvo	85,1	85,9	88,2	90,7	93,1	95,6	99,0	101,7	105,1	107,7	110,5	113,4	116,7
– zahraničie (nerezidenti)	2,5	2,9	1,9	2,3	2,1	2,2	1,9	1,7	1,9	1,8	2,0	1,8	1,5
– ostatní	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
B. Úvery v cudzej mene ¹⁾	81,7	82,8	83,0	84,8	90,9	94,6	99,1	98,5	98,0	99,3	102,8	96,3	100,7
2. KORUNOVÉ ÚVERY PODĽA SEKTOROV	330,7	326,6	330,2	331,7	328,6	327,8	328,8	326,5	331,7	336,3	339,3	344,1	348,6
a) Podnikateľská sféra	220,4	210,6	212,5	212,8	207,7	204,4	203,0	197,8	198,8	201,7	201,3	203,3	199,3
– verejný sektor	60,5	56,3	55,5	54,2	48,0	46,6	45,7	39,8	40,0	40,1	38,8	39,8	37,6
– súkr. sektor vrátane družstiev a domácností	125,0	119,8	122,6	123,1	126,1	123,5	121,3	121,2	122,5	124,6	126,1	128,6	128,1
– pod zahraničnou kontrolou	34,9	34,5	34,4	35,4	33,5	34,3	35,9	36,8	36,3	37,1	36,4	34,9	33,6
b) Verejná správa	22,5	27,0	27,3	25,7	25,5	25,2	24,6	25,0	25,5	24,6	25,0	25,0	30,3
c) Obyvateľstvo	85,1	85,9	88,2	90,7	93,1	95,6	99,0	101,7	105,1	107,7	110,5	113,4	116,7
d) Neziskové inštitúcie slúžiace prevažne domácnostiam	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5	0,6	0,7
e) Ostatné	2,5	2,9	1,9	2,3	2,1	2,2	1,9	1,8	1,9	1,8	2,0	1,8	1,5
3. KORUNOVÉ ÚVERY PODĽA ODVETVÍ	330,7	326,6	330,2	331,7	328,6	327,8	328,8	326,5	331,7	336,3	339,3	344,1	348,6
a) poľnohospodárstvo, poľovníctvo a rybolov	6,0	5,4	5,5	5,6	5,7	6,0	6,2	6,5	6,6	6,7	7,0	7,1	6,5
b) lesníctvo a ťažba dreva	0,2	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1
c) ťažba nerastných surovín	1,7	1,6	1,5	1,6	1,6	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3	1,4
d) priemyselná výroba – spolu	49,1	51,2	47,0	46,4	44,2	41,5	41,5	40,9	42,5	43,3	43,4	43,3	40,4
– výroba potravín, nápojov a tabak. výrobkov	15,0	14,5	13,9	14,5	14,4	13,4	13,2	13,2	13,0	13,3	13,6	13,7	13,7
– výroba chemikálií, chem. výrob. a chem. vlákien	7,3	10,0	8,7	7,8	7,2	6,6	6,7	6,5	7,0	6,6	6,5	6,1	4,1
– hutníctvo a strojárstvo	12,2	12,1	9,7	9,3	7,8	7,0	6,9	6,7	6,7	6,9	6,8	6,8	6,1
– elektrotech. a elektron. priemysel	2,8	2,7	2,8	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7	2,5	3,3	3,5	3,2	3,0
– textil. a odev. výroba, sprac. kože a výr. kož. výrob.	2,2	2,1	2,1	1,9	1,9	1,7	1,8	1,9	1,9	1,8	1,8	2,5	2,3
– ostatný priemysel	9,5	9,8	9,9	10,3	10,3	10,1	10,1	9,9	11,4	11,2	11,2	11,0	11,3
e) výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	33,8	35,1	34,9	34,1	30,0	29,0	28,3	22,2	22,2	21,9	22,2	22,2	20,0
f) výstavba a stavebníctvo	5,5	4,5	4,7	5,2	5,3	5,6	5,8	5,7	6,2	6,4	6,8	7,2	6,6
g) obchod, opr. spotr. tovarov a mot. vozidiel, hotely a reštaurácie	40,6	39,5	40,2	42,4	44,4	43,7	43,5	44,6	45,7	46,5	46,2	46,8	44,7
h) cestovný ruch	0,4	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,5
i) doprava, skladovanie, pošty a telekomunikácie	23,7	17,9	21,5	21,9	20,2	19,4	18,3	17,9	17,4	17,5	17,2	18,0	18,1
j) peňažníctvo	33,5	30,3	30,5	30,6	30,8	31,1	32,2	32,2	32,1	32,8	32,0	31,2	36,4
k) poisťovníctvo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
l) ostatné	136,3	140,6	143,8	143,5	145,9	149,7	151,2	154,7	157,0	159,4	162,7	166,5	173,7
4. ÚVERY SPOLU (korunové a v cudzej mene)	412,4	409,4	413,2	416,5	419,5	422,3	427,8	425,0	429,7	435,6	442,1	440,4	449,3
a) krátkodobé	130,6	131,2	131,0	134,3	134,3	132,9	135,2	134,9	136,6	138,2	140,8	137,8	145,7
b) strednodobé	125,4	125,4	124,1	123,6	124,1	124,2	125,6	121,8	122,4	123,2	121,9	123,1	124,0
c) dlhodobé	156,4	152,9	158,1	158,6	161,1	165,2	167,1	168,3	170,7	174,2	179,5	179,6	179,5
4.1. KORUNOVÉ ÚVERY	330,7	326,6	330,2	331,7	328,6	327,8	328,8	326,5	331,7	336,3	339,3	344,1	348,6
a) krátkodobé	100,2	100,1	100,2	101,7	98,7	96,0	96,6	97,4	99,2	101,0	102,3	101,9	111,3
b) strednodobé	99,5	98,4	98,2	97,8	97,6	97,5	97,1	94,3	95,8	95,8	94,3	95,6	95,7
c) dlhodobé	131,0	128,1	131,8	132,2	132,3	134,3	135,1	134,8	136,7	139,5	142,7	146,6	141,6
4.2. ÚVERY V CUDZEJ MENE ¹⁾	81,7	82,8	83,0	84,8	90,9	94,6	99,1	98,5	98,0	99,3	102,8	96,3	100,7
a) krátkodobé	30,4	31,1	30,8	32,5	35,6	36,9	38,6	37,5	37,4	37,2	38,6	35,8	34,4
b) strednodobé	25,8	26,9	25,9	25,8	26,6	26,7	28,4	27,5	26,6	27,4	27,5	27,5	28,3
c) dlhodobé	25,5	24,8	26,3	26,5	28,8	30,9	32,0	33,5	34,0	34,7	36,7	33,0	37,9

Tabuľka CELKOVÉ STAVY ÚVEROV pokračuje na ďalšej strane.

Celkové stavy úverov (mld. Sk) – pokračovanie

	2004												
	1.1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
5. KORUNOVÉ ÚVERY PODĽA ÚČELU	330,7	326,6	330,2	331,7	328,6	327,8	328,8	326,5	331,7	336,3	339,3	344,1	348,6
a) prečerpanie BÚ	20,7	24,6	23,7	26,2	27,0	27,2	27,0	27,1	28,8	31,0	31,2	31,9	31,3
b) obežný majetok	69,4	66,7	67,0	64,0	60,4	59,2	62,1	63,4	62,6	62,8	63,6	62,9	71,8
c) investičné	52,6	54,3	56,7	56,9	59,0	59,1	63,6	65,2	66,4	66,1	66,8	71,0	70,6
d) spotrebiteľské a úvery na bývanie	77,7	78,2	80,1	81,8	83,8	86,5	89,0	90,9	93,6	93,8	96,1	99,0	102,0
– z c) a d) hypotekárne	25,1	26,0	27,1	28,2	29,3	30,8	31,6	32,8	34,3	35,8	36,9	38,4	39,7
e) iné	39,2	36,0	36,7	34,7	33,5	32,5	31,4	31,8	32,2	31,4	31,2	28,1	23,6
f) klasifikované	71,1	66,8	66,0	68,1	64,9	63,3	55,7	48,1	48,1	51,2	50,3	51,3	49,3
– štandardné s výhradou	41,1	40,4	39,9	42,4	39,3	37,9	29,5	22,6	22,6	23,9	23,5	24,6	23,5
– neštandardné	4,2	3,9	2,9	3,1	3,3	2,9	4,0	3,8	3,6	5,8	5,8	5,6	5,7
– pochybné a sporné	3,4	3,2	3,3	3,2	3,0	3,1	3,3	3,3	3,5	3,7	3,4	3,4	3,4
– stratové	22,4	19,3	19,8	19,4	19,2	19,4	18,9	18,5	18,5	17,8	17,7	17,7	16,6
6. INFORMATÍVNE													
A. Prírastok úverov oproti východisku roka spolu													
– mld. Sk	-	-3,0	0,8	4,1	7,1	9,9	15,4	12,6	17,3	23,2	29,7	28,0	36,8
– %	-	-0,7	0,2	1,0	1,7	2,4	3,7	3,1	4,2	5,6	7,2	6,8	8,9
v tom													
a) korunové úvery													
– mld. Sk	-	-4,1	-0,5	1,0	-2,1	-2,9	-1,9	-4,2	1,0	5,6	8,6	13,5	17,9
– %	-	-1,2	-0,2	0,3	-0,6	-0,9	-0,6	-1,3	0,3	1,7	2,6	4,1	5,4
b) úvery v cudzej mene ¹⁾													
– mld. Sk	-	1,1	1,3	3,1	9,2	12,8	17,3	16,8	16,2	17,6	21,1	14,6	19,0
– %	-	1,3	1,6	3,8	11,2	15,7	21,2	20,5	19,9	21,6	25,8	17,8	23,2
B. Sektorová štruktúra korunových úverov													
Korunové úvery spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
(podiel na celku v %)													
a) Podnikateľská sféra	66,7	64,5	64,3	64,1	63,2	62,4	61,7	60,6	59,9	60,0	59,3	59,1	57,2
– verejný sektor	18,3	17,2	16,8	16,3	14,6	14,2	13,9	12,2	12,1	11,9	11,4	11,6	10,8
– súkr. sektor vrátane družstiev a domácností	37,8	36,7	37,1	37,1	38,4	37,7	36,9	37,1	36,9	37,1	37,2	37,4	36,8
– pod zahraničnou kontrolou	10,5	10,6	10,4	10,7	10,2	10,5	10,9	11,3	10,9	11,0	10,7	10,1	9,6
b) Verejná správa	6,8	8,3	8,3	7,8	7,8	7,7	7,5	7,6	7,7	7,3	7,4	7,3	8,7
c) Obyvateľstvo	25,7	26,3	26,7	27,3	28,3	29,2	30,1	31,1	31,7	32,0	32,6	33,0	33,5
d) Neziskové inštitúcie slúžiace prevažne domácnostiam	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
e) Ostatné	0,8	0,9	0,6	0,7	0,6	0,7	0,6	0,5	0,6	0,5	0,6	0,5	0,4
C. Odvetvová štruktúra korunových úverov													
Korunové úvery spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
(podiel na celku v %)													
a) poľnohospodárstvo, poľovníctvo a rybolov	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,9	2,0	2,0	2,0	2,1	2,1	1,9
b) lesníctvo a ťažba dreva	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
c) ťažba nerastných surovín	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
d) priemyselná výroba – spolu	14,8	15,7	14,2	14,0	13,4	12,7	12,6	12,5	12,8	12,9	12,8	12,6	11,6
– výroba potravín, nápojov a tabak. výrobkov	4,5	4,4	4,2	4,4	4,4	4,1	4,0	4,0	3,9	4,0	4,0	4,0	3,9
– výroba chemikálií, chem. výrob. a chem. vlákien	2,2	3,1	2,6	2,4	2,2	2,0	2,0	2,0	2,1	2,0	1,9	1,8	1,2
– hutníctvo a strojárstvo	3,7	3,7	2,9	2,8	2,4	2,1	2,1	2,0	2,0	2,1	2,0	2,0	1,7
– elektrotech. a elektron. priemysel	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	1,0	1,0	0,9	0,9
– textil. a odev. výroba, sprac. kože a výr. kož. výrob.	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5	0,5	0,7	0,7
– ostatný priemysel	2,9	3,0	3,0	3,1	3,1	3,1	3,1	3,0	3,4	3,3	3,3	3,2	3,2
e) výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	10,2	10,7	10,6	10,3	9,1	8,8	8,6	6,8	6,7	6,5	6,6	6,4	5,7
f) výstavba a stavebníctvo	1,7	1,4	1,4	1,6	1,6	1,7	1,8	1,7	1,9	1,9	2,0	2,1	1,9
g) obchod, opr. spotr. tovarov a mot. vozidiel, hotely a reštaurácie	12,3	12,1	12,2	12,8	13,5	13,3	13,2	13,6	13,8	13,8	13,6	13,6	12,8
h) cestovný ruch	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Tabuľka CELKOVÉ STAVY ÚVEROV pokračuje na ďalšej strane.

Celkové stavy úverov (mld. Sk) – pokračovanie

	2004												
	1.1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
i) doprava, skladovanie, pošty a telekomunikácie	7,2	5,5	6,5	6,6	6,1	5,9	5,6	5,5	5,3	5,2	5,1	5,2	5,2
j) peňažníctvo	10,1	9,3	9,2	9,2	9,4	9,5	9,8	9,9	9,7	9,7	9,4	9,1	10,4
k) poisťovníctvo	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
l) ostatné	41,2	43,0	43,6	43,3	44,4	45,7	46,0	47,4	47,3	47,4	48,0	48,4	49,8
D. Časová štruktúra celkových úverov v % (podiel na celku v %)													
Úvery korunové a v cudzej mene	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) krátkodobé	31,7	32,0	31,7	32,2	32,0	31,5	31,6	31,7	31,8	31,7	31,8	31,3	32,4
b) strednodobé	30,4	30,6	30,0	29,7	29,6	29,4	29,4	28,7	28,5	28,3	27,6	28,0	27,6
c) dlhodobé	37,9	37,3	38,3	38,1	38,4	39,1	39,0	39,6	39,7	40,0	40,6	40,8	40,0
Korunové úvery spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) krátkodobé	30,3	30,6	30,3	30,7	30,0	29,3	29,4	29,8	29,9	30,0	30,1	29,6	31,9
b) strednodobé	30,1	30,1	29,7	29,5	29,7	29,7	29,5	28,9	28,9	28,5	27,8	27,8	27,5
c) dlhodobé	39,6	39,2	39,9	39,8	40,3	41,0	41,1	41,3	41,2	41,5	42,1	42,6	40,6
Úvery v cudzej mene spolu ¹⁾	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) krátkodobé	37,3	37,6	37,1	38,3	39,1	39,0	39,0	38,1	38,1	37,5	37,5	37,2	34,2
b) strednodobé	31,6	32,5	31,2	30,5	29,2	28,3	28,7	27,9	27,2	27,6	26,8	28,5	28,1
c) dlhodobé	31,2	29,9	31,7	31,2	31,6	32,7	32,3	34,0	34,7	34,9	35,7	34,3	37,7
E. Účelová štruktúra korunových úverov (podiel na celku v %)													
Korunové úvery spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) prečerpanie BÚ	6,3	7,5	7,2	7,9	8,2	8,3	8,2	8,3	8,7	9,2	9,2	9,3	9,0
b) obežný majetok	21,0	20,4	20,3	19,3	18,4	18,1	18,9	19,4	18,9	18,7	18,8	18,3	20,6
c) investičné	15,9	16,6	17,2	17,1	18,0	18,0	19,3	20,0	20,0	19,7	19,7	20,6	20,3
d) spotrebiteľské a úvery na bývanie	23,5	23,9	24,3	24,7	25,5	26,4	27,1	27,8	28,2	27,9	28,3	28,8	29,2
– z c) a d) hypotekárne	7,6	8,0	8,2	8,5	8,9	9,4	9,6	10,1	10,3	10,6	10,9	11,2	11,4
e) iné	11,8	11,0	11,1	10,5	10,2	9,9	9,6	9,7	9,7	9,3	9,2	8,2	6,8
f) klasifikované	21,5	20,4	20,0	20,5	19,7	19,3	16,9	14,7	14,5	15,2	14,8	14,9	14,1
– štandardné s výhradou	12,4	12,4	12,1	12,8	12,0	11,6	9,0	6,9	6,8	7,1	6,9	7,2	6,8
– neštandardné	1,3	1,2	0,9	0,9	1,0	0,9	1,2	1,2	1,1	1,7	1,7	1,6	1,6
– pochybné a sporné	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,0	1,0	1,0
– stratové	6,8	5,9	6,0	5,8	5,8	5,9	5,7	5,7	5,6	5,3	5,2	5,1	4,8

1) Rezidenti a nerezidenti v konvertibilných menách.

Úvery klientom – čerpané úvery (mld.Sk)

	2004											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. ČERPANÉ KORUNOVÉ ÚVERY	91,4	92,2	101,8	94,7	93,5	103,1	91,1	98,2	99,6	100,5	105,8	134,3
a) podnikateľská sféra	81,9	81,9	90,6	82,2	79,3	89,8	78,5	85,4	86,7	85,5	91,4	97,4
– verejný sektor	4,5	2,7	2,9	2,4	3,7	3,7	2,1	2,9	3,0	2,2	3,2	4,5
– súkromný sektor	34,2	33,9	36,8	40,8	40,7	43,4	42,9	44,1	44,8	45,5	46,9	51,1
– pod zahraničnou kontrolou	43,3	45,3	50,9	39,0	35,0	42,7	33,4	38,3	38,8	37,8	41,3	41,8
b) obyvateľstvo	6,3	9,3	10,2	11,0	9,3	9,6	10,3	10,2	10,5	11,6	12,2	9,5
c) neziskové inštitúcie slúžiace prevažne domácnostiam	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
d) verejná správa	1,5	0,3	0,8	0,5	0,7	1,3	0,3	0,7	1,1	1,0	1,1	23,1
e) ostatné	1,6	0,7	0,2	0,9	4,2	2,4	1,9	1,9	1,1	2,3	1,0	4,1
2. ČASOVÁ ŠTRUKTÚRA ÚVEROV	91,4	92,2	101,8	94,7	93,5	103,1	91,1	98,2	99,6	100,5	105,8	134,3
a) krátkodobé	80,4	75,9	86,4	82,0	79,5	86,6	77,6	83,8	82,2	86,9	88,5	118,6
b) strednodobé	7,9	11,2	10,4	7,9	9,1	8,7	8,1	8,6	9,7	7,4	9,9	8,3
c) dlhodobé	3,1	5,1	5,0	4,7	4,9	7,8	5,4	5,8	7,7	6,2	7,4	7,5
3. ČASOVÁ ŠTRUKTÚRA ÚVEROV												
(podiel na celku v %)												
Čerpané úvery spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) krátkodobé	88,0	82,4	84,8	86,6	85,0	84,0	85,2	85,3	82,5	86,4	83,7	88,3
b) strednodobé	8,6	12,1	10,2	8,4	9,7	8,4	8,9	8,7	9,7	7,4	9,4	6,1
c) dlhodobé	3,4	5,5	4,9	5,0	5,3	7,5	5,9	5,9	7,8	6,2	7,0	5,6

Vklady klientov (mld. Sk)

	2004												
	1. 1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. VKLADY SPOLU (korunové + v c. m.)	793,6	801,6	799,5	787,9	825,3	835,1	836,5	830,8	852,4	846,1	846,5	850,8	844,6
A. Korunové vklady	696,7	700,9	700,8	697,3	733,5	745,6	736,8	735,7	755,3	747,7	742,1	746,8	748,9
– nefinančné spoločnosti	171,5	161,1	168,7	158,0	165,9	155,7	162,8	166,5	172,3	170,8	162,1	165,1	184,8
– finančné spoločnosti	14,2	16,5	13,2	15,1	18,4	17,0	19,2	20,0	20,1	22,1	27,5	28,2	29,5
– poisťovne a penzijné fondy	19,7	21,3	20,8	20,0	18,6	18,2	18,2	25,1	25,5	27,5	25,7	25,9	30,7
– verejná správa	141,7	150,6	143,3	151,2	177,9	200,8	182,0	169,8	185,5	174,9	175,0	175,2	149,2
– neziskové inštitúcie slúžiace prevažne domácnostiam	10,8	11,0	11,2	11,3	11,5	11,9	12,5	13,0	13,0	13,2	13,4	13,6	12,9
– domácnosti (živnosti)	15,4	16,7	17,0	17,0	17,1	18,1	18,7	19,2	19,8	20,0	19,6	20,0	18,2
– obyvateľstvo	318,6	319,0	322,4	319,9	318,7	318,5	318,1	317,2	314,8	314,6	314,0	313,5	318,9
– zahraničie (nerezidenti)	4,2	4,2	3,6	4,1	4,5	4,3	4,4	4,2	3,9	4,2	4,4	4,8	4,3
– ostatní	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	1,1	1,0	0,6	0,5	0,5	0,5	0,6	0,2
B. Vklady v cudzej mene ¹⁾	96,9	100,7	98,7	90,6	91,8	89,5	99,7	95,1	97,1	98,4	104,5	103,9	95,8
– fyzické osoby	55,4	54,5	54,1	52,9	52,4	51,3	51,0	51,0	50,4	49,9	49,4	47,7	46,0
– právnické osoby	41,5	46,2	44,6	37,7	39,4	38,2	48,6	44,1	46,7	48,4	55,1	56,2	49,7
2. KORUNOVÉ VKLADY PODĽA SEKTOROV	696,7	700,9	700,8	697,3	733,5	745,6	736,8	735,7	755,3	747,7	742,1	746,8	748,9
a) Podnikateľská sféra	220,8	215,6	219,6	210,1	220,1	209,0	218,9	230,8	237,7	240,3	234,8	239,2	263,2
– verejný sektor	44,5	45,0	51,5	49,5	51,3	43,0	47,7	45,7	47,1	46,6	42,5	45,5	46,5
– súkromný sektor (vrátane družstiev a domácností)	143,1	136,8	135,1	129,5	134,9	131,9	136,4	146,4	150,8	154,3	155,0	155,5	171,7
– pod zahraničnou kontrolou	33,3	33,7	33,1	31,2	33,9	34,1	34,8	38,7	39,8	39,5	37,3	38,1	45,1
b) Verejná správa	141,7	150,6	143,3	151,2	177,9	200,8	182,0	169,8	185,5	174,9	175,0	175,2	149,2
c) Obyvateľstvo	318,6	319,0	322,4	319,9	318,7	318,5	318,1	317,2	314,8	314,6	314,0	313,5	318,9
d) Neziskové inštitúcie slúžiace prevažne domácnostiam	10,8	11,0	11,2	11,3	11,5	11,9	12,5	13,0	13,0	13,2	13,4	13,6	12,9
e) Ostatné	4,7	4,7	4,2	4,7	5,2	5,3	5,4	4,8	4,4	4,7	4,9	5,4	4,5
3. ČASOVÁ ŠTRUKTÚRA KORUNOVÝCH VKLADOV	696,7	700,9	700,8	697,3	733,5	745,6	736,8	735,7	755,3	747,7	742,1	746,8	748,9
a) krátkodobé	627,6	621,8	621,1	618,6	656,6	668,4	659,9	658,8	679,1	671,8	666,7	671,2	671,4
b) strednodobé	26,5	36,5	36,2	35,7	34,6	34,7	34,4	34,1	33,8	33,9	33,5	33,6	32,7
c) dlhodobé	42,5	42,5	43,5	43,0	42,3	42,4	42,5	42,8	42,4	42,0	41,9	42,1	44,8
4. ČASOVÁ ŠTRUKTÚRA VKLADOV V C. M. ¹⁾	96,9	–	–	90,6	–	–	99,7	–	–	98,4	–	–	95,8
a) kratkodobé	96,3	–	–	89,7	–	–	99,0	–	–	97,7	–	–	95,2
b) strednodobé	0,6	–	–	1,0	–	–	0,6	–	–	0,7	–	–	0,6
c) dlhodobé	0,0	–	–	0,0	–	–	0,0	–	–	0,0	–	–	0,0
5. ČASOVÁ ŠTRUKTÚRA CELKOVÝCH VKLADOV	793,6	–	–	787,9	–	–	836,5	–	–	846,1	–	–	844,6
a) kratkodobé	723,9	–	–	708,2	–	–	758,9	–	–	769,5	–	–	766,5
b) strednodobé	27,1	–	–	36,7	–	–	35,0	–	–	34,6	–	–	33,3
c) dlhodobé	42,5	–	–	43,0	–	–	42,5	–	–	42,0	–	–	44,8
6. INFORMATÍVNE													
A. Prírastok vkladov oproti východisku roka spolu													
– mld. Sk	–	8,1	5,9	-5,6	31,7	41,5	42,9	37,2	58,9	52,5	53,0	57,2	51,1
– %	–	1,0	0,7	-0,7	4,0	5,2	5,4	4,7	7,4	6,6	6,7	7,2	6,4
v tom													
a) korunové vklady													
– mld. Sk	–	4,2	4,1	0,6	36,8	48,9	40,1	39,0	58,7	51,0	45,4	50,2	52,2
– %	–	0,6	0,6	0,1	5,3	7,0	5,8	5,6	8,4	7,3	6,5	7,2	7,5
b) vklady v cudzej mene ¹⁾													
– mld. Sk	–	3,8	1,8	-6,3	-5,1	-7,4	2,8	-1,8	0,2	1,5	7,6	7,0	-1,1
– %	–	3,9	-16,8	-23,5	-22,6	-24,5	-15,9	-19,7	-18,1	-17,0	-11,9	-12,3	-19,2

Tabuľka VKLADY KLIENTOV pokračuje na ďalšej strane.

Vklady klientov (mld. Sk) – pokračovanie

	2004												
	1. 1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
B. Sektorová štruktúra korunových vkladov (podiel na celku v %)													
Korunové vklady spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) Podnikateľská sféra	31,7	30,8	31,3	30,1	30,0	28,0	29,7	31,4	31,5	32,1	31,6	32,0	35,1
– verejný sektor	6,4	6,4	7,3	7,1	7,0	5,8	6,5	6,2	6,2	6,2	5,7	6,1	6,2
– súkromný sektor (vrátane družstiev a domácností)	20,5	19,5	19,3	18,6	18,4	17,7	18,5	19,9	20,0	20,6	20,9	20,8	22,9
– pod zahraničnou kontrolou	4,8	4,8	4,7	4,5	4,6	4,6	4,7	5,3	5,3	5,3	5,0	5,1	6,0
b) Verejná správa	20,3	21,5	20,4	21,7	24,3	26,9	24,7	23,1	24,6	23,4	23,6	23,5	19,9
c) Obyvateľstvo	45,7	45,5	46,0	45,9	43,5	42,7	43,2	43,1	41,7	42,1	42,3	42,0	42,6
d) Neziskové inštitúcie slúžiace prevažne domácnostiam	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	1,8	1,7	1,8	1,8	1,8	1,7
e) Ostatné	0,7	0,7	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,7	0,6
C. Časová štruktúra korunových vkladov (podiel na celku v %)													
Korunové vklady spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) krátkodobé	90,1	88,7	88,6	88,7	89,5	89,7	89,6	89,5	89,9	89,8	89,8	89,9	89,7
b) strednodobé	3,8	5,2	5,2	5,1	4,7	4,7	4,7	4,6	4,5	4,5	4,5	4,5	4,4
c) dlhodobé	6,1	6,1	6,2	6,2	5,8	5,7	5,8	5,8	5,6	5,6	5,6	5,6	6,0
D. Časová štruktúra vkladov v c. m. ¹⁾ (podiel na celku v %)													
Vklady v cudzej mene	100,0	–	–	100,0	–	–	100,0	–	–	100,0	–	–	100,0
a) krátkodobé	99,4	–	–	98,9	–	–	99,3	–	–	99,3	–	–	99,4
b) strednodobé	0,6	–	–	1,1	–	–	0,6	–	–	0,7	–	–	0,6
c) dlhodobé	0,0	–	–	0,0	–	–	0,0	–	–	0,0	–	–	0,0
E. Časová štruktúra celkových vkladov (podiel na celku v %)													
Celkové vklady (korunové a v c. m.)	100,0	–	–	100,0	–	–	100,0	–	–	100,0	–	–	100,0
a) krátkodobé	91,2	–	–	89,9	–	–	90,7	–	–	90,9	–	–	90,8
b) strednodobé	3,4	–	–	4,7	–	–	4,2	–	–	4,1	–	–	3,9
c) dlhodobé	5,4	–	–	5,5	–	–	5,1	–	–	5,0	–	–	5,3

1) Rezidenti a nerezidenti v konvertibilných menách.

Priemerné úrokové miery z úverov obchodných bánk (%)

	2003					2004							
	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. ZO STAVU ÚVEROV SPOLU¹⁾	7,68	7,65	7,60	7,57	7,48	7,35	7,18	6,81	6,81	6,74	6,73	6,69	6,43
A. Podľa sektorov													
a) podnikateľská sféra	7,69	7,75	7,65	7,49	7,31	7,10	6,87	6,30	6,16	6,12	6,06	5,99	5,76
– verejný sektor	7,68	7,91	7,92	7,90	7,53	7,23	7,04	5,96	5,69	5,66	5,73	5,67	5,26
– súkromný sektor (vrátane družstiev)	7,92	7,89	7,83	7,64	7,49	7,34	7,08	6,66	6,47	6,43	6,36	6,31	6,11
– pod zahraničnou kontrolou	6,95	7,10	6,69	6,48	6,41	6,13	6,05	5,51	5,60	5,60	5,60	5,60	5,60
b) obyvateľstvo	7,50	7,39	7,44	7,73	7,80	7,85	7,88	7,79	8,05	7,95	8,00	7,99	7,98
B. Podľa časového hľadiska													
– krátkodobé	7,76	7,82	7,72	7,57	7,49	7,31	7,08	6,51	6,49	6,47	6,57	6,46	5,85
– strednodobé	8,78	8,74	8,68	8,63	8,54	8,41	8,33	8,10	8,02	7,94	7,91	7,94	7,91
– dlhodobé	6,84	6,72	6,75	6,85	6,74	6,66	6,47	6,17	6,25	6,18	6,10	6,06	5,95
2. Z ČERPANÝCH ÚVEROV SPOLU¹⁾	7,25	7,58	7,61	7,55	7,51	8,77	8,54	8,15	8,08	7,92	8,05	8,10	7,35
A. Podľa sektorov													
a) podnikateľská sféra	7,02	7,38	7,37	7,24	7,07	8,51	8,21	7,81	7,66	7,59	7,59	7,72	7,59
– verejný sektor	7,68	7,25	7,50	7,47	7,21	8,44	10,24	7,89	7,47	8,36	8,71	8,36	7,74
– súkromný sektor (vrátane družstiev)	7,87	7,87	7,46	7,81	7,78	10,12	9,80	8,91	8,99	8,73	8,72	8,94	9,14
– pod zahraničnou kontrolou	6,41	7,02	7,30	6,81	6,31	6,64	6,42	6,39	6,15	6,15	6,15	6,15	6,15
b) obyvateľstvo	9,63	10,52	9,68	10,45	10,73	11,75	11,36	10,45	11,00	11,04	11,30	11,33	12,20
B. Podľa časového hľadiska													
– krátkodobé	7,15	7,56	7,62	7,52	7,45	8,93	8,72	8,26	8,21	8,12	8,10	8,18	7,44
– strednodobé	8,58	8,08	7,65	8,06	8,25	8,17	8,18	7,86	7,58	7,18	8,11	7,98	7,24
– dlhodobé	6,96	6,78	7,30	7,14	7,34	7,28	6,89	7,07	7,01	6,73	7,27	7,21	6,01

1) Bez úverov s úrokovou sadzbou 0 %.

Objem čerpaných úverov a priemerné úrokové sadzby obchodných bánk

		2003					2004							
		12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Úvery spolu ¹⁾	a	100,68	91,40	92,17	101,80	94,69	93,50	103,07	91,11	98,22	99,55	100,50	105,84	134,33
	b	7,24	7,55	7,60	7,55	7,51	8,77	8,53	8,15	8,08	7,91	8,05	8,08	7,34
prečerpanie bežného účtu	a	17,83	26,99	20,44	33,44	39,18	40,51	40,13	38,38	39,29	40,66	43,67	42,95	51,03
	b	9,10	8,83	8,66	8,48	8,52	11,96	12,68	11,47	11,70	11,05	10,99	11,14	11,78
investičné úvery	a	4,18	5,15	4,48	5,19	4,02	3,93	5,97	4,42	5,21	6,44	4,10	4,78	6,76
	b	7,70	7,25	6,71	6,82	6,91	6,52	6,07	5,85	5,56	5,46	5,73	5,65	4,94
prevádzkové úvery	a													
	b													
spotrebiteľské úvery	a	-	0,85	0,77	1,06	1,35	2,36	2,30	2,20	2,14	2,16	2,69	3,44	2,25
	b	-	14,32	14,44	14,71	13,27	13,88	13,97	13,39	12,90	12,52	12,24	12,71	14,02
úvery na bývanie	a	-	2,07	4,08	3,39	3,39	4,09	4,37	4,65	4,69	4,89	5,05	4,88	3,15
	b	-	6,24	7,25	7,17	7,17	7,37	7,16	7,30	7,54	7,59	7,52	7,46	6,77
z toho: hypotekárne úvery bez ŠP	a	0,57	0,21	0,12	0,11	0,13	0,18	0,18	0,36	0,53	0,56	0,70	0,76	0,79
	b	7,68	8,03	8,38	8,13	7,86	7,96	7,54	7,82	7,63	7,52	6,95	6,85	6,90
hypo. úvery so ŠP – klient	a	1,49	1,01	1,46	1,60	1,58	1,64	1,77	1,82	1,54	1,46	1,45	1,41	1,05
	b	5,23	5,28	5,31	5,84	5,70	5,80	6,03	5,98	6,22	6,27	6,21	6,15	5,79
hypo. úvery so ŠP – banka	a	-	1,01	1,46	1,60	1,58	1,64	1,77	1,82	1,54	1,46	1,45	1,41	1,05
	b	-	7,29	7,24	7,33	7,24	7,25	7,06	6,93	6,99	6,93	6,90	6,79	6,78
stavebné úvery	a	0,14	0,12	0,11	0,21	0,12	0,14	0,14	0,15	0,11	0,10	0,12	0,09	0,10
	b	5,10	5,10	5,15	6,61	4,94	5,17	5,06	5,25	5,33	5,31	5,39	5,32	5,24
medziúvery	a	1,07	0,75	0,71	0,69	0,81	1,00	1,14	1,03	1,03	1,04	1,03	0,96	0,99
	b	7,25	7,27	7,46	7,13	7,39	7,44	7,41	7,41	7,48	7,35	7,39	7,32	7,33
ostatné	a	-	53,65	60,22	54,03	38,30	37,37	45,50	35,92	41,88	39,23	39,98	44,13	64,53
	b	-	6,88	7,21	6,81	6,03	5,67	5,25	4,91	4,99	5,06	4,94	5,17	3,88
Úvery krátkodobé	a	86,78	80,39	75,91	86,37	81,99	79,48	86,62	77,63	83,82	82,16	86,86	88,54	118,61
	b	7,15	7,52	7,62	7,52	7,45	8,93	8,71	8,26	8,21	8,11	8,10	8,16	7,43
– úvery krátkodobé do 7 dní	a	52,23	48,82	45,87	50,06	47,17	50,68	56,54	30,29	38,68	33,85	36,71	40,16	52,36
	b	6,70	7,49	7,70	7,52	7,32	9,32	9,21	6,58	6,87	6,16	6,04	5,84	5,69
– úvery krátkodobé do 1 mesiaca	a	8,13	9,71	7,91	7,18	6,21	5,05	7,34	6,19	6,19	8,27	5,09	6,52	17,97
	b	7,12	6,73	6,84	6,74	6,51	7,07	5,57	5,37	5,31	5,86	5,52	5,69	3,77
– úvery krátkodobé do 3 mesiacov	a	6,57	3,29	4,22	5,13	2,63	3,54	2,85	5,93	4,19	3,05	5,90	3,14	5,24
	b	7,26	7,46	6,89	6,69	6,36	6,30	6,09	5,37	5,41	6,26	5,49	5,53	5,36
– úvery krátkodobé do 6 mesiacov	a	1,15	1,33	1,99	1,16	1,10	0,53	0,96	0,61	1,54	0,82	0,99	0,66	1,38
	b	7,73	6,78	6,53	7,00	6,61	6,67	6,45	5,27	4,54	5,30	5,32	5,70	5,04
– úvery krátkodobé do 1 roka	a	18,70	17,24	15,92	22,84	24,87	19,67	18,93	34,60	33,22	36,17	38,17	38,05	41,67
	b	8,33	8,14	8,11	7,94	8,07	8,92	8,96	10,79	10,83	10,67	10,90	11,30	11,52
Úvery dlhodobé od 1 do 5 rokov	a	7,49	7,90	11,15	10,39	7,95	9,09	8,69	8,12	8,56	9,67	7,40	9,92	8,25
	b	8,58	8,07	7,65	8,06	8,25	8,17	8,18	7,86	7,58	7,17	8,11	7,98	7,24
Úvery dlhodobé nad 5 rokov	a	6,41	3,12	5,10	5,04	4,75	4,93	7,77	5,36	5,84	7,72	6,23	7,38	7,46
	b	6,96	6,78	7,30	7,13	7,34	7,28	6,89	7,07	7,01	6,73	7,27	7,21	6,01

1) Vrátane úrokovej sadzby 0 %.

a) objem úverov v mld. Sk

b) priemerná úroková sadzba v %

Vývoj priemerných úrokových mier a objemu korunových vkladov

		2003					2004											
		12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
Vklady spolu	a	599,38	601,61	606,77	601,39	632,70	625,53	625,03	637,29	666,03	663,68	656,28	662,96	669,70				
	b	3,01	3,36	3,15	3,06	2,98	2,60	2,49	2,24	2,51	2,37	2,30	2,28	2,01				
v tom:																		
netermínované	a	219,24	189,82	191,73	190,49	193,26	199,02	213,25	206,66	209,81	214,26	207,98	216,82	247,20				
	b	1,49	1,74	1,34	1,28	1,19	0,95	1,10	0,78	0,96	0,86	0,76	0,76	0,83				
termínované	a	275,46	311,30	315,08	312,85	343,00	331,33	317,69	337,71	364,97	359,66	359,65	358,21	331,22				
	b	4,31	4,53	4,37	4,22	4,11	3,62	3,55	3,21	3,53	3,37	3,27	3,27	2,88				
– krátkodobé termínované	a	264,93	290,39	294,06	291,85	323,17	310,95	296,96	316,90	344,44	338,94	339,18	337,59	311,01				
	b	4,27	4,43	4,26	4,11	4,00	3,48	3,46	3,10	3,47	3,29	3,18	3,19	2,78				
– denné vklady	a	4,52	8,52	13,15	17,23	20,89	35,06	30,83	17,59	19,24	21,78	20,77	27,20	12,09				
	b	4,08	6,32	4,20	3,40	4,09	2,42	4,92	2,56	4,90	3,62	2,76	2,54	2,44				
– do 7 dní	a	27,16	36,02	31,62	19,96	43,88	28,17	20,96	37,91	35,36	32,98	33,68	27,47	53,16				
	b	4,22	5,61	4,24	3,83	4,19	3,51	3,27	2,75	4,24	3,55	3,00	3,24	2,79				
– do 1 mesiaca	a	143,75	153,58	159,76	151,13	163,93	146,79	143,92	159,15	180,56	186,29	186,73	193,42	156,29				
	b	4,61	4,50	4,63	4,46	4,24	3,78	3,37	3,33	3,50	3,53	3,54	3,57	3,01				
– do 3 mesiacov	a	55,12	56,94	53,95	63,65	55,65	62,52	60,91	62,39	70,76	63,25	63,48	55,24	55,33				
	b	3,75	3,69	3,57	3,70	3,28	3,27	2,99	2,80	2,83	2,67	2,66	2,51	2,37				
– do 6 mesiacov	a	18,77	20,01	20,61	21,45	20,03	18,99	20,01	20,30	19,59	18,77	18,52	18,41	18,29				
	b	3,76	3,69	3,77	3,85	3,67	3,40	3,26	3,06	2,75	2,42	2,40	2,33	2,34				
– do 1 roka	a	15,60	15,32	14,97	18,42	18,78	19,41	20,33	19,55	18,94	15,86	15,99	15,86	15,85				
	b	3,76	3,56	3,66	3,88	3,81	3,81	3,62	3,46	3,38	2,95	2,91	2,83	2,71				
– strednodobé termínované	a	9,40	19,74	19,82	19,81	18,99	19,24	19,45	19,57	19,70	19,98	19,73	19,87	19,46				
	b	4,97	5,74	5,69	5,67	5,89	5,72	4,72	4,67	4,65	4,64	4,65	4,58	4,33				
– do 2 rokov	a	2,48	13,15	13,30	13,15	12,78	13,41	13,58	13,66	13,52	13,65	13,29	13,38	12,99				
	b	4,15	6,09	6,03	6,03	6,12	5,98	4,64	4,60	4,56	4,51	4,54	4,50	4,15				
– do 5 rokov	a	6,92	6,58	6,53	6,66	6,20	5,83	5,87	5,91	6,18	6,33	6,43	6,48	6,47				
	b	5,26	5,05	5,01	4,96	5,42	5,14	4,91	4,83	4,85	4,93	4,88	4,75	4,70				
– dlhodobé termínované nad 5 rokov	a	1,14	1,17	1,19	1,20	0,84	1,14	1,27	1,24	0,82	0,75	0,75	0,76	0,76				
	b	8,81	8,61	8,32	8,16	8,95	7,29	7,99	8,11	5,06	5,03	5,06	5,10	5,11				
úsporné vklady	a	104,68	100,50	99,97	98,05	96,44	95,18	94,09	92,92	91,25	89,76	88,64	87,93	91,27				
	b	2,75	2,81	2,78	2,79	2,57	2,50	2,04	1,95	1,98	2,00	2,01	2,03	2,06				
– krátkodobé	a	45,15	42,85	42,18	41,41	40,61	39,90	39,21	38,23	37,03	36,16	35,44	34,79	34,59				
	b	2,88	2,99	2,96	2,95	2,59	2,42	1,72	1,46	1,48	1,50	1,52	1,54	1,46				
– strednodobé	a	18,13	16,30	15,68	15,10	14,72	14,45	14,18	13,76	13,40	13,14	12,95	12,77	12,64				
	b	2,13	2,29	2,30	2,31	1,85	1,83	0,79	0,78	0,89	0,89	1,01	1,01	0,69				
– dlhodobé	a	41,40	41,34	42,10	41,54	41,11	40,83	40,69	40,93	40,82	40,46	40,25	40,37	44,04				
	b	2,90	2,84	2,79	2,80	2,80	2,80	2,80	2,80	2,81	2,81	2,82	2,82	2,83				
Termínované a úsporné vklady	a	380,14	411,79	415,05	410,90	439,44	426,51	411,78	430,63	456,22	449,42	448,30	446,14	422,50				
	b	3,88	4,11	3,99	3,88	3,77	3,37	3,21	2,94	3,22	3,09	3,01	3,02	2,70				
krátkodobé	a	310,08	333,24	336,25	333,26	363,78	350,85	336,18	355,13	381,47	375,09	374,62	372,38	345,60				
	b	4,06	4,24	4,10	3,96	3,84	3,36	3,25	2,93	3,27	3,11	3,02	3,03	2,65				
strednodobé	a	27,53	36,03	35,50	34,91	33,70	33,69	33,63	33,33	33,10	33,12	32,68	32,64	32,10				
	b	3,10	4,19	4,20	4,21	4,12	4,05	3,06	3,06	3,13	3,15	3,20	3,18	2,90				
dlhodobé	a	42,53	42,52	43,30	42,73	41,95	41,97	41,97	42,17	41,65	41,21	41,00	41,13	44,79				
	b	3,06	3,00	2,94	2,95	2,92	2,92	2,96	2,96	2,85	2,85	2,86	2,86	2,87				

a) objem (mld. Sk)

b) priemerná úroková miera v %

Základná charakteristika vývoja úrokových mier z úverov a vkladov (%, percentuálne body)

	r	2003					2004									
		12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Priemerná úroková miera zo stavu úverov ¹⁾	1	7,68	7,65	7,60	7,57	7,48	7,35	7,18	6,81	6,81	6,74	6,73	6,69	6,43		
Priemerná úroková miera z vkladov	2	3,01	3,36	3,15	3,06	2,98	2,60	2,49	2,24	2,51	2,37	2,30	2,28	2,01		
Priemerná úroková miera z čerpaných úverov ¹⁾	3	7,25	7,58	7,61	7,55	7,51	8,77	8,53	8,15	8,08	7,92	8,05	8,10	7,35		
Priemerná úroková miera medzibankového peňažného trhu (1D až 12M – stred)	4	5,70	5,60	5,62	5,51	5,11	4,64	4,10	3,80	3,86	3,98	4,06	4,10	3,54		
Priem. úroková miera z krátkodob. čerp. úverov ¹⁾	5	7,15	7,56	7,62	7,52	7,45	8,93	8,72	8,26	8,21	8,12	8,10	8,18	7,44		
Priem. úroková miera z krátkodob. vkladov	6	4,06	4,24	4,10	3,96	3,84	3,36	3,25	2,93	3,27	3,11	3,02	3,03	2,65		
Rozdiel medzi priem. úrokovou mierou z krátko- dob. čerp. úverov a krátkodob. vkladov (r. 5 – r. 6)	7	3,09	3,32	3,52	3,55	3,61	5,57	5,46	5,33	4,94	5,01	5,08	5,15	4,79		
Základná úroková sadzba NBS (do 31. 12. 2002 diskontná sadzba)	8	6,00	6,00	6,00	6,00	5,50	5,00	5,00	4,50	4,50	4,50	4,50	4,50	4,00		
Ročná miera inflácie	9	9,30	8,30	8,50	8,20	8,00	8,30	8,10	8,50	7,20	6,70	6,60	6,30	5,90		
Ročný rast cien priemyselných výrobcov (%)	10	8,70	4,40	2,30	2,10	2,20	3,00	3,10	3,00	3,70	4,00	4,70	4,50	4,30		
Reálna úroková miera z krátkodob. čerp. úverov (r. 5 – r. 10)	11	-1,55	3,16	5,32	5,42	5,25	5,93	5,62	5,26	4,51	4,12	3,40	3,68	3,14		
Rozdiel medzi priem. úrokovou mierou z krátko- dob. čerp. úverov a mierou inflácie (r. 5 – r. 9)	12	-2,15	-0,74	-0,88	-0,68	-0,55	0,63	0,62	-0,24	1,01	1,42	1,50	1,88	1,54		
Priemerná úroková miera z ročných vkladov	13	3,76	3,56	3,66	3,88	3,81	3,81	3,62	3,46	3,38	2,95	2,91	2,83	2,71		
Reálna úroková miera z ročných vkladov (rozdiel r. 13 – r. 9)	14	-5,54	-4,74	-4,84	-4,32	-4,19	-4,49	-4,48	-5,04	-3,82	-3,75	-3,69	-3,47	-3,19		
Nominálna úroková marža (rozdiel r. 1 – r. 2)	15	4,67	4,28	4,44	4,52	4,49	4,75	4,69	4,57	4,30	4,37	4,43	4,41	4,42		
Rozdiel medzi priemernou úrokovou mierou z čer- paných úverov a celkových vkladov (r. 3 – r. 2)	16	4,24	4,22	4,45	4,50	4,53	6,17	6,05	5,91	5,57	5,55	5,75	5,82	5,34		
Rozdiel medzi priem. úrokovou mierou z krát- kodob. čerp. úverov a priem. úrokovou mierou medziban. peň. trhu (r. 5 – r. 4)	17	1,45	1,96	2,00	2,01	2,34	4,29	4,62	4,46	4,35	4,14	4,04	4,08	3,90		
Rozdiel medzi priem. úrokovou mierou z čerp. úverov a priem. úrokovou mierou medziban. peň. trhu (r. 3 – r. 4)	18	1,55	1,98	1,99	2,04	2,40	4,13	4,44	4,35	4,22	3,94	3,99	4,00	3,81		
Priemerná úroková miera zo stavu úverov ²⁾	19	7,30	7,33	7,31	7,30	7,20	7,07	6,91	6,55	6,56	6,51	6,51	6,47	6,23		
Nominálna úroková marža (rozdiel r. 19 – r. 2)	20	4,29	3,97	4,16	4,24	4,22	4,47	4,43	4,31	4,05	4,14	4,21	4,19	4,22		

1) Bez úrokovej sadzby 0 %.

2) Vrátane úrokovej sadzby 0 %.

Prehľad o emitovaných PP NBS

Číslo emisie	Dátum aukcie	Dátum emisie	Dátum splatnosti	DTM	Objem v mil. Sk		Úroková sadzba		
					dopyt	akcept.	min.	priem.	max.
940804001	15.1.2004	16.1.2004	8.4.2004	83	35 502	20 202	5,79	5,91	5,95
941405003	19.2.2004	20.2.2004	14.5.2004	84	37 360	20 000	5,80	5,88	5,90
940406004	11.3.2004	12.3.2004	4.6.2004	84	46 245	30 000	5,69	5,80	5,85
940207006	7.4.2004	8.4.2004	2.7.2004	85	31 698	20 000	5,29	5,34	5,42
940608007	13.5.2004	14.5.2004	6.8.2004	84	37 762	20 000	4,74	4,84	4,88
942708008	3.6.2004	4.6.2004	27.8.2004	84	49 193	0	-	-	-
942409011	1.7.2004	2.7.2004	24.9.2004	84	43 410	20 000	3,79	4,13	4,27
942910012	5.8.2004	6.8.2004	29.10.2004	84	50 529	20 000	3,74	4,07	4,10
941911014	26.8.2004	27.8.2004	19.11.2004	84	26 011	20 000	4,16	4,30	4,47
941712015	23.9.2004	24.9.2004	17.12.2004	84	31 115	20 000	3,97	4,31	4,39
942101017	28.10.2004	29.10.2004	21.1.2005	84	37 730	20 000	4,28	4,32	4,34
942101018	18.11.2004	19.11.2004	11.2.2005	84	41 001	20 000	4,05	4,14	4,18
941103019	16.12.2004	17.12.2004	11.3.2005	84	46 747	20 000	3,40	3,54	3,60

Prehľad emisií ŠPP v roku 2004

Evidenčné číslo	Menovitá hodnota 1 ŠPP v Sk	Dátum emisie	Dátum splatnosti	DTM	ŠPP v mld. Sk		Akcept. výnos v % p. a.
					Dopyt	Akceptované	
1416021201	1 000 000	18.2.2004	16.2.2005	364	9,807	3,282	5,200
1402031202	1 000 000	3.3.2004	2.3.2005	364	6,500	1,505	5,150
1416031203	1 000 000	17.3.2004	16.3.2005	364	6,140	2,240	5,150
1406041204	1 000 000	7.4.2004	6.4.2005	364	9,260	1,580	4,950
1420041205	1 000 000	21.4.2004	20.4.2005	364	7,990	1,600	4,950
1404051206	1 000 000	5.5.2004	4.5.2005	364	14,080	1,225	4,691
1418051207	1 000 000	19.5.2004	18.5.2005	364	8,993	3,016	4,599
1401061208	1 000 000	2.6.2004	1.6.2005	364	10,068	1,078	4,492
1415061209	1 000 000	16.6.2004	15.6.2005	364	12,979	2,929	3,900
1429061210	1 000 000	30.6.2004	29.6.2005	364	10,185	1,285	3,639
1413071211	1 000 000	14.7.2004	13.7.2005	364	6,380	0,840	3,590
1427071212	1 000 000	28.7.2004	27.7.2005	364	5,875	1,675	3,490
1410081213	1 000 000	11.8.2004	10.8.2005	364	4,060	1,310	3,490
1424081214	1 000 000	25.8.2004	24.8.2005	364	3,065	0,819	3,680
1407091215	1 000 000	8.9.2004	7.9.2005	364	5,409	0,641	3,680
1421091216	1 000 000	22.9.2004	21.9.2005	364	8,473	1,822	3,680
1405101217	1 000 000	6.10.2004	5.10.2005	364	5,762	2,462	3,900
1419010318	1 000 000	20.10.2004	19.1.2005	91	14,921	2,469	4,289
1402020319	1 000 000	3.11.2004	2.2.2005	91	12,764	2,882	4,250
1417020320	1 000 000	18.11.2004	17.2.2005	91	8,330	1,130	4,200
1402030321	1 000 000	1.12.2004	2.3.2005	91	6,777	0,591	3,798
1416030322	1 000 000	15.12.2004	16.3.2005	91	14,005	2,500	3,590

Emisie štátnych dlhopisov

Číslo emisie	Dátum emisie	Dátum splatnosti	Menovitá hodnota	Výnos v % p. a.	Celkový dopyt	Akceptovaný dopyt	Výnos do splatnosti v % p. a.		
							min.	priem.	max.
200/A	14.01.2004	14.01.2007	100 000	0,00	6 313 000 000	7 193 000 000	5,05	5,14	5,20
201/A	21.01.2004	21.01.2009	100 000	12M Bribor ¹⁾	1 220 000 000	3 240 000 000	-	-	-
200/B	28.01.2004	14.01.2007	100 000	0,00	10 723 000 000	19 799 000 000	5,05	5,09	5,10
201/B	04.02.2004	21.01.2009	100 000	12M Bribor ¹⁾	1 050 000 000	2 840 000 000	-	-	-
202/A	11.02.2004	11.02.2014	100 000	4,90	1 050 000 000	3 184 000 000	5,10	5,15	5,18
200/C	25.02.2004	14.01.2007	100 000	0,00	3 895 000 000	7 843 000 000	5,00	5,05	5,08
202/B	10.03.2004	11.02.2014	100 000	4,90	1 259 000 000	2 019 000 000	5,10	5,18	5,20
203/A	14.04.2004	14.04.2009	100 000	4,80	1 515 000 000	10 147 000 000	4,89	4,90	4,90
200/D	26.04.2004	14.01.2007	100 000	0,00	4 964 000 000	6 614 000 000	4,83	4,89	4,95
204/A	12.05.2004	12.05.2019	100 000	5,30	2 115 000 000	6 381 000 000	5,16	5,27	5,30
202/C	26.05.2004	11.02.2014	100 000	4,90	2 530 000 000	4 135 000 000	5,10	5,17	5,20
203/B	09.06.2004	14.04.2009	100 000	4,80	6 137 000 000	13 597 000 000	4,66	4,76	4,80
204/B	23.06.2004	12.05.2019	100 000	5,30	5 232 000 000	8 192 000 000	5,10	5,28	5,30
200/E	07.07.2004	14.01.2007	100 000	0,00	5 295 000 001	13 911 000 000	3,999	4,058	4,110
201/C	21.07.2004	21.01.2009	100 000	12M Bribor ¹⁾	-	10 665 000 000	zrušená		
204/C	04.08.2004	12.05.2019	100 000	5,30	6 650 000 000	6 800 000 000	5,110	5,282	5,298
203/C	18.08.2004	14.04.2009	100 000	4,80	4 657 000 000	4 657 000 000	4,347	4,530	4,680
201/D	25.08.2004	21.01.2009	100 000	12M Bribor ¹⁾	3 880 000 000	4 920 000 000	-	-	-
200/F	02.09.2004	14.01.2007	100 000	0,00	4 520 000 000	8 467 000 000	4,190	4,223	4,280
204/D	16.09.2004	12.05.2019	100 000	5,30	1 935 000 000	3 185 000 000	5,272	5,295	5,297
202/D	29.09.2004	11.02.2014	100 000	4,90	8 000 000 000	10 000 000 000	4,998	5,125	5,145
201/E	13.10.2004	21.01.2009	100 000	12M Bribor ¹⁾	4 120 000 000	11 970 000 000	-	-	-
202/E	20.10.2004	11.02.2014	100 000	4,90	2 677 000 000	6 279 000 000	5,122	5,146	5,150
203/D	27.10.2004	14.04.2009	100 000	4,80	3 912 000 000	8 167 000 000	4,070	4,573	4,600
200/G	10.11.2004	14.01.2007	100 000	0,00	4 290 000 000	9 729 000 000	4,157	4,236	4,260
201/F	24.11.2004	21.01.2009	100 000	12M Bribor ¹⁾	1 050 000 000	9 497 000 000	-	-	-
203/E	08.12.2004	14.04.2009	100 000	4,80	2 000 000 000	17 252 000 000	4,190	4,190	4,190
Spolu	-	-	-	-	100 989 000 001	220 683 000 000	-	-	-

1) 12M BRIBOR fixovaný 2 pracovné dni pred začiatkom úrokového obdobia.

Základné charakteristiky devízového trhu v SR v roku 2004

	USD			EUR			Ostatné meny			Spolu	
	Objem		Počet obchodov	Objem		Počet obchodov	Objem		Počet obchodov	Objem	Počet obchodov
	(mil. USD)	(%)		(mil. USD)	(%)		(mil. USD)	(%)		(mil. USD)	
NBS	-	-	-	2 146,4	-	375	-	-	-	2 146,4	375
Obchody domácich bánk bez účasti zahraničných bánk	60 505,1	78,7	3 743	15 696,0	20,4	5 765	640,1	0,8	423	76 841,2	9 931
Medzibankový devízový trh: NBS + slovenské obchodné banky navzájom	60 505,1	76,6	3 743	17 842,3	22,6	6 140	640,1	0,8	423	78 987,5	10 306
Obchody domácich bánk so zahraničnými bankami	307 286,6	84,3	20 074	42 326,7	11,6	14 523	15 093,4	4,1	603	364 706,6	35 200
Devízový trh v SR spolu	367 791,7	82,9	23 817	60 169,0	13,6	20 663	15 733,5	3,5	1 026	443 694,2	45 506

	SPOT			FORWARD			SW			Spolu	
	Objem		Počet obchodov	Objem		Počet obchodov	Objem		Počet obchodov	Objem	Počet obchodov
	(mil. USD)	(%)		(mil. USD)	(%)		(mil. USD)	(%)		(mil. USD)	
Obchody domácich bánk bez účasti zahraničných bánk	8 936,9	11,6	5 913	1,7	0,0	4	67 845,5	88,4	4 014	76 784,1	9 931
Obchody domácich bánk so zahraničnými bankami	29 254,1	8,0	14 160	547,4	0,2	167	334 712,2	91,8	20 873	364 513,7	35 200
Devízový trh v SR okrem NBS	38 191,0	8,7	20 073	549,1	0,1	171	402 557,7	91,2	24 887	441 297,8	45 131

Schéma organizačnej štruktúry Národnej banky Slovenska k 31. decembru 2004

